

Kisvárdai SZC
Kandó Kálmán Technikum
és Dr. Béres József Kollégium

Szakmai Program
2025/2026. tanév 2. verzió

Szendrei Viktória

Szendrei Viktória
igazgató

A főigazgató a kancellár egyetértésével jóváhagyja a szakképző intézmény Szakmai Programját.

.....
Kisvárdai Szakképzési Centrum
főigazgató
Bodnár Attila Sándor

.....
Kisvárdai Szakképzési Centrum
kancellár
Matus Attila Imre

Kisvárdá, 2026. ....⁰³..... hó ¹² nap

Kisvárdá, 2026. ....⁰³..... hó ¹² nap

Tartalom

I. Bevezetés	4
Az intézmény adatai	4
Az intézmény alaptevékenysége	5
A szakmai program törvényi háttere	6
Tárgyi és környezeti feltételek	7
Személyi feltételek	7
Az oktatás és képzés szakaszai.....	7
Az iskola küldetésnyilatkozata.....	9
Az iskola jövőképe	9
II. Az intézmény nevelési programja	10
II.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai..	11
II.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	13
II.3 Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	17
II.4 A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	19
II.5 Az oktatók feladatai és az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai ...	22
II.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	23
II.7 A szakképző intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	26
II.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, a szakképző intézmény partnereivel	28
II.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	29
II.10 A felvétel valamint a tanuló átvételének szabályai.....	40
II.11 Az elsősegély-nyújtási és baleset megelőzési alapismeretek elsajátításának formái: .	43
II.12 Dr. Béres József Kollégium Nevelési Programja	44
III. Egészségfejlesztési Program	85
III.1 A program célkitűzései.....	85
III.2 Egészséges táplálkozás.....	88
III.3 Mindennapos testnevelés, testmozgás.....	89
III.4 Testi és lelki egészség fejlesztése, viselkedési függőségek és a szendélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése	89
III.5 Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése.....	90
III.6 Elsősegélynyújtás és baleset megelőzés.....	91
III.7 Személyi higiéné	91
IV. Az intézmény oktatási programja	94
IV. 2 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai folyamatok helyi megvalósításának részletes szabályai	115
IV.3 Mindennapos testnevelés	116
IV.4 A választható tantárgyak, foglalkozások és az oktatóválasztás szabályai	116
IV.5 Érettségi vizsgatárgyak	117
IV.7 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	118
IV.9 Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek.....	122

IV.10 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	126
IV.11 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	127
IV.12 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	129
IV.13 Az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények.....	130
IV.14. Pályaorientációs szolgáltatások.....	131
V. Az intézmény képzési programja	132
V.1 Szakmajegyzékes képzéseink 2023-2024 és 2024-2025 tanévben indított képzéseinkre vonatkozóan.....	140
V.3 Szakmajegyzékes vállalati duális képzéseink, felnőttképzési jogviszony munkarend nélküli oktatásban 2022-2023-as tanév kereszt félévében indított képzéseinkre vonatkozóan.....	142
FÜGGELÉK.....	144
1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások.....	144
2. A középszintű érettségi vizsga témakörei	262

I. Bevezetés

Az intézmény adatai

Intézményünk hivatalos adatait a Kisvárdai Szakképzési Centrum Alapító Okirat alapján adjuk meg.

Az intézmény neve:	Kisvárdai SZC Kandó Kálmán Technikum és Dr. Béres József Kollégium
Az intézmény székhelye:	4625 Záhony, Kárpát út 4.
Az intézmény típusa:	szakképző intézmény-technikum
Az intézmény munkarendje:	nappali esti (felnőttoktatás)

Az intézmény évfolyamainak száma:

nappali tagozat:	technikum	5 évfolyam
	érettségire épülő szakképzés	2 évfolyam
felnőttoktatás:	érettségire épülő szakképzés	2 évfolyam

Működési területe: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

A fenntartó szerv: Kulturális és Innovációs Minisztérium

Alapító szerv: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat

Alapítás éve: 1976

A feladat ellátását szolgáló vagyon: A 483. számú tulajdoni lap 416/1 hrsz-on szereplő, 14613 m² alapterületű felülepítményes ingatlan és az intézmény vagyoneleltárában szereplő berendezések és felszerelések.

- A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvt.), a megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. CLIV. törvény és a Korm. rendelet alapján a Magyar Állam tulajdonában álló ingatlanok a Központ, mint fenntartó vagyonkezelésében, illetve a költségvetési szerv használatában vannak.
- A vagyon feletti rendelkezési jog tekintetében az Nvt., a vagyonkezelési szerződésben, illetve a hasznosítási szerződésben foglaltak az irányadók.

Az intézmény alaptevékenysége:

- **Kollégiumi ellátás**
- **Nappali tagozat szerinti oktatás keretében:**
  - érettségi és szakmai vizsgára felkészítés, 5 évfolyamos technikai képzés keretében
- **Érettségi utáni szakképzés:**
  - Logisztikai technikus
  - Pénzügyi-számviteli ügyintéző
  - Vállalkozási ügyviteli ügyintéző
- sajátos nevelési igényű, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető, tartós és súlyos rendellenességével küzdő diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás tanulók oktatása-nevelése
- teljes körű kollégiumi ellátás

Az iskolába felvehető maximális tanulói létszám nappali tagozatban: 570 fő

Az iskolába felvehető maximális tanulói létszám felnőttoktatásban: 190 fő

A kollégiumba felvehető maximális tanulói létszám: 130 fő

A szakmai program törvényi háttere

Törvények

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről

2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról

2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről

2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról

Kormányrendeletek

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról

229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről

315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól

Miniszteri rendeletek

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról

Tárgyi és környezeti feltételek

Az intézmény kétszintes épületegyüttese iskolai és kollégiumi szárnyból áll, amelyeket aula köt össze. Jelenleg az iskolai szárnyon 19 osztályterem, két, 20 géppel felszerelt számítástechnikai szaktanterem, 5 csoportfoglalkozásokra alkalmas tanterem, könyvtár, tornaterem, irodai és egyéb helyiségek találhatóak. A 2003. évben két használaton kívüli műhelyből három tanterem, irattári helyiség került kialakításra, korszerűsítettük, felújítottuk az öltözőhelyiségeket, mellékhelyiségeket, az iskolai épületszárnyra tető került. A szertárak felszereltsége folyamatos fejlesztés alatt áll. Tanulóink étkeztetését a Záhony Város Önkormányzata látja el. Az épületekhez parkosított udvar és sportudvar tartozik. Intézményünk közvetlen környezetében található a városi uszoda, a vasutas sportpálya, a művelődési ház és könyvtár, amelyeket tanulóink tanórák keretében és szabadidőben is látogatnak.

Személyi feltételek

Beiskolázási körzetünk országos, tanulóink helybeliek, a környező településekről bejárók, illetve kollégisták. Több mint 60 településről kerülnek iskolánkba a fiatalok.

30 oktató és 21 óraadó oktató végzi a közel 400 tanuló oktatását, nevelését. Szakos ellátottságunk 100 %-os, tehát valamennyi oktatói munkakört az előírt iskolai végzettséggel rendelkező oktató látja el. Oktatói testületünk innovatív, nyitott az új ismeretek, tudások befogadására, az új elvárások teljesítésére.

Oktatóink folyamatosan vesznek részt kötelező szakmai továbbképzéseken, felsőfokú kiegészítő képzésben.

Az oktatás és képzés szakaszai:

Technikum:

Az 5 éves technikus képzés jellemzői:

- először ágazatot választ a tanuló, 2 évig ismerkedik az ágazati alapokkal, illetve közismereti tárgyakat tanul, az első két évfolyamon ágazati alapoktatás folyik,
- 10. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás,
- matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből előrehozott érettségi lehetőség a 12. évfolyamon,
- a szakmai vizsga az ötödik érettségi tárgy,
- idegen nyelvből a 13. évfolyamon tesz érettségi vizsgát a tanuló,
- a technikus vizsga emelt szintű érettségi tantárgynak számít,

- az 5 év elvégzése után a tanuló egyszerre kap érettségi bizonyítványt és technikus oklevelet.

Közlekedés és szállítmányozás

- **Logisztikai technikus**

A szakma azonosító száma: 5 1041 15 06

2 év ágazati alapozó és 3 év szakmai oktatás

- **Vasútforgalmi szolgálattevő technikus**

A szakma azonosító száma: 5 1041 15 08

2 év ágazati alapozó és 3 év szakmai oktatás

Elektronika és elektrotechnika

- **Közlekedés automatikai technikus**

- A szakma azonosító száma: 507140406

- 2 év ágazati alapozó és 3 év szakmai oktatás

Rendészet és közszolgálat

- **Közszolgálati technikus**

- A szakma azonosító száma: 504131801

- 2 év ágazati alapozó és 3 év szakmai oktatás

Szakképzés

Szakmajegyzék szerinti képzések:

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

Szakma megnevezése: **Logisztikai technikus**

Szakma azonosító száma: 510411506

Az ágazat megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment

Szakma megnevezése: **Pénzügyi számviteli ügyintéző**

Szakma azonosító száma: 504110901

Az ágazat megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment

Szakma megnevezése: **Vállalkozási ügyviteli ügyintéző**

Szakma azonosító száma: 504110902

A Kisvárdai SzC Kandó Kálmán Technikum és Dr. Béres József Kollégium oktató-nevelő munkáját az alábbi szempontok jellemzik:

- a jogszabályoknak való megfelelés,
- a Szakképzés 4.0 célkitűzéseinek való megfelelés,
- a fenntartói és szülői, tanulói elvárásoknak való megfelelés,
- a diákokat sikeresen felkészíti az érettségi és szakmai vizsgákra.

Az iskola küldetésnyilatkozata:

Olyan diákokat akarunk kibocsátani iskoláink falai közül,

- akik megállják helyüket a munka világában, a felsőoktatásban,
- értéknek tartják a tudást, felkészültek az élethosszig tartó tanulásra,
- reális önismerettel, önbizalommal, felelősségtudattal, pozitív életszemlélettel rendelkeznek,
- fontosnak tartják a magyar nemzethez való tartozást, a hazaszeretetet, a családi értékeket, az egészséges életmódot, a környezettudatosságot.

Ezen célok elérése érdekében intézményünk felkészíti a tanulókat piacképes szakmai tudás megszerzésére, szakmai vizsgára, érettségi vizsgára és felsőfokú tanulmányok folytatására.

Az iskola jövőképe:

- Minden hozzánk beiratkozó fiatal számára biztosítani legalább egy, a gazdaság igényein alapuló, a munkaerőpiacon elhelyezkedést biztosító, modern szaktudást nyújtó szakmát.
- megőrizni és továbbfejleszteni a szakképzésben eddig felhalmozott anyagi- és szellemi tőkét, elkötelezetten biztosítani a térség fejlesztésének emberi erőforrás hátterét.

Törekednünk kell valamennyi olyan kompetencia fejlesztésére, amelyek a társadalmi és természeti környezetéért felelős állampolgári léthez, a munkaerő-piaci sikerességhez nélkülözhetetlenek, amelyben az oktatók ismerik és alkalmazzák:

- a korszerű tanulásszervezési eljárásokat, tanulásirányítási módszereket,
- az információs és kommunikációs technikákat,
- a kompetencia alapú képzést,
- team-munkát,
- projekt alapú oktatást,
- a tanulási eredmények alapú oktatást,

amelyben a diákok, a szolgáltatásokat igénybe vevők:

- megalapozhatják a szakmai műveltséget, munkakultúrát,
- megszerezhetik a sikeres életpálya építéshez szükséges kompetenciákat,
- reális önismeret birtokában a személyiségüknek leginkább megfelelő tanulási stratégiát alkalmazhatják.

II. Az intézmény nevelési programja

II.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolában a nevelés és oktatás meghatározott program szerint folyik. Az iskola technikai és kollégiumi nevelést-oktatást végez.

A technikai osztályokban a nevelés és oktatás a 9. évfolyamon kezdődik és a 13. évfolyamon fejeződik be. A szakképzés 13. és 14. évfolyamon folyik.

Intézményünk alapelve, hogy a nevelési-oktatási célok kitűzésében és végrehajtásában a szülők és a oktatók együttműködése nélkülözhetetlen. Iskolánk nevelési és oktatási céljai között elsőbbséget élvez az iskola jellegét és tradícióit figyelembe véve a személyiség- és képességfejlesztés, az értékközvetítés, a felzárkóztatás valamint a tehetséggondozás is.

Az oktatói testület a rendszeres értekezleteken szavazással dönt az iskolában folyó nevelő és oktató munkát érintő főbb kérdésekről. A kisebb horderejű ügyekben a kibővített vagy a szűkebb iskolavezetőségi értekezlet határoz.

A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei:

- **Személyiségközpontú fejlesztés:** A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.

- **Tanulóközpontúság:** Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a diákjaitól.

- **Nyitottság:** Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, rendvédelmi szervezetekkel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.

- **Esélyegyenlőség biztosítása:** Pedagógiai nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz, hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- a tanulás, a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetencia,
- az egészséges életmód,
- a sport, a mozgás a személyiség életében,
- humanista gondolkodás, közösségi magatartás,
- munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,
- kreativitás, az alkotó önkifejezés,
- egészséges nemzettudat, hazaszeretet,
- az újra való nyitottság,
- az együttműködés.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres szakmai oktatása érdekében

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges az élethosszig tartó tanulás (lifelong learning) megalapozása, a szakmai mobilitásra való felkészülés.
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás lehetőségének megalapozása, hogy tanulóink továbbfejleszhető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek.

- Naprakész természettudományos és társadalomtudományos műveltség kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
- Célunk a megye, régió szakmai igényeinek megfelelő szakmaszerkezet működtetése, az oktató szakképzési ágazatok területén és az érettségi utáni szakmaszerzés, felnőttek képzése területén is.
- Növendékeink az oktatás folyamatában szerezzék a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai, idegen nyelvi kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel, reális énképpel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegevalósításra. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- Az önálló, felelős állásfoglalás és cselekvés alapjainak, valamint az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségek kimunkálásának segítése. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

Az iskolánkban folyó szakmai oktató munka pedagógiai eljárásai

- az ismeretek elsajátításának folyamatában az induktív és deduktív út konstruktív alkalmazásával törekszünk a konvergens és divergens gondolkodás képességének fejlesztésére;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kortárs kapcsolatok megerősítésével; elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával;
- a tanulók megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképességüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;

Az iskolánkban folyó szakmai oktató munka pedagógiai eszközei

- a tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembe vétele;
- személyes példamutatással neveljük gyermekeinket toleranciára, a máság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására;
- az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül;
- megismerjük és alkalmazzuk a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztésére kidolgozott tanulói és oktatói eszközrendszert, az SDT kínálatá lehetőségeket;
- nevelési célzatú (nyílt és zárt) csoportfoglalkozás a nevelési problémák megbeszélésére, kezelésére;
- a nevelési-oktatási eljárások pedagógiai eszközeit a kooperatív technikákkal ötvözzük.

Az iskolában folyó nevelés-oktatás és szinterei

- **Tanórai foglalkozások**

- **Egyéb foglalkozások**

- Szakkörök, műhelyfoglalkozások, tanfolyamok
- Tanulmányi és sportversenyek
- Felzárkóztatások
- Tehetséggondozások
- Érettségi előkészítők
- Könyvtár
- Énekkar

- **Szabadidős tevékenységek**

- Műveltségi foglalkozások
- Tömegsport foglalkozások
- Önvédelmi foglalkozások
- Lövészet
- Gyalogtúrák, biciklitúrák
- Vöröskeresztes foglalkozások
- Tanulmányi kirándulások
- Színházlátogatások
- Egyéb osztályprogramok
- Színjátzó szakkör
- Úszás
- DKA foglalkozások
- LEGO-robot szakkör
- Honismereti szakkör
- Tanulásmódszertan
- Média szakkör

- **Közéleti tevékenységek**

- Diákönkormányzat
- Iskolarádió
- Iskolaújság
- Társadalmi életben való részvétel (nem köznevelési intézményekkel közösen szervezett rendezvények, megemlékezések)

II.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A középfokú nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség bővítése és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A megszerzett ismereteket jól egészítik ki a szakmai elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok, a duális szakképzés keretében valóságos munkahelyi körülmények között lehetőség van a megszerzett tudás elmélyítésére, alkalmazására. A nevelési célok intézményi szintű, tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma. (A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról alapján.)

A nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra. A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik.

Anyanyelvi kommunikáció: Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek során.

Idegen nyelvi kommunikáció: Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia: A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia: A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia: Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás: Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

Szociális és állampolgári kompetencia: A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Önismeret és a társas kultúra fejlesztése: Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejtésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlesztésére, valamint a kölcsönös

elfogadásra. Társas kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása (szociális kompetencia), kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvivallási etnikumok diszkriminációjára. Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerésére, megbecsülésére nevelő ismeretek elsajátítása, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlása.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés: Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés: Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Válgjon tanulóink igényévé a természetnek és szűkebb környezetének megóvása. Ismerjék meg a hosszútávon fenntartható életmód gyakorlati fogásait. Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzése, gyarapítása, közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés: Testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is. A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés: A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos, elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése. A szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése.

Médiatudatosságra való nevelés: Biztos esztétikai értékítélet és belső késztetés kialakítása. A tanulók ismerjék meg és értsek, milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatosan.

Gazdasági és pénzügyi nevelés: A tanulóknak tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az ésszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

Pályaorientáció: Átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségeik megismerése több csatornán keresztül és a munkaadók, felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napok segítségével. Az egyéni képességek, pályaalkalmasság felmérésére és elfogadására, jövőbeli felelősségvállalásra felkészítés. A segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos tevékenységek gyakorlása, magatartásmódok és azok kezelésének fejlesztése.

Oktatói gondolkodási és viselkedési formák a tanuló személyiségfejlesztésének segítése érdekében

Az iskolának – mint másodlagos szocializációs színtérnek – a személyiségformálásban betöltendő feladatköre az utóbbi évtizedekben jelentős változásokon ment át. Az oktatói tevékenység ismeretátadói funkciója mindinkább differenciálódott. Az átadandó ismeret megsokszorozódott.

A közösség a jellemformálásban, a veszélyeztetett helyzetben lévő tanulók védelmében iskolánk oktatóinak jelentős szerepe van. Oktatóink a személyiségfejlesztést szem előtt tartva

a következő szempontokat tartják fontosnak:

- *diákcentrikus* gondolkodás és magatartás,
- az oktatói pályához *hivatásbeli becsületen, a nevelésben való hiten alapuló* felelősségteljes viszonyulás (a társadalmi megbecsültség nem kielégítő voltának viszonyítási alapja helyett),
- *kudarctűrő, sikerre vágyó*, s ennek érdekében tenni akaró, életvidám, közösségben is gondolkodó *diák és tanár eszménye* érvényesüljön,
- felelősségteljes nyilvános szereplés a közjó érdekében,
- *szervezett képesséssel és önképesséssel* biztosított tájékozottság, sokoldalúság,
- *önálló értékrend, világnézet, világnézet* kialakítását elősegítő nyitott, személyes kapcsolatokra, oktatási, ellenőrzési módszerekre törekvő általános tanári magatartás,
- a diákot egyszerre saját személyiségéhez (képességeihez) és diáktársai teljesítményéhez egyaránt viszonyító tanári minősítés, az értékelés igazságossága, hatékonyabb munkára motiválása fejlődjön ki,
- *belülről motivált, önálló tevékenységre* (ismeretszerzés, önképzés, önellenőrzés, önértékelés) képes *tanulói, oktatói személyiség érvényesülése*; alkotói műhelyek: újságszerkesztés, önképzőkör, kulturális produkciók, diákszínházi biztositása,

Az oktató-diák együttes tevékenységének folyamatát meghatározó kívánatos elvek:

- közös gondolkodás (megbeszélés),
- egyéni munkálkodás irányainak kialakítása, megvitatása (tanulás, ismeretszerzés együttes gondolkodással),
- kölcsönös közös megbeszélés, a tapasztalatok értékelése, hasznosítása.

A személyiségfejlesztés folyamatában különleges fontossággal rendelkező szinterek és tevékenységek:

- **Közösségi szolgálat**

Közösségi szolgálat az érettségire felkészítő képzés során: a diákok szociális érzékenységének és a közösség iránti felelősségvállalásának megerősödését segíti annak révén, hogy átélhetővé teszi a másokon való segítség örömeit.

2023/2024. tanévtől az előrehozott érettségi vizsga a közösségi szolgálat teljesítésére tekintet nélkül megkezdhető.

Egyáltalán nem kell közösségi szolgálatot teljesítenie a szakképzésben felnőttképzési jogviszonyban résztvevőnek, a közösségi szolgálat alól az igazgató által a szakértői bizottság javaslata alapján mentesített sajátos nevelési igényű tanulónak

- **Útravaló Nemzeti Ösztöndíjprogram**

Út az érettségihez alprogramjában folytatott tevékenységek: hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű vagy veszélyeztetett tanulóink mentorálása, támogatása tanulmányi feladataikban.

- **Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj**

A szakképzésben részt vevő tanulókat tanulmányi eredményük alapján Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj illeti, ha a hiány-szakképesítések körébe tartozó államilag támogatott nappali, iskolai rendszerű képzésben vesznek részt. A hiány-szakképesítések köréről évente dönt a Kormány és kormányrendelet határozza meg.

Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjra jogosult tanulók, akik:

- első szakmájukat tanulják,
- hiány-szakképesítéseknek minősített szakképesítést tanulnak,
- államilag támogatott, nappali, iskolai rendszerű szakképzésben vesznek részt,

- megfelelő tanulmányi eredményt érnek el.

- Ösztöndíjak az új szakképzési rendszerben (technikumban)

A szakképzésbe újonnan belépő tanulók számára ösztöndíj rendszert vezettek be, ami azt jelenti, hogy a tanulók már az ágazati alapoktatás során ösztöndíjat kapnak. A szakirányú oktatás során nem duális képzés esetén a tanuló tanulmányi átlaga alapján történik az ösztöndíj kifizetés. A szakmát tanuló diákok pályakezdési juttatásra is jogosulttá válnak az első szakma megszerzését követően.

Az ösztöndíj rendszerben rászorultsági támogatást is kaphatnak a diákok, az **Apáczai ösztöndíjprogram** keretében. Ez nem jár automatikusan, meg kell pályázni. Amennyiben hátrányos helyzetű vagy és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül a tanuló tanulmányi átlaga 3,5 felett van, az ösztöndíjra jogosult.

II.3 Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskola az egészséges életmódra neveléssel, a mindennapos testedzéssel és a környezeti nevelés révén hatékonyan befolyásolhatja a tanulók szemléletét, viselkedését, s ezáltal hozzájárulhat ahhoz, hogy szellemileg és fizikailag is egészségesebb felnőttekké váljanak. A megújuló, kompetencia alapú oktatásban az egészséges életmódra is komplex szemlélettel kell felkészíteni a tanulókat.

Általános célok

- Az egészséges életmódhoz szükséges tudás, és készségek megszerzésének támogatása.
- Minden életkorban cselekvésen alapuló egészségtudatos magatartás kialakítása.
- A legjelentősebb egészség-kockázati tényezők befolyásolása célzott megelőzési-, és egészségfejlesztési programokkal.
- Közös gondolkodáson és összefogáson alapuló egészség tudatos tervezések számának a növelése.
- A közösségi aktivitások (különösen a színtereken), a partnerségi együttműködések, és a helyi közösségek erősítése az egészség, mint „érték és eszköz” érdekében.
- A hátrányos helyzetű célcsoportok részvételi arányának a növelése valamennyi programba.

Az iskolai egészségfejlesztés főbb területei

- Az egészséges táplálkozás, illetve energiaegyensúly (táplálkozás és mozgás együttes alkalmazása) megtartása, és/vagy visszaállítása érdekében kidolgozott programok végrehajtása.
- A diákság rendszeres testmozgását elősegítő szabadidős programok.
- Dohányzás, alkoholfogyasztás és a drogfogyasztás előfordulási gyakoriságát csökkentő vagy azokat megelőző tudományosan megalapozott módszereket és eszközöket alkalmazó programok kidolgozása és végrehajtása.
- A lelki egészség védelmére/megőrzésére irányuló egészségfejlesztési és megelőzési programok kidolgozása és végrehajtása.
- A biztonságos szexuális életre, az egészséges családi életre felkészítő és az egészséges fogantatást támogató programok kidolgozása és végrehajtása .
- Életminőséget javító és az életminőség megtartását elősegítő programok a csoportok körében. (pl: életvezetési kompetenciák, öngondoskodás képességének fejlesztése, stb.)
- Egészségtervek készítésében és a programok megvalósításában résztvevők egészségfejlesztési tudásbázisát, képességeit, készségeit fejlesztő képzések, programok biztosítása.
- Megvalósításhoz szükséges szakértői tevékenység.
- Tájékoztató anyagok, kiadványok, segédanyagok megtervezése, előállítás, terjesztése.

- Elsősegélynyújtási- és, baleset- megelőzési programok kidolgozása és végrehajtása.

Az iskolai egészségfejlesztési program hatékonyság kritériumai

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljes körű. Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- ha nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészség-kockázati tényezőt befolyásolja;
- ha nem szűkül le egy-egy akció időtartamára, hanem az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
- ha nem szűkül le egy iskolai közösség valamelyik részére, hanem az egészségfejlesztést megvalósító iskola minden tanulója részt vesz benne;
- ha nem szűkül le a tantestület egyes tagjaira, hanem a teljes tantestület részt vesz benne;
- ha nem szűkül le az iskolán belüli közösségre, hanem bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

Iskolánk profiljából adódóan tanulóink leterheltek. Tapasztalhatóak a helytelen táplálkozásból fakadó emésztőrendszeri problémák, melyek a fizikai teljesítőképesség valamilyen irányú hanyatlásához, többek között túlsúlyossághoz vezetnek. A tanulók egy része nem veszi igénybe az iskolai étkezést. A diákok gyorsan, kapkodva étkeznek, s nem az egészséges táplálkozásnak megfelelő ételeket eszik. Vannak gyógytestnevelésre és könnyített testnevelésre utasított tanulóink, akiknek valamilyen szervi elváltozásuk van. Diákjaink egy része elhízott vagy túlsúlyos. A tanulók zöme nem sportol eleget.

Tanítási órán belül szervezett, életkorhoz kötött egészségfejlesztés és egészségnevelés

9. évfolyam

- Önismeret, személyiségfejlesztés (serdülőkori krízis okai), önbecsülés, önértékelés, stressz-kezelés, ellenállási készség fejlesztése (csoportnyomás kezelése).
- Kockázatcsökkentés, problémamegoldás.
- Egészséges táplálkozás.
- Párkapcsolat, szerelem, szexualitás. Korai nemi élet hátránya.

10. évfolyam:

- Fogamzás menete. Fogamzásgátlás.
- Az iskolán belüli bántalmazás, testi és lelki erőszak megelőzés.
- Káros szenvedélyek hatásai a szervezetre. (dohányzás, alkohol, drog)
- Rendszeres testmozgás.

11. évfolyam

- Családtervezés, szexuális kultúra

12-14. évfolyam

- Optimális családtervezés.
- A stressz hatása a szervezetre.

A tanítási órán kívül tervezett egészségnevelő tevékenység

- Iskolánk 2009-ben a Magyar Vöröskereszt bázisiskolájává vált. A kollégiumban hagyományai vannak a vöröskeresztes tevékenységnek. Szakember segítségével készülnek a különböző szintű versenyekre.
- Az iskolákban nagy gyakorisággal jelentkező pszichoszomatikus tünetek feltárásához – az organikus ok kizárása után fontos szerepe van az iskolapszichológusnak. Heti rendszerességgel foglalkozik iskolánk diákjaival, csoportos és egyéni foglalkozások keretében.
- A Kandó-hét keretén belül rendszeresen hívunk vendégelőadókat az egészségfejlesztés főbb területeihez kapcsolódó témákban (védőnő; rendőr; stb.)
- Iskolánk testnevelő tanára évente több alkalommal szervez a közeli Zemplén hegységben gyalogtúrákat.

II.4 A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot megteremti.

A közösségfejlesztés és közös követelményei intézményünkben

Iskolánk feladatait ebben a folyamatban az alábbi közös követelmények határozzák meg:

- A hon- és népismeret segítse elő harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel.
- A tanulók legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt.
- Törekedjünk arra, hogy közvetlenül is részt vegyünk a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- A tanulók szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- A kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás- és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének képességei állnak.
- Iskolánknak az új információs környezetben eligazodó, és azt kritikai módon használó fiatalokat kell nevelnie.
- Oktatóink fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Intézményünkben a közösségfejlesztési célok megvalósítását a következő tanítási órán kívüli tevékenységek segítik elő:

Az iskolai ünnepélyek, megemlékezések valamint hagyományok a diákság mindennapi életének sarokkövei, melyek révén intézményünk tényleges diákpolgárává válnak, és így alakul ki kötődésük az iskolához. A hagyományok ápolása, tisztelete, újabb eseményekkel való gyarapítása egyrészt iskolánk hírnevét gyarapítja, másrészt azt bizonyítja, hogy diákjaink igénylik ezen események megrendezését, esetleges átalakítását, bővítését.

- a) Ünnepélyek, megemlékezések, hagyományok ápolása

Az iskola ünnepélyt szervez:

- a tanév nyitásakor,

- október 23-án,
- szalagavatókor,
- március 15-én,
- ballagáskor,
- a tanév zárásakor.

Az ünnepélyeken az oktatói testület és az iskola tanulóinak megjelenése kötelező.

Az iskola megemlékezést tart:

- október 6-án, az aradi vértanúk napján,
- január 22-én, a magyar kultúra napján,
- február 25-én, a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapján,
- április 11-én, a költészet napja,
- április 16-án, a holokauszt,
- április hónapban, az iskola névadójának, Kandó Kálmánnak és a kollégium névadójának, dr. Béres Józsefnek tiszteletére.

További iskolai rendezvények:

- mikulás ünnepség
- gólyaavató
- karácsony
- farsang
- Kandó bál
- Kandó hét
- nőnap
- oktató nap
- szakmai, tanulmányi kirándulások

További iskolán kívüli rendezvények

- Pályaválasztási kiállítás
- Városi Luca napi vásár
- Városi Karácsonyi gála műsor

A Kandó-hét (Kandó-kupa, versenyek, vetélkedők, sportesemények, vendégelőadók), valamint a Kandó bál nemcsak az iskola tanulóinak öntevékenységet szolgálják, hanem az intézmény külső kapcsolatainak ápolását is. A rendezvények helyszínei is ezt erősítik: a helyi művelődési ház (VOKE), ZVSC sportpálya valamint az iskola területe. A rendezvényeken és a versenyeken kiemelten jól teljesítő tanulókat jutalomban részesítjük.

A Nyíregyházai Pályaválasztási kiállítás megrendezése esetén, iskolánk rendszeti osztályainak növendékei önvédelmi bemutatót tartanak, melyre tanórai valamint délutáni foglalkozások keretén belül készítjük fel őket. A kiállításon való részvétellel beiskolázási körzetünket igyekszünk növelni, s minél több leendő kilencedik osztályos tanulóval megismertetni intézményünket. A kiállítás fontos eleme, hogy iskolánkról olyan képet mutassunk, mely vonzó lehet a nyolcadikosok számára. A kiállítás komoly eszközigénnyel jár, melynek költségeit a fenntartó lehetőségeihez mérten finanszírozza.

b) Iskolai sportkör - Diáksport Egyesület (DSE)

A DSE célja, hogy az intézmény szakmai programjával összhangban segítse elő a mindennapos testedzés megvalósítását, a sportban tehetséges fiatalok versenyszerű foglalkoztatását és az egészséges életmódra nevelést. E célt szolgálják az iskolában működő szakosztályok:

- labdarúgó,
- kézilabda,
- kosárlabda

- lövészet
- úszás

Az iskola minden nappali tagozatos tanulója DSE tag. A DSE önálló diákkörként működik, melynek vezetését az intézmény vezetője által megbízott testnevelő tanár látja el.

A tanulók az évenként megtartott küldöttgyűlésen az általuk megszavazott összeggel járulnak hozzá az intézmény éves költségvetésében szereplő működési kiadásokhoz.

A DSE keretén belül a szakosztályos tanulók különböző helyi, megyei valamint országos sportversenyeken vesznek részt.

A tanulói közösségek közösségfejlesztési feladatai

A tanulók közösségekben, illetve közösségek által történő nevelésének megszervezése, irányítása, munkánk alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A különféle iskolai és kollégiumi tanulói közösségek megszervezése, irányítása.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a tanuló-közösségek fejlesztésében.
- Az önkormányzás képességének kialakítása és gyakoroltatása.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

Az iskolai diákönkormányzat tanulóink önirányító, önszervező közössége, melynek keretében a tanulók a diákönkormányzatot segítő oktató vezetővel együtt, önállóan intézik saját ügyeiket. Célunk, hogy tanítványaink a diákönkormányzat működése során tanulják meg jogaikat gyakorolni, a jogok által biztosított mozgásterületet kihasználni, gyakorolják állampolgári szerepeiket. Szerezzenek tapasztalatokat a konfliktusok kezelésében, azok megoldásában; tanulják meg a konszenzuseresést. A diákönkormányzat saját működési szabályzata alapján tevékenykedik.

Feladataink:

- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek az egyéni érdekekkel is összhangban vannak,
- a hagyományokon alapuló közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- a diákság olyan közösséggé alakítása, fejlesztése, amely büszke saját sikereire, eredményeire, értékeli a más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.
- Iskolai rendezvények, ünnepek megszervezésében való aktív részvétel
- kapcsolattartás a megyei valamint az országos ifjúsági egyesületekkel

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

Az oktató-nevelő munka hatékonyságának elősegítésére és a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja az oktatói testület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez:

- tömegsport foglalkozások,
- vetélkedők,
- tanulmányi kirándulások,

- színházlátogatások
- zempléni gyalogtúrák
- énekkar
- honismereti szakkör

A szabadidős rendezvényeken a részvétel önkéntes. Az iskola igyekszik minél kevesebb anyagi terhet róni a tanulókra és azok szüleine. Programjainkat a Kandó Kálmán Középsiskola Tanulóiért Alapítvány támogatásával szervezzük.

II.5 Az oktatók feladatai és az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Az oktatók legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a tanulók felkészítése az ágazati alapvizsgára, a technikus és érettségi vizsgára, a tanulói portfólió elkészítésének segítése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, pótló, osztályozó vizsgák és szakmai vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel oktatói testületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnök feladatait és hatáskörét a munkaköri leírás tartalmazza, melynek legfőbb pontjai a következők.

- Az iskola szakmai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját. Kapcsolatot tart az osztályba járó tanulók szüleinekkel
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.

- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát az oktatói testület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

II.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A köznevelés kiemelt feladata az iskolát megelőző kisgyermekkorai fejlesztés, továbbá a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Nehezen nevelhető tanulónak azt tartjuk, aki az életkorának megfelelő nevelési követelményeket átmenetileg vagy huzamosabb ideig, belső vagy külső okok miatt nem tudja, illetve nem akarja teljesíteni.

A különféle közösségekbe nehezen vagy hibásan illeszkedik. A nehezen nevelhetőség egyik velejárója a tanulási nehézség, súlyosabb esetben a tanulási kudarc.

A nehezen nevelhető gyermek fő jellemzői: az önuralom hiánya vagy gyengesége, érzelmi tompultság, tartósan emelkedett hangulat, túlzott érzékenység, zárkózottság, agresszióra való hajlam, helytelen szokások, erkölcsi lazaság, figyelemkoncentráció hiánya, értelmi fejlődés elmaradottsága, beszédzavarok.

A gyermeki személyiség fejlődése, zavarainak fő okai a veleszületett adottságok és környezeti tényezők. A környezeti tényezők közül a családi és az iskolai okok a meghatározóak. Családi tényezők közül nevelési hibák a következőkben nyilvánulnak meg: túlzott szigor, kényeztetés, következtelenség, elhanyagolás, családi légkör, családi állapot, a szülők negatív személyisége.

Az iskolai tényezők közül jellemző az oktató és a tanuló rossz kapcsolata, az engedelmisség iránti igény és a tanuló önállósági vágyai közötti ellentmondás, a tanuló ellenáll a nevelői hatásoknak, hasonló helyzetű társai között keres társaságot, csekély a teherbíró-képessége, minden helyzetben vágyik a túlzott önérvényesítésre, a tanítási órák központi szereplője szeretne lenni.

Nevelésük, oktatásuk terén a következők a feladataink:

- Különleges, egyéni bánásmódot kell alkalmazni velük kapcsolatban.
- Meg kell ismerni őket és mindegyikkel ennek megfelelően kell bánni. A komolyabb magatartászavarral küszködő tanulót sajátos nevelési módszerrel kell nevelni.

- Különösen kritikus szakasz a tanuló életében a 9. osztály, illetve az iskolaváltoztatás időszaka, amikor új tantárgyakkal, oktatókkal, tanulási módszerekkel ismerkedik meg. A tanulási megtorpanás elkerülésére a szülő és a oktató összefogása szükséges.
- Agressziójára nem szabad hasonló módon válaszolni. Szervezni, segíteni kell tevékenységét, részben pozitív tulajdonságaira építve, részben megkönnyítve számára a sikert.
- Be kell vonnunk őket a tanórán kívüli szakköri, sportköri és felzárkóztató tevékenységekbe, ezeken személyre szóló feladatokkal ellátni.
- Szükség esetén igénybe kell venni a nevelési tanácsadó szolgáltatását
- Ha a tanuló nem tud lépést tartani az osztállyal, nehézségei állandóan fokozódnak, amíg csak nem pótolta a hiányokat. Itt a szaktanár és a tanulótársak szervezett, konkrét segítségére van szükség (korrepetáló foglalkozások, jobb tanulókkal való együtt-tanulás stb.)
- Ha a tanuló hiányzik a tanulási indíték, ha semmilyen tantárgy iránt nem érdeklődik, abban az esetben, a családban és az iskolában is meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a tanuló közvetlen élményeket, tapasztalatokat szerezzen, hogy szélesebb körben és izgalmasabb formában tájékozódjék (kiállítás, színház, mozi és hangverseny látogatások kirándulások szervezése családi és iskolai szervezésben stb.).

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő tevékenységek

Ez a tevékenység elsősorban osztályfőnöki feladat, ebben nagy segítséget nyújt az egyes osztályfőnököknek a jól működő osztályfőnöki munkaközösség kollektívája is. Természetesen az ilyen problémával küzdő tanulók hatékony kiszűrése az osztályfőnök mellett az oktató feladata is. Ugyanakkor fontos az, hogy a beilleszkedési és magatartási problémával küszködő tanulók gondjairól az osztályban tanító valamennyi tanár értesüljön, sőt a hatékony megoldás keresését az egész tantestület vállalja magára. A problémák pontos felderítésében nagy szükség van esetenként az iskolában dolgozó egészségügyi szakemberekre (iskolaorvos, védőnő) illetve alkalmanként a nevelési tanácsadó, vagy a Gyermekjóléti Szolgálat hathatós közreműködésére is. Intézményünkben pszichológus jelenléte nélkülözhetetlen. Hozzá az iskolaorvos vagy az osztályfőnök utalja a tanulót, amennyiben ennek szükségét érzik. Természetesen a fogadóóráján a diákok önkéntesen is felkereshetik a pszichológust.

Intézményünkben a BTMN-es tanulókkal óraadó fejlesztő oktató foglalkozik heti rendszerességgel fejlesztő órák keretében.

- a) A leggyakoribb tevékenységi formák:
- tanulási módszerek bemutatása,
  - a tanulók bevonása az osztály, illetve iskolai szintű tevékenységekbe, tanulószoba,
  - szülői értekezlet,
  - fogadóóra,
  - egyéni beszélgetések,
  - szakemberek segítségül hívása (óraadók)

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló

„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján:

- mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd.” (2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről 4.§ (23))

- pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar.)

A tanulási problémák/korlátok körét alkotják:

- tanulási nehézség,
- tanulási zavar,
- tanulási akadályozottság.

A tanulási probléma súlyosságát a Nevelési Tanácsadó, a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság állapítja meg. Az általuk kiadott szakvéleményben megfogalmazottak és a Köznevelési törvény által előírtak alapján történik a gyermekek további iskolai nevelésének-oktatásának megtervezése.

Szakértői vélemény alapján az iskola igazgatója egyes tantárgyak, valamint tantárgyrészek alól a tanulót felmentheti. Az érettségi vizsgán ennek alapján mentesség illeti meg a tanulót, valamint a vizsgaszabályzatban meghatározott formában figyelembe veendő a tanulási sajátosság.

A tantestület osztályozó értekezleten dönt a tanuló továbbhaladásáról a szakértői vélemény alapján megállapított órakeretben megvalósuló, a fogyatékosok típusához és fokához igazodó egyéni fejlesztési program évfolyamokhoz kötött követelményszint teljesítése alapján.

Az együttnevelés során a felsőfokú végzettségű oktató munkáját a fogyatékosok típusának megfelelő végzettségű gyógyoktató segíti, megbízási szerződés keretében.

a) Az integráció fogalma

A tanulók vonatkozásában az integráció a korábbi szegregáló speciális neveléssel, oktatással szemben a fogyatékosok és nem fogyatékosok együttes fejlesztését, találkozási pontokat, közös tevékenységeiknek az adott lehetőségekhez képest maximális megvalósítását jelenti.

b) Az SNI-s tanulók integrálásával kapcsolatos célok:

Teljes integráció és inklúzív, azaz befogadó iskola megvalósítása. Ebben kulcsszerepet kap a differenciálás.

- Az oktató minden tanulóban a speciálisat, a rá jellemző egyedi sajátosságokat keresi és látja.
- A tanulási nehézségeket a tanulási folyamat természetes velejárójaként kezeli, s nem feltétlenül a gyerekekben keresi a hibákat.
- Az egyénre szabott segítséget minden tanulónak meg kell adni, illetve minden gyereket a képességei szerint kell terhelni.
- A tanulási nehézségek kiküszöbölését az oktató nem hárítja teljes egészében a gyógyoktatóra, igyekszik saját eszköztárán (tevékenykedtetés, pármunka, csoportmunka, a tananyag differenciált feldolgozása) változtatni, amikor problémákat lát, vagyis nem annyira a gyermekben, inkább saját magában keresi a változtatás lehetőségét.

c) A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének célja:

- A sajátos nevelési igényből fakadó hátrányok csökkentése vagy lehetőség esetén megszüntetése;
- harmonikus, önmaga problémáit megfelelően kezelni tudó személyiség kialakítása;
- megfelelő, az egész élet során jól használható kompenzatorikus technikák elsajátítása.

d) Feladatok:

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy intézményünk felkészüljön az SNI-s gyerekek fogadására. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatási feltételeinek biztosítása igen sok, a köznevelési törvényben foglalt szabályozáson túlmenő eszköz alkalmazását is

szükségessé teszi. Ezek közül a legfontosabbak az integráció tárgyi, technikai, környezeti és személyi feltételek megteremtése, az integráló oktatás pedagógiai módszertanának kialakítása, az integráló oktatók képzésének meghonosítása, a oktatók szociális érzékenységét növelő, attitűdjeiket átalakító képzések biztosítása, valamint a jelenleginél nagyobb anyagi érdekelttség megteremtése.

A tárgyi és a személyi feltételek biztosításához pályázati források szükségesek (akadálymentesítés, szoftverek). Iskolánkba évente 8-10 SNI-s tanuló jár, és számuk folyamatosan emelkedik súlyosan, illetve halmozottan fogyatékos tanulók fogadására nem állunk készen, ehhez komolyabb anyagi és szellemi erőfeszítésekre lenne szükség.

Megfelelő foglalkoztatott szakember hiányában iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanuló esetén a megyei utazó gyógyoktatói hálózat keretében kell gondoskodni megfelelő szakemberi ellátottságról, ennek hiányában óraadó oktatóok látják el ezeket a feladatokat. Ez a fenntartóval történő egyeztetés alapján valósul meg.

Tehetség gondozás

A 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról értelmében: 137. § Az oktató kötelessége, hogy

- a) szakmai oktató munkája során gondoskodik a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárható, figyelembe véve a tanuló egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- b) a különleges bánásmódot igénylő tanulóval egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön a fejlesztő oktatással, gyógyoktatással, konduktorral vagy más szakemberrel, a hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását elősegítse,
- c) segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat

Intézményünkben nagy hangsúlyt fektetünk a tehetség gondozásra, a tanulói képességfejlesztésre. Fontosnak tartjuk, hogy tehetséges tanulóink kibontakoztassák adottságaikat, s a képességeikhez igazodó optimális eredményeket érjenek el.

Változatos egyéni tanulási utakat biztosítunk diákjaink számára, a tanórán differenciált tanulásszervezéssel, kiegészítő anyagokkal, az önálló ismeretszerzést lehetővé tevő módszerekkel (kooperatív technikák), vagy a tanórán kívül megszerzett tudás kiselőadás (projekt) formájában történő bemutatásának lehetőségével biztosítjuk a tehetséges gyerekek hatékony foglalkoztatását.

Szakköri foglalkozásokon lehetőség van, hogy egyéni teljesítőképességüket, munkatempójukat figyelembe véve-személyre szabottan fejlesszük képességüket.

A képességfejlesztést szolgálják az iskolai, megyei és országos versenyek, de a tehetség gondozás körébe tartozik az iskolai ünnepi műsorokba való felkészítés, s a színpadi produkciók bemutatása is.

A képességkibontakoztatás, tehetség gondozás iskolai tevékenységei:

- Tanulói differenciált tanulásszervezés
- Szakkörök szervezése
- Iskolai, megyei, országos versenyeken való részvétel
- Kulturális rendezvények
- Sportversenyek

II.7 A szakképző intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A tanulóközösségek döntési jogkört gyakorolnak – az oktatói testület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint

tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

Diákkör

Az intézmény tanulói közös tevékenységük megszervezésére - melyek lehetnek különösen: szakkörök, érdeklődési kör szerinti csoport, önképzőkör, énekkar, művészeti csoport - házirendben meghatározottak szerint diákköröket hozhatnak létre, melyeknek meghirdetését, szervezését, működtetését a diákok végzik. Az intézmény a szakmai program céljainak megfelelő diákköri tevékenységeket támogatja.

Ha a diákkör az iskola területén működik – előzetes kérelem alapján –, azt az intézmény igazgatója engedélyezi.

- a) A diákköri kérelemnek tartalmaznia kell:
- a diákkör célját, a diákkör tagjainak nevét és osztályát,
  - a diákkör választott felelős vezetőjének nevét és osztályát,
  - a felügyelő oktató nevét,
  - az intézményben tartózkodás rendjét (időtartam, helyiségigény),

Az igazgató a diákkör céljától és tevékenységétől függően, mérlegelési jogkörben engedélyezi a diákkör megalakítását, illetve az iskola épületének házirend szerinti használatát. Diákkör alakítása csak akkor tagadható meg, ha tevékenysége jogszabályba ütközik. Az intézményben működő diákkörökről nyilvántartást kell vezetni a megfelelő adatokkal.

Az iskola, tanulóinak tájékoztató és tájékozódó fóruma a diákközgyűlés, amelyet évenként egy alkalommal össze kell hívni. Ezen a diákközgyűlésen a tanulók diákképviselőt választanak. A diákközgyűlés a rendes közgyűlésen túl tervezett, illetve rendkívüli esetben is összehívható.

Az évi rendes diákközgyűlés összehívását az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A rendkívüli diákközgyűlés összehívását az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat vezetője vagy az igazgató kezdeményezheti.

A diákközgyűlés - az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat döntése alapján - küldöttközgyűlésként is megszervezhető.

Az évi rendes diákközgyűlésen a diákönkormányzat és az iskola, kollégium képviselője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről.

A diákközgyűlésen a tanulók az iskola, kollégium életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az iskola vezetéséhez.

A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni, és meg kell hívni a fenntartó képviselőjét is.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, illetőleg amelyekben egyetértési jogot gyakorol, továbbá, ha a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, az előterjesztést, a meghívót - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - a határidő előtt legalább tizenöt nappal meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

- b) Az iskolai diákönkormányzat egyetértési jogot gyakorol a tanulókat érintő következő kérdésekben:
- jogszabályban meghatározott ügyekben,
  - az iskolai szervezeti és működési szabályzat elfogadásakor és módosításakor;
  - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor;
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor;
  - azon könyvek rendelésekor, amelyek nem szerepelnek a tankönyvjegyzékben;
  - a házirend elfogadásakor, illetve módosításakor.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

c) Az iskolai diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- a tanulószobai foglalkozásokra való felvétel iránti kérelem elbírálása elveinek meghatározásához,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- iskolai, diákönkormányzat véleményét tanuló fegyelmi eljárás során be kell szerezni,
- a tankönyvrendelés elkészítéséhez;
- az intézményvezetői pályázatról,
- diákönkormányzat jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül a fenntartóhoz törvényességi kérelmet nyújthat be.

A véleményezési jog gyakorlása szempontjából a diákönkormányzat minősül a tanuló nagyobb közösségének.

II.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, a szakképző intézmény partnereivel

Szülői értekezlet

A szakképző intézmény éves munkatervébe beütemezett szülői értekezletek feladata, hogy tájékoztassa a szülőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szülői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerülnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök osztálya neveltségi szintjének alakulásáról. Szülői értekezletet évente legalább két alkalommal tartunk. Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az intézmény igazgatója rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására.

Fogadóóra

Célja, hogy a szülők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint a oktató tanácsokat adhasson a tanuló nevelésével kapcsolatosan. A szakképző intézmény biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négy szemközt beszélhessen gyermeke oktatójával személyes problémáiról. A fogadóórák rendjét minden évben meghatározzuk, melynek során oktatóink minden héten általuk meghatározott időpontban fogadóórát tartanak. Ezen időpontokat az aktuális tanévben nyilvánossá tesszük iskolánk honlapján.

A szülők írásos tájékoztatása

A szülőket folyamatosan értesítjük tanítványunk előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről a digitális napló révén. A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén. A szakképző intézmény minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel a digitális napló révén, vagy egyéb szokásos írásos formában. Az osztályfőnök

folyamatosan figyelemmel kíséri a diákoknak beírt osztályzatokat, a tanulói hiányzásokat és késéseket.

A hatályos jogszabályi előírása szerint a szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

Nyílt nap

A nyílt napot az iskolába készülő általános iskolások számára szervezi az intézmény vezetősége és oktatói testülete két tanítási napra lebontva. Célja bepillantást adni az iskola életébe, információt adni az intézmény által indított osztályokról, a képzés formájáról és tartalmáról, a nyelvoktatásról. A nyílt napon szülők és oktatók is részt vehetnek.

Baross Gábor Oktatási Központ

Intézményünk együttműködési megállapodást kötött az oktatási központtal, melynek keretében biztosított a szakmai tantárgyak oktatása óraadókon keresztül. A gyakorlati képzés tanulószervezés, együttműködési megállapodás és szakképzési munkaszerződés keretében biztosított.

Rendvédelmi szervek

Intézményünk szoros kapcsolatban áll a záhonyi Rendőrkapitánysággal, a Határrendészeti Kirendeltséggel, valamint a Katasztrófavédelmi Örsrel. Az ott dolgozó szakemberek tájékoztatókat, előadásokat tartanak diákjainknak, valamint biztosítják az összefüggő szakmai gyakorlat megszervezését

II.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A vizsgaszabályzat célja

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét az oktatói testület határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz: osztályozó vizsgákra, különbözeti vizsgákra, pótló vizsgákra, javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára: aki osztályozó vizsgára jelentkezik, akit az oktatói testület határozatával osztályozó vizsgára utasít, akit az oktatói testület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény oktatói testületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanulmányok alatti vizsgák megszervezésének, lebonyolításának általános szabályai

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az intézmény igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során dönt a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről, ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását, minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását, vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit, átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait, a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.

A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat a nemzeti köznevelési törvény 3. melléklete szerint taníthatja.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Felnőttoktatás esetén a tanulmányok alatti vizsga reggel nyolc óra előtt is elkezdhető és tizennyolc óra után is tarthat. Egy nap maximum három tantárgyból tehető tanulmányok alatti vizsga.

A vizsgák eredményének bejegyzése után a vizsgajegyzőkönyveket az iskolatitkár az irattárba helyezi és gondoskodik az irattári terv szerinti megőrzéséről.

Vizsgatípusok

Osztályozó vizsga

Az osztályozóvizsga letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozóvizsgára való jelentkezés kérelmét írásban a vizsgaszabályzatban meghatározott időpontig az iskola igazgatójának címezve kell benyújtani.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához:

- ha igazgatói határozattal felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- az igazgató engedélyezi, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni tanrendben folytatja,
- más iskolából azonos évfolyamra történő átvétel esetén, a helyi tantervben az adott évfolyamra rögzített tantárgyak közül van olyan, amit nem tanult és emiatt félévi, év végi osztályzatának megállapítása nem lehetséges.
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az Intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

Felnőttoktatás esetén, ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol marad, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható. Az osztályozó vizsga helyéről és időpontjáról a vizsgát legalább tíz nappal megelőzően értesíteni kell a vizsgát szervező intézmény feladat

ellátási helye szerint illetékes kormányhivatalt. A kormányhivatal megbízottja megfigyelőként részt vehet a vizsgán.

Az oktatói testület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020.(II.7.) Korm. rendelet 163.§-ban meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében vizsgabizottság előtt tesz vizsgát. Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Abban az esetben, ha csak féléves anyagból szeretne vizsgázni, azt előre be kell jelentenie. Ha a tanuló magántanulói jogviszony létesítését kéri, félévi és év végi osztályozó vizsga letételére köteles. Amennyiben a magántanulói jogviszony a félévi osztályozó vizsgára való jelentkezés után létesül, a tanuló csak az egész éves anyagból tehet osztályozó vizsgát. Ha a magántanuló indok és előzetes kérvény nélkül nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, a minősítése elégtelen. Az adott tantárgyból javító vizsgát tehet.

Az osztályozó vizsgát minden tantárgyból az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően szervezzük. Így a matematika tantárgy kivételével a vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga feladatlapját az igazgató által megbízott szaktanárok készítik el az adott óraszám figyelembe vételével, akiket a feladatlapokkal kapcsolatban titoktartási kötelezettség terhel. A szóbeli vizsgán a tanuló tudását a megadott témakörökön keresztül állapítja meg a vizsgabizottság. Érdemjegyét a vizsgabizottság a szerzett jegyek átlaga alapján alakítja ki. Osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolában – a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint – szervezett beszámoltató vizsga is.

Az osztályozó vizsga dokumentálása

Az osztályozó vizsgák dokumentálása jegyzőkönyvben történik. Ehhez a dokumentumhoz csatolni kell a vizsga írásbeli dolgozatát és a szóbeli felkészülési lapot, amennyiben ilyet a vizsgázó készít.

Az osztályozó vizsgák anyaga az irattári szabályzat szerint selejtezhető.

Az osztályozó vizsgák dokumentálása a jegyzőkönyvek alapján történik a törzslapban és a bizonyítványban. (kivéve a félévit)

A törzslapban a jegy dokumentálható a megfelelő táblázatban és a jegyzetben a következő záradékkal:

Érdemjegyét ..... (tantárgy neve) tantárgy(ak)ból ..... (osztályozó vizsga jegyzőkönyv dátuma) osztályozó vizsgán kapta.

(osztályfőnök aláírása)

vagy

A törzslapban a jegyzetben a következő záradékkal:

Érdemjegyét ..... (tantárgy neve) tantárgyból ..... (osztályozó vizsga jegyzőkönyv dátuma) osztályozó vizsgán kapta.

Eredménye a ..... (évfolyam száma) évfolyamon ..... (jegy betűvel, majd mögötte zárójelben számmal), a ..... (évfolyam száma) évfolyamon ..... (jegy betűvel, majd mögötte zárójelben számmal).

(osztályfőnök aláírása)

A dokumentálás a bizonyítványban: a záradék megegyezik a törzslapban szereplővel.

A félévi osztályozó vizsgák dokumentálása a naplóban és az ellenőrzőben történik.

Az osztályozó vizsga dokumentálását a jegyzőkönyv lezárását követő öt munkanapon belül el kell végeznie az osztályfőnöknek.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgára való jelentkezés kérelmét írásban a vizsgaszabályzatban meghatározott időpontig az iskola igazgatójának címezve kell benyújtani.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló:

- más iskolából történő átvétel esetén, ha az adott évfolyamra felvett tanuló az azt megelőző évfolyamok helyi tantervben szereplő tantárgyából vagy tantárgyaiból nem rendelkezik év végi osztályzattal,
- aki eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott és azonos vagy magasabb évfolyamra jelentkezik, abban az esetben, ha az éves óraszám kevesebb volt, mint az intézményünk helyi tantervében rögzített éves óraszám és emiatt pótolnia kell a számára elmaradt tananyagrészeket
- aki tanulmányait valamely tantárgyból a már működő emelt szintű csoportban kívánja folytatni.

A különbözeti vizsga szervezése és lebonyolítása minden tekintetben megegyezik az egyéb tanulmányok alatti vizsgákkal. A tantárgyi követelményeket az igazgató által megbízott munkaközösség vagy szaktanár jelöli ki.

A különbözeti vizsga dokumentálása

A különbözeti vizsgák dokumentálása jegyzőkönyvben történik. Ehhez a dokumentumhoz csatolni kell a vizsga írásbeli dolgozatát és a szóbeli felkészülési lapot, amennyiben ilyet a vizsgázó készít.

Az 1. és a 3. pontban leírtak alapján tett különbözeti vizsgák dokumentálása a jegyzőkönyvek alapján az osztályozó vizsga mintájára történik a törzslapban és a bizonyítványban.

A 2. pontban leírtak miatt tett különbözeti vizsga dokumentálása a naplóban történik.

Pótló vizsga

A pótlói vizsgára való jelentkezés kérelmét írásban a vizsgaszabályzatban meghatározott időpontig az iskola igazgatójának címezve kell benyújtani.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó,

- ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a választást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról igazoltan távol marad, pótló vizsgát tehet. A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A javítóvizsgák dokumentálása

A javító vizsgák dokumentálása jegyzőkönyvben történik. Ehhez a dokumentumhoz csatolni kell a vizsga írásbeli dolgozatát és a szóbeli felkészülési lapot amennyiben ilyet a vizsgázó készít.

A javító vizsgák anyaga az irattári szabályzat szerint selejtezhető.

A javító vizsgák dokumentálása a jegyzőkönyvek alapján történik a törzslapban és a bizonyítványban.

A törzslapban a jegy dokumentálható a megfelelő táblázatban és a jegyzetben a következő záradékkal:

A javítóvizsgán ..... tantárgyból ..... osztályzatot kapott. A ..... évfolyamba léphet.

vagy

A javítóvizsgán ..... tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.

Évfolyamot ismételni köteles.

A vizsga időpontja

Az adott tanév rendjében meghatározottak szerint, az első félév, illetve a szorgalmi időszak utolsó hetében, ill. a hivatalos javító-pótló vizsgaidőszakban (augusztus 15-31. között) kell megszervezni, osztályozó vizsga esetén: a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot.

A vizsgabeosztásokat követően a kormányhivatal írásban értesíti a tanulót (kiskorú tanuló esetén a szülőt/gondviselőt) és a tanuló iskolájának igazgatóját a vizsga helyszínéről és idejéről.

Tanulmányok alatti vizsgák halasztása

A tanulmányok alatti vizsgák halasztása a szülő, nagykorú tanuló írásbeli kérvénye alapján történhet, a vizsgák kezdete előtt legkésőbb egy héttel. A kérvény elfogadásának feltétele, hogy a halasztás indokait külső szervek (egyesület, szakszövetség írásbeli igazolása; külföldi szerződés bemutatása; kórházi kezelés, vagy súlyos betegség orvosi igazolása) írásban igazolják. A tanulmányok alatti vizsgák letételére meghatározott időpontig halasztást az igazgató írásban engedélyezi.

A vizsgára való jelentkezés módja és határideje

A javítóvizsga kivételével valamennyi vizsgatípusra írásban kell jelentkezni. A vizsgákra történő jelentkezés az iskola által előállított formanyomtatványon történik, mely megtalálható iskolánk titkárságán, valamint letölthető dokumentum formájában iskolánk honlapjáról.

A tanulmányok alatti vizsgákra a kijelölt vizsgaidőszakok kezdő időpontjait megelőző legkésőbb két hétig lehet jelentkezni írásban. A kitöltött nyomtatványokat az iskola titkárságán lehet leadni. Ezt követően az intézmény igazgatója felülvizsgálja a kérelmeket és dönt a vizsgák engedélyezéséről, majd írásban értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt/gondviselőt. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A javítóvizsgák időpontjáról és helyszíneiről az érintett tanulókat iskolánk honlapján értesítjük.

A tanulmányok alatti vizsgák pontos időpontját minden tanítási évben az éves munkatervben rögzítjük. Az érintett tanulókat minden vizsgatípusnál – kivétel a javító vizsga - az igazgató írásban értesíti, valamint a tanév elején iskolánk honlapján is nyilvánosságra hozzuk.

Az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiektől eltérő időpontban tegyen vizsgát.

SNI-s diákokra vonatkozó vizsgaszabályok

a) Írásbeli vizsgákra vonatkozó törvényi szabályozások:

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó

számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

b) A szóbeli vizsgákra vonatkozó törvényi szabályozások:

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,
a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

Vizgarészek típusai

a) Az írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítás-technikai program formájában – kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató oktató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató oktató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítani.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Ha a vizsgáztató oktató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató oktató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az intézmény igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató oktató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató oktató, az intézmény igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató oktató. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató oktató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató oktató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az intézmény igazgatója és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt, az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

A szóbeli vizsga

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés idő-tartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

A gyakorlati vizsga

A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.

A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

Az értékelés rendje

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján, az érettségi követelményeknek megfelelően a munkaközösségek az alábbiak szerint határozták meg.

A vizsgatárgyak részei és követelményei

a) Magyar nyelv

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga esetén is írásbeli és szóbeli részből áll. A két vizsgarészre 50 pontot lehet elérni. A vizsgázó szóbeli vizsgára bocsátásának feltétele, hogy az írásbeli vizsgarészen legalább 10 pontot elérjen. Az írásbelin 10 pont alatt teljesítők elégtelen osztályzatot kapnak.

Az értékelés:

0 - 24 %	elégtelen
25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

b) Magyar irodalom

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga esetén is írásbeli és szóbeli részből áll. Mindkét vizsgarészre 50 pontot lehet elérni. A vizsgázó szóbeli vizsgára bocsátásának feltétele, hogy az írásbeli vizsgarészen legalább 10 pontot elérjen. Az írásbelin 10 pont alatt teljesítők elégtelen osztályzatot kapnak.

Az értékelés:

0 - 24 %	elégtelen
25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

Történelem

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga esetén is írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga két részből áll, egy teszt feladatsor és egy rövid esszé. A hangsúly a kompetenciákra van helyezve (források, képek elemzése, fogalmak, történelmi személyiségek, topográfia, alapvető évszámok). A szóbeli tételsor a tananyag témaköreiből készül. A szóbeli vizsgán történelem atlasz használható.

Az írásbelin 90, a szóbelin 60 pont érhető el. Mindkét vizsgarészen legalább 10%-os eredményt kell elérni, ellenkező esetben az osztályzat elégtelen. Amennyiben a tanuló a szóbeli feleletéhez hozzá sem kezd, sikeres írásbelije ellenére elégséges osztályzatot nem kaphat.

Az értékelés:

0 - 24 %	elégtelen
25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

Angol nyelv

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga esetén is írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán teszt típusú feladatot kell megoldani, amely lexikai jellegű gyakorlatokat tartalmaz az adott szintnek és időszaknak megfelelően, valamint levél és/vagy fogalmazás írása. A vizsgarészen 80 pont érhető el. A szóbeli vizsga két részből áll: társalgás a kérdező tanárral az arra az évfolyamra, csoportra előírt témaköröknek megfelelően, valamint egy képleírás. A szóbeli vizsgarészen mindkét részre 10 pont adható.

Az értékelés:

0 - 24 %	elégtelen
25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

Német nyelv

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga esetén is írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgarészen 80, a szóbeli vizsgarészen 20 pont érhető el.

Az értékelés:

0 - 24 %	elégtelen
25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

Matematika

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga esetén is írásbeli és szóbeli részből áll, azzal a megkötéssel, hogy a különbözeti és javítóvizsga esetén a szóbeli vizsgát csak akkor kell letenni, ha a vizsgázó az írásbeli vizsgán az elérhető 100 pontból legalább 10 pontot elért, de nem kapott 20 pontot. A szóbeli vizsgán 50 pont érhető el. Mindkét vizsgarészen legalább 10%-os eredményt kell elérni, ellenkező esetben az osztályzat elégtelen.

Az értékelés csak írásbeli vizsga esetén:

0 - 24 %	elégtelen
25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

Az értékelés írásbeli és szóbeli vizsga esetén:

0 - 24 %	elégtelen
25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

Fizika

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga esetén is írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán 40 pontot, a szóbeli vizsgán 60 pontot lehet elérni. Mindkét vizsgarészen legalább 10%-os eredményt kell elérni, ellenkező esetben az osztályzat elégtelen.

Az értékelés:

0 - 24 %	elégtelen
25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

Biológia

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga esetén is írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán 60 pont érhető el. A szóbeli vizsga két téma kifejtéséből áll. A szóbeli vizsgarészen 40 pont adható.

Az értékelés:

0 - 24 %	elégtelen
25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

Földrajz

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga esetén is írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán teszt típusú feladatot kell megoldani. A vizsgarészen 50 pont érhető el. A szóbeli vizsga egy tétel kifejtéséből áll. A szóbeli vizsgarészen is 50 pont adható. Mindkét vizsgarészen legalább 10%-os eredményt kell elérni, ellenkező esetben az osztályzat elégtelen.

Az értékelés:

0 - 24 %	elégtelen
25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

Testnevelés

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga esetén is csak gyakorlati részből áll. A vizsga négy részből áll: teljesítményszint felmérés, atlétika, labdajáték, torna. Mindegyik részen 25 pont érhető el.

Az értékelés:

0 - 24 %	elégtelen
25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

Digitális kultúra

Az értékelés:

0 - 24 %	elégtelen
----------	-----------

25 - 39 %	elégséges
40 - 59 %	közepes
60 - 79 %	jó
80 - 100 %	jeles

Az egyéni tanulmányi rend (általános szabályozás)

A tanuló kérelmére – kiskorú esetében a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kérelmére – a Kormány rendeletében meghatározott kedvezményekben részesíthető, ha egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye vagy egyéb helyzete ezt indokoltá teszi.

Egyéni tanulmányi rendet az igazgató engedélyezhet. Ha az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakértői véleményében egyéni tanulmányi rendet javasol, az igazgató az egyéni tanulmányi rendet – a gyámhatóság és család- és gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése nélkül – köteles engedélyezni.

Az egyéni tanulmányi rend iránti kérelemben meg kell jelölni az egyéni tanulmányi rend keretében biztosítani kért kedvezmények körét, a tanulmányi kötelezettség teljesítésének tervezett módját és időpontját, az egyéni tanulmányi rend indokoltságát. A kérelemhez csatolni kell az egyéni tanulmányi rend indokoltságát alátámasztó bizonyítékokat.

A tanköteles tanuló esetében az engedélyhez a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóság és család- és gyermekjóléti szolgálat véleményét ki kell kérni. A gyámhatóság és a család- és gyermekjóléti szolgálat az igazgató megkeresésétől számított tizenöt napon belül köteles megküldeni a véleményét.

Az egyéni tanulmányi rend keretében a tanuló a következő kedvezményekben részesíthető:

- részleges vagy teljes felmentés a szakmai oktatásban való részvétel alól,
- osztályozó vizsga letételének a tanéven belül egyéni időpontban történő engedélyezése,
- a tanulmányi követelményeknek a szakképző intézmény szakmai programjában előírtaktól eltérő idejű vagy tartalmú teljesítése.

Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének egyéni tanulmányi rendben tesz eleget, egyénileg készül fel. A kiskorú tanuló egyéni tanulmányi rendben történő felkészüléséről a kiskorú tanuló törvényes képviselője gondoskodik.

Az egyéni tanulmányi rendre adott engedély visszavonható, ha a tanulmányi kötelezettségek egyéni tanulmányi rendre vonatkozóan kiadott engedélyben meghatározottak szerinti teljesítése akadályokba ütközik.

II.10 A felvétel valamint a tanuló átvételének szabályai

A szülő gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel szabadon választhat iskolát, kollégiumot. A gyermek - ha nem cselekvőképtelen - tizennegyedik életévének betöltésétől a szülő ezt a jogát gyermekével közösen gyakorolhatja.

Az eljárás rendje

- a tanköteles tanuló szülői kíséret mellett, a nem tanköteles tanuló személyesen jelzi iskolaváltási szándékát valamint annak okát az intézmény igazgatójának, majd írásos kérvény formájában rögzíti szándékát

- az igazgatói döntés meghozatala előtt a szülő vagy nem tanköteles tanuló a következő dokumentumokat kell, hogy csatolja a benyújtott kérvényhez:
  - félévi vagy év végi bizonyítvány, érettségi utáni szakmai képzés esetén érettségi bizonyítvány
  - tanév közbeni váltás esetén hitelesített napló másolat az aktuális félév tanulmányi eredményeinek vizsgálata céljából
- amennyiben az adott tanuló nem teljesítette az előző tanév tantárgyi követelményeit, a tanuló évfolyamismétléssel kezdheti meg tanulmányait az intézményben
- az igazgató az átvételről a kérvény benyújtását követő 15 napon belül tanulói jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz
- az igazgató ezt követően értesíti az átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is
- kedvező elbírálás esetén a tanuló az értesítés kézhezvételétől számított 1 napon belül köteles felvenni a kapcsolatot osztályfőnökével, beiratkozni és beszerezni a tanuláshoz szükséges eszközöket
- az iskolaváltás zavartalan lebonyolítását az érdekelt intézmények közötti eljárást dokumentáló, külön erre a célra készített nyomtatvány segíti.
- a tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van
- Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgálathoz, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.
- A szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni vagy átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a szakmai vizsgára bocsátásnak.

Az elutasítás okai a következők lehetnek:

- helyhiány a választott technikumi osztályokban
- tanköteles korú tanuló esetén 30 feletti igazolatlan óraszám
- 250 óra feletti hiányzás
- az igazolatlan órák igazolt hiányzásokat meghaladó száma
- teljes osztályozhatatlanság 1 vagy több tantárgyból a félévi-, évvégi osztályozó értekezletek előtt 2 héttel
- az előző oktatási intézményben a diák ellen indított fegyelmi eljárás (amennyiben erről információval rendelkezünk)
- a kötelező érettségi tantárgyak 50%-os bukása esetén.
- a tanuló nem felel meg az adott szakon az egészségügyi követelményeknek

Az iskolaváltás elutasításának nem lehet oka semmiféle diszkrimináció, amely etnikai, vallási vagy nemi alapon történő megkülönböztetésre épül.

Az átvételi eljárás következményei

- a szükséges dokumentumok átvizsgálása után az igazgató dönt arról, hogy az adott évfolyamba és osztályba való átvétel esetén szükséges-e különbözeti vizsga letétele. Amennyiben szükséges, a vizsgák letételére türelmi időt biztosíthat.
- a korábban már valamelyik évfolyamon tanult tantárgy érdemjegyét az évfolyam követelményeinek figyelembe vételével beszámítjuk
- ha olyan képzésen vagy vizsgán szerzett jeggyel rendelkezik, amelyben az adott tantárgy oktatott tananyagát lefedi, érdemjegye a szaktanár egyetértésével beszámítható.

A felvételi eljárás különös szabályai

Az általános iskolai tanulónak a szakképző intézménybe általános vagy rendkívüli felvételi eljárás keretében történő felvételére a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 26-44. §-át kell alkalmazni a (2) bekezdésben és a 149-153. §-ban meghatározott eltérésekkel.

Az igazgató a felvételi kérelmekről a jelentkező általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, illetve félévi értesítőjében szereplő értékelése, minősítése alapján dönt

A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap (a továbbiakban: felvételi lapok) felhasználásával kell benyújtani a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.

Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgálathoz, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.

A szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni vagy átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a szakmai vizsgára bocsátásnak.

A nemzetiséghez tartozó tanulót azonos feltételek esetében - az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény 28. § (2b) bekezdését is figyelembe véve - előnyben kell részesíteni, továbbá a nemzetiségi szakmai oktatást is folytató szakképző intézménybe vagy osztályba fel kell venni vagy átvenni.

A felvételi eljárás rendje

- Az iskola a tanulmányi területek fő jellemzőit és belső kódjait október 15-éig rögzíti a KIFIR rendszerben.
- Az iskola felvételi tájékoztatót készít, és azt a honlapján nyilvánosságra hozza, valamint a KIFIR rendszerében október 31-éig elhelyezi.
- A felvételi tájékoztató tartalmazza:
  - a középfokú iskola OM azonosítóját, telephelyenként a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat,
  - az iskola felvételi eljárásának rendjét,
  - a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait, ezen belül különösen a 20/2012 EMMI 27. § (2) bekezdésében szereplő szempontok alapján a teljesítmények értékelésének módját és figyelembe vételének arányait
- A felvételi eljárásban a rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén található, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja. Ilyen különleges helyzet: szakorvosi vélemény alapján igazolt egészségügyi ok.

Az egyes osztályokba történő felvétel alapja:

a jelentkező tanuló 7. év végi és 8. osztályának első félévi jegyeinek átlaga. A tantárgyi osztályzatok közül a felvételhez magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, történelem és digitális kultúra 7. év végi és 8. félévi osztályzatokat vesszük figyelembe,

melyekből legalább elégséges osztályzat szükséges.

- Az egyes szakoknál egészségügyi alkalmassági vagy pályaalkalmassági követelményeknek való megfelelés szükséges.

A beiratkozás feltétele a befejezett általános iskolai tanulmányokat igazoló bizonyítvány bemutatása. A tanuló az iskola útján kérheti kollégiumi felvételét.

A szakképzési évfolyamba az a tanuló is felvehető, aki még nem rendelkezik érettségi bizonyítvánnyal, de a vizsgát megkezdte. Tanulmányait csak akkor fejezheti be, ha az első félév utolsó napjáig az érettségi vizsgát megszerezte.

II.11 Az elsősegély-nyújtási és baleset megelőzési alapismeretek elsajátításának formái:

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja, hogy a tanulók megismerjék:

- a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét
- az újraélesztés fogalmát és az időhatáraiból folyó emberi kötelezettséget
- az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését
- az alapvető életműködések legfőbb zavarait
- az újraélesztés ABC-jének értelmét
- az elsősegélynyújtás általános szabályait.

- szaktantárgyi órák

- biológia: Az emberi szervezet működése kapcsán az adott szervrendszer egészségének fenntartásához szükséges tennivalók megbeszélése során a sérülések lehetőségeit és azok ellátását ismerik meg a tanulók.

- munkavédelem tanóra: Megismerik az újraélesztés alapjait és néhány fontos műfogást.

- testnevelés: A legtöbbször előforduló sérülésekre és azok ellátására hívják fel a szaktanárok a figyelmet.

- A tanítási órákon inkább az elméleti tudás közvetíthető, gyakorlati ismeretek megszerzésére nincs idő. Oktatófilmek segítségével vagy vállalkozó tanulók bevonásával lehet bemutatni az adott szituációkat.

- délutáni szakköri foglalkozások

- Megyei, illetve országos elsősegélynyújtás versenyre történő felkészítések keretén belül az elemi elsősegélynyújtás elméleti és gyakorlati elsajátítása. A foglalkozásokat külsős szakember (mentőápoló) segítségével látjuk el, aki mint óraadó tanár heti rendszerességgel tartja ezeket a foglalkozásokat.

1. Helyzetelemzés

1.1. A tanulói-összetétel a tanulók jellemzői, szükségleteik, elvárásaik

1.2. Feltételrendszer

2. Nevelési program

2.1. A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

2.2. Kollégiumunk nevelési feladatai

2.3. A kollégiumi pedagógiai tevékenység szerkezete

2.4. A kollégiumi nevelés eredményessége

2.5. A kollégium helyi tanterve, tematikus foglalkozások keretprogram terve

2.6. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

2.7. Felvétel, elhelyezés, ellátás

2.8. Kollégiumi hagyományok és továbbfejlesztésük

2.9. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

2.10. Az iskolával, szülőkkel való kapcsolattartás

2.11. Ellenőrzés és értékelés

*„Ha valaki feladatot ad, igyekezned kell azt
legjobb tudásod szerint elvégezni”*

Dr. Béres József

BEVEZETÉS, JOGI ALAPOK

A nevelési program alapját képező dokumentumok:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- A Kormány 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- Kollégiumi nevelés országos alapprogramja

A kollégium nevelési programja összhangban van az intézményi SZMSZ-el és a Házi renddel.

Készítése során figyelembe vettük partnereink igényeit, kollégiumunk hagyományait.

HELYZETELEMZÉS

1. 1. A tanulói-összetétel a tanulók jellemzői, szükségleteik, elvárásai

Intézményünk Záhony város egyetlen középiskolájának kollégiuma.

Férőhelyek száma: 120 fő, 60 lány és 60 fiú tanuló számára tudunk elhelyezést biztosítani.

Beiskolázási körzetünk elsősorban Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, de Borsod-Abaúj-

Zemplén és Hajdú-Bihar megye településeiről is érkeznek tanulók intézményünkbe.

A tanulók technikai oktatásban vesznek részt. Kollégiumunkban 14-21 éves korú diákok élnek, az iskolánk képzési rendszerének megfelelően.

A kollégiumba érkező tanulók a megye számos iskoláiból, településeiről, különböző családi környezetből érkeznek.

Az egyes települések iskolái között rendkívül nagy a színvonalbeli különbség.

A rendszerváltás után felerősödtek azok a negatív jelenségek, amelyek következtében folyamatosan nő a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.

Okai:

- a középrétegek elszegényedése
- a család válsága
- a társadalmi érték- és normaválság
- a társadalmi kötelék lazulása, a szolidaritás hiánya
- a társadalmi szelekció erősödése
- az iskolai tanulási teljesítménykényszer
- alacsony iskolázottság

Ezek a tünetek elsősorban vidéki problémák és a mi régióinkra leginkább jellemzőek.

A térség, a régió munkanélküliségi jellemzői miatt jelentős szociális tompító, hátrány kompenzációs szerep hárul a kollégiumunkra.

Kollégiumunk tanulói létszámában várható tendencia az előző néhány év tapasztalata alapján a stagnálás, illetve az iskolai osztályok számának növekedésével párhuzamosan minimális emelkedés tapasztalható.

1.2 . Feltételrendszer

Humán erőforrás:

A kollégiumban a nevelési feladatokat - nevelőtanárok látják el, akik:

- a) az oktatói testület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzik munkájukat,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkeznek,
- c) képesek a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártasak a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségükkel, megjelenésükkel, felkészültségükkel, műveltségükkel, életmódjukkal követendő példaként szolgálnak a diákok számára,
- e) megfelelő empátiával rendelkeznek, nevelői eljárásukban, pedagógiai kommunikációjukban a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezik előtérbe,
- f) képesek a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g) képesek a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képesek a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) munkájuk során folyamatosan együttműködnek a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi oktatói testület létszáma 4 fő. Ebből 3 fő női nevelő, 1 fő férfi nevelő.

A oktatóok felkészültsége és végzettsége munkaköri beosztásuknak megfelelő.

Szakos ellátottság terén legnagyobb hiányosság a matematika tantárgy területén mutatkozik.

A kollégium nevelőtanárai

1. Almásiné Forgács Éva, magyar – történelem - drámapedagógia szakos tanár
2. Szentmiklósi Anikó, történelem-inkluzív pedagógia szakos tanár /tartósan távol/
3. Lesku Miklós, biológia - testnevelés - pedagógia szakos mesteroktató
4. Bodnárné Szántó Mária, történelem szakos tanár

Tárgyi-dologi feltételek, környezeti jellemzők:

A kollégium épületét 1978-ben adták át. Az akkoriban modern épület 4-ágyas szobáiban 120 főt képes elhelyezni 2 emeleten. Minden emeleten 15 szoba van a hálókialakítására. Ezen kívül 6 szoba más rendeltetésű a következő feladattal:

1 szoba	kistanári + nevelői háló
1 szoba	könyvtár
1 szoba	diákújságírók terme
3 szoba	teakonyha

A kollégium elhelyezkedése kedvező, közvetlenül az iskolával egybeépült. A kollégium mellett megfelelő parkolási lehetőség van.

Az épület udvarral rendelkezik, ahol kézilabdapálya, és kosárpálya ad lehetőséget a sportolásra. A szabadidő hasznos eltöltését szolgálja a tornaterem, a kondi terem, és a szomszédságban levő városi uszoda, továbbá a közeli városi sporttelep.

A mindennapi kulturált életvitelhez a kollégium épületében folyamatos felújítási munkák zajlanak. Teljes felújításon esnek át a kollégiumi szobák, új bútorzat cseréjére került sor.

A kötelező szilenciumi foglalkozásokat az iskola épületében 3 tanteremben tartjuk.

A tanulást nagymértékben segítik a tantermekben elhelyezett számítógépek, a nevelők folyamatos segítségnyújtásai, a zavartalan tanulás feltételének biztosítása.

A művelődés, a szabadidő eltöltésének helyszínei kollégiumunkban a testedző szoba, a tornaterem, a könyvtár, és a két társalgó.

A könyvtár könyvtárányát a 2020. decemberében elvégzett leltár szerint 1200 kötet, amit igyekszünk folyamatosan gyarapítani. A kollégista diákok kedvelik a régóta működő sportköröket, tehetséggondozó foglalkozásokat, a vöröskeresztes és elsősegély szakkörök foglalkozásait, programjait. 2015 őszétől színjátszóklub is működik a kollégiumi berkeken belül. A társalgók-előterében egy-egy új színes televízió biztosítja a tanulók szórakozását, kikapcsolódását.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata megteremteni a megfelelő feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, illetve akiknek a szülei nem tudják biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium együttműködik az iskolával, figyelembe veszi annak pedagógiai célkitűzéseit. Tevékenysége során kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget nyújt. A kollégium a megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségi együttélés, az önkormányzó képesség technikáinak megismerését, gyakorlását. Ezzel a kollégium sajátos támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez. A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a tanulók számára – lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül – biztosítsa a minőségi tudáshoz történő hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyegyenlőség, az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében.

a, A kollégium nevelési célja

A kollégium nevelési célja a bentlakásos intézmény sajátos eszközeivel és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

b, A kollégiumi nevelés főbb alapelvei

- alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermeket megillető jogok érvényesítése,
- intellektuális igényesség,
- az alapvető erkölcsi normák betartása,
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevétele,
- a nemzeti, etikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése,
- építés a tanulók öntevékenységére, önszerveződő képességére
- a szülőkkel és az iskolával való konstruktív együttműködés.
- a tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat,

E feladatok, nevelési célok megvalósításában kiemelt szerepet kap a kollégium oktatói testülete, a nevelőtanár. A személyiség tiszteletben tartása mellett ki kell alakítani a kollégium normaképző elemeit, hogy a tartós együttélés biztosítható legyen. Csak kompromisszumok árán szervezhető közösséggé a különböző szokás- és életmódkultúrákat hozott tanulók. A gyermeknek lehetőséget kell adni, hogy képzettségben meghaladhassa szüleit, hiszen nincs törvényi garancia az első munkahelyhez való jogra.

c, tanulók fejlődését, tehetség gondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek szervezésének elvei

A kollégium lehetőséget és tárgyi, szakmai feltételrendszert biztosít:

- a társas viszonyok demokratikus elsajátításához, gyakorlásához, az önállóság, öntevékenység, önkormányzó képességek fejlesztéséhez,

- a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, és vitakultúra, szervezőkészség stb.) fejlesztéséhez
- a közösségi együttélés szabályainak elsajátításához, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértéséhez;
- a családi életre (a családi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra stb.) neveléshez;
- a tehetséggondozás a napi tanulás segítése mellett az érdeklődési körökben, szakkörökben végzett munkához vagy az egyéni ambíciók szerinti felkészüléshez;
- a tanulási nehézségekkel küzdőknek differenciált szakmai segítségnyújtáshoz, az esélykülönbségek csökkentéséhez, a hátrányok leküzdéséhez;
- a reális önkép és önismeret kialakításához;
- a felnőtt szerepre való felkészüléshez;
- a munka és a gazdaság világában való eligazodáshoz,
- a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség stb.) fejlesztéséhez;
- a közösségi együttélés szabályainak elsajátításához, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértéséhez;
- a családi életre (a családi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra stb.) neveléshez;
- a tehetséggondozás a napi tanulás segítése mellett az érdeklődési körökben, szakkörökben végzett munkához vagy az egyéni ambíciók szerinti felkészüléshez;
- a tanulási nehézségekkel küzdőknek differenciált szakmai segítségnyújtáshoz, az esélykülönbségek csökkentéséhez, a hátrányok leküzdéséhez;
- a reális önkép és önismeret kialakításához;
- a felnőtt szerepre való felkészüléshez;
- a munka és a gazdaság világában való eligazodáshoz.
- a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség stb.) fejlesztéséhez;
- a közösségi együttélés szabályainak elsajátításához, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértéséhez;
- a családi életre (a családi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra stb.) neveléshez;
- a tehetséggondozás a napi tanulás segítése mellett az érdeklődési körökben, szakkörökben végzett munkához vagy az egyéni ambíciók szerinti felkészüléshez;
- a tanulási nehézségekkel küzdőknek differenciált szakmai segítségnyújtáshoz, az esélykülönbségek csökkentéséhez, a hátrányok leküzdéséhez;
- a reális önkép és önismeret kialakításához;
- a felnőtt szerepre való felkészüléshez;
- a munka és a gazdaság világában való eligazodáshoz

d, A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszereit, eszközeit, a művelődési és a sportolási tevékenységek szervezésének elvei

A kollégium legkisebb szervezeti egysége a csoport. A csoport saját programot készít, mely része a kollégium éves munkatervének. A csoportok összetétele heterogén.

A kollégiumban a diákönkormányzat választott tisztségviselőin túl számos szerep és feladat áll a diákok előtt.

- A csoporton belül szerezzenek ismereteket a társas együttélés szabályairól, a közösen végzett munka örömről.
- A közösségben megszerezhető státuszok és szerepek személyiségük és teljesítményük által váljanak elérhetővé.
- A legkisebb megbízatás is fejleszt, elmélyíti a fontosság érzését.
- Az önkiszolgáló és felelősi rendszer segítse elő a közösség önszerveződését.
- Feladatunk a kulturális és művészeti értékek közvetítése, valamint a tanulók pozitív ízlésformálása.
- A kollégiumnak olyan programkínálatot kell biztosítani, amellyel felkelti a tanulók művészet iránti érdeklődését.
- A hagyományos kollégiumi rendezvények színvonalas kulturális tevékenységek legyenek.
- Fontos feladat a tanulók testi és lelki egészségének megőrzése, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzése.
- A kollégium kulturális és sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód kiválasztásához, a testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez.
- A kollégium a maga sajátos eszközeivel, ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

e, A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

-A foglalkozásokat kollégiumi tevékenységek keretében szervezzük meg kollégistáinknak plusz órakeretben tartunk képességfejlesztő foglalkozásokat.

- A tanulási és a mentális problémák leküzdéséhez tanulóinknak tanári segítséget nyújtunk és olyan pedagógiai környezetet teremtünk, mely ezt segítse elő.

- A korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokat minden tanuló igénybe veheti.

- Lehetőség van tanulóinknak az önképzésre melyben segítséget nyújt a kollégium olvasóterem a szakköri és a diákköri tevékenységek és megbízatások rendszere.

- Felvilágosítást adunk a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon,

- Foglalkozásokon szert tesznek olyan emberismeretre, konfliktuskezelési technikákra, alkalmazkodóképességre, amelynek révén képesek lesznek elsajátítani az együttműködés szabályait.
- Életmódjukban az egészség-, és rendszeret, környezettudatos életmód, az egyéni-, és tár-sadalmi tulajdon tisztelete, megfelelő életritmus, pozitív emberi értékek, család, kölcsönös embertársi tisztelet, hazaszeretet, felelős gondolkodás, együttérzés, tolerancia lesz a meg-határozó, amelynek révén megbecsült, értékes és boldog tagjaivá válnak társadalmunknak.
- Foglalkozásokon szert tesznek olyan emberismeretre, konfliktuskezelési technikákra, alkalmazkodóképességre, amelynek révén képesek lesznek elsajátítani az együttműködés szabályait.
- Életmódjukban az egészség-, és rendszeret, környezettudatos életmód, az egyéni-, és tár-sadalmi tulajdon tisztelete, megfelelő életritmus, pozitív emberi értékek, család, kölcsönös embertársi tisztelet, hazaszeretet, felelős gondolkodás, együttérzés, tolerancia lesz a meg-határozó, amelynek révén megbecsült, értékes és boldog tagjaivá válnak társadalmunknak.

2.2. Kollégiumunk nevelési feladatai

A kollégiumunk - a kollégiumi jogviszony fennállása alatt - biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait a diákok kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumunkban élő diákok személyiségének, egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése, az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása a jogviszony létrejöttétől kezdődően tervezetten történik. A hatékony és eredményes pedagógiai munkánk egyik alapfeltétele, hogy a oktatók tartalmas és rendszeres együttműködés során segítsék a tanulók személyiségfejlődését.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelésünk feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében lehetőséget biztosítunk az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejlesztjük a kreativitást, erősítjük a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a könyvtárban és az internetezés során az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszünk a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segítjük a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot fordítunk arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknak, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Ez a folyamat, a tanulásvezetés, a hatékony, egyre inkább alkotó tanulás megtanítása kiemelt fontossággal bír. Ezért ezt a munkát az alábbi tevékenységekkel kívánjuk hatékonyabbá tenni:

- a helyzet felismerése, a kollégiumi tanulási folyamatok elemzése,

- módszertani ajánlatok megfogalmazása,
- megoldási ütemterv kidolgozása,
- a feladatok megosztása a nevelők között,
- elemzés – rendszerezés - értékelés,
- ajánlások megfogalmazása az oktatói testület felé,
- az írásbeli dokumentáció előkészítése,
- emlékeztetők, feljegyzések,
- az adatgyűjtések, felmérések dokumentuma,
- az adatsorok elemzése,
- az ajánlásuk és elfogadásuk,
- összegzés

Feladatunk:

- A kollégium helyzetét, lehetőségeit figyelembe véve legfontosabb feladatunk a tanulmányi munka színvonalának emelése, a tanulási folyamat segítése, motiválása.
- Az eredményes tanulás ösztönzése érdekében – a Diákönkormányzat egyetértésével - létrehozunk egy értékelési rendszert, amelyben a tanulók tanulmányi munkáját negyedévente értékeljük. A tanulók-önmagukhoz mért legjobb tanulmányi eredményét figyelembe véve- tanulmányi és közösségi munkájuk alapján különböző kedvezményekben részesülnek.
- Optimális tanulási feltételek biztosítása.
- A nyugodt tanulás érdekében biztosítottak a tanulószobák, ahol a diákok tanári felügyelet és segítség mellett tanulhatnak.
- A délutáni kötelező szilencium mellett este is lehetővé tesszük a tanulást azok számára, akik a délutáni elfoglaltság (diákkör, szakkör, önképzőkör, felzárkóztató foglalkozás) miatt nem tudtak másnapra kellően felkészülni.
- Helyes tanulási módszerek kialakítása.
- A helyes tanulási technika elsajátítása fontos feladata a nevelésnek. Ennek érdekében a tanulási módszerek ismertetésével, gyakoroltatásával megtanítjuk diákjainkat tanulni.

Az erkölcsi nevelés

A kollégiumunk feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumunk, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segíti elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Elsajátítják azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés

révén kialakul bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve meg ismerik történelmét, sokszínű kultúráját.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelésünk elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégiumunk megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelésünk elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elősegítjük a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá segítjük, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégiumunk kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözi a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi oktatók motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete hozzá járul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégiumunk a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelésünk feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóknak meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. A kollégiumi nevelés során fel- készítjük a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekszünk arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumunk - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet nyújt a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) biztosítunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az előterületeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejlesztjük bennük a segítővel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégiumunk - a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve - valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumunk - a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan - segíti, hogy a tanulóink felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégiumunk a diákönkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulóink értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelésünk során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal megismertetjük a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

2.3. A kollégiumi pedagógiai tevékenység szerkezete

A kollégium - igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseire - a nevelési folyamat során a tanulóink tevékenységeit - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni

foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

A kollégiumban – igazodva a közoktatási törvény és a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának rendelkezéseire, az előírt időkeretek között – tehetség kibontakoztatást, felzárkóztatást segítő foglalkozásokat, speciális ismereteket adó felkészítő foglalkozásokat, a szabadidő eltöltését szolgáló diákköröket (szakkör, érdeklődési kör, önképzőkör), versenyeket, bajnokságokat (tanulmányi, szakmai, kulturális, sport) továbbá a növendékekkel való egyéni törődést biztosító foglalkozásokat, valamint a kollégiumi élet szervezésével összefüggő foglalkozásokat szervezünk, a foglalkozások céljától, jellegétől függően egyéni és csoportos foglalkozások keretében.

A diákok kötelesek részt venni heti tizenhárom órában a tehetség-kibontakoztató, felzárkóztató, speciális ismereteket adó foglalkozásokon, heti egy órában csoportfoglalkozáson és további heti egy órában a növendékek által szabadon választható foglalkozáson. Ezen kollégiumi foglalkozásokat az éves tanulói foglalkozási terv alapján szervezzük meg.

Tanulósobai (szilenciumi) foglalkozások: nyugodt tanulást, napi felkészülést biztosító tárgyi környezetben (tanulósoba), meghatározott időkeretben, kötelezően, nevelőtanár irányításával, csoportos keretben történnek.

A tanulósobai foglalkozások szervezésénél figyelembe vesszük:

- a rendelkezésre álló tanulóhelyiségek adottságát, férőhelyét,
- a diákok képességeit, tanulási szokásait,
- a diákok korát, képzési típusát, évfolyamát.

Tehetség kibontakoztatását segítő foglalkozások: keretében a tehetséges tanulók felismerése, optimális fejlődésének segítése, elsősorban a gondolkodás, a tanulás, az alkotóképesség fejlesztése történik. A tehetség kialakulásához az átlagosnál erősebb motiváció szükséges melyben a tehetséggondozó foglalkozásoknak, a nevelőtanároknak és az iskolai szaktanároknak meghatározó szerepe van.

A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,

e) tematikus csoportfoglalkozás.

TANULÁST SEGÍTŐ FOGLALKOZÁSOK

Szilencium

Intézményünk legfontosabb feladata a tanulmányi munka segítése, a tanulás feltételeinek biztosítása. Ennek érdekében szilenciumi foglalkozásokat szervezünk naponta 16 órától 19 óráig. Ezen kívül lehetőség van önálló tanulásra, este 20 órától 21²⁰ óráig.

Kollégiumunkban a tanulási lehetőségek jók. A napi felkészülést megfelelő tárgyi környezetben, nevelőtanári felügyelettel biztosítjuk. A tanulói létszám összetételétől és a oktató ellátottságtól függően határozzák meg a tanulócsoporthoz számát. Jelenleg négy csoportunk van. A csoportszervezés alapelve, hogy milyen létszámú és milyen évfolyamra, osztályba jár a tanuló. Munkánk eredményességének egyik pillére a szilencium védelme. Arra ösztönözzük tanulóinkat, hogy délutáni elfoglaltságaikat úgy szervezzék, hogy a szilenciumokon vegyenek részt. A kiemelkedő tanulmányi eredményt elért tanulók kötetlenebb formában készülhetnek az iskolai tanórákra. Ők önálló időbeosztással végezhetik munkájukat, lehetőségük van a hálójukban történő tanulásra is.

A szilenciumi foglalkozások vezetésében a nevelőtanárok teljes módszertani szabadsággal rendelkeznek. A foglalkozásról való távolmaradást kizárólag ők engedélyezhetik. A jobb érdemjegy érdekében figyelembe vesszük a hangos tanulásra vonatkozó igényeket is.

A szilencium védelme érdekében az időtartama alatt a kollégiumban semmilyen más rendezvény nem szervezhető, legfeljebb az aznapi napirend átcsoportosításával. Ezt a kollégiumvezető engedélyezheti.

Felzárkóztatás, korrepetálás, tehetséggondozás

E feladatokat az iskola és a kollégium együttműködésével lehet sikeresen elvégezni. A kollégium az adott személyi és tárgyi feltételeit folyamatosan fejlesztve tervezheti tevékenységét:

- Az iskolai fakultációs foglalkozásokra, korrepetálásokra, szakkörökre mozgósítja a kollégista diákokat, népszerűsíti ezeket a foglalkozásokat.
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozás: A kollégiumi nevelőtanár (csoportvezető) tájékozódik a szaktanári korrepetáláson résztvevő tanulókat haladásáról, részvételéről, szükség esetén intézkedik.
- A kollégiumi oktatói testület rendszeresen segíti a tanulmányi hátránnyal küzdő kollégisták felzárkóztatását a tanárok érdeklődési köre, illetve tantárgyismerete alapján.
- Differenciált foglalkozás, differenciált szilencium rend szerint biztosítja a tanulók felkészülését a tanórákra.
- A csoportfelelős nevelőtanár alkalmanként számonkéréssel győződik meg arról, hogy a tanuló a szilenciumon felkészült-e, felderíti a hiányosságokat.
- A tehetséges tanulóknak olyan programokat, tevékenységeket biztosít a kollégium, amelyek hatékonyan hozzájárulnak fejlődésükhöz. (tehetségműhelyek, versenyek, érdeklődési körök) Ezek az éves munkatervben kerülnek részletes kidolgozásra.

Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

Csoportvezetői foglalkozások:

a. közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára:

a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése

b. tematikus csoportfoglalkozások:

a rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

a. a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása

b. kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

c. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

a foglalkozásokon (tanulói vagy oktatói kezdeményezésre) a diákok elmondhatják egyéni problémáikat ezek megoldásában számíthatnak a oktató tanácsaira, segítségére.

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- természettudományos és gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
- a pályaaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

Szabadidős foglalkozásaink:

- történelmi-honismereti szakkör (hetente)
- médiakör (hetente)
- kultúrscsoport foglalkozásai, a különböző rendezvények gyakoriságától függően
- művészeti szakkör (hetente)
- képzőművészeti szakkör (hetente)
- idegen nyelvi (orosz) szakkör (hetente)
- környezetvédelmi programok (alkalomszerűen)
- elsősegélynyújtó szakkör (hetente)
- sportbajnokság: asztalitenisz, labdarúgás, sakk
- színház és mozi látogatás (alkalomszerűen)
- video vetítések (havonta)

Pedagógiai felügyelet

A kollégium - szervezeti egységenként egy oktató közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) - gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

- a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
  - b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
  - c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,
- A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között - dokumentált –információ cserére kell sort keríteni.

A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

- a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

2.4. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium - a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségünk kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

2.5. A kollégium helyi tanterve, tematikus foglalkozások keretprogramterve

TEMATIKUS FOGLALKOZÁSOK TÉMAKÖREI

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi foglalkozások formái, heti órakerete

Csoportok	Felkészítő foglalkozások - 13 óra				Szabadidős tevékenység - 11 óra			Összes óraszám
	Tanóra	Felzárkóztás	Tehetség gondozás	Speciális ismereteket adó felkészítő foglalkozás	Szakkörök	Sport-játék manuális foglalkozások	Egyéni törődést biztosító foglalkozások	
I. csoport	8 óra	2 óra	2 óra	1 óra	2 óra	4 óra	5 óra	24 óra
II. csoport	8 óra	2 óra	2 óra	1 óra	2 óra	4 óra	5 óra	24 óra
III. csoport	8 óra	2 óra	2 óra	1 óra	2 óra	4 óra	5 óra	24 óra

A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítésének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselőjére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a technikumban az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat. kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

A TANULÁS TANÍTÁSA

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló - oktató segítségével - legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	3	2	2	2	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése - a könyvtárhasználat rendje és módszerei	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra. - Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. - Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. - A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. - Elemezzék, értelmezzék, rendszerezék a megszerzett ismereteket. - Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket. - Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra. - Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével. 				

Tanulásmódszertan foglalkozás

Tehetséges gyerekek tanulási képességének célzott megsegítése és a tanulási módszerek intenzív elsajátítása

Mottó:

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.” Szent-Györgyi Albert

A tanulásra való képesség nem egy velünk született adottság vagy alkalmasság, hanem egy olyan készség, amely elsajátítható ahhoz, hogy az életben, az iskolában bármit megtanuljunk, és olyan magas szintre fejlesszük, amilyenre csak szeretnénk. A tanulási módszerek olyan széles körben elfogadott és használt eljárások, amelyek megkönnyítik az ismeretszerzés folyamatát. A passzív befogadással, magolással szemben a tananyag önálló, aktív feldolgozását jelenti meghatározott lépéseken keresztül. Ez általában kérdésfeltevással, az ismeretek szerkezeti és oksági összefüggéseinek feltárásával és értelmezésével, rendszerbe helyezésével és önálló felidézésével érhető el. Ezáltal az új anyag megszilárdul és beépül az eddigi ismeretek rendszerébe. A módszerek jelentős mértékben fejleszthetik a tanulók lényeglátását, kreativitását és szövegértését. További előnyük még, hogy segítenek megismerni az adott tantárgy tagozódását, tárgyalási módját és logikáját is.

A tanulási módszerek nem helyettesíthetik, hanem csupán kiegészítik a tapasztalatból vagy megfigyelésből kiinduló ismeretszerzést, a gyakorlatot, a probléma- és feladatmegoldást. Egyrészt a tanítási órán elhangzott anyagokra épülnek, mint például a Cornell-módszer, másrészt az önálló tanulás, a nyomtatott tananyagok feldolgozását segítik, mint például a PQ4R módszer.

Azoknál a diákoknál, akik otthonról a családtól kevesebb szellemi támogatást kapnak (halmozottan hátrányos diákok), sokkal nehezebben alakulnak ki spontán helyes és eredményes tanulási szokások. A tervezett foglalkozásokkal szervezett keretek között lehetünk diákjaink segítségére, felismertetjük velük, hogyan tanulhatják meg legcélravezetőbben az anyagot, a tanulók tanulási képességét célzottan és az életkori sajátosságainak megfelelően folyamatosan fejlesztjük. Eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy a tanulást gátló tényezők felismerése, tudatosítása, a tanulási módszerekkel való intenzív foglalkozás, a részképességek folyamatos és fokozott fejlesztése a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeknél a tanulási eljárások elsajátításában, rögzítésében, képesség alakításában nagyon hasznos. A tanulók figyelmét a szellemi munkával kapcsolatos kérdésekre irányítva segítjük a tanulás hatékonyságának növelését, a képességek fejlődését, s a tanulásról való gondolkodás pozitív változását. A kialakult tanulási problémák felismerése és hatékony tanulási eljárások megismerése sikerélményhez juttatja a tanulókat, s ezzel pozitívan változik a tanulási kedv is. A tanuló a **"puszta magoló befogadóból", aktív résztvevővé, felhasználóvá** válik.

A program fő feladata:

- A tanuláshoz való viszony áthangolása, gátló tényezők felismerése.
- Tanulási szokások formálása, hatékony tanulási módszerek elsajátítása.
- A tanuláshoz szükséges alapkészségek fejlesztése.
- Személyiségépítés; pozitív gondolkodásmód alakítása, helyes önismeret.

A tanulásmódszertan tanításának célja:

- A tanulás iránti érdeklődés megtartása, illetve felkeltése.
- A kíváncsi hozzáállásra való beállítódás megtartása, illetve tanítása.
- A világ dolgai iránti, különböző oldalról való odafordulás igényének elsajátíttatása.
- Egyedi, egyéni tanulási módszerek, munkastílusok felfedeztetése.
- Információ feldolgozási lehetőségek megismerése.
- Alapképességek fejlesztése:
  - diszpozíciós, adottságokhoz kötött képességek, mint az észlelés, képzelet, figyelem, emlékezet, gondolkodási műveletek, képességek, grafomotorikus és grammatikai képességek;
  - tevékenység-specifikus képességek: Kommunikációs, mint nyelvi, olvasási, írási, illetve metakommunikációs képességek.
  - Szociális képességek: észlelés, alkalmazkodás, konfliktuskezelés.
- Tanulási-ön szabályozási képességek fejlesztése: Önmotiválás, önálló tanulás (tanulás tervezése, szervezése), önelemenőrzés.
- Irányított tanulás gyakorlása: együttműködés a oktatókkal és a társakkal.
- Önismeret fejlesztése, mely hozzásegíti a tanulókat a nekik legmegfelelőbb, önálló tanulási körülmények, technikák és módszerek megismeréséhez, alkalmazásához.
- Személyiség fejlesztése.
- A oktatókkal egy olyan módszercsokor megismertetése, mely a „mit” tanítsunk helyett, a „hogyan” kérdéskörét vallja, s amely az uralkodó, tanterv-specifikus beállítódás helyett, a tanulók pillanatnyi állapotára, befogadó-képességére, örömgényére tekintettel levő pedagógiára épít.

Alkalmazott módszerek:

- Játékok, melyek hozzájárulnak a foglalkozások hangulatának oldottá tételéhez is, önismereti feladatok.
- Szituációs játék
- Drámapedagógia
- Vita
- Páros, kiscsoportos, egyéni és közös tevékenységek

A foglalkoztatási módok során a tanulási részvétel önkéntes, a gyermekek motiváltsága a személyes érdeklőségből fakad. Ha az ismeretszerzés örömteli, szellemi élményt jelent, akkor a gyerekek energiáit maximálisan ki tudjuk használni. A változatos tanulási módszerekkel képessé válnak a hatékonyabb tanulásra, nő az érdeklődésük, s az adott tárgyakban egyre magasabb és magasabb szintre tudnak fejlődni, s fokozatosan nő a hozzáértésük.

Felhasznált segédanyag, eszköz:

Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról, tanulási képességet fejlesztő anyag. Minden tanulónak egy példányban, a csoportvezetőnek tanári kézikönyv.

Írószer, irodaszer, papíráru.

Várható eredmények:

- A csoport-élmények által javul a *tanuláshoz való viszony*,
- Tudatosulnak a már rögzült helytelen tanulási módok, ezért törekednek az *új tanulási módszerek* felfedezésére, kipróbálására.
- az információk aktív feldolgozási élményének megteremtése által nő a belső motiváció erőssége, a *sikerélmény, kompetencia érzése*.
- Magabiztosabbá válik a tanulással kapcsolatos *önismeret*: tanulási- szokások, típus, stratégiák megismerése, s általa reálisabb énkép formálódik.
- Az otthoni hatékonyabb tanulási feltételek megteremtésére törekvés igénye, s az ismeretek alkalmazása hozzájárul az önállóbb, hatékonyabb tanulási szokások alakulásához.
- A *tanulási képességek* erősítése által a figyelem terjedelme, tartóssága, a koncentráció szintje növekedik, az emlékezet
- Fejlődik a problémamegoldó képesség.
- Emelkedik a beszédbátorság, erősödik az önbizalom erősödés.
- a szövegfeldolgozás-, megértés szintje magabiztosabbá válik (az elemi és összetett tanulási technikák, az ÁK3E módszer, az aktív olvasás, a szövegbeli jelzések és a gondolattérkép alkalmazása által).
- Formálódik az egész személyiség: bizalom, feltétel nélküli elfogadás szemlélete, önismeret-, társismeret, együttműködési-, alkalmazkodó készség, empátia fejlődése, „másság” elfogadása, pozitív gondolatok által a sikerorientáltabb beállítódás, pozitívabb énkép alakulása, feszültségoldás által a mentálhigiéné megóvása.

A csoport vezetőjét:

- Fokozatosság elvének betartása,
- Életkori sajátosságok figyelembe vétele,
- Nyitottság,
- Rugalmasság,
- Türelmesség,
- Kitartás,
- Kreativitás jellemezze.

Szociális képességek

Szociális észlelés

- a. szerepészlelés
- b. nem nyelvi kommunikációs-közlések felfogása
- c. személyközi viszonyok észlelése

Szociális alkalmazkodás

- a. viselkedés kortárs csoportban: kooperáció, vezetés, engedelmesség

- b. figyelmesség (felnőttek, fiúk, lányok iránt)
- c. fegyelmezettség
- d. egymás segítése (segítségnyújtás, segítségelfogadás)

Konfliktusok elemzése

Tanulási-önszabályozási képességek

II.3.1. Önmotiválás

II.3.2. Öneellenőrzés

II.3.3. Tanulási önismeret

II.3.4. Önálló tanulás: tanulástervezés, tanulásszervezés

II.3.5. Irányított tanulás: együttműködés a oktatókkal és a társakkal

AZ ERKÖLCSI NEVELÉS

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények:

- Lássza be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. - Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között. - Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. - Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük. - Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket. 				

„Ki-út”program

A projekt elsődleges célja olyan prevenciós tevékenység ahol a veszélyeztetett gyerekek, fiatalok megismerkednek az egészségtelen életmód veszélyeivel, azok hatásaival, élettani és jogi következményeivel. A résztvevők sajátítsák el a kritikai gondolkodást, és a helyes döntéshozatal lépéseit. Tudják felismerni a veszélyhelyzeteket, és kiváltó okokat. Cél a veszélytudat növelése, az elutasító magatartás fejlesztése.

Ezen belül:

- Önálló gondolkodásra nevelés
- Döntési képesség, aktivitás fejlesztése
- Társadalmilag helyes értékrend kialakítása
- Helyes önazonosság, önismeret
- Szociális képességek, készségek
- Szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítása
- Fejlett együttműködési készség
- Tolerancia
- Helyes életvitel
- Jogkövető életmód
- Helyes konfliktuskezelési technikák elsajátítása

A program feladata a gyerekek, fiatalok körében, a harmonikus életre való szocializálás, a káros cselekvésektől való elhatárolódás előadások, klubfoglalkozások, beszélgetések, szituációs gyakorlatok, tréningek, szabadidős tevékenységek szervezésével.

A program foglalkozásai:

Önismeret és személyiségfejlesztés:

Fontos, hogy a tanulók megismerjék önmagukat, alapvető képességeiket, és készségeiket, és a tréningek során fejlesszék azokat. A kellő ön- és társismeretek elengedhetetlenek a személyiség további fejlődéséhez és fejlesztéséhez, valamint a szocializációhoz. A résztvevők megismerik félelmeiket, szorongásaikat és megtanulnak olyan módszereket, melyekkel ezek csökkenthetők.

Módszerek és eszközök: Kiscsoportos foglalkozások, tréning, drámapedagógia, szituációs gyakorlatok eszmecsere, videó, kérdőívek, ismeretterjesztő filmek, kamera, TV, magnó, írásvetítő, projektor, laptop.

Témakörök:

1. Bemutatkozás
2. Önismeret és testkép
3. Önismeret: készségek és képességek
4. Személyiségprofil
5. Társismeret
6. Kapcsolatfejlesztés
7. Zárás: az élmények és tapasztalatok összegzése

Egészséges életmód- életvitel

A prevenciós, felvilágosító tevékenységek beépítése a klubnapok programjába. Fel kell mérni a tanulók állapotindexét tesztek, kérdőívek segítségével és csoportfoglalkozásokon felmerülő témák kapcsán. Az

eredményeket értékelni kell, és a program későbbi szakaszában be kell építeni a csoport számára szükséges témákat, információkat.

Módszerek és eszközök: Klubfoglalkozás, tréning, drámapedagógia, szituációs gyakorlatok előadás meghívott előadóval, vita-eszmecsere, ismeretterjesztő dokumentumanyagok: videó, fotó, szórólapok, projektor, laptop.

Témakörök:

1. Az egészség értéke életünkben
2. Hogyan élhetek egészségesen?
3. Veszélyes anyagok- tényezők otthonunkban és környezetünkben
4. Személyes biztonság: jogok, kötelezettségek, felelősség
5. Zárás: Egészségnap, lehetőség szerint a szülők bevonása, tapasztalatok összegzése

Prevenció:

Olyan preventív tevékenység, ahol a résztvevők sajátítsák el a kritikai gondolkodást, és a helyes döntéshozatal lépéseit. Tudják felismerni a veszélyhelyzeteket, és kiváltó okokat. Cél a veszélytudat növelése, az elutasító magatartás fejlesztése.

Módszerek és eszközök: frontális előadás, tréning, drámapedagógia, szituációs gyakorlatok, filmvetítés, tanulói kiselőadás, eszmecsere, vitafórum, TV, videó- DVD, projektor, laptop, tábla.

Témakörök:

1. Egészséggel kapcsolatos alapfogalmak megismerése
2. Egészségügyi veszélyek, betegségek, bűnözés
3. Emberkereskedelem elterjedése, következményei
4. A büntetőjogi vonatkozások

Szükségletek:

Eszközök, anyagok: projektor, laptop, kivetítő vászon, flipchart tábla, táblafilc, írószerek, csomagolópapír, írólap, játékok, DVD-filmek.

NEMZETI ÖNTUDAT, HAZAFIAS NEVELÉS

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.

- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez. - Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. - Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét. 				

ÁLLAMPOLGÁRSÁGRA, DEMOKRÁCIÁRA NEVELÉS

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.

- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)		2	2	2	1	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a demokratikus jogállam felépítése	- Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. - Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. - A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát. - Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.					
- a felelős állampolgári magatartás jelentősége						
- a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása						
- cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet						

AZ ÖNISMERET ÉS A TÁRSAS KULTÚRA FEJLESZTÉSE

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgjék természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció	- Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. - A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását. - Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. - Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket. - Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.				

Életvezetési ismeretek és készségek program

A program célja:

Olyan készségek kifejlesztéséhez adjon segítséget a gyerekeknek, amelynek révén:

- megismerhetik önmagukat és társaikat, megtanulhatják a csoportmunka és csoportszerveződés alapjait,
- tájékozódnak környezetükben, ismereteket szerezhetnek a társas kapcsolatok lélektani sajátosságairól,
- megbizonyosodhatnak az egészséges és biztonságos élet értékeiről,
- jártasságot szerezhetnek vészhelyzetek felismerésében,
- felfedezik önmaguk megvédésének lehetőségeit,
- beépülnek az erkölcsi normák.

Ehhez a következő készségfejlesztési területeken kínálunk tapasztalatszerzési, cselekvési, gyakorlási lehetőségeket:

- hatékony kommunikáció és kifejező készség fejlesztése
- érzelmek feldolgozása
- feszültségkezelés
- társasági alkalmazkodás
- véleményalkotás
- probléma megoldás
- döntéshozás
- célkitűzések, magabiztosság
- ellenállás csoportnyomásnak
- kockázatcsökkentés

Munkamódszerünk:

A nevelő információátadás helyett az előmozdító, támogató csoporttag szerepében segít a gyerekeknek a kölcsönös és mindig önkéntességen alapuló kommunikáció során felfedezni, kibontani a személyiségfejlesztés egy – egy lépését. Fontos részét képezik a foglalkozásoknak a didaktikai játékok. Ezek jól alkalmazhatók a csoport energia – illetve aktivitás szintjének befolyásolására.

Játékok céljai:

- hozzájáruljanak a foglalkozások hangulatának oldottá tételéhez
- úgy alkotják a résztvevők közötti viszonyt, hogy kölcsönös bizalmat nyújtó légkör teremtsék

A nyílt, őszinte légkör megteremtése alapvetően befolyásolja a foglalkozás sikerességét, ezért a nevelő fontos feladatának tartja a következőket:

- megosztani a résztvevőkkel saját érzéseit, bizonytalanságát, aggodalmát
- megerősíteni és dicsérni növendékei minden pozitív megnyilatkozását, bizalomra épülő megjegyzését
- saját példamutatásával alátámasztani, hogy odaadóan figyel minden gyerekre
- alkalmazni az egyéni bánásmód elvét minden lehetséges helyzetben
- csoport tagjaival együtt betartani a tevékenység közösen megfogalmazott szabályait,
- elősegíteni a bizalom légkörének helyreállítását, ha azt a csoport esetleg megsértette

Felhasznált segédanyagok, eszközök:

Csendes Éva: Életvezetési ismeretek és készségek 1-8 osztályos program

Eszközök, anyagok: projektor, laptop, kivetítő vászon, flipchart tábla, táblafile, írószerek, csomagolópapír, írólap, játékok.

A CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	2	2	3	3
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és	- Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. - Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.				

felelősségvállalás a családban	- Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben.
- szexuális kultúra	- Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát.
- családtervezés	- Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban.
- konfliktusok a családban	- Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.

Családi életre, párkapcsolatra, és az egészséges szexualitásra felkészítő csoportfoglalkozás:

Célja: A serdülő fiatalok családi élettel, párkapcsolattal és a szexualitással kapcsolatos ismereteinek bővítése, a fiatalok felkészítése az egészséges párkapcsolat létesítésére, pozitív párkapcsolati minta nyújtása

Célcsoport: 9 – 12. évfolyamos kollégista diákok

A csoportfoglalkozás lényege módszertana:

A szociális csoportmunka és a tematikus pszichológia csoport eszköztárából felhasználva egy olyan bizalmi környezet teremtünk meg, ahol a fiatalok bátran beszélhetnek a párkapcsolattal, a szexualitással és a családi élettel kapcsolatos kérdéseikről, esetleges félelmeikről, bizonytalanságukról. Védett környezetben tanulhatnak a témát érintő konfliktuskezelési technikákat, megoldási stratégiákat. A csoport fontos jellemzője, hogy két ellentétes nemű szakember vezeti a csoportot, akik a magánéletben egy párt alkotnak, ezáltal pozitív mintát tudnak nyújtani mind a férfi-női szerepeket illetően, mind a párkapcsolat és a családi életet érintő tényezők tekintetében is.

A programelem hatásai, eredményei:

Nő a serdülő fiatalok önbizalma, erősödik az önismeretük, tapasztalatot, ismereteket szereznek a témát érintő kérdésekben.

Az eredmények mérése:

Értékelő kérdőív a program zárását követően.

TESTI ÉS LELKI EGÉSZSÉGRE NEVELÉS

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.

- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. - Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. - Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. - Ismertessük az érzelme- feszültségszabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. - Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában. 				

Egészséges életmódra nevelő prevenció foglalkozások

Célja: Az általános egészség, az egészséges életmód, és higiénia megismertetése, mindennapos rutinná való alakítása.

A prevenció foglalkozás lényege, módszertana:

Játékos, interaktív formában ismertetjük meg a gyerekeket az egészséges életmóddal kapcsolatos információkkal. A foglalkozás lényege, hogy a gyerekek aktív bevonásával valósul meg, a témával kapcsolatos ismereteket úgy közvetítjük számukra, hogy saját élményük legyen a foglalkozáson (játékos feladatok elvégzése), ezáltal az átadott információk jobban rögzülnek. A foglalkozásokat heti rendszerességgel biztosítjuk egy órában osztály vagy diákotthonos közösségi szinten, úgy hogy azok illeszkedjenek a gyerekek életkori sajátosságaihoz.

Témák: alapvető tisztálkodás, fogmosás, hajunk tisztán tartása, egészséges táplálkozás, dohányzás, drogfogyasztás, szexuális felvilágosítás, környezetünk tisztántartása, mozgás fontossága.

A programelem hatásai, eredményei:

Fejlődik a gyerekek egészségtudatos magatartása, bővülnek az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteik.

Az eredmények mérése:

1. Tudásfelmérő kérdőív (nagyobb korosztály): az átadott információkkal kapcsolatos kérdőív összeállítása.
2. Tudásfelmérő vetélkedő: a program tematikájával kapcsolatos játékos vetélkedők összeállítása (egyéni és csoportos).

FELELŐSSÉGVÁLLALÁS MÁSOKÉRT, ÖNKÉNTESÉG

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknban.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények:

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. - Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. - A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. - Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét. 				

FENNTARTHATÓSÁG, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgék erkölcsi alapelvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	<p>- Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket.</p> <p>- Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését.</p> <p>- A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat.</p> <p>- Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.</p> <p>- A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.</p> <p>- Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.</p>				

Kapcsolódó program:

- Szobadekorációs verseny meghirdetése, Napi értékelés.
- Védett terület gondozása.

PÁLYAORIENTÁCIÓ

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerőpiaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

<i>Évfolyam</i>		9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>		2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- tevékenységek és szakkák jellemzői - különféle életpályák bemutatása - a munka világa és jellemzői - továbbtanulási lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat. - Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit. - Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók. - Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit. - Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést. 					

GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI NEVELÉS

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

<i>Évfolyam</i>		9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>		2	2	2	3	3
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- a gazdaság működésének alapjai - a családi gazdálkodás - munka, fogyasztás és gazdálkodás - pénzkezelés technikái - vállalkozás és kockázat	<p>- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben.</p> <p>-Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.</p> <p>- Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.).</p> <p>- Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.</p> <p>- Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.</p> <p>-Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.</p>					

MÉDIATUDATOSSÁGRA NEVELÉS

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények:

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az internetfüggőség veszélyei	<ul style="list-style-type: none"> - Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. - Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása. - Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül. - Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében. - Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével. - Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése. - Az internet- és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása. 				

2.6. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A kollégiumi élet nem más, mint sok-sok középiskolás korú fiatal társas együttélése a tanulmányi évek alatt. Ezek a 14-20 éves korban lévő fiatalok e rövid néhány év alatt jelentős testi, lelki és értelmi fejlődésen mennek keresztül. Fejlődésük irányát és gyorsaságát nagymértékben befolyásolja a kollégium légköre és szelleme. Arra törekszünk, hogy néhány diákév ne gyermekmegőrzőként funkcionáló, hanem lüktető, embert kiteljesítő felfogásban működtetett intézményben teljen el.

A környezet szerepéről vallott nézeteik

- a fizikai közérzet a közösségi közérzet megalapozója
- biztosítani kell a funkcionális követelményeknek való megfelelést, a működés alapfeltételeit
- az egyén számára biztosítani kell a visszavonulás, az intim szféra, a nyugodt pihenés lehetőségét
- a közösség számára biztosítani kell a megfelelő teret a társas együttlét különböző formáihoz, amikor erre több diáknak szüksége van. Főmérték az, hogy a benne lakók sajátjuknak érezzék a fizikai környezetet. Ez akkor valósul meg leginkább, ha a tanulók cselekvő részesei és alakítói környezetüknek.

A szellemi környezet

A kollégiumban dolgozók és a diákok együttműködése hozza létre a közös eredményeket, sikereket - ez alkalmazkodást és kreativitást igényel. A kollégiumban mindenki nevel, a példa ereje a legjelentősebb.

A szellemi környezet meghatározói még az osztályfőnökök, az iskolai és kollégiumi tantestület. A sokszínű, tagolt, differenciálni képes szellemi környezet megtartó és fejlesztő hatású diáknak, tanárnak, dolgozónak egyaránt.

A szűk időkeret miatt hatékonyan kell terveznünk, hogy a nevelőmunka eredményessége biztosítható legyen. A diákok számára mindig egyértelmű és pontos információt adunk a foglalkozások idejéről, helyéről. Gondot fordítunk a terhelés és kikapcsolódás megfelelő egyensúlyára is.

Időbeosztás

Hétfőtől csütörtökig napi három óra, így összesen 12 óra felkészítő (tanulászobai, vagy más rendszerű) foglalkozást tartunk. Ezen kívül heti egy órában felzárkóztató, tehetséggondozó, vagy speciális ismereteket adó - egyéni fejlesztést megvalósító - egyéni vagy csoportos foglalkozásokat tartunk. A kollégiumi csoportok nevelési feladatait ellátó, egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozást heti egy órában, a szabadidő eltöltését szolgáló, szabadon - a kollégium által biztosított lehetőségek közül - választható foglalkozást szintén heti egy órában tartjuk. A fenti elfoglaltságok kötelezőek, ám a felzárkóztató, tehetséggondozó, speciális ismereteket adó, felkészítő egyéni és csoportos foglalkozások alól felmentés adható. A fenti programokat sávos beosztással valósítjuk meg. Ez alól a csoportnevelői foglalkozások képeznek kivételt, amelyek azonos napon, azonos időpontban vannak. A tanulók kollégiumi rendjét a közösen kialakított napirend szabályozza.

A kollégista diák életének törvény által ellenőrzött, közösen kialakított és jóváhagyott másik fontos szabályozója a Házirend. Ennek keretein belül zajlik a kollégista élete, amelyet kiegészítenek a kollégiumban kialakult íratlan szabályok, hagyományok.

A tanulási kultúra fejlesztése

Az eredményes és hatékony ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Kiemeli a tanulási motívumok - az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyának - fejlesztését. Hangsúlyt helyez annak előmozdítására, hogy az ismeretek elsajátítása ne csak kötelességként, hanem igényként is fogalmazódjék meg a tanulóban, s így életprogramjuk részévé váljon a tanulás.

2.7. Felvétel, elhelyezés, ellátás

A kollégiumi felvétel kiskorú nappali tagozatos tanuló esetén szülő, nagykorú esetén a tanuló felvételi kérelmére kerül sor. A felvételi döntést az intézmény vezetője a kollégiumvezető javaslatára évente hozza meg.

Felvételt kérhető tanulók köre:

- Általános iskolából, vagy más középiskolából érkezők tanulói jogviszonyának létrejöttével.
- Kettős állampolgárságú tanuló
- Külföldi tanuló a kollégiumi ellátásért azonban díjat kell fizetniük, kivéve a Knt. tizenkettedik fejezetében megfogalmazottak.

A kollégiumi jogviszony megszűnik:

- A nappali tagozatos tanulói jogviszony megszűnésével.
- Kiskorú tanuló esetén a szülő, nagykorú esetén a tanuló írásbeli kérésére.
- Súlyos fegyelmi vétség esetén kizárással.

Elhelyezés, ellátás:

- A tanulók általában a tanévnyitó ünnepélyt megelőző nap érkeznek az intézménybe. Ennek pontos időpontjáról a szülők előzetesen értesítést kapnak.
- Tájékoztatjuk a szülőket arról is, hogy milyen ruházattal, felszereléssel kell ellátniuk a gyermeküket.
- A szülők ilyenkor hozzák magukkal az orvosi igazolásokat, amelyek tanúsítják, hogy fertőző betegségben a gyermek és környezete nem szenved, közösségbe vihető. Az új gyermekeknek és szüleiknek bemutatjuk az intézményt: hol lesz a tantermük, hálólhelyük, hol fognak étkezni, mosakodni stb.
- Megismerkednek nevelőikkel.
- **Szorgalmi időben a tanulók vasárnap du., vagy hétfő reggel foglalják el helyüket a kollégiumban és pénteken délután utazhatnak haza 14⁰⁰-kor.**
- Hétközben egyedi esetekben szülői kérésre is haza utazhat a tanuló.
- Betegség esetén a szülőt értesítjük, ha orvos elkülönítést javasol és haza kell vinni.
- Hétfvégén, a hétközi ünnepnapokon a haza nem utazó tanulók számára teljes kollégiumi ellátás biztosított.
- A kollégiumban a tanulókkal szakképzett oktatók foglalkoznak felmenő rendszerben. A csoport összetétele a mindenkori létszámtól függ.
- A kollégiumi ellátásban részesülő tanulók csoportrendje a szorgalmi időben hétfőtől péntekig a tanítás befejezéséig az iskolai osztályközösségnek felel meg.

A tanulók elhelyezése az épület második és harmadik szintjén:

- Az I. emeleten a fiúk vannak elhelyezve,
- a II. emeleten a leányok nyernek elhelyezést.
- **Külön csoportszoba/tanuló szoba áll a diákok rendelkezésére.**
- A kollégium napi háromszori étkezést biztosít a tanulóknak az intézmény ebédlőjében. A heti étrend összeállításánál véleményezési jogunkkal élve a változatosságra ügyelünk. Törekszünk arra, hogy minden egyes étkezés kalória és tápérték vonatkozásában megfeleljen a tanulók életkori sajátosságainak. A gyermek megbetegedése, vagy kórházba kerülése esetén a szülőt értesítjük.
- A hálók és egyéb helyiségek megfelelnek az otthonosság feltételének.
- A tanulók életrendjét a korosztálynak megfelelő napirend határozza meg.
- A tanulók jogait és kötelességeit a Házirend szabályozza.
- Összességében a nyugodt tanulás, a pihenés, az önálló ismeretszerzés, a sport és egyéb szabadidős tevékenységek, szakkörök működésének feltételei biztosítottak.

2.8. A kollégiumi hagyományok és továbbfejlesztésük

A kollégium immáron 35 éve – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat, formálódó hagyományokat. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Választott tisztségviselői révén (elnök, titkár, sportfelelős, tanulmányi felelős, kultúrfelelős stb.) részt vesz a diákközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. A diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerik – és mindennapi gyakorlatban válnak képessé felelősen alkalmazni – a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit. Kollégiumunkban kialakultak különböző szintű és színvonalú rendezvények, amelyeket minden évben igyekszünk feleleveníteni, ápolni, mert hagyományok nélkül egy közösség nem él igazi életet.

Hagyományos rendezvényeink:

- megemlékezünk nemzeti ünnepeinkről, évfordulókról, megemlékezünk névadónk születése és halála évfordulójáról,
- gyakori a helyi művelődési intézmény rendezvényeinek látogatása,
- a kollégiumi ismerkedési est,
- a Mikulás-est, a műsoros karácsonyi ünnepség, a nőnap megemlékezés,
- részt veszünk a területi és megyei szavalóversenyeken, műveltségi vetélkedőkön,
- a végzős diákokat ünnepi műsorral, ballagási ajándéktárggyal búcsúztatjuk,
- évente zenés táncestet, discot rendezünk,
- folyamatos a könyvtár, hobbikönyvhasználat,
- előadások külső előadókkal, filmvetítésekkel,
- évente két alkalommal tartunk kollégiumi közgyűlést.

Azért, hogy rendszeresen megtartott rendezvényeink az elkövetkezendő években valódi hagyományokká váljanak fontos feladatunk, hogy a diákönkormányzat és a csoportközösségek nagyobb részt vállaljanak és kapjanak a tervezésben és szervezésben. Rendezvényeink fejlődő átalakulása javarészt attól függ, hogy diákjaink mennyire érzik azokat magukénak.

2.9.A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

A kollégista gyermekek között egyre több hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermek található (árvák, elvált szülők gyermekei, munkanélküli családból származók, szélsőséges, csoportok negatív hatásai miatt magatartásbeli gondokkal küszködők). Előfordul, hogy a kollégiumi nevelőtanárnak a társadalmi veszélyek észlelése esetén azonnali beavatkozás a feladata, legfőbb teendője a megelőzés. A személyes törődést biztosító foglalkozásokon a tanulóval őszintén el kell beszélgetni, ezen hatásra feltárja egyéni problémáit. A megismert problémát kezelni kell, de nem szabad visszaélni a tanuló őszinteségével, bizalmával, így bátrabban fog támaszkodni a oktató segítségére, tanácsaira.

A gyermeknevelés veszélyforrásai:

- a kapcsolat hiánya,
- a környezet negatív hatása.

Ezek származhatnak:

- a kollégiumi, iskolai, szülői, családi,
- informális, baráti, alkalmi közösségek hatásából.

A kollégiumi, iskolai nevelésben kerülni kell a ráhagyó nevelést, a szigorú, diktatórikus nevelést, a túl magasra állított, teljesíthetetlen tanári mércét. A helytelen pályaválasztás és a „hivatalos” neveléssel szemben ható informális csoporthatások is okozhatnak gondot.

Családi nevelésből eredő hibák:

- szociális elhanyagolás,
- autokratikus nevelés,
- kényeztetés,
- mintagyerek igénylése, túl nagy követelmény támasztása a tanulóval szemben.

Tágabb környezeti negatív hatások:

- nem megfelelő felnőtt megnyilvánulások,
- az informális csoportok negatív hatásai és értékrendszere.

Első és legfontosabb feladat a hátrányos helyzetű fiatalok feltérképezése, a problémák megismerése. Ez lehet egyéni elbeszélgetés, vagy bemutatkozó önéletrajz megíratása. Általános kérdésekből összeállított kérdőív, amely a tanuló szociális helyzetére irányul. Ezek tudatában felvilágosító munkát végez a kollégiumi nevelőtanár, az ifjúságvédelmi felelős.

Felzárkóztató programok, előadások szervezése:

- mentálhigiénés előadássorozatok (dohányzás, alkohol, drog, szexualitás, párkapcsolat, AIDS),
- egészséges életmód, egészséges táplálkozás,
- rendőrségi bűnmegelőzési, felvilágosító előadások stb.

Az intézmény feladata:

- a gyermekbántalmazás, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi az ifjúságvédelmi felelős, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot,
- a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén javaslatot tesz alapítványi szociális ösztöndíjra.

2.10. Az iskolával, szülőkkel való kapcsolattartás

1. *A kollégiumi nevelők és az oktatók kapcsolattartásának fórumai:*

- szülői értekezlet, fogadóóra,
- osztályozó értekezlet,
- tantestületi értekezlet,
- kollégiumi tantestületi értekezlet,
- írásbeli, szóbeli konzultáció.

2. *A kollégiumi nevelők és a diákok kapcsolattartásának fórumai:*

- kollégiumi közgyűlés,
- a diákönkormányzattal való konzultáció,
- személyes beszélgetés.

3. *A szülők és a kollégium és kapcsolata:*

A kollégiumban a diákok oktatása-nevelése a családokkal együttműködve folyik. Az együttműködés biztosítékai:

- a nevelőtanár az első szülői értekezleten ismerteti a szülőkkel:
- a szakmai program legfontosabb részeit,
- a házirendet,

- a panaszkezelés útját,
- az érdekképviseleti lehetőségeket,
- a nevelőtanár folyamatos kapcsolattartása a diák előmenetelével kapcsolatban,
- a szülő és a nevelőtanár között folytatott személyes beszélgetés, esetleg családlátogatás.

4. A szülők és a tanárok kapcsolata:

A szülő gyermeke előmeneteléről, viselkedéséről, kollégiumi életéről tájékozódhat: szervezett keretek között,

- évente kétszer a tanév rendjében meghatározott időpontú szülői értekezleten,
- rendkívüli szülői értekezleten,
- igény szerint a nevelőtanár heti órarendjében kijelölt fogadóórán,
- a nevelőtanárral egyeztetett időpontban,
- az ellenőrző könyv bejegyzéseiből,
- levél-, e-mail és telefonkapcsolat útján.

A szülő a kollégium életéről, az aktuális feladatokról, rendezvényekről, az kollégiumi életről tájékozódhat:

- a valamennyi, vagy csak egyes évfolyamokat, osztályokat érintő összevont szülői értekezleteken,
- az iskola és a kollégium rendezvényein,
- az iskola kiadványaiból,
- a médiából.

2.11. Ellenőrzés és értékelés

Kitűzött céljaink, kijelölt követelményeink és feladataink végrehajtását ellenőriznünk kell. Az ellenőrzés terjedjen ki a tanulók tanulmányi teljesítményének és neveltségi eredményének a vizsgálatára. Az ellenőrzésben a kollégiumvezető és valamennyi nevelőtanár részt vesz.

Ellenőrzési formáink:

- folyamatos megfigyelés
- feljegyzések készítése (csoportnapló, egyéni haladási napló)
- egyéni és csoportos beszélgetések
- cselekedet és viselkedéselemzés
- tesztek, felmérések készítése

Az ellenőrzés rendje:

Naponta: szobarend, tisztasági rend ellenőrzése, diákügyeletesek munkájának értékelése, napi diákotthoni tevékenység értékelése, szilenciumi munka ellenőrzése, értékelése.

Jutalmazási formák:

- „Jó tanuló” cím (szobán való tanulási kedvezményel)
- Béres - Ösztöndíj és Béres - Díj az arra érdemes diákoknak
- Könyv, illetve tárgyjutalom tanév végén
  - példamutató magatartásért
  - jó tanulmányi munkáért
  - szorgalmas munkavégzésért
  - szakköri munkáért
- Hozzájárulás táborozáshoz, kiránduláshoz alapítványi támogatásból

A folyamatos ellenőrzés, értékelés szól:

- A oktatónak: eligazítást ad a diákok fejlődéséről, arról, hogy kinek szükséges többet segíteni, kire kell több figyelmet fordítani
- A diákoknak visszajelzést, megerősítést ad, hogy hol tart a munkában, a tanulásban, a viselkedésben, stb, mi az, amit még tenniük kell.

Milyen legyen az értékelés?

- Legyen tisztázott. Mindenki lássa, ki miért kap elismerést/dicséretet vagy elmarasztalást / büntetést.
- Legyen ösztönző, építő jellegű. Az elismerés készítse a diákot a még jobb munkára. Az elmarasztalás az elkövetett hiba, a tapasztalt hiányosság kiküszöbölésére készítessen, útmutatást adjon.
- Humánus legyen. Az elmarasztalás ne legyen sértő, megalázó, ne okozzon szorongást, bizonytalanságot.
- Igazodjék a diák értelmi képességeihez, fejlettségéhez, életkori sajátosságaihoz, pillanatnyi állapotához.
- Legyen arányban a diák teljesítményeivel, cselekedetével. Ne adjon módot a túlzott önbizalom, vagy az alulértékeltség érzetének kialakításához.
- Egyesek elismerését ne kössük össze mások büntetésével.
- A közösség bevonásával történjen és legyen folyamatos.

Mit értékeljünk?

A kollégiumi életben a tanulónak változatos, gazdag tevékenykedésre van lehetőségük (tanulás, játék, munka, szórakozás). A tevékenységek végzése közben tapasztalt tanulói megnyilvánulásokat, teljesítményeket értékeljük aszerint, hogy az adott követelményrendszerben (tanulás, önkiszolgálás, játék, munka, egészséges életmód, szociális kapcsolatok) a tanuló saját képességeihez mérten milyen sikeres teljesítményt, fejlődést (vagy hanyatlást, visszaesést) ért el a legutóbbi értékelés óta.

Értékelési módok

Elismerés, jutalmazás formái:

- Bízgatás, buzdítás. Elismerő tekintet, mosoly. Dicséret pár szóval. Név szerint dicséret a csoport előtt.
- Valamilyen kedvelt tevékenység, vagy elismert tisztség, megbízatás adása a csoportban.
- Tárgyi jutalomban részesülhet, ezt az értékelési formát minden oktató egyénileg alakítja ki a saját tanulócsoportjában, anyagi lehetőségek függvényében.

Elmarasztalás, büntetés formái:

- Rosszallás, rosszalló tekintet, fejcsóválás, várakozás.
- Rosszallás kifejezése név nélkül.
- Közösség előtti figyelmeztetés név szerint.
- Megbízatás rövidebb, hosszabb időre való megvonása.
- Játéktól, szórakozástól való eltiltás (ha az elkövetés szándékos, ha visszaeső és tettevel az egész közösség érdekeit sérti). Ilyenkor a kizárt gyermeknek más, hasznos elfoglaltságot kell keresni.

- A büntetés csak akkor hatásos, ha a vétség után azonnal kiszabjuk és megindokoljuk.
- A büntetést mindig az a felnőtt kezdeményezze és alkalmazza, akinél a diák hibázott. A büntetést egyik felnőtt se ruházza át a másikra!
- Az értékelésben a jutalmazás legyen túlsúlyban, ne a büntetés. Eredményesebb, ha a kettőt együtt alkalmazzuk, a negatív értékelés buzdítással egészül ki.

Hetente: a kollégiumi csoportok munkájának értékelése.

Havonta, félévente:

- tanulmányi, magatartási eredmények értékelése
- szociális képességek változása
- érdeklődési képességek változása
- érdeklődési körök munkájának ellenőrzése
- térítési díjak befizetésének rendje
- diákönkormányzat tevékenysége

III. Egészségfejlesztési Program

III.1 A program célkitűzései

A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi higiéné területére terjednek ki.

További egészségnevelési feladatok:

- higiénés magatartásra nevelés,
- egészséges mozgásfejlődés biztosítása,
- betegségek elkerülésére, egészség megóvására nevelés
- krízis prevenció,
- harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés,
- családi életre, társsá-, szülővé válásra nevelés.

Az egészséges fiatal generáció felnevelése az egyén, a család és az egész nemzet közös érdeke. Bizonyított tény, hogy minél korábban találkoznak a diákok az egészséges életmód (helyes táplálkozás, rendszeres testmozgás stb.) alapjaival, annál egészségesebben kerülhetnek ki az iskolapadból. Nagyon fontos tehát, hogy a tanulóifjúság időben ismerje fel az egészség értékjellegét, hiszen ebben az életkorban még érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre. Ez pedig nagyban meghatározza az életmódjukat, szokásaikat – végső soron az életideákat, a preferenciák kialakulását.

Az egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait. Arra törekszünk, hogy a teljes körű egészségfejlesztési program koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon valósuljon meg.

Az iskolánkban folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

Az egészségnevelés tartalma az egészségre, szemlélete viszont a nevelésre, személyiségalkotásra vonatkozik. Az egészség képviselőjére, a betegségek megelőzésére az egészségügy szereplői (iskolaorvosok, védőnők) vállalkoztak, míg a nevelés, tanítás felelőssége a oktatóok vállát terheli. Mindezek ismeretében sikert csak abban az esetben lehet elérni, ha a két szektor egymás munkáját kiegészítve, szoros összefogással végzi szemléletformáló munkáját a jövő generáció egészségesebb életéért. A gyermekorvosok, a védőnői szolgálat munkatársai nyomon követik, segítik, biztosítják az egészséges szellemi-teszt fejlődést. De fontos feladatuk, felelősségük van e tevékenységben a oktatótársadalomnak és a szülőknek is. Az egészségmegőrzés tehát olyan

komplex feladat, amelyben több szektor együttműködésére van szükség. Közös cselekvéssel meg kell tanítani a fiatalokat arra, hogy az egészség választható érték: nemcsak a betegség hiánya, hanem teljes testi-lelki és szociális jólét, biztonság.

Az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására. Az iskolában eltöltött idő a gyermekek egészségének és sorsának alakulása szempontjából döntő. Az iskoláknak óriási a felelősségük a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra való nevelésében. Az ezzel kapcsolatos feladataikat egészségnevelési programjaik tartalmazzák. A tanulóifjúság nevelésében a család és az iskola a két legfőbb nevelési tényező. A családi otthon nevelése lehet igényes, következetes, hatása mégsem lesz kielégítő, ha nem veszi figyelembe az iskola egészségnevelési követelményeit.

az egészségnevelés. Célja, hogy az egészség kulturális szint növelésével, az életmód javításával elősegítse az egészség megtartását, a betegségek megelőzését. A hiányos egészségkultúra, az egészségtelen életmód, a környezeti tényezők, a hiányzó prevenciók tevékenységek közvetlenül befolyásolják a mai ember egészségi állapotát. Fontos tehát, hogy az iskolák egészségnevelési programot készítsenek, és következetesen végrehajtsák az abban megfogalmazott feladatokat.

Az iskolai egészségnevelés célja

Az iskolai egészségnevelés célja, hogy példával, ráutaló magatartással, közös ténykedéssel megtanítsa a fiatalokat, hogyan kell az egészség értékét megszerezniük, megőrizniük, védeniük és fejleszteniük. Az egészségnevelési program segítségével a tanulók megtanulhatják, hogy miként:

- állítsanak fel kötelező értékrendszert az egészség iránti elkötelezettségnek;
- ismerjék meg az egészséges életmód legfontosabb szabályait;
- legyenek tisztában az egészséges táplálkozás fontosságával;
- tartsák szem előtt a testi higiéniét, a rendszeres mozgás egészségét befolyásoló hatását;
- legyenek képesek a problémákat, konfliktusokat megfelelően kezelni;
- ismerjék meg a drog, az alkohol és a dohányzás egészségkárosító hatását;
- értsék el személyiségük fejlettségének lehetséges felső határát.

Tantárgyak csatlakozási pontjai az egészségneveléshez:

- Biológiai tantervekben a táplálkozás, a betegségek felismerésével, kezelésével és megelőzésével foglalkozó tananyagok szerepelnek.
- Testnevelési óra és a mindennapos testedzés kiemelt jelentőségű az egészségmegőrzés szempontjából. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a csapatmunka, valamint a társakkal történő együttműködés egyaránt fejleszthető. A mozgásélmény öröme és az egyénhez mért követelményszintek ösztönzik a tanulókat képességeik és akaratuk fejlesztésére. Az állóképesség, az edzettség kifejlesztése, a jellemépítés, a jellemformálás a továbbtanulás szempontjából igen fontos. A rendszeres testmozgás kedvezően befolyásolja a fiatalok testfelépítését, erősíti a gerincet, növeli az izmok tömegét, szabályozza annak működését, valamint a szervezet zsírtartalmát. Biztosítja az egyenletesebb, harmonikusabb testi fejlődést, ami különösen fiatal korban fontos, mert ebben az időszakban fokozott a kiegyensúlyozatlanság veszélye.

Az iskola-egészségügyi ellátás biztosítása

- Az iskola-egészségügyi ellátást szervezett formában az iskolaorvos, az iskolai védőnő(mentálhigiénés szakember) végzi. Munkájukat a hatályos jogszabályok alapján az ÁNTSZ szakmai irányítása mellett végzik. Az iskola-egészségügyi ellátást biztosító személyekkel való kapcsolatunk jó, folyamatos konzultációval igyekszünk megelőzni a problémák kialakulását.

- Iskolánk diákjai a jogszabályoknak megfelelően évenkénti szűrővizsgálaton vesznek részt. A vizsgálatok során az iskola-egészségügyi szakemberek nyomon követik a tanulók testi fejlődését (testsúly, testmagasság, vérnyomás, stb.). Külön hangsúlyt fektetnek az érzékszervi elváltozások vizsgálatára (látás, hallás vizsgálata), valamint a mozgásszervi rendellenességek kiszűrésére (lúdtalp, gerincferdülés). Szükség esetén–az iskolaorvos javaslatára–a tanulónak lehetőségük van szükség esetén szakorvoshoz történő átirányításra (szemészet, ortopédia, kardiológia).
- A pszichológus a mentális, pszichés zavarok szűrésével felhívja figyelmünket a problematikus esetek felderítésére, a kialakult helyzet javítására.
- Iskolánk minden nap lehetőséget nyújt tanulóinknak a rendszeres testmozgásra a testnevelés órák valamint a délutáni sportfoglalkozások keretén belül.

A program megvalósításának iskolán belüli személyi feltételei:

- Iskola igazgatója – vagy megbízottja,
- Osztályfőnökök,
- Testnevelők,
- Iskola-egészségügyi szolgálat (iskolaorvos – védőnő),
- Gyermek és ifjúságvédelmi felelős,
- Diákönkormányzatot segítő oktató,

Iskolán kívüli személyi feltételek, kapcsolatok:

- Iskolaorvos, védőnők
- Gyermekjóléti szolgálatok (nevelési tanácsadók, családsegítők),
- ANTSZ megyei intézményeinek egészségfejlesztési szakemberei,
- Rendvédelmi szervek,
- Kábítószerügyi egyeztető fórumok (drogambulancia)

A program megvalósításának tárgyi feltételei:

- Jól felszerelt, világos osztálytermek,
- Audiovizuális eszközök,
- Rendezett udvar

A program megvalósításának színterei:

Tanórai keretek, elsősorban:

- természettudományos órák, különösen biológia
- osztályfőnöki órák,
- nyelvi órák,
- testnevelés óra

Tanórán kívüli keretek:

- nem sportjellegű tevékenységek (egészségnap, takarítási akciók, rendezvények),
- mindennapos testmozgás, tömegsport,
- természetjárás

Egyéb lehetőségek:

Iskola egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, iskolafogászat)

Fő feladata a prevenció. Az év eleji- közti szűrésekkel, vizsgálatokkal diagnosztizálni az előforduló tüneteket, problémákat és a szükséges terápia mielőbbi alkalmazása. Rendszeres konzultáció osztályfőnökkel, szülővel, testnevelővel. Kapcsolattartás háziorvos és iskolaorvos között.

Diákönkormányzat

A tanév elején és a tanév közben rendszeres konzultáció a diákok képviselői és a testnevelő tanárok között a tanévi tömegsportok és egyéni testmozgásvezetési lehetőségek koordinálása.

III.2 Egészséges táplálkozás

- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a táplálkozás és egyes betegségek kapcsolata
- diéták, táplálékérzékenységek, táplálékallergiák
- lelki eredetű táplálkozási zavarok megelőzése, felismerése
- fogyasztóvédelem, a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása
- divatok, reklámok, média hatása táplálkozásunkra

Intézményünk kiemelten kezeli, hogy a tanulók figyelmét felhívja az egészséges táplálkozásra. Diákjainknak lehetőségük van az iskolai étkezés igénybe vételére. Az étlap összeállításánál figyelembe veszik a törvényi előírásokat, odafigyelnek a tanulók sóbevitelére, naponta szerepel az étlapon tejtermék, zöldség és gyümölcs.

Az intézmény területén található büfében a törvényi előírásoknak megfelelően jelentősen megváltozott a kínálat. Előtérbe kerültek az egészséges ételek és italok.

Az egészséges táplálkozás kialakításában fontos szerepet kapnak az osztályfőnökök. Osztályfőnöki órák tematikájában megtalálhatóak egészséges táplálkozással kapcsolatos témakörök. Az iskolai védőnőkkel együttműködve beszélgetések és oktató videók segítségével is felhívjuk diákjaink figyelmét az egészséges táplálkozásra.

- Egészséges étkezési; reformétkezésről szóló előadások szervezése.
- Sportrendezvényekkel egybekötött gyümölcs, rostos ital, tiszta víz bemutatók.

III.3 Mindennapos testnevelés, testmozgás

- a mozgás fontosságának tudatosítása
- egészséges testtartás fontossága
- egészséges testkép kialakítása
- sport egészségügyi kockázatok, függőségek ismerete
- a testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- a szervezet fejlődése és működése testmozgással és annak hiányában
- gerincvédelem, gerinckímélet.

A mindennapos testmozgás feltételei intézményünkben adottak:

- iskolai tornaterem
- konditerem
- városi sporttelep
- uszoda

Tanulóink nemcsak a mindennapos testnevelés keretében mozoghatnak. Testnevelőink délutáni tömegsport foglalkozásokat is tartanak, melyen önkéntes a részvétel.

Évek óta lehetőségük nyílik diákjainknak az "ÚSSZ AZ EGÉSZSÉGÉDÉRT" programban részt venni, melynek keretében ingyenes uszodajegyet biztosítunk számukra.

III.4 Testi és lelki egészség fejlesztése, viselkedési függőségek és a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

- A hátrányos helyzetű, tanulási kudarccal küszködő, otthoni és iskolai meg nem értéstől szenvedő fiatalok érzelmi szálai lazák. Az oktatónak a gyermek bizalmasává kell válnia, aki előtt szégyenkezés és szankcióktól való félelem nélkül megnyílhat. Legnagyobb felelőssége ebben az osztályfőnöknek és az ifjúságvédőnek van.
- Feladatot jelent az oktatók számára, hogy a minden gyermekben benne rejlő, bármilyen irányban felbukkanó értékeket felszínre hozza, segítse a gyermeket ennek kibontakoztatásában amivel a frusztrált tanuló is sikerélményhez juthat.
- Hiba lenne mérlegelés nélkül eltüntetni a rossz tanulmányi eredményre hivatkozva épp attól a tevékenységformától, amelyet szeret és amelyben sikereket ér el.
- Az érzelmi labilitással küzdőkkel, a konfliktusokat elviselni kevésbé képesekkel, a személyes kapcsolatokat kialakítani és ápolni képtelenekkel toleránsnak kell lennünk. Mivel az oktató csak kivételes esetekben pszichológus, pszichiáter, ennél sokkal több nem várható el tőle. Az viszont igen, hogy ha felfedezi a kóros beilleszkedési zavart valamely tanítvány esetében, akkor megfelelő szakemberhez irányítsa őt.

Drogprevenció

- Megelőzőként rendszeresen felvilágosító, ismeretterjesztő előadásokat szervezünk külső előadók bevonásával is (pl.: iskolai védőnő, iskolaorvos, rendőrség, vöröskereszt). A téma folyamatosan és visszatérően beépül az osztályfőnöki órák tematikájába (beszélgetés, elrettentő ill. elgondolkodtató filmek vetítése).
- Fontosnak tartjuk a témával kapcsolatos szóróanyagok, kiadványok eljuttatását a diákjainkhoz.

Dohányzás elleni küzdelem

- Másik fontos és egészségkárosító hatás a dohányzás, melyről ha lehet az iskolában minden fórumon (osztályfőnöki óra, szülői értekezlet, oktató testületi értekezletek,) említést teszünk, és hangsúlyozzuk ennek egészségromboló hatását.
- Az állandó ellenőrzések, büntetések is hozzájárulhatnak a helyes út megtalálásához.

Alkoholfogyasztás egészségnevelési vonatkozása

- Tudatosítjuk tanulóinkban az alkoholfogyasztás tekintetében, hogy a társadalom célja a kulturált, mértékletes fogyasztás szokásainak kialakítása, mely – magyar szokás szerint - ünnepi alkalmakkor a hagyományok részének tekinthető.
  - Természetesen diákjainkkal e témáról is sokat beszélgetünk. Megismertetjük az alkoholfogyasztás káros következményeit, egészségkárosító és családroboló hatását.
- Az iskolában és az iskolai rendezvényeken minden káros szenvedély, így az alkoholfogyasztás is tilos.

III.5 Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

A bűnmegelőzés kiemelt feladat iskolánkban. Ez az osztályfőnöki tematika részét. A tanulóknak joga, hogy nevelési, illetőleg nevelési-oktatási intézményben biztonságban neveljék és oktassák őket.

A tanuló számára védelmet kell biztosítani a fizikai és lelki erőszakkal szemben. A szülőket és a tanulókat tájékoztatnunk kell a tanuló jogainak megóvása érdekében, s törekednünk kell a káros hatások megelőzésére, illetve ellensúlyozására. Szükség esetén a tanulók védelmében intézkedést tesz az intézmény és akár hatósági eljárást is kezdeményezhet.

Cél

- A figyelmes, értékekről jobban, körültekintőbben gondoskodó magatartás kialakítása.
- Az erkölcsi értékek tudatosítása, a problémaérzékenység fejlesztése.
- Tájékoztatás a jogorvoslat lehetőségeiről.
- Tájékoztatás a bűncselekmények típusairól és a büntetőeljárásokról (büntető törvénykönyv alapján).
- Pozitív mintákat követő magatartás erősítése.
- Szülők tájékoztatása szülői értekezleten.

Módszerek

- A Záhonyi Rendőrkapitányság előadóinak meghívása tájékoztató jellegű előadásokra osztályfőnöki órákon.
- A Bűnmegelőzési Szolgálat által kibocsátott prospektusok és körlevél tartalmának ismertetése (szórólapok sokszorosításával és jól látható helyeken történő elhelyezésével).
- Büntetés végrehajtási Intézmény látogatásának lehetősége tanári előkészítéssel, illetve engedély megszerzésével.
- Osztályfőnöki órákon egyéni vagy csoportos beszélgetés keretében
  - Iskolarendőr bevonása a megelőzésbe

III.6 Elsősegélynyújtás és baleset megelőzés

A laikus elsősegélynyújtás hazánkban elképzelhetetlenül rossz helyzetben van. A diákok magas óraszámuk miatt leterheltek, a kerettantervek nem hagynak időt újabb tananyag részek beemelésére, nincs kidolgozott tanterv, nincs egységesen elfogadott szakirodalom, de a megfelelő tanerő is hiányzik. Iskolánkban hagyományosan jelen van az elsősegély-nyújtási alapismeretek átadása, versenyekre való felkészítés az iskola-egészségügyi szolgálat, a Magyar Vöröskereszt és az OMSZ szakembereinek közreműködésével.

Célok:

1. A ismeretátadás célcsoportjának bővítése,
2. A diákok ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
3. Ismerjék fel az alapvetővészhelyzeteket,
4. Tudják az egyes sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
5. Sajátítsák el a legalapvetőbb segélynyújtási módokat,
6. Segélynyújtással, élettannal, anatómiával kapcsolatos alapfogalmak megismerése,
7. Képességfejlesztés:
8. a) Probléma felismerés,
9. b) Gyors és szakszerűcselekvés,
10. c) Embertársaink iránti érzékenység,
11. d) Bajba jutottakkal szembeni együttérzés
12. A tanulók kapjanak bepillantást a mentőszolgálat felépítésébe és működésébe,
13. Készség szinten sajátítsák el mikor, és hogyan kellmentőt hívni,
14. Alakuljon ki együttműködés a középiskola és a mentőszolgálat között.

Tanórai keretek:

- biológia órák: anatómiai és élettani ismeretek, sérülések felismerése,
- fizika órák: égési sérülések, áramütés, érintésvédelem),
- testnevelés: veszélyhelyzetek, baleset megelőzés,
- osztályfőnöki órák: alapfogalmak, elsődleges feladatok, kommunikáció, megközelítő magatartás

Tanórán kívüli lehetőségek:

- sportfoglalkozások,
- túrázás,
- tematikus napok,
- szakkör, önképzőkörök,
- versenyek,
- egyéb rendezvények, előadások.

Időhiányában a oktatóok fő célja a motiváció megteremtése lehet, ezt követően érdemes a diákokat valamilyen célszervezethez irányítani (Ifjúsági Elsősegélynyújtók, Magyar Vöröskereszt).

III.7 Személyi higiéné

Közismert, hogy az egészség fő feltétele a tisztaság. Ez alatt nem csak testünk tisztaságát, hanem egész környezetünk, a ruházat, az iskola és otthon tisztaságát kell érteni. Különlegesen fontos az oktató személyes példamutatása.

Lehet, hogy magától értetődőnek vesszük, de az egészség, testi higiénia és jó közérzet segítenek nekünk abban, hogy biztonságban, magabiztosnak és elégedettnek érezzük magunkat, bármi is kerüljön az utunkba. Épp ezért a diákok helyes személyes higiénias gyakorlatának előmozdítása, valamint az egészséges higiénias rutinhoz szükséges kellékek elérhetőségének biztosítása alapvető fontosságú.

A higiénia átfogja mindazon területeket, amelyek befolyásolják a lakosság egészségi állapotát.

A személyi higiéné az egyénre vonatkoztatott, életkori sajátságoknak megfelelő helyes egészségügyi szokások összessége.

Az emberi test ápolásának szükségessége, a helyes testápolás.

- Testünk és környezetünk tisztasága befolyásolja egészségünket.
- A testápolás legfontosabb higiénés területei:
  - bőrápolás,
  - hajápolás,
  - száj- és szájüregápolás,
  - ajakápolás,
  - kéz- és lábápolás,
  - a szem és a szemkörnyék ápolása,
  - fül- és orrápolás,
  - a nemi szervek ápolása.

A serdülőkor számos fiziológiai változást okoz az emberi testben, mivel a test megváltozik és felkészül a felnőttkorra. A hormonális fejlődés a serdülőkor egyik legjelentősebb jelensége, beleértve a verejtékmirigy kialakulását. Ezért különösen fontos, hogy a serdülők figyeljenek testükre és betartsák a személyes higiéniai és egészségügyi szabályokat. Az alapvető személyes higiéniai termékek képesek segíteni nekik a kellemetlen szagok leküzdésében, és egészségesek maradnak.

A program megvalósítása

Konkrét állapotfelmérés:

- az eltérő korosztályoknak megfelelő szintű és típusú kérdőívek használata
- iskolaorvosi szűrések-vizsgálatok
- iskolapszichológussal folytatott beszélgetések
- fizikai állapotfelmérés testnevelés órán

Az egyes szintereken tervezett módszerek

Egészségnevelés tanórán:

Az egészségfejlesztésnek színtere minden tanóra és tanórán kívüli foglalkozás. Az ismeretátadásban kiemelt figyelmet kapnak a biológia, osztályfőnöki és testnevelés óra.

Egészségnevelés osztályfőnöki órán:

Az aktuális problémák megbeszélése mellett minden évfolyamon szerepet kap az egészségnevelés, a korosztályi sajátosságok figyelembe vételével.

Egészségnevelés testnevelés órán:

A cél, megszerettetni és megőrizni a mozgás szeretetét, változatos óravezetéssel sikerélményt biztosítani úgy, hogy ne csak a teljesítmény orientált oktatás domináljon. A tanulók önmagukhoz mért fejlődése jelentse az értékelés fő elvét.

Egészségnevelés biológia órán:

A biológia tanításának célja, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel és azok alkalmazásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek testi és lelki egészségük védelme érdekében. Feladata, hogy segítse a tanulót a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében, a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

IV. Az intézmény oktatási programja

Technikum

A technikumnak az általános műveltséget megalapozó, az érettségi vizsgára és a szakmai vizsgára felkészítő, valamint a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulást vagy munkába állást elősegítő, illetve érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő, a szakmajegyzékben meghatározott számú évfolyama van.

Az 5 éves technikus szakmai oktatás:

- először ágazatot választ a tanuló, 2 évig ismerkedik az ágazati alapokkal, illetve közismereti tárgyakat tanul, az első két évfolyamon ágazati alapoktatás folyik,
- 10. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás
- matematikából, magyarból, történelemből, valamint egy idegen nyelvből ugyanaz a tananyagtartalom és az óraszám, mint gimnáziumban. Ezekből a tárgyakból érettségi vizsgával zárul az oktatás, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből előrehozott érettségi lehetőséggel
- a szakmai vizsga lesz az ötödik érettségi tárgy
- idegen nyelvből 13. évfolyamon tesz érettségi vizsgát a tanuló
- a technikus vizsga emelt szintű érettségi tantárgynak számít 7
- az 5 év elvégzése után a tanuló egyszerre kap érettségi bizonyítványt és technikus oklevelet

A szakmai oktatás lehetőséget biztosít a csak érettségizettek, gimnáziumot végzettek, valamint az egyetemi tanulmányaikat feladó fiatalok részére is. Erre szolgál a technikum 2 éves képzése.

A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján ágazati alapoktatásban és szakirányú oktatásban történik.

A szakképző intézményben a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik.

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA ALAPISMERETEK tantárgy bevezetésére

A „Mesterséges intelligencia alapjai” megnevezésű tantárgy önálló tantárgyként kerül bevezetésre 9. évfolyamon. A tantárgy megjelenik: a szakmai programban, a tantárgyfelosztásban, a KRÉTA rendszerben, valamint a bizonyítványban is.

A tantárgy éves összes óraszámja 12 óra, amely heti bontásban 0,33 óra/hét óraszámra felel meg.

A tantárgy oktatását a Vasútforgalmi szolgálattevő technikus képzésben résztvevőknek a Villamos alapismeretek, Logisztikai technikus képzésen a Kommunikáció és a Közszolgálati technikus képzésen Kommunikációs gyakorlatok tantárgy óraszámának terhére valósítjuk meg, ezért ezen tantárgyak heti óraszámja ennek megfelelően csökkentendő. Az átszámítás az alábbiak szerint alakul: heti 1 óra helyett: heti 0,67 óra

A szakmai vizsgák teljesítését és a szakmai bizonyítvány megszerzését követően mikrotanúsítvány kerül kiállításra a tantárgyról. A „Mesterséges intelligencia alapjai” tantárgy esetében a mikrotanúsítvány megszerzésének feltétele 100% tanulási eredmény teljesítése.

A tantárgy értékelése szóveges értékeléssel történik:

„teljesítette” / „nem teljesítette”.

A tantárgy eredménye az ösztöndíjszámítás alapjául szolgáló tanulmányi átlagba nem számít bele.

Heti óraterv

2020-2021 és 2021-2022. tanévtől
9-13 évfolyamon KÖZISMERETI TANTÁRGYAK

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3+1*	3+1* /31	0	592
	Idegen nyelv	4	4	3	3+1-1 /31	3+2	644
	Matematika	4	4	3	3+1 /31	0	520
	Történelem	3	3	2+1*	2+1+1* /31	0	448
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1 /31	0	31
	Digitális kultúra	1+1	0+1	0+1	0	0+2	206
	Testnevelés	4	4	3	3 /31	0+2	551
	Osztályfőnöki	1	1	1	1 /31	1	170
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3+2	0	0	0	0	180
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika, kémia, biológia, idegen nyelv	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy *	0	0	2	2	0	144
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
	Összes közismereti óraszám	27	25	20	20	10	3666
Ágazati alapoktatás	7	9	0	0	0	576	
Szakirányú oktatás	0	0	14	14	24	1752	
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	3	1	1	2	6	428	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31		
Éves összes óraszám	1224	1224	1224	1179	1054	5905	

Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	
--	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	--

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Az adott ágazathoz kapcsolódó közismereti tárgyak nem kerültek taxatív módon meghatározásra. A szakképző intézménynek saját szakmai programjában szükséges rögzítenie, hogy mi tartozik ebbe a körbe.
(<https://ikk.hu/gyik/12.5>)

Tantárgyak	13. évf.	14. évf.	13-14. óraszám összesen
Idegen nyelv (ajánlott, nyelvvizsgára felkészítés)			0
Szakmai órakeret	35	35	2345
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

2020-2021. tanévben indított képzéseinkre vonatkozóan

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Vasútforgalmi szolgáltató technikus**

A szakma azonosító száma: 510411508

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika

Az ágazat megnevezése: Elektronika és elektrotechnika

A szakma megnevezése: **Közlekedésautomatikai technikus**

A szakma azonosító száma: 507140406

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika

Az ágazat megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment

A szakma megnevezése: **Pénzügyi-számviteli ügyintéző**

A szakma azonosító száma: 5 0411 09 01

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Logisztikai technikus**

A szakma azonosító száma: 510411506

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika

Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat

A szakma megnevezése: **Közszolgálati technikus**

A szakma azonosító száma: 5 0413 18 01

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia

2021-2022. tanévben indított képzéseinkre vonatkozóan

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Vasútforgalmi szolgálattevő technikus**

A szakma azonosító száma: 510411508

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Logisztikai technikus**

A szakma azonosító száma: 510411506

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz

Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat

A szakma megnevezése: **Közszolgálati technikus**

A szakma azonosító száma: 5 0413 18 01

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz

**2022-2023. tanévtől
9-13 évfolyamon**

KÖZISMERETI TANTÁRGYAK

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4+1	4**	3+1**	3+1 /31	0	592
	Idegen nyelv #	4	4	3	3+1-1 /31	3+2	644
	Matematika #	4+1	4	3+1*	3+1* /31	0	556
	Történelem	3	3	2+1*	2+1+1* /31	0	448
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1 /31	0	31
	Digitális kultúra #	1+1	0+2	0	0	2	206
	Testnevelés	4	4	3	3 /31	0+2	551
	Osztályfőnöki	1	1	1	1 /31	1	170
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika, földrajz, digitális kultúra	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy *	0	0	2	2	0	144
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
Összes közismereti óraszám	27	25	20	20	10	3630	
Ágazati alapoktatás	7	9	0	0	0	576	
Szakirányú oktatás	0	0	14	14	24	1752	
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	3	1	1	2	6	428	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31		
Éves összes óraszám	1224	1224	1224	1179	1054	5905	
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34		

* Érettségire felkészítő tantárgy

** 10. évfolyam magyar nyelv és irodalom tantárgy 5 óraszámából 1 óra átvitelre került a 11. évfolyamra.

Csoportbontás

2022-2023. tanévben indított képzéseinkre vonatkozóan

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Vasútforgalmi szolgáltató technikus**

A szakma azonosító száma: 510411508

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika

Az ágazat megnevezése: Elektronika és elektrotechnika

A szakma megnevezése: **Közlekedésautomatikai technikus**

A szakma azonosító száma: 507140406

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Logisztikai technikus**

A szakma azonosító száma: 510411506

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz

Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat

A szakma megnevezése: **Közszolgálati technikus**

A szakma azonosító száma: 5 0413 18 01

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz

2023-2024. tanévben indított képzéseinkre vonatkozóan

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Vasútforgalmi szolgálattevő technikus**

A szakma azonosító száma: 510411508

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika

Az ágazat megnevezése: Elektronika és elektrotechnika

A szakma megnevezése: **Közlekedésautomatikai technikus**

A szakma azonosító száma: 507140406

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Logisztikai technikus**

A szakma azonosító száma: 510411506

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz

Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat

A szakma megnevezése: **Közszolgálati technikus**

A szakma azonosító száma: 5 0413 18 01

Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz

**Heti óraterv 2020-2021. tanévtől
9-13 évfolyamon**

SZAKMAI TANTÁRGYAK

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Vasútforgalmi szolgáltató technikus**

A szakma azonosító száma: 510411508

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám
	Technikum/kerettanterv óraszám	252/252	324/324	504/458	504/480	744/712	2226
	Szabad óraszám	0	0	46	24	32	102
	Munkavállalói ismeretek	0	18 (0,5)	0	0	0	18
	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62 (2)	62
	Villamos alapismeretek #	108 (3)	180 (5)	0	0	0	288
	Gépészeti alapismeretek #	144 (4)	126 (3,5)	0	0	0	270
DUÁLIS	Közlekedési alapismeretek	0	0	72 (2)	0	0	72
	Közlekedési alágazatok technikája	0	0	48+24 (2)	0	0	72
	Közlekedésüzemvitel	0	0	36 (1)	36 (1)	0	72
	Vasúti gépészeti ismeretek	0	0	0	60+12 (2)	84 (3)	156
	Vasútföldrajz	0	0	60+12 (2)	0	0	72
	Biztosítóberendezések	0	0	0	54 (1,5)	90+1 (3)	145
	Távközlési és erősáramú berendezés ismeretek	0	0	62+10 (2)	60+12 (2)	0	144
	Pályavasúti berendezések üzeme	0	0	0	0	36 (1)	36
	Vasúti jelzési ismeretek	0	0	72 (2)	126 (3,5)	78 (2,5)	276
	Vasúti forgalmi ismeretek	0	0	72 (2)	144 (4)	362 (11,5)	578
Munkahelyi egészség és biztonság	0	0	36 (1)	0	0	36	
Digitális alkalmazások (Szabad óra)	0	0	0	0	31 (1)	31	
Összes óra:	7	9	14	14	24	68	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	140	160	0	300	

**Heti óraterv 2022-2023. tanévtől
9-13 évfolyamon**

SZAKMAI TANTÁRGYAK

Az ágazat megnevezése: Elektronika és elektrotechnika

A szakma megnevezése: **Közlekedésautomatikai technikus**

A szakma azonosító száma: 507140406

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám
Technikum/kerettanterv óraszám	252/252	324/324	504/404	504/404	744/710	2094/2328
Szabad órasáv	0	0	100	100	34	234
Munkavállalói ismeretek	0	18 (0,5)	0	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62 (2)	62
Villamos alapismeretek #	108 (3)	180 (5)	0	0	0	288
Gépészeti alapismeretek #	144 (4)	126 (3,5)	0	0	0	270
Elektrotechnika	0	0	80+28 (3)	0	0	108
Analóg áramkörök	0	0	72 (2)	0	0	72
Digitális áramkörök	0	0	72 (2)	0	0	72
A programozás alapjai	0	0	0	72 (2)	0	72
Számítógépes szimuláció	0	0	0	90+18 (3)	0	108
Áramkörök építése, üzemeltetése	0	0	0	144 (4)	0	144
Biztosítóberendezési alapismeretek	0	0	108 (3)	108 (3)	90+3 (3)	309
Állomási berendezések	0	0	72 (2)	72 (2)	124 (4)	268
Vonali és egyéb biztosítóberendezések	0	0	72 (2)	0	93 (3)	165
Biztosítóberendezések üzeme	0	0	0	0	341 (11)	341
Szabad óra	0	0	0	0	31 (1)	31
Összes óra:	7	9	14	14	24	68
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	70	90	0	160

**Heti óraterv 2020-2021. tanévtől
9-13 évfolyamon**

SZAKMAI TANTÁRGYAK

Az ágazat megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment

A szakma megnevezése: **Pénzügyi-számviteli ügyintéző**

A szakma azonosító száma: 5 0411 09 01

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám
Technikum/kerettanterv óraszám	252/252	324/324	504/454	504/456	744/753	2239
Szabad óraszám	0	0	50	48	-9	89
Munkavállalói ismeretek	18 (0,5)	0	0	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv #	0	0	0	0	62 (2)	62
Gazdasági és jogi alapismeretek	108 (3)	108 (3)	0	0	0	216
Vállalkozások működtetésének alapismeretei	0	144 (4)	0	0	0	144
Kommunikáció	36 (1)	0	0	0	0	36
Digitális alkalmazások #	90 (2,5)	72 (2)	0	0	0	162
Gazdálkodási ismeretek	0	0	66+5+1 (2)	54 (1,5)	36-5 (1)	156+1
Gazdasági számítások	0	0	18+18 (0,5)(1)	36 (1)	0	54+18
Pénzügy	0	0	162+18 (4,5)(5)	166+5+9 (5)	67-5 (2)	395+27
Irodai szoftverek alkalmazása	0	0	0	0	93 (3)	93
Adózás	0	0	0	36 (1)	92+1 (3)	128+1
Elektronikus bevallás	0	0	0	0	109 (3,5)	109
Számvitel	0	0	136+8 (4)	128+6+1 0 (4)	114-6 (3,5)	378+18
Számviteli esettanulmányok	0	0	72 (2)	36+5+13 (1,5)	36-5 (1)	144+13
Számítógépes könyvelés	0	0	0	0	144+11 (5)	144+11
Szabad óra	0	0	45+5 (1,4)	32+16 (1,5)	12-21 (-0,3)	89
Összes óra:	7	9	14	14	24	68
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	0	0	0	0

**Heti óraterv 2020-2021. tanévtől
9-13 évfolyamon**

SZAKMAI TANTÁRGYAK

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Logisztikai technikus - Logisztika és szállítmányozás szakmairány**

A szakma azonosító száma: 510411506

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám
Technikum/kerettanterv óraszám	252/252	324/324	504/468	504/450	744/702	2196
Szabad órasáv	0	0	36	54	42	132
Munkavállalói ismeretek	18 (0,5)	0	0	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv #	0	0	0	0	62 (2)	62
Gazdasági ismeretek	108 (3)	108 (3)	0	0	0	216
Vállalkozások működtetése	0	72 (2)	0	0	0	72
Kommunikáció	36 (1)	72 (2)	0	0	0	108
Digitális alkalmazások #	90 (2,5)	72 (2)	0	0	0	162
Közlekedési alapok	0	0	108+ 36 (3)(4)	0	0	108
Közlekedés technikája és üzemvitele	0	0	144 (4)	0	0	144
Külkereskedelmi és vámismeretek	0	0	72 (2)	0	0	72
Általános szállítmányozás	0	0	0	108 (3)	72+ 5,5 (2,5)	180+5,5
Ágazati szabályozások	0	0	0	144 (4)	0	144
Szállítmányozói feladatok	0	0	0	0	174+ 12 (6)	174
Raktározási alapok	0	0	72 (2)	0	0	72
Raktári tárolás és anyagmozgatás	0	0	72 (2)	0	0	72
Raktári mutatószámok	0	0	0	72 (2)	0	72
A raktárirányítás rendszere	0	0	0	0	42+ 4,5 (1,5)	42+4,5
Raktárvezetés	0	0	0	0	36+ 10,5 (1,5)	36+10,5

Logisztikai alapok	0	0	0	36 (1)	46+ 05 (1,5)	82+0,5
Beszerezési logisztika	0	0	0	36 (1)	46+ 05 (1,5)	82+0,5
Készletezési logisztika	0	0	0	18+ 18 (0,5)(1)	54+ 8 (2)	72+8
Termelési logisztika	0	0	0	18+ 18 (0,5)(1)	42+ 4,5 (1,5)	60+9,5
Elosztási logisztika	0	0	0	18+ 6+1 2 (0,5)(1)	68- 6 (2)	86+9,5
Minőség a logisztikában	0	0	0	0	60+ 2 (2)	60+2
Szabad óra	0	0	36 (1)	54 (1,5)	42 (1,4)	132
Összes óra:	7	9	14	14	24	68
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	140	160	0	300

**Heti óraterv 2020-2021. tanévtől
9-13 évfolyamon**

SZAKMAI TANTÁRGYAK

Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat

A szakma megnevezése: **Közszolgálati technikus - Közigazgatási ügyintéző szakmairány**

A szakma azonosító száma: 5 0413 18 01

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám
Technikum/kerettanterv óraszám	252/252	324/324	504/432	504/432	744/697	2137
Szabad óraszám	0	0	72	72	47	191
Munkavállalói ismeretek	18 (0,5)	0	0	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62 (2)	62
Közszolgálati alapismeretek	72 (2)	54 (1,5)	0	0	0	126
Kommunikációs gyakorlatok	36 (1)	36 (1)	0	0	0	72
Kommunikációs ismeretek	0	36 (1)	0	0	0	36
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	0	72 (2)	0	0	0	72
Speciális testnevelés és önvédelem #	126 (3,5)	126 (3,5)	0	0	0	252
Közigazgatási ismeretek	0	0	0	0	403 (13)	403
Jogi ismeretek	0	0	0	108 (3)	62 (2)	170
Szakmai kommunikáció	0	0	0	0	31 (1)	31
Digitális kommunikáció és gépirás	0	0	144 (4)	36+36 (1)(2)	62+31 (2)(3)	242 (273)
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	62 (2)	62
Erő- állóképesség fejlesztés	0	0	72+72 (2)(4)	72+36 (2)(3)	0	144 (252)
Önvédelem #	0	0	144 (4)	72 (2)	0	216
Lövészet #	0	0	72 (2)	36 (1)	15+16 (0,5)(1)	123 (139)
Személy- és vagyonvédelem	0	0	0	108 (3)	0	108
Szabad óra	0	0	72 (2)	72 (2)	47 (1,5)	191

Összes óra:	7	9	14	14	24	68
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	35	35	0	70

Heti óraterv
2020-2021 tanévben kezdett évfolyamon

Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat

A szakma megnevezése: **Közszolgálati technikus - Rendészeti technikus szakmairány**

A szakma azonosító száma: 5 0413 18 01

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszámja
Technikum/kerettanterv óraszám	252/252	324/324	504/454	504/464	744/706	2200
Szabad órasáv	0	0	50	40	38	128
Munkavállalói ismeretek	18 (0,5)	0	0	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62 (2)	62
Közszolgálati alapismeretek	72 (2)	54 (1,5)	0	0	0	126
Kommunikációs gyakorlatok	36 (1)	36 (1)	0	0	0	72
Kommunikációs ismeretek	0	36 (1)	0	0	0	36
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	0	72 (2)	0	0	0	72
Speciális testnevelés és önvédelem #	126 (3,5)	126 (3,5)	0	0	0	252
Rendvédelmi szervek és alapeladatok	0	0	0	0	155 (5)	155
Szolgálati ismeretek	0	0	0	0	124 (4)	124
Jogi ismeretek - Rendészeti technikus	0	0	0	139+5 (3,9)(4)	0	139 (144)
Közigazgatási ismeretek - Rendészeti technikus	0	0	0	0	62 (2)	62
Szakmai kommunikáció	0	0	0	0	62 (2)	62
Digitális kommunikáció és gépírás	0	0	144 (4)	28+8 (0,8)(1)	39+38 (1,25)(2,5)	211 (257)
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	62 (2)	62
Erő- állóképesség fejlesztés	0	0	72+36 (2)(3)	72+18 (2)(2,5)	62 (2)	206 (260)
Önvédelem #	0	0	144 (4)	72 (2)	31 (1)	247
Lövészet #	0	0	94+14 (2,6)(3)	45+9 (1,25)(1,5)	0	139 (162)

Személy- és vagyonvédelem	0	0	0	108 (3)	16 (0,5)	124
Közösségi vagyonvédelem	0	0	0	0	31 (1)	31
Szabad óra	0	0	50 (1,4)	40 (1,1)	38 (1,25)	128
Összes óra:	7	9	14	14	24	68
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	35	35	0	70

- Csoportbontás

Heti óraterv
2021-2022 tanévben kezdett évfolyamon

Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat

A szakma megnevezése: **Közszolgálati technikus - Rendészeti technikus szakmairány**

A szakma azonosító száma: 5 0413 18 01

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám	
Technikum/kerettanterv óraszám	252/252	324/324	504/454	504/464	744/706	2200	
Szabad órasáv	0	0	50	40	38	128	
Munkavállalói ismeretek	18 (0,5)	0	0	0	0	18	
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62 (2)	62	
Közszolgálati alapismeretek	72 (2)	54 (1,5)	0	0	0	126	
Kommunikációs gyakorlatok	36 (1)	36 (1)	0	0	0	72	
Kommunikációs ismeretek	0	36 (1)	0	0	0	36	
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	0	72 (2)	0	0	0	72	
Speciális testnevelés és önvédelem	126 (3,5)	126 (3,5)	0	0	0	252	
							Fizikai állóképesség fejlesztés (1)
							Alaki szabályok (1) Önvédelem (1,5)
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	0	0	0	0	155 (5)	155	
Szolgálati ismeretek	0	0	0	0	124 (4)	124	
Jogi ismeretek - Rendészeti technikus	0	0	0	139+5 (3,9)(4)	0	139 (144)	
Közigazgatási ismeretek - Rendészeti technikus	0	0	0	0	62 (2)	62	
Szakmai kommunikáció	0	0	0	0	62 (2)	62	
Digitális kommunikáció és gépírás	0	0	144 (4)	28+8 (0,8)(1)	39+38 (1,25)(2,5)	211 (257)	
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	62 (2)	62	
Erő- állóképesség fejlesztés	0	0	72+36 (2)(3)	108 (3)	62 (2)	206 (260)	
Önvédelem	0	0	144 (4)	72 (2)	31 (1)	247	
Lövészet	0	0	94+14 (2,6)(3)	36 (1)	0	139 (162)	
Személy- és vagyonvédelem	0	0	0	108 (3)	16 (0,5)	124	
Közösségi vagyonvédelem	0	0	0	0	31 (1)	31	
Szabad óra	0	0	50	40	38	128	

			(1,4)	(1,1)	(1,25)	
Összes óra:	7	9	14	14	24	68
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	35	35	0	70

Az ágazat megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment

A szakma megnevezése: **Vállalkozási ügyviteli ügyintéző**

A szakma azonosító száma: 5 0411 09 02

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám
Technikum/kerettanterv óraszám	252/252	324/324	504/468	504/468	744/744	2256
Szabad órasáv	0	0	36	36	0	72
Munkavállalói ismeretek	18 (0,5)	0	0	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62
Gazdasági és jogi alapismeretek	108 (3)	108 (3)	0	0	0	216
Vállalkozások működtetésének alapismeretei	0	144 (4)	0	0	0	144
Kommunikáció	36 (1)	0	0	0	0	36
Digitális alkalmazások	90 (2,5)	72 (2)	0	0	0	162
Üzleti adminisztráció	0	0	108 (3)	54 (1,5)	0	162
Pénzforgalmi nyilvántartások	0	0	0	0	124 (4)	124
Kis és középvállalkozások gazdálkodása	0	0	72 (2)	36 (1)	124 (4)	232
Munkaerő-gazdálkodás	0	0	0	72 (2)	62 (2)	134
Adózási ismeretek	0	0	36 (1)	54 (1,5)	140 (4,5)	230
Könyvvezetési alapismeretek	0	0	0	36 (1)	77 (2,5)	113
Szövegbevitel számítógépen	0	0	72 (2)	36 (1)	31 (1)	139
Dokumentumszerkesztés	0	0	36 (1)	108 (3)	0	144
Titkári ügyintézés	0	0	54 (1,5)	36 (1)	62 (2)	152

Ügyfélszolgálati kommunikáció	0	0	72 (2)	0	0	72
Kommunikáció a titkári munkában	0	0	18 (0,5)	36 (1)	62 (2)	116
Szabad óra	0	0	36	36	0	72
Összes óra:	7	9	14	14	24	68

**Heti óraterv 2025-2026. tanévtől
9-13 évfolyamon**

SZAKMAI TANTÁRGYAK

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Vasútforgalmi szolgálattevő technikus**

A szakma azonosító száma: 5 1041 15 08

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám
Technikum/kerettanterv óraszám	252/252	324/324	504/458	504/480	744/712	2226
Szabad óraszám	0	0	46	24	32	102
Munkavállalói ismeretek	0	18 (0,5)	0	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62 (2)	62
Villamos alapismeretek	10. Villamos áramkör (1,5)	72+24 (2+0,67)	180 (5)	0	0	276
	10. Villamos biztonságtechnika, Villamos áramkörök mérése, dokumentálása (3,5)					
Mesterséges intelligencia alapjai	12 (0,33)	0	0	0	0	12
Gépészeti alapismeretek	9. Munkabiztonság, tűz- és környezetvédelem (0,5)	144 (4)	126 (3,5)	0	0	270
	9. Anyagismeret (0,5)					
	Műszaki rajz alapjai (1-1)					
	Fémipar, projekt (2-3)					
Közlekedési alapismeretek	0	0	72 (2)	0	0	72
Közlekedési alágazatok technikája	0	0	48+24 (2)	0	0	72
Közlekedésüzemvitel	0	0	36 (1)	36 (1)	0	72

Vasúti gépészeti ismeretek	0	0	0	60+12 (2)	84 (3)	156
Vasútföldrajz	0	0	60+12 (2)	0	0	72
Biztosítóberendezések	0	0	0	54 (1,5)	90+1 (3)	145
Távközlési és erősáramú berendezés ismeretek	0	0	62+10 (2)	60+12 (2)	0	144
Pályavasúti berendezések üzeme	0	0	0	0	36 (1)	36
Vasúti jelzési ismeretek	0	0	72 (2)	126 (3,5)	78 (2,5)	276
Vasúti forgalmi ismeretek	0	0	72 (2)	144 (4)	362 (11,5)	578
Munkahelyi egészség és biztonság	0	0	36 (1)	0	0	36
Digitális alkalmazások (Szabad óra)	0	0	0	0	31 (1)	31
Összes óra:	7	9	14	14	24	68
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	140	160	0	300

**Heti óraterv 2025-2026. tanévtől
9-13 évfolyamon**

SZAKMAI TANTÁRGYAK

Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás

A szakma megnevezése: **Logisztikai technikus - Logisztika és szállítmányozás szakmairány**

A szakma azonosító száma: 5 1041 15 06

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám
Technikum/kerettanterv óraszám	252/252	324/324	504/468	504/450	744/702	2196
Szabad órasáv	0	0	36	54	42	132
Munkavállalói ismeretek	18 (0,5)	0	0	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62 (2)	62
Gazdasági ismeretek	108 (3)	108 (3)	0	0	0	216
Vállalkozások működtetése	0	72 (2)	0	0	0	72
Kommunikáció	24 (0,67)	72 (2)	0	0	0	96

Mesterséges intelligencia alapjai	12 (0,33)	0	0	0	0	12
Digitális alkalmazások	90 (2,5)	72 (2)	0	0	0	162
Közlekedési alapok	0	0	108+36 (3)(4)	0	0	108
Közlekedés technikája és üzemvitele	0	0	144 (4)	0	0	144
Külkereskedelmi és vámismeretek	0	0	72 (2)	0	0	72
Általános szállítmányozás	0	0	0	108 (3)	72+5,5 (2,5)	180+5,5
Ágazati szabályozások	0	0	0	144 (4)	0	144
Szállítmányozói feladatok	0	0	0	0	174+12 (6)	174
Raktározási alapok	0	0	72 (2)	0	0	72
Raktári tárolás és anyagmozgatás	0	0	72 (2)	0	0	72
Raktári mutatószámok	0	0	0	72 (2)	0	72
A raktárirányítás rendszere	0	0	0	0	42+4,5 (1,5)	42+4,5
Raktárvezetés	0	0	0	0	36+10,5 (1,5)	36+10,5
Logisztikai alapok	0	0	0	36 (1)	46+05 (1,5)	82+0,5
Beszerezési logisztika	0	0	0	36 (1)	46+05 (1,5)	82+0,5
Készletezési logisztika	0	0	0	18+18 (0,5)(1)	54+8 (2)	72+8
Termelési logisztika	0	0	0	18+18 (0,5)(1)	42+4,5 (1,5)	60+9,5
Elosztási logisztika	0	0	0	18+6+12 (0,5)(1)	68-6 (2)	86+9,5
Minőség a logisztikában	0	0	0	0	60+2 (2)	60+2
Szabad óra	0	0	36 (1)	54 (1,5)	42 (1,4)	132
Összes óra:	7	9	14	14	24	68
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	0	140	0	140

Heti óratervezés 2025-2026. tanévtől
9-13 évfolyamon

SZAKMAI TANTÁRGYAK

Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat

A szakma megnevezése: **Közszolgálati technikus - Rendészeti technikus szakmairány**

A szakma azonosító száma: 5 1032 18 01

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám	
Technikum/kerettanterv óraszám	252/252	324/324	504/454	504/464	744/706	2200	
Szabad óraszám	0	0	50	40	38	128	
Munkavállalói ismeretek	18 (0,5)	0	0	0	0	18	
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62 (2)	62	
Közszolgálati alapismeretek	72 (2)	54 (1,5)	0	0	0	126	
Kommunikációs gyakorlatok	24 (0,67)	36 (1)	0	0	0	60	
Mesterséges intelligencia alapjai	12 (0,33)	0	0	0	0	12	
Kommunikációs ismeretek	0	36 (1)	0	0	0	36	
Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek	0	72 (2)	0	0	0	72	
Speciális testnevelés és önvédelem	126 (3,5)	126 (3,5)	0	0	0	252	
							Fizikai állóképesség fejlesztés (1)
							Alaki szabályok (1) Önvédelem (1,5)
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	0	0	0	0	155 (5)	155	
Szolgálati ismeretek	0	0	0	0	124 (4)	124	
Jogi ismeretek - Rendészeti technikus	0	0	0	139+5 (3,9)(4)	0	139 (144)	
Közigazgatási ismeretek - Rendészeti technikus	0	0	0	0	62 (2)	62	
Szakmai kommunikáció	0	0	0	0	62 (2)	62	
Digitális kommunikáció és gépirás	0	0	144 (4)	28+8 (0,8)(1)	39+38 (1,25)(2,5)	211 (257)	
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	0	0	0	0	62 (2)	62	
Erő- állóképesség fejlesztés	0	0	72+36 (2)(3)	108 (3)	62 (2)	206 (260)	
Önvédelem	0	0	144 (4)	72 (2)	31 (1)	247	
Lövészet	0	0	94+14 (2,6)(3)	36 (1)	0	139 (162)	
Személy- és vagyonvédelem	0	0	0	108	16	124	

				(3)	(0,5)	
Közösségi vagyonvédelem	0	0	0	0	31 (1)	31
Szabad óra	0	0	50 (1,4)	40 (1,1)	38 (1,25)	128
Összes óra:	7	9	14	14	24	68
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	35	35	0	70

IV. 2 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai folyamatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az 9-10. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A 9. és 10. osztályban az alapok megszilárdítása, elmélyítése, az ismeretszerzés és alkalmazás készségének kialakítása a cél, valamint annak segítése, hogy a diákok reális önismeret, valamint megfelelő mennyiségű és mélységű tudás alapján válasszanak pályát.

- tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése valamennyi területén
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- Az új technikai képzésben kiemelt feladat az ágazati alapvizsgára való felkészítés

Az 11.-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A 11–12. évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- a választott pályán történő helytálláshoz szükséges készségeket, képességeket erősítjük, a tanulócsoporthoz igazított, szükség esetén személyre szabott módszerekkel
- biztosítjuk a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását a technikusii vizsgák megszerzéséhez
- kiemelkedő szerepet kap az iskolai munka során az önálló alkotómunka, a kreativitás, az információhordozók széles körű alkalmazása
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és probléma megoldáshoz, célirányosan fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- az egészséges életvitel folyamatos fenntartásához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával

IV.3 Mindennapos testnevelés

- A technikum osztályokban a mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával kell biztosítani.
A mindennapos testnevelést ezen osztályokban tömegsport foglalkozások tartásával valósítja meg az intézmény
- Sporttolási lehetőséget biztosít iskolánk tornaterme, konditerme, a városi sportuszoda valamint a ZVSC sportpálya.
- Az öt testnevelés órából legfeljebb heti két óra kiváltható az iskola által szervezett iskolai sportkörben való sportolással.
- Az öt testnevelés órából legfeljebb heti két óra kiváltható versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.
- Az iskola a kötelező tanórai foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés szervezéséről.

IV.4 A választható tantárgyak, foglalkozások és az oktatóválasztás szabályai

A szakképző intézmény órakerete a szakmai tantárgyak miatt nem biztosít óraszámot választható tantárgy számára.

A tantárgyi tartalmakra való felkészítés osztálykeretben, kötelező tanórákon történik, a tanórát a tantárgyfelosztás szerinti osztályt tanító oktató tartja, így oktatóválasztásra nincs lehetőség.

Tanórán kívüli foglalkozások választásának szabálya

A tanórán kívüli foglalkozásokra való tanulói jelentkezés - a felzárkóztató foglalkozások, valamint az egyéni foglalkozások kivételével - önkéntes. A tanórán kívüli foglalkozásokra a tanulónak az adott tanév elején kell jelentkeznie, és a jelentkezés egy tanévre szól.

A felzárkóztató foglalkozásra, valamint az egyéni foglalkozásra kötelezett tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a szaktanárok jelölik ki. A tanulók részvétele a felzárkóztató foglalkozásokon, valamint az egyéni foglalkozásokon kötelező, ez alól felmentést csak a szülő írásbeli kérelmére az iskola igazgatója adhat.

A tanórán kívüli foglalkozásokról történő távolmaradást is igazolni kell. A tanórán kívüli foglalkozásokról ismételten igazolatlanul mulasztó tanuló az igazgató engedélyével a foglalkozásról kizárható.

IV.5 Érettségi vizsgatárgyak

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül iskolánk az egyes technikai osztályok óraterveiben meghatározott tantárgyakból vállalja a tanulók felkészítését emelt vagy középszintű érettségi vizsgára.

Előrehozott érettségi vizsga - a szakmai vizsga kivételével - bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból tehető (számbeli korlátozás nélkül), legkorábban a tizenkettedik évfolyam május-júniusi vizsgaidőszakában, bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból pedig legkorábban a tizenegyedik évfolyam október-novemberi vizsgaidőszakában, a tanulói jogviszony fennállása alatt.

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból akkor tehet érettségi vizsgát a tanuló, ha teljesítette a tantárgy oktatási programban előírt követelményeit.

Az előrehozott érettségi vizsgát tett tanulóknak az adott tantárgy tanulásával kapcsolatos eljárásrendje:
- Mivel előrehozott érettségi vizsga vagy lezárt tantárgyakból vagy osztályozó vizsga letétele után tehető, így a tanuló az adott tantárgy szakmai programban meghatározott helyi tantervi követelményeit teljesítette. Ez alapján mentesül az óralátogatás alól.

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak négy vizsgatárgyból kell legalább középszinten vizsgát tennie. A 13. évfolyamon a technikai vizsga emelt szintű érettségi tantárgynak számít.

A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

A középszintű érettségi vizsgatárgyai:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv

Matematikából, magyarból, történelemből, valamint egy idegen nyelvből ugyanaz a tananyagtartalom és az óraszám, mint gimnáziumban. Ezekből a tárgyakból érettségi vizsgával zárul az oktatás, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből előrehozott érettségi lehetőséggel.

- a szakmai vizsga lesz az ötödik érettségi tárgy,
- idegen nyelvből 13. évfolyamon tesz érettségi vizsgát a tanuló,
- a technikai vizsga emelt szintű érettséginek számít,

- az 5 év elvégzése után a tanuló egyszerre kap érettségi bizonyítványt és technikusi oklevelet.

Érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsgatárgyak középszintű érettségi vizsga témakörei az oktatási hivatal által kiadott egységes szerkezetbe foglalt dokumentumban találhatóak meg. Ezen témaköröket a szakmai program függelékeként szerepeltetjük.

IV.7 A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

A tanulók értékelése a szaktanárok és az oktatói testület feladata. A szaktanárok rendszeresen mérik a tanulók teljesítményét, és osztályzatokkal értékelik azt. Általánosan elvárható, hogy a tanuló rendelkezzen egy félévben a heti óraszám + 1 osztályzattal.

A rendszeres osztályozás egyik feladata a tanulási hibák és hiányosságok feltárása, amely lehetővé teszi a javítást és pótlást. A másik fontos célja a tanuló, a tantestület és szülő tájékoztatása az elért eredményekről. Összességében a formatív értékeléssel az iskola a nevelés folyamatát kívánja szabályozni.

Az értékeléshez szükséges adatokat különböző módszerek segítségével gyűjtjük össze, például feleltetéssel, megfigyeléssel, feladatlapos felméréssel. Az írásbeli feladatok kapcsolódnak az adott tananyaghoz. Egy-egy fejezet lezárását rendszerint írásbeli számonkérés követi. A tanulónak joga van a megírt, és két héten belül kijavított dolgozatát megtekinteni. Az intézmény oktatói lehetőséget adnak, hogy az adott érdemjegyről tájékoztatást kérjen a tanuló.

A lezáró-minősítő értékelést a tanulási folyamat nevezetes szakaszainak befejezésekor alkalmazzuk (tanítási témák vége, szemeszterek vége). A minősítő értékelés során globális képet adunk a tanulóról; arról, hogy egy-egy tanulási periódus végén milyen mértékben tett eleget a neveltségi és tanulmányi követelményeknek.

Legjelesebb szummatív értékelési aktusok a következők:

- az évközi osztályozás,
- a félévi értesítő,
- az év végi bizonyítvány,
- az érettségi vizsga.

Az SNI-s tanulók értékelése során a jogszabályokban meghatározottak alapján járunk el. Az értékelés az utazó gyógypedagógus és az adott szaktanár folyamatos egyeztetése alapján történik.

A szummatív értékelés eredményei kerülnek be különböző formákban a félévi értesítőkbé, a bizonyítványokba. A szummatív értékelés meghatározza a tanulók, tanulócsoportok minősítését, szabályozza a továbbtanulást, visszahat az iskola további munkájára, befolyásolja az iskola társadalmi megítélését.

Az érdemjegyeket, ill. osztályzatokat a tanulók teljesítményének, szorgalmának értékelésekor nem használhatjuk fegyelmezési eszközként.

	Az értékelés módja, formája	Az értékelés rögzítése	Ki értékel?
--	--	-----------------------------------	--------------------

Év közben	Érdemjegy (5,4,3,2,1) Szaktanári dicséret Elmarasztalás	Osztálynapló	oktatók Osztályfőnökök
Félévkor	Érdemjegy (5,4,3,2,1) Szaktanári dicséret	Osztálynapló	Szakoktató Osztályban tanító oktatók véleményét figyelembe véve az osztályfőnök javaslata alapján az osztályozó konferencia
Év végén	Osztályzat (5,4,3,2,1) jeles + szaktanári dicséret oktatói testületi dicséret	Bizonyítvány Törzslap Osztálynapló	oktató Mint félévkor az osztályozó konferencia
	Érettségi vizsga a 12. évfolyamon	OM rendelet + érettségi vizsga szabályzat	

A tantárgyi ismeretek számonkérésének formái és követelményei

A tantárgyi tudás ellenőrzésének és számonkérésének fő formái a következők:

- szóbeli ellenőrzés
- írásbeli ellenőrzés
- gyakorlati tevékenység alapján történő ellenőrzés
- projektmunka

Írásbeli feladatok értékelése

Írásbeli beszámoltatások formái:

- témazáró dolgozat
- röpdolgozat
- kisérettségi
- házi dolgozat
- házi feladat
- órai munka
- órai feladat
- E-learning feladat
- tesztfeladat
- feladatlap

Az írásbeli beszámoltatások alkalmazása, a forma megválasztása a szaktanár döntésén alapszik.

A szóbeli és az írásbeli beszámoltatásoknál elsődleges alapelv a kétféle módszer egyensúlyi arányának biztosítása. Sajnálatosan egyre inkább terjed az a tendencia, hogy a tanulók túlnyomórészt írásban adnak számot ismereteikről, jártasságaikról. Ez a személyiség sokoldalú fejlesztése szempontjából helytelen gyakorlat, mert negatív hatással van a szóbeli kifejezőkészségre, az önálló személyiség kialakulására, minden tanítási órán törekedni kell arra, hogy a tanulók érdemjegyeinek összetételében az írásbeli és a szóbeli teljesítmények aránya 50-50 %-os legyen.

Szóbeli értékelés:

- hosszabb, összefüggő szóbeli felelet: lehetőséget teremt az egyéni teljesítmények alaposabb, sokoldalúbb megvizsgálására, alkalmat ad az emlékezetbe vésés szilárdságának, a megértés fokának, az alkalmazásra való képességnek, készségnek a megállapítására.
- kérdés-felelet formában végbemenő ellenőrzés: elsősorban az osztály előmenetelének értékelését teszi lehetővé, aktivizáló funkciót tölt be, esetenként módot ad az egyéni osztályozásra is.

Gyakorlati tevékenység alapján való ellenőrzés

- folyamatos ellenőrzés: a tanulók munkájának, a feladatok elvégzésének, munkájuk szakszerűségének rendszeres megfigyelése, elemzése, értékelése.
- félévi és év végi ellenőrző munka (vizsgamunka): a félévben vagy az egész évben tanult alapvető szakmai ismeretek, jártasságok, készségek önálló alkalmazása.
- projektmunka

A tantárgyi tudás értékelése

Tanulóink érdemjegyeit a tanórai és gyakorlati foglalkozásokon végzett szóbeli és írásbeli munkájuk, illetve gyakorlati tevékenységük alapján állapítjuk meg. Tanulóink tudásának értékelésekor és minősítésekor az ötfokozatú skálát alkalmazzuk: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Egyetlen tananyagrészből íratott rövidebb dolgozatok illetve tesztfeladatok esetén:

100 - 89 %	jeles
88 - 77 %	jó
76 - 64 %	közepes
63 - 51 %	elégséges
50 - 0 %	elégtelen

Több témakört átfogó, témazáró dolgozat esetén:

100 - 88 %	jeles
87 - 74 %	jó
73 - 58 %	közepes
57 - 41 %	elégséges
40 - 0 %	elégtelen

Hosszabb időszak munkáját átfogó, év végi, illetve félévzáró dolgozat esetén:

100 - 85 %	jeles
84 - 68 %	jó
67 - 51 %	közepes
50 - 34 %	elégséges
33 - 0 %	elégtelen

A formatív értékelés néhány szempontja és jellemzője

1. *Folyamatos és interaktív értékelés, az egyéni tanulási szükségletek bemutatása. A megvalósítás lépései:*

- Fejlődési fokok követelményi szintek kialakítása,
  - Adatgyűjtés, az elért szint meghatározása,
  - Az elért és az elérendő szint összehasonlítási módszerének kialakítása,
  - A fejlesztési módszer kidolgozása, a szintek közti távolság csökkentése,
2. *A tanulók tanulási módjainak megértése.*
A tanulást segítheti többek között a metakognitív módszerek tudatos alkalmazása. Vannak olyan stratégiák, technikák, amelyekkel bizonyos tanulási módok mintegy „felülről vezérelhetők”, rálátással a saját tanulási folyamatunkra. Ilyen lehet például a problémamegoldás lépéseinek rögzítése és tudatos követése, vagy a programunkban alkalmazott műveleti alapábrák rendszere. Az iskolák értékelési gyakorlatának színvonalát is növelni kell, az értékelési kultúra része az iskola önértékelése is.
3. *A tanulás egyéni tanulási szükségletekhez igazítása.*
Különböző módszerek lehetségesek, például a elbeszélő gondolkodás (narrative thinking), kooperatív tanulás technikái, a tanulási tartalom gazdag kontextus rendszerbe illesztése
4. *A motiváció tanulási hatékonyságot növelő szerepének felismerése, a motivációépítés módszereinek ismerete.*
A belső (intrinsic) motiváció fejlesztése, önértékelés alkalmazása, tudatos én-fogalom kialakítása
5. *A jobb teljesítmény és az esélyegyenlőség elősegítése a kulturális és az egyéni különbségek felismerésével.*

A gyakorlati megvalósítás szempontjai

1. A tanuló érezze magát biztonságban akkor is, ha hibázik (a hiba természetes, felismerése a tanulás.)
2. Tiszta, világos tanulási célok, követelmények meghatározása
3. Stratégia és taktika kialakítása a tanulók gondolkodási, tanulási folyamatának figyelembevételére.
4. A tanulási folyamat egyéni szükségletekhez igazítása

Technikák

- Portfóliók, feljegyzések, tanulói naplók,
- Visszajelzések,
- Megbeszélések,
- Kérdések,
- Rávezetés,
- Tanulói önértékelés,
- Társak értékelése,
- Csoportmegbeszélés,
- Követelmény minták, példatárak alkalmazása,
- Integrált oktatási formák alkalmazása (nagy összefüggések bemutatása),
- Fogalmi térképezés (concept map)
- Diagnosztikus teszt

IV.8 Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elve

A szakmai képzés megkívánja, hogy az osztályok a tanított szakokhoz, szakmai kimenetekhez igazodjanak. Az iskolába való jelentkezés a választott ágazat megjelölésével történik, ez a körülmény és a felvételi eljárás során figyelembe vehető eredmények döntenek a 9. évfolyamon az osztályba sorolásnál. Rendező elv lehet még a választott, vagy az általános iskolában tanult idegen nyelv is. Az osztályon belüli csoportok kialakításánál már figyelembe lehet venni a tanulási kudarc megelőzését is, ha a tanulókat tudásuk, képességeik alapján osztjuk el.

Csoportbontásnál figyelembe vesszük a szaktantermek befogadóképességét. A matematikából a bemeneti és kompetenciamérések, valamint az érettségi vizsga eredményei alapján indokolt a csoportbontás.

Az osztályok csoportbontásban tanulják:

- az idegen nyelvet,
- a digitális kultúrát,
- szakmai gyakorlati tantárgyakat

A csoportba sorolásnál a prioritási sorrend a gyermek mindenek-felett álló érdekének szem előtt tartásával:

- a tanulandó idegen nyelv,
- tanulmányi eredmény (fejlesztő és felzárkóztató csoportok),
- az érdeklődési irány,
- a létszám arány.

IV.9 Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az intézmény egészségnevelési elvei

Az egészséges fiatal generáció felnevelése az egyén, a család és az egész nemzet közös érdeke. Bizonyított tény, hogy minél korábban találkoznak a diákok az egészséges életmód (helyes táplálkozás, rendszeres testmozgás stb.) alapjaival, annál egészségesebben kerülhetnek ki az iskolapadból. Nagyon fontos tehát, hogy a tanulóifjúság időben ismerje fel az egészség értékjellegét, hiszen ebben az életkorban még érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre. Ez pedig nagyban meghatározza az életmódjukat, szokásaikat – végső soron az életideálokat, a preferenciák kialakulását.

Az egészségnevelés tartalma az egészségre, szemlélete viszont a nevelésre, személyiségalkotásra vonatkozik. Az egészség képviselőire, a betegségek megelőzésére az egészségügy szereplői (iskolaorvosok, védőnők) vállalkoztak, míg a nevelés, tanítás felelőssége az oktatók vállát terheli. Mindezek ismeretében sikert csak abban az esetben lehet elérni, ha a két szektor egymás munkáját kiegészítve, szoros összefogással végzi szemléletformáló munkáját a jövő generáció egészségesebb életéért. A gyermekorvosok, a védőnői szolgálat munkatársai nyomon követik, segítik, biztosítják az egészséges szellemi-teszt fejlődést. De fontos feladatuk, felelősségük van e tevékenységben az oktatótársadalomnak és a szülőknek is. Az egészségmegőrzés tehát olyan komplex feladat, amelyben több szektor együttműködésére van szükség. Közös cselekvéssel meg kell tanítani a fiatalokat arra, hogy az egészség választható érték: nemcsak a betegség hiánya, hanem teljes testi-lelki és szociális jólét, biztonság.

Az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására. Az iskolában eltöltött idő a gyermekek egészségének és sorsának alakulása szempontjából döntő. Az iskoláknak óriási a felelősségük a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra való nevelésében. Az ezzel kapcsolatos feladataikat egészségnevelési programjaik tartalmazzák. A tanulóifjúság nevelésében a család és az iskola a két legfőbb nevelési tényező. A családi otthon nevelése lehet igényes, következetes, hatása mégsem lesz kielégítő, ha nem veszi figyelembe az iskola egészségnevelési követelményeit.

az egészségnevelés. Célja, hogy az egészség kulturális szint növelésével, az életmód javításával elősegítse az egészség megtartását, a betegségek megelőzését. A hiányos egészségkultúra, az egészségtelen életmód, a környezeti tényezők, a hiányzó prevenciók tevékenységek közvetlenül befolyásolják a mai ember egészségi

állapotát. Fontos tehát, hogy az iskolák egészségnevelési programot készítsenek, és következetesen végrehajtsák az abban megfogalmazott feladatokat.

Az iskolai egészségnevelés célja

Az iskolai egészségnevelés célja, hogy példával, ráutaló magatartással, közös ténykedéssel megtanítsa a fiatalokat, hogyan kell az egészség értékét megszerezniük, megőrizniük, védeniük és fejleszteniük. Az egészségnevelési program segítségével a tanulók megtanulhatják, hogy miként:

- állítsanak fel kötelező értékrendszert az egészség iránti elkötelezettségnek;
- ismerjék meg az egészséges életmód legfontosabb szabályait;
- legyenek tisztában az egészséges táplálkozás fontosságával;
- tartsák szem előtt a testi higiéniét, a rendszeres mozgás egészségét befolyásoló hatását;
- legyenek képesek a problémákat, konfliktusokat megfelelően kezelni;
- ismerjék meg a drog, az alkohol és a dohányzás egészségkárosító hatását;
- értsék el személyiségük fejlettségének lehetséges felső határát.

Tantárgyak csatlakozási pontjai az egészségneveléshez:

- Biológiai tantervekben a táplálkozás, a betegségek felismerésével, kezelésével és megelőzésével foglalkozó tananyagok szerepelnek.
- Testnevelési óra és a mindennapos testedzés kiemelt jelentőségű az egészségmegőrzés szempontjából. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a csapatmunka, valamint a társakkal történő együttműködés egyaránt fejleszthető. A mozgásélmény öröme és az egyénhez mért követelményszintek ösztönzik a tanulókat képességeik és akaratuk fejlesztésére. Az állóképesség, az edzettség kifejlesztése, a jellemépítés, a jellemformálás a továbbtanulás szempontjából igen fontos. A rendszeres testmozgás kedvezően befolyásolja a fiatalok testfelépítését, erősíti a gerincet, növeli az izmok tömegét, szabályozza annak működését, valamint a szervezet zsírtartalmát. Biztosítja az egyenletesebb, harmonikusabb testi fejlődést, ami különösen fiatal korban fontos, mert ebben az időszakban fokozott a kiegyensúlyozatlanság veszélye.
- Munkavédelem tanórán megismerik az újraélesztés alapjait és néhány fontos műfogást.

Az iskola környezeti nevelési elvei

„Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel;

- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz: a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására; összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére; a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
- kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére;
- az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
- a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.” (Környezeti Nevelés Komplex Programja, 2004)

A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.” (IUCN, 1970)

A *Nemzeti Alaptanterv* kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést: „A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A **fenntarthatóság** pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.”

Környezeti nevelési programunk célkitűzései

- *Rendszerszemléletre nevelés:* tanulóinkat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit és önmaguk keressék az arra adható válaszokat.
- *Az alternatív problémamegoldó gondolkodás elsajátítása:* ennek során tanulóinkban ki kell fejlesztenünk azt a képességet, hogy a problémákra válaszokat is keressenek. Az alternatívák értékelése, ellenőrzése után képesek legyenek a helyes megfelelő válasz kiválasztására.
- *A globális összefüggések megértése:* fontos dolognak tartjuk, hogy tanulóink ne csak az egyes környezeti problémákat ismerjék fel, hanem azok gazdasági, társadalmi okait is megértsék.
- *A létminőséghez szükséges értékek megmutatása:* környezetünk minősége, gazdagsága létminőségünk egyik alapvető meghatározója, ezért meg kell értetnünk a létminőséghez szükséges nem anyagi jellegű dolgok szerepét az életünkben.
- *A létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása:* vagyis közösen fedezzük fel, hogy mit is tehetünk egyéni életünkben.
- *A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése:* az embernek együtt kell működnie a természettel és nem uralkodnia felette. Fel kell fedeztetnünk, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés.

A környezeti nevelés színterei intézményünkben

a) Hagyományos tanítási órákon

A környezeti nevelés alapvető pillérei a természettudományi tantárgyak: biológia, földrajz, fizika, kémia, matematika. E tantárgyak tanulása során szerzi a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések és kölcsönhatások sokaságát. Védni, szeretni, csak azt lehet, amit ismerünk. Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

A környezeti nevelés egyik lehetősége, hogy az adott tananyag tanítása során a tanár minden alkalommal megbeszélje a tanulókkal a környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseket. Az összes tantárgyra kiterjedő, összehangolt tanórai környezeti nevelést kezdő lépésnek tekintjük iskolai programunk elindításában. Meggyőződésünk, hogy az a tény, hogy tanulóink a különböző tantárgyak óráin és több tanár közvetítésével találkoznak a környezet és egészségvédelem kérdéseivel, bemutatja számukra, hogy az élet minden területén fontos problémáról van szó. A szennyezések és következményeik megismertetése mellett a megelőzésről, az egyén és közösség felelőségéről, a gazdasági és társadalmi vonatkozásokról is megfelelő

hangsúllyal legyen szó az órákon. A következtetések és feladatok megfogalmazásakor mindig elérhető célt és megoldható problémát kell a gyerekek számára felkínálni.

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A diákok feladatként kapják, hogy nézzék a televízió és hallgassák a rádió környezeti és természeti problémákkal kapcsolatos adásait, gyűjtsék e témában az újságcikkeket. Ezeket a tanórákon közösen dolgozzuk fel. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

b) A tanórán kívüli környezeti nevelés keretei:

- Iskolánk diákjai és oktatói minden évben rendbe teszik iskolánk szűk környezetét, a település külső területeit is megtisztítják a környezetet szennyező hulladékoktól.
- A környezeti nevelés egyik hatékony módszere a tantárgyi időben szervezett terepi program az osztálykirándulás szervezése. A helyi tanterv megvalósulását szolgálja. A valóságos környezet megismerésére értékeinek befogadására a problémák értelmezésére támaszkodik. A kirándulásokon az érzéki-megismerő tanulás a cselekvő- felfedező magatartás dominál. Ösztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását. A szabad idő megszervezése az önkiszolgálás a tanulási helyzeteken kívüli csoportos tevékenységek és együttesen megélt élmények képezik fontos előnyeit. Jelentős személyiség és közösségfejlesztő hatású.
- A diáksportkörök, gyalogtúrák, kerékpáros túrák a mozgás örömeinek átélése és a szabad levegőn való tartózkodás fontosságának eszközei.
- A Kandó – hét keretén belül természettudományos tanulmányi vetélkedőt szervezünk, melynek tartalmi elemeit a Föld-napja téma köré szervezzük. Ezen a vetélkedőn iskolánk minden osztályát egy-egy csoport képviseli.

c) Belső kapcsolatok:

- Diákok
Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoportnak.
- Tanárok és diákok
A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, a tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek áttekintése a természettudományi munkaközösség vezetőjének feladata.
- Tanárok és szülők
Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét – a lehetőségeiket figyelembe véve – a

családok maguk is biztosítják.

IV.10 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskolánkban tanuló diákok között viszonylag nagy számban vannak olyanok, akik valamilyen okból szociálisan hátrányos helyzetűnek tekinthetők, közülük is kiemelten kell foglalkoznunk a HHH-nak minősülő diákjainkkal. A hátrányok enyhítésére eddig is kiemelt figyelmet fordítottunk, és a továbbiakban is segíteni igyekszünk az érintett tanulók beilleszkedését, felzárkózását, folyamatos fejlődését.

Iskolánk oktatói törekednek a hátrányok mérséklésére, a gyermekvédelem előtérbe helyezésére, a lemaradók felzárkóztatására és a tehetségek felkutatására.

A hátrányos helyzet okai intézményünkben a következők:

a.) szociokulturális okok:

- alacsony egy főre jutó jövedelem a szülők munkanélkülisége, rokkantsága, válása, halála vagy az eltartottak nagy száma miatt
- a szülők alacsony iskolázottsága, a tanulásra motiválás hiánya, az iskolai munka lebecsülése
- a családi élet problémái rossz nevelési módszerek, vagy a szülők deviáns életvezetése miatt

b.) a családi házon kívüli környezetből adódó okok

- a régió munkaerő-piaci viszonyainak negatív hatásai
- nagy távolság az iskola és a lakóhely között
- kapcsolat kifogásolható magatartású, erkölcsű egyénekkal, csoportokkal

c.) iskolai környezetből adódó okok

- tanulási hátrányok az általános iskolai oktatás nem megfelelő hatékonysága miatt

Az osztályfőnökök minden tanév elején számba veszik a hátrányos helyzetű tanulókat, és ennek megfelelően szervezzük meg az esélyegyenlőséget biztosító tevékenységeinket.

A 9. évfolyamon a bemeneti mérések elvégzésével már a tanév elején kiszűrjük azon tanulókat, akik elmaradnak társaiktól az osztályban. A lemaradást mentorálással, egyéni foglalkozáson, felzárkóztatáson, differenciált oktatással igyekszünk fejleszteni.

Vállaljuk a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai nevelését, oktatását. A sajátos nevelési igényű tanulók szakellátásának körülményeit biztosítjuk, megszervezzük számukra a törvényben meghatározott egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat a szakvélemények és szakértői vélemények ajánlásának figyelembe vételével.

Figyelmet fordítunk a viselkedésében magatartási zavarokat mutató gyermekekre. A probléma megoldása érdekében együttműködünk az iskolai szociális segítő munkatárssal, Gyermekjóléti Szolgálat, a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel.

A tehetséges tanulók esetén kezdeményezzük és támogatjuk a különböző versenyeken való részvételt, segítjük őket az azokra való felkészülésben.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében rendszeres kapcsolatot tartunk a gyermekjóléti és gyámügyi intézményekkel.

Oktatóink és diákjaink bekapcsolódnak az Útravaló és az Apáczai programba, lehetőséget teremtve ezzel az esetleges hátrányok leküzdésére, kompenzálására.

Oktatói kompetenciákat érintő intézkedések

- oktatók módszertani kompetenciáinak fejlesztése
- továbbképzési terv készítése
- a tanórai gyakorlat fejlesztése.

IV.11 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Iskolánk tanulói magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi az osztályban tanító oktatók véleményének kikérésével.

Tanulóink magatartásának értékelésére négyféle minősítést alkalmazunk: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

A magatartás értékelésének elvei

Példás (5) a tanuló magatartása, ha magaviselete kifogástalan, fegyelmezett, udvarias, véleményének megfelelő hangnemben ad hangot, társaival, tanáraival és a felnőttekkel szemben tisztelettudó. Betartja az iskolai házirendet, tanórákról nem késik, igazolatlanul nem hiányzik, elmarasztaló fegyelmi büntetést nem kapott. A rábízott vagy önként vállalt feladatokat lelkiismeretesen és pontosan teljesíti.

Jó (4) a tanuló magatartása, ha fegyelmezett, az iskolai házirendet betartja. Igazolatlanul nem hiányzik, nem késik. A rábízott feladatokat elvégzi, de nem kezdeményező. A társaival és a felnőttekkel szemben udvarias, de időnként egy-két kisebb vétséget elkövet (pl. órán beszélget vagy közbeszól).

Változó (3) a tanuló magatartása, ha a közösségi élet szabályai, a házirend ellen nem vét tudatosan, a rábízott feladatokat nem vagy felületesen oldja meg. Elmarasztaló bejegyzés szerepel az osztálynaplóban, tanórákról esetenként késik

Rossz (2) a tanuló magatartása, ha tudatosan vét a házirend ellen, zavarja a tanórai munkát. A figyelmeztetések ellenére is tiszteletlen, felelőtlen, viselkedése durva, sértő. A rábízott feladatokat nem teljesíti, tanórákról késik, igazolatlanul hiányzik.

A tanuló magatartásának értékelését a dicséreték és a büntetések aránya módosíthatja.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

Tanulóink szorgalmának értékelésére négyféle minősítést alkalmazunk: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Példás (5) a tanuló szorgalma, ha a tanulmányi munkáját rendszeresen és hiánytalanul, igényesen elvégzi. Igyekvő, a tanulásban nagy akaraterővel rendelkezik. Az órákon aktív, külön feladatokat is vállal, munkatempója folyamatos.

Jó (4) a tanuló szorgalma, ha rendszeresen tanul és hiánytalanul elvégzi a tanulással kapcsolatos feladatait. Órákon kevésbé aktív, külön feladatokat nem vállal, tanulmányi munkájában kisebb hiányosságok előfordulnak.

Változó (3) a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkájában rendszertelen, pontatlan. Nem képességei szerint, csak külső ráhatásra tanul. Felszerelése, házi feladata sokszor hiányos, emiatt figyelmeztetésben is részesül.

Hanyag (2) a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, nem végzi el feladatát. Legalább egy tantárgyból elégtelen osztályzata van. Munkavégzését a közömbösség, érdektelenség jellemzi, ritkán vagy egyáltalán nem tanul. Órákon nem figyel, mások figyelmét is elvonja, társai munkáját zavarja.

A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A minősítő értékelés sajátos eszközt jelent kialakult gyakorlatunk és nevelési elveink szerint a szaktanár, osztályfőnök, igazgató, oktatói testület dicsérő-elmarasztaló rendszere.

Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy bizonyos esetektől eltekintve (aok szankcionálása, versenyek jutalmazása) a konkrét intézkedéskor döntő szerepe van az osztályfőnök pedagógiai koncepciójának, pedagógia elveinek, következetességének, személyiségének.

A tanulók jutalmazásában alapelvünk, hogy azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, dicséretben, illetve jutalomban részesítjük.

- az iskola ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki eredményes kulturális tevékenységet folytat, kimagasló sportteljesítményt ért el, a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez.
- az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók: szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, oktatói testületi.
- az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba vezetjük be. Ezek a tanulók a tanév végén könyv- vagy tárgyjutalmat, oklevelet kapnak. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen, illetve a 12. osztályos tanuló a Kandó-plakettet a ballagási ünnepségen, az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

A tanulók elmarasztalásában alapelvünk, hogy a fegyelmező intézkedéseknek mindig nevelő célzatúnak kell lennie. Ezen intézkedéseket azon tanulóinkkal szemben alkalmazzuk, akik magatartásukkal vétséget követnek el az iskolai házirend valamely pontja ellen, személyes vagy az iskola tulajdonát képező tárgyat tulajdonítanak el, vagy iskolán kívüli cselekvésükkel, magatartásukkal vétnek az iskola jó hírneve ellen.

- a fegyelmező intézkedés következtében hozott elmarasztalás csak abban a tanítási évben érvényes, amelyben a kiváltó cselekedetet a tanuló elkövette, illetve a fegyelmi bizottság határozatának érvényessége szerint.
- a kötelességeket enyhébb formában megszegők fegyelmi intézkedésben részesülnek: szaktanári, osztályfőnöki figyelmeztetés, osztályfőnöki, igazgatói intés. Ezen intézkedéseket az ellenőrzőbe és az osztálynaplóba jegyezzük be. Egyazon vétségért felelősségre vonást csak egy helyen kaphat a tanuló, vagy az iskolában, vagy a kollégiumban.
- a kötelességeiket súlyosan és vétkezésen megszegőkkel szemben fegyelmi eljárást indítunk, a tanulót írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesítjük, amely lehet megrovás, szigorú megrovás, meghatározott kedvezmények és juttatások csökkentése, illetve megvonása, áthelyezés másik iskolába, kizárás az iskolából.

IV.12 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az iskolai tankönyvek, taneszközök választásának szempontjai:

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható;
- a taneszköz nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra több tanéven keresztül;
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megővésére;

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók;
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát pl. feladatok, videók, animációk, 3D modellek, szerkesztő és grafikonrajzoló, statisztikai programok, interaktív feladatok, számonkérési lehetőségek, játékok stb. segítségével.
- amelyekhez olyan hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a diákok otthoni tanulásához is nyújtani tudja.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Az iskola a szakmai programjában meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakokra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító oktatója végzi.

Az így lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző oktató a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító oktatókkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket. *2011. évi CXCV. törvény 80. § (9)*

Tanulóink fizikai állapota mérésének két fő területe:

- testnevelési órák keretében tesztek végrehajtása,
- az iskolai védőnő fizikai mérései.

Testnevelési órák keretében végzett fizikai állapotmérések

A vizsgálatok megszervezése:

- A teszt-vizsgálat értéke és hatékonysága nagymértékben a motiváltságon múlik.

- A teszteket évente el kell végeztetni.
- Az összehasonlíthatóság érdekében a tesztek végrehajtási körülményeinek hasonlóknak kell lenniük minden diáknál.
- Az eredményeket minden gyermeknek személyre szólóan kell megadni.
- A feldolgozott eredményeket közzé kell tenni (anonim módon).

A mérések általános szempontjai:

- A tanulók valamennyi tesztet testnevelési felszerelésben hajtják végre.
- Valamennyi tesztet jól szellőző, nagy teremben (tornaterem) kell elvégeztetni.
- Csúszásmentes padló és sportcipő szükséges a futással és ugrással járó tesztekhez.
- A tesztek egymás utáni következése a körkörös rendszerben is szigorú sorrendiségű.
- Minden tesztre vonatkozóan külön utasítások vannak, amelyeket gondosan be kell tartani.

A motoros tesztek és végzésük ajánlott sorrendje:

1. Egyensúlyi teszt
2. Végtagmozgás gyorsaságát mérő teszt
3. Hajlékonyságot mérő teszt
4. Dinamikus láberőt mérő teszt
5. Törzserőt mérő teszt
6. Funkcionális karerőt mérő teszt
7. Futási sebességet, fürgeséget mérő teszt
8. Kardio-repiratorikus állóképességi teszt
  - húszméteres ingafutás
  - 12 perces futás – Cooper-teszt

A védőnő fizikai mérései

Az iskolai védőnő a következő vizsgálatokat végzi:

1. Biometriás vizsgálatok
  - testsúly mérése,
  - testmagasság mérése,
  - testtömegindex számítása
  - vérnyomás mérése
2. Szemészeti vizsgálatok
  - látásélesség vizsgálat
  - színlátás vizsgálat
3. Audiológiai vizsgálatok

IV.13 Az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az emelt szintű oktatást a tanulók részére jelentkezés alapján szervezzük. Az emelt szintű felkészítéshez külön tanmenet készül, amelyet a 40/2002.(V.24.) OM rendeletben megtalálható emelt szintű érettségi követelmények alapján készítenek el a szaktanárok. Így a feladatok és fejlesztési követelmények nem helyben kidolgozott követelmények, hanem teljes egészében átvesszük a központi követelményeket.

Az egyes vizsgatárgyak részletes vizsgakövetelményei tartalmazzák az adott vizsgatárgy vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását, továbbá a középszintű, illetve az emelt szintű érettségi vizsga

témaköreit. Ha a vizsgatárgyból középszintű és emelt szintű vizsga is tehető, akkor emelt szinten a középszintű követelmények ismerete is elvárás.

IV.14. Pályaorientációs szolgáltatások

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Iskolánk több pályaorientációs szolgáltatást biztosít nemcsak saját tanulóinak, de az intézményi szinten érdeklődő általános iskolásoknak, érettségi utáni képzésen résztvevőknek és a felnőtteknek is. A pályaorientáció fontos részének tartjuk, hogy az intézményt az érdeklődők könnyen megtalálják az online térben, ezért egy információban gazdag, hiteles, jól felépített, keresőoptimalizált honlapot működtetünk. Itt rendezett formában bemutatásra kerül az intézmény, és jól megtalálhatóak a képzéseink, melyekről részletes tájékoztatót olvashatnak az oda látogatók.

Az interneten elérhetőséggel lehetünk a beiskolázandó tanulók számára, hiszen a tanulók több mint 70%-a biztosan rákeres a tanuló a kiszemelt intézményre (kérdőívünkéből kiderült), és ha egy igényes és információban gazdag weboldallal jelenik meg előtte, az mindenképpen pozitívan hathat arra, hogy iskolánkat válassza.

Pályaorientációs szolgáltatások általános iskolásoknak:

- nyílt napok szervezése: igazgatói tájékoztató, információs standok, látogatható tanórák, szakmai bemutatók
- szakmabemutató kisfilmek készítése
- részvétel megyei pályaorientációs rendezvényeken
- iskolai tájékoztatók, szülői értekezletek, pályaorientációs napok
- Szakmai nap rendezése: testközelből megismerhetők az iskolában oktatott szakmák az egyes állomásokon, szakmai bemutatók keretében
- Digitális Közösségi Alkotóműhely (DKA) adottságainak kihasználása a pályaorientációs munkában

Pályaorientációs szolgáltatások tanulóinknak:

- az intézményben oktatott szakmák képviselőinek meghívása, előadása
- felsőoktatási intézmények pályaorientációs előadásai
- Működő gazdálkodószervezetek látogatása tanórai és tanórán kívüli keretekben
- pályaorientációs nap szervezése
- Digitális Közösségi Alkotóműhely (DKA) adottságainak kihasználása a pályaorientációs munkában

Pályaorientációs szolgáltatások szakmajegyzékes képzésben résztvevőknek:

- online jelentkezési lehetőség a honlapon keresztül
- részvétel megyei állásbörzéken
- tájékoztatók végzős középiskolásoknak
- az intézményben oktatott szakmák képviselőinek meghívása, előadása
- felsőoktatási intézmények pályaorientációs előadásai
- Működő gazdálkodószervezetek látogatása tanórai és tanórán kívüli keretekben

V. Az intézmény képzési programja

Az egyes évfolyamokon alkalmazandó kerettantervek, programtervek

Kerettanterv/programterv	Ágazat	Szakma neve	OKJ/SZVK/Szakmajegyzék száma	Évfolyam a 2020/2021-es tanévben
Programterv 2020.09.01-től	Közlekedés és szállítmányozás	Vasútforgalmi szolgáltató technikus	5 1041 15 08	9.
		Logisztikai technikus	5 1041 15 06	9.
	Elektronika és elektrotechnika	Közlekedésautomatikai technikus	5 0714 04 06	9.
	Gazdálkodás és menedzsment	Pénzügyi-számviteli ügyintéző	5 0411 09 01	9.
	Rendészet és közszolgálat	Közszolgálati technikus	5 0413 18 01	9.

13-14. évfolyam

Programterv 2020.09.01-től	Vasútforgalmi szolgáltató technikus	5 1041 15 08	13.
	Közlekedésautomatikai technikus	5 0714 04 06	13.
	Pénzügyi-számviteli ügyintéző	5 0411 09 01	13.
	Logisztikai technikus	5 1041 15 06	13.
	Közlekedésautomatikai technikus	5 0714 04 06	13.

TEA szemlélet

Képzési programunk alapelve a tanulási eredményekre épülő oktatásszervezés. A tanulási eredmények megközelítés áthelyezi a hangsúlyt a tanulás időtartamáról és a helyszínéről szolgáló intézményről a tényleges tanulásra. A tanulási folyamat során megszerzett vagy megszerzendő tudásra, illetve elsajátított vagy elsajátítandó képességekre és kompetenciákra. A tanulóközpontú megközelítés során – amelynek alapvető jegye a tanulási eredményekben való gondolkodás – a tanítási folyamat abból a szempontból lényeges, hogy az oktatónak olyan tanulástámogatási és módszertani repertoárral kell rendelkeznie, amellyel elő tudja segíteni a meghatározott tanulási eredmények elérését. Nem a tananyagból kell kiindulni és nem azt megtervezni, hogy az oktató mit akar tanítani, hanem abból, hogy a tanulónak milyen tanulási eredményeket birtokoljanak ahhoz, hogy adott tevékenységet, munkaterületi feladatot, munkakört el tudjon látni.

A kívánt tanulási eredményekből szükséges kiindulni és visszafelé kell tervezni. A kiindulópont, hogy mire kell képessé tennie a tanulót, és ennek alapján szükséges meghatározni, hogy a kívánt tanulási eredmények elérése érdekében milyen szintű ismeret és kompetencia elemeket és azokat milyen módszerekkel és eszközökkel kell tanítani és fejleszteni ahhoz, hogy a képzésben résztvevő elérje a kívánt tanulási eredményt.

Oktatásszervezés, sajátos pedagógiai módszerek

Projektoktatás

Azokat a tanulásszervezési formákat értjük rajta, amelyek során a tanulók közösen, együttműködve, belső indítatásból, jellemzően valamilyen gyakorlati természetű, a mindennapi élethez kapcsolódó problémára fókuszálva, egy közös produktum, termék létrehozása érdekében dolgoznak.

A projektmódszer a *differenciálás* sajátos technika, egy olyan komplex tanulásszervezési forma, amely az egyes tanulók, tanulócsoporthoz egyéni különbségeire (szükségleteire, képességeire, motivációira stb.) épít.

- A tanuláshoz a személyes tapasztalatot kell alapul venni.
- A tanításnak figyelembe kell vennie a tanulók fejlődési szükségleteit és érdeklődését.
- A tanulónak aktívan részt kell vennie saját tanulási folyamatainak alakításában.
- A tanulót a közösség ügyeiben való aktív részvételre, a közösségért felelősséget érző polgárrá kell nevelni.

Előzetes tervezés

A projektmunka a tanulók aktív részvételére épüljön a tervezés fázisától kezdve a kivitelezésen keresztül egészen az értékelésig. Az előzetes koncepció, a megvalósítandó projekt, annak tartalmi struktúrája kisebb-nagyobb mértékben változhat a tervezés fázisában, hiszen a projektmunka egyik alapelve a közös gondolkodás és megvalósítás.

Célkitűzés

A projekt sajátossága, hogy mindig kettős célmeghatározásban kell gondolkodni. A külső cél a produktum, amelyet a tevékenységgel létre kell hozni, de meg kell határoznunk pontosan, hogy milyen pedagógiai célokat akarunk elérni, az elsajátítandó tananyagtartalom mely szegmensei jelennek meg a folyamatban.

Projektoktatás formája intézményünkben: tanórai projekt

A projektek teljes egészében tanítási órák keretében bontakoznak ki. Előnye, hogy több tantárgy is részt vehet a megvalósításban a „főoktatással” párhuzamosan, illetve az időkeret is sokkal rugalmasabb.

A projektekhez kapcsolódó tanórák a helyi tanmenetekben kerülnek megjelölésre.

Az ágazati alapvizsgát követően, félévente legalább két rövidtávú vagy egy hosszabb távú projektet kell végrehajtani.

Értékelés

- a projekt eredményeinek adatait (az eredménytermékek fotóját, leírását stb.) egy portfólió tároló rendszerben tároljuk el
- a projektmunkák értékelésénél készüljön szöveges értékelés, amely szintén eltárolásra kerül a portfólió rendszerben
- a teljesítmény értékelésére az alábbi lehetőségek közül lehet választani:
  - egy osztályzat a projektfeladatban nyújtott teljesítményért,
  - egy-egy osztályzat tanulási területenként,
  - egy-egy osztályzat tanulási témánként.

A komplexebb, hosszabb ideig tartó projektek esetében szükséges a részeredmények folyamatos nyomon követése, értékelése is. Nagyban segíti az értékelést a kivitelezés lépéseinek, részeredményeinek írásos rögzítése, naplózása, internetes blogon, portfólióban való összegyűjtése.

A projektmunka intézményen belül és duális képzőhelyen is megvalósulhat.

Tanulói munkanapló

Minden tanulási folyamatban rendkívül fontos, hogy a tanulók tudatosan vegyenek részt benne. A munka során a tanulók mindig tartsák szem előtt mind a projektek végcélját, mind a tanulási célokat. Ezt a tudatosítási folyamatot szolgálja a tanulói munkanapló, amely a munkavégzéssel párhuzamosan rögzíti a tapasztalatokat, azaz végső soron azt, hogy mit is sajátítottak el a résztvevők.

A munkanapló formája lehet digitális, vagy hagyományos papíralapú. A digitális tárolást egy központi rendszeren keresztül valósítjuk meg, ahol a tanulók egyedi azonosítóval férhetnek hozzá a tartalomhoz. A diák a tanulmányi előmenetelével kapcsolatos adatokat tölthet fel a rendszerbe.

A papír alapú munkanaplók digitalizálásra kerülnek.

Ágazati alapoktatás

A szakmai oktatás közismereti oktatásból, ágazati alapoktatásból és szakirányú oktatásból áll. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzés első részében az adott ágazat közös szakmai tartalmait tanulja. Az ágazati alapoktatásra kizárólag a szakképző intézményben kerülhet sor és annak végén ágazati alapvizsgát kell tenni. Az ágazati alapoktatással megvalósul az azonos ágazatba tartozó szakmák megszerzésére irányuló szakmai oktatások közötti rugalmas átjárhatóság.

A Képzési és Kimeneti Követelmények tartalmazzák az ágazati alapoktatás munkaterületének leírását:

- az ágazati alapoktatás tanulási eredményeit
- az ágazati alapoktatás vizsgakövetelményeit
- az ágazati alapoktatás, alapvizsga tárgyi feltételeit.

Ágazati alapvizsga

A szakképző intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint. Az ágazati alapoktatást a szakképző intézményben kell megszervezni. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul, melyet 10. évfolyam végén, illetve érettségire épülő képzés esetén, 13. évfolyam első félévének végén tehetnek. Az ágazati alapoktatás tananyagtartalmának csoportosítását, ezen időkeretekhez igazítva, iskolánk helyi tanterve szabályozza.

A tanuló a sikeres ágazati alapvizsgát követően a szakképző intézményben külön felvételi eljárás nélkül folytathatja tanulmányait azzal, hogy az általa választott szakmáról az ágazati alapoktatás során az igazgató által meghatározott időszakon belül kell nyilatkoznia.

Az ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét az illetékes területi gazdasági kamara delegálja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az intézmény igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során dönt a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről, ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását, minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

Mentesül az ágazati alapoktatásban való részvétel alól, nem kell ágazati alapvizsgát tennie annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevőnek, aki részsakmát szerzett, ha az adott részsakmát magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt.

Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni. A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni.

Az értékelésnél az ágazati alapvizsga eredményét a KKK-ban meghatározottak szerint, de legalább tíz százalékos mértékben kell beszámítani.

Szakmai vizsga

Iskolánkban a szakmai vizsgák 2020.09.01-től a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény alapján kerülnek megszervezésre.

A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a KKK-ban az adott szakmára előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri.

Lebonyolítása: szakmai vizsgaszabályzat (Szkt., Szkr.) és a KKK rendelkezései szerint. Iskolánkban a szakmai vizsgák szervezését és lebonyolítását 2025 januárjától az akkreditált független vizsgaközpont végzi. Ez alól kivételt képez a Közzolgálati technikus szakmai vizsga. A szakmai vizsga eredményét az akkreditált szakképzési vizsgaközpont a szakmai vizsga utolsó napját követő 5 munkanapon belül hirdeti ki, és sikeres vizsga esetén átadja a bizonyítványt.

A szakmai vizsga kiváltja az érettségi vizsga ötödik, kötelezően választandó vizsgatárgyát.

A szakmai vizsga részei:

- interaktív vizsgatevékenység: számítógép alkalmazását igénylő központi vizsgatevékenység
- projektfeladat

Az interaktív vizsgatevékenység a szakképzésért felelős miniszter által – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – meghatározott feladatok közül számítógép által véletlenszerűen generált vizsgafeladatsor megoldását jelenti.

A projektfeladat a vizsgaszervező által a KKK-ra tekintettel meghatározott gyakorlati vizsgamunka, vizsgaremek, vizsgamű vagy egyéb vizsgaprodukció megvalósítása vagy záródolgozat vagy portfólió elkészítése lehet. Vizsgaszervező az akkreditált szakképzési vizsgaközpont.

Vizsgaidőpontok:

A szakmai vizsga vizsgaidőszakai:

- február-márciusi vizsgaidőszak,
- május-júniusi vizsgaidőszak és
- október-novemberi vizsgaidőszak

A vizsgaidőszakok vizsgaidőpontjai:

- interaktív vizsgatevékenység országos központi vizsganapjait a szakképzésért felelős miniszter teszi közzé
- projektfeladat vizsgaidőpontját az akkreditált vizsgaközpont határozza meg

A szakmai vizsgabizottság:

A szakmai vizsgabizottság három tagból áll, akik végzik a vizsgázó tudásának felmérését, valamint minősítik a vizsgázó teljesítményét. A vizsgabizottság ellenőrzési feladatokat ellátó tagja felel a szakmai vizsga szabályszerűségéért. A vizsgabizottság ellenőrzési feladatokat ellátó tagját a szakmai vizsga helyszíne szerint területileg illetékes gazdasági kamara delegálja, delegálás hiányában az akkreditált szakképzési vizsgaközpont bízza meg.

A vizsgabizottság tagjai a lebonyolítási rend szerint részt vesznek a vizsgáztatásban, ellenőrzik a projektfeladat megvalósításának lépéseit, rögzítik azok eredményeit elvégzik az értékelést, valamint az értékelési folyamat eredményét bemutató és a javasolt érdemjegyet tartalmazó dokumentációt a vizsgafelügyelői ellenjegyzést követően továbbítják az akkreditált szakképzési vizsgaközpont vezetőjének.

A szakmai vizsga eredményét az akkreditált szakképzési vizsgaközpont a szakmai vizsga utolsó napját követő 5 munkanapon belül hirdeti ki, és sikeres vizsga esetén átadja a bizonyítványt.

Jelentkezés szakmai vizsgára:

- személyesen vagy meghatalmazott útján, írásban a szakképző intézmény által meghatározott formanyomtatványon
- a vizsgafelületen online

Jelentkezés határideje:

- február-márciusi vizsgaidőszak esetén: az előző év december 1.,
- május-júniusi vizsgaidőszak: február 15.,
- október-novemberi vizsgaidőszak: augusztus hónap utolsó munkanapja.

A szakmai vizsgára a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy külön jelentkezik és legkésőbb a szakmai vizsga megkezdéséig igazolja, hogy a szakmai vizsgára bocsátáshoz szükséges, a KKK-ban meghatározott feltételekkel rendelkezik.

Felmentés a vizsga alól:

A mentesítés esetei

- A szakmai vizsga vizsgatevékenységei alól -a jogszabályban vagy a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott kivétellel – felmentés nem adható.
- Országos szakmai tanulmányi versenyen, WorldSkills vagy EuroSkills versenyen a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott követelményt teljesítette és a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte. Ebben az esetben a szakmai vizsga vagy a vizsgatevékenység eredménye jelesnek minősül
- Ha azt a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség, a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékosság jellege indokolja, a vizsgázó igazolt kérelme alapján a vizsgaszervező engedélyezheti:
  - a) a vizsgázó mentesítését a vizsgatevékenység idegen nyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól, ha a vizsgázót a szakmai oktatás során is mentesítették az idegen nyelv értékelése és minősítése alól,
  - b) az interaktív vizsgatevékenység szóban történevizsgatevékenységgel vagy a vizsgatevékenység szóban történő részének interaktív vizsgatevékenységgel történő felváltását,
  - c) az adott vizsgatevékenység az arra meghatározott időnél hosszabb idő alatt történő teljesítését azzal, hogy a projektfeladat esetén a hosszabbítás nem haladhatja meg a projektfeladatra előírt időtartam harminc százalékát kivéve, ha a képzési és kimeneti követelmények másként rendelkeznek.

A vizsgázó a felmentés iránti kérelmet (és a kérelem alapjául szolgáló okirat másolatát) a vizsgára való jelentkezéskor írásban nyújtja be a szakképző intézménybe (vizsgaszervező).

A vizsgázók teljesítményének értékelése:

Valamennyi vizsgafeladat külön-külön kerül értékelésre a pontszámok százalékban és érdemjegyben történő kifejezésével (1-től 5-ig terjedő érdemjeggyel). Az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének érdemjegyben történő kifejezése (amennyiben a vizsgaszabályzat másként nem rendelkezik)

- 80-100% -jeles(5),
- 60-79% -jó(4),
- 50-59% -közepes(3),
- 40-49% -elégséges(2),
- 0-39% -elégtelen(1)

A vizsga sikertelen, ha bármely vizsgatevékenység eredménye elégtelen.

A vizsga eredménye az ágazati alapvizsga eredményével együtt kerül megállapításra (kivéve– Szkr.256.§(3)bek.) A vizsga eredményét a szakképző intézmény (Vizsgaszervező) hirdeti ki a szakmai vizsgát követő öt napon belül.

Javító-és pótlóvizsga

Javítóvizsga:

- sikertelen vizsga (csak az elégtelenre értékelt vizsgatevékenységet kell ismételni)
- a vizsgán igazolható ok nélkül nem jelent meg, vagy azt megszakította
- szabálytalanság miatt a vizsga folytatásától eltiltották

Pótlóvizsga:

- a vizsgázó a vizsgát neki fel nem róható okból meg sem kezdte, vagy megkezdte, de befejezni nem tudta.

A szakmai vizsga a Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK) megváltozásáig, de legalább a szakmai vizsgát követő egy évig a képzés megkezdésekor hatályos Képzési és Kimeneti

Követelmények (KKK szerint tehető le vagy ismételhető meg. A vizsgázó a pótló vizsgát még ugyanabban a vizsgaidőszakban is leteheti, ha a szakmai vizsgaletételét gátló akadályok elhárultak és lebonyolításának feltételei adottak. Ebben az esetben a teljes vizsga ismétlése szükséges.

Duális képzés

A szakirányú oktatásban a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképző intézményben vagy a duális képzőhelyen vehet részt. A képzésben való részvétel annak formájára tekintet nélkül egyenértékű. Szakképzési munkaviszony jön létre a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely között.

A szakirányú oktatás a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanéven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll.

A duális képzőhelynek rendelkeznie kell a szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programmal, amely szakmánként, az adott szakma programtervéhez igazodva tartalmazza a duális képzőhely által oktatott tananyagelemeket és ehhez kapcsolódóan az elméleti ismereteket, a felügyelet mellett és az önállóan végezhető gyakorlati feladatokat, továbbá a kompetencia- és készségfejlesztés feladatait.

A duális képzőhely által működtetett tanműhely működésének személyi feltételei keretében a tanműhelyvezetőről, a gyakorlati oktatóról a duális képzőhely gondoskodik.

Ha a gazdálkodó szervezet több tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatását szervezi meg munkahelyi körülmények között, köteles felelős személyt megbízni a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatásának figyelemmel kísérésére, aki ezt a tevékenységet munkája mellett is elláthatja.

A szakirányú oktatás óraszámainak intézményünk és a duális képzőhely közötti megoszlását a helyi tanterv tartalmazza.

A szakképző intézmény a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére, a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára való felkészülés céljából – öt munkanap, napi 3 óra időtartamban egybefüggő felkészítést szervez. A felkészülés igényléséről a tanuló legkésőbb a képzés vége előtt harminc nappal nyilatkozik.

V.1 Szakmajegyzékes képzéseink
2023-2024 és 2024-2025 tanévben
indított képzéseinkre vonatkozóan

A szakma megnevezése: **Pénzügyi-számviteli ügyintéző**

A szakma azonosító száma: 5 0411 09 01

Gyakorlat %	Évfolyam	1/13	13/1 Félév	13/2 Félév	2/14	A képzés összes óraszám
	Évfolyam összes óraszám	1260	630	630	1085	2345
0	Munkavállalói ismeretek	18	18		0	18
0	Munkavállalói idegen nyelv	72	18	54	62	134
0	Gazdasági és jogi alapismeretek	108	108		0	108
0	Vállalkozások működtetésének alapis-meretei	144	144		0	144
0	Kommunikáció	36	36		0	36
0	Digitális alkalmazások	162	162		62	224
0	Gazdálkodási ismeretek	72		72	93	165
0	Gazdasági számítások	72		72	18	90
0	Pénzügy	216	72	144	169	385
0	Irodai szoftverek alkalmazása	0			93	93
0	Adózás	72		72	62	134
0	Elektronikus bevallás	0			109	109
0	Számvitel	216	72	144	186	402
0	Számviteli esettanulmányok	72		72	77	149
0	Számítógépes könyvelés	0			154	154

A szakma megnevezése: **Logisztikai technikus**

A szakma azonosító száma: 5 1041 15 06

	Évfolyam	1/13 1260	13/1 Félév	13/2 Félév	2/14	A képzés összes óraszám
Gyakorlat						
%	Évfolyam összes óraszám	1260	630	630	1085	2345
0	Munkavállalói ismeretek	18	18		0	18
0	Munkavállalói idegen nyelv	36	18	18	62	98
0	Gazdasági ismeretek	108	108		0	108
0	Vállalkozások működtetése	72	72		0	72
0	Kommunikáció	72	72		0	72
0	Digitális alkalmazások	162	162		0	162
0	Közlekedési alapok	72	36	36	46	118
0	Közlekedés technikája és üzemvitele	144	72	72	0	144
0	Külkereskedelmi és vámismeretek	36		36	47	83
0	Általános szállítmányozás	36	18	18	155	191
0	Ágazati szabályozások	108	54	54	46	154
50	Szállítmányozói feladatok	0			186	186
50	Raktározási alapok	72		72	0	72
50	Raktári tárolás és anyagmozgatás	72		72	0	72
0	Raktári mutatószámok	36		36	48	84
50	A raktárirányítás rendszere	0			62	62
50	Raktárvezetés	0			46	46
20	Logisztikai alapok	72		72	77	149
20	Beszerzési logisztika	36		36	46	82
20	Készletezési logisztika	36		36	62	98
20	Termelési logisztika	36		36	62	98
20	Elosztási logisztika	36		36	78	114
20	Minőség a logisztikában	0			62	62
	Egybefüggő szakmai gyakorlat:	tanulói jogviszony: 160 óra felnőttképzési jogviszony: 64 óra				

V.3 Szakmajegyzékes vállalati duális képzéseink,
 felnőttképzési jogviszony munkarend nélküli oktatásban
 2022-2023-as tanév kereszt félévében
 indított képzéseinkre vonatkozóan

A szakma megnevezése: Vállalkozási ügyviteli ügyintéző

A szakma azonosító száma: 5 0411 09 02

Vállalati duális képzőhellyel együttműködve szervezett oktatásban.

Évfolyam	1/13 Kerekített óraszám	1/14 Kerekített óraszám	A képzés összes óraszám	%
Munkavállalói ismeretek	13	0	13	72%
Munkavállalói idegen nyelv	0	33	33	53%
Gazdasági és jogi alapismeretek	86	0	86	80%
Vállalkozások működtetésének alapismeretei	114	0	114	79%
Kommunikáció	28	0	28	78%
Digitális alkalmazások	128	0	128	79%
Üzleti adminisztráció	71	25	96	70%
Pénzforgalmi nyilvántartások	0	66	66	53%
Kis és középvállalkozások gazdálkodása	57	66	123	63%
Munkaerő-gazdálkodás	57	33	90	67%
Adózási ismeretek	29	99	128	58%
Könyvvezetési alapismeretek	29	41	70	62%
Szövegbevitel számítógépen	57	33	90	67%
Dokumentumszerkesztés	29	50	79	61%
Titkári ügyintézés	43	50	93	63%
Ügyfélszolgálati kommunikáció	57	0	57	79%
Kommunikáció a titkári munkában	86	0	86	80%
Évfolyam összes óraszám	884	496	1380	67%

A szakma megnevezése: Kereskedő és webáruházi technikus

A szakma azonosító száma: 5 0416 13 03

Vállalati duális képzőhellyel együttműködve szervezett oktatásban.

Évfolyam	1/13 Kerekített óraszám	1/14 Kerekített óraszám	A képzés összes óraszám	%
Évfolyam összes óraszám	290	496	786	37,29%
Munkavállalói ismeretek	8	0	8	44,44%
Munkavállalói idegen nyelv	0	30	30	48,39%
Gazdasági ismeretek	-	-	0	0,00%
Vállalkozások működtetése	-	-	0	0,00%
Kommunikáció	-	-	0	0,00%
Digitális alkalmazások	-	-	0	0,00%
Kereskedelem alapjai	96	47	143	43,73%
Termékismeret	96	0	96	41,03%
Vállalkozási ismeretek	0	62	62	50,00%
Kereskedelmi gazdaságtan	60	62	122	45,52%
Digitalizáció	0	62	62	50,00%
Webáruház működtetése	0	93	93	50,00%
Jogi ismeretek	0	16	16	51,61%
Marketing alapjai	30	31	61	45,52%
Marketing kommunikáció	0	93	93	50,00%
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	112			
Alapvizsga nélküli összes óraszám:	290	496	786	46,40%

FÜGGELÉK

1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások

A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma

Angol nyelv

HELYI TANTERVI ÓRASZÁMOK					
technikumi osztály					
<i>Évfolyam:</i>	9.	10.	11.	12.	13.
<i>Heti óraszám:</i>	4	4	3	4	6
<i>Évi óraszám:</i>	144	144	102	124	186
<i>KER szint</i>	A1	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2

9. évfolyam

Évi óraszám: 4 x 36 hét=144 óra

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématerületben megért összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématerületben létrehoz összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématerületben életkorának megfelelő interakciót folytat.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	28
Environment and nature	15
School and education	9
Holidays, travelling, tourism	8
Public matters, entertainment	14
English and language learning	14
Intercultural topics	7
Cross-curricular topics and activities	9
Current topics	12
Science and technology, Communication	7
Gaining and sharing knowledge	21
Összes óraszám:	144

10. évfolyam

Évi óraszám: 4 x 36 hét=144 óra

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématarományban létrehoz összetettebb célnyelvi szöveget;
- az adott tématarományban életkorának megfelelő interakciót folytat.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	20
Environment and nature	15
School and education	10
Holidays, travelling, tourism	10
Public matters, entertainment	10
English and language learning	10
Intercultural topics	8
Cross-curricular topics and activities	16
Current topics	16
Science and technology, Communication	9
Gaining and sharing knowledge	20
Összes óraszám:	144

11. évfolyam

Évi óraszám: 108

Javasolt tankönyvek:

Oxford University Press: Solutions Pre- Intermediate Student's Book+ Solutions Pre- Intermediate Workbook

Témakörök/ tematikus egységek

Témakör neve	Javasolt óraszám	Kapcsolódási pontok	Kulcsfogalmak
Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	6	Önismeret, testnevelés, biológia	social relations, acquaintances, extended family, immediate and wider environment, common illnesses, traditional treatments, positive-negative characteristics, hobbies, keeping fit,
Environment and nature	5	biológia, földrajz, kémia	natural disasters, weather and seasons, keeping pets, nature protection campaign, saving natural resources , animal protection, natural phenomenon
School and education	5	informatika, földrajz	school subjects, knowledge school staff, educational systems, keeping traditions,
Holidays, travelling, tourism	6	földrajz, történelem, művészetek	destinations, accomodations, sigths, means of

			transport, self – organized and package holidays, cultural differences, effects of tourism on people and economy
Public matters, entertainment	7	művészetek, média, informatika	services, giving information, cultural events, media, arts, national and international attractions, cultural institutions, apps
English and language learning	5	magyar nyelv, média, informatika, ének-zene	language learning strategies, autonomous learning, language skills,
Intercultural topics	5	földrajz, történelem, művészetek	customs and traditions, cuisine, national sports
Cross-curricular topics and activities	5	informatika, média, történelem, irodalom, művészetek	brainstorming, mind maps,
Current topics	3	informatika, média, történelem	media, news, interviews, headlines,
Science and technology, Communication	7	média, informatika, természettudomány	social networks, gadgets, face-to face, internet
Gaining and sharing knowledge	6	informatika, média	presentation, cooperation, research
Összes óraszám:	60		

Óraszámok:

Tematikai egységekre	60 óra
Ismétlés, rendszerezés,	16 óra
Gyakorlás/ nyelvvizsga felkészülés	16 óra
Számonkérés	16 óra
Összesen	108

12. évfolyam

-heti 4 óra

Évi óraszám: 144

Javasolt tankönyvek:

Oxford University Press Solutions Pre- Intermediate Student's Book+ Solutions Pre- Intermediate Workbook

Lexika kiadó: Twety-three topics for Teenagers

d) Tematikai egységek

Témakör neve	Javasolt óraszám	Kapcsolódási pontok	Kulcsfogalmak
Personal topics: family relations, lifestyle	5	Önismeret, testnevelés, biológia	acquaintances, family relations, different generations within the family, love and marriage, friends, famous people, role models, healthcare personnel
Environment and nature	5	biológia, földrajz, kémia	natural disasters, weather and seasons, keeping pets, nature protection, animal protection, keeping pets, saving natural resources, volunteering
Gaining and sharing knowledge	7	informatika, földrajz, történelem	school subjects, knowledge school staff

Holidays, travelling, tourism	5	földrajz, történelem, művészetek	destinations, accomodations, sigths, means of transport, self-organized and package holidays, currencies, cultural differences, effect of tourism on people and economy, new areas in tourism: wellness, language learning
Public matters, entertainment	6	művészetek, média, informatika	cultural institutions, public offices, restaurants, hotels, national and international attractions/sights, city life/country life
English and language learning	5	magyar nyelv, média, informatika, ének-zene	language skills, language learning strategies, languages, accents and dialects, autonomous learning
Intercultural topics	5	földrajz, hon-, és népismeret, történelem, művészetek	people and culture, traditions, typical landmarks, national sports, cuisine, local language, tourist attractions, arts, history, literature
People and society	6	informatika, média, történelem, irodalom, művészetek	shopping, using public services, everyday tasks and chores, taking part in the life of a community, volunteering, community service
Current topics	7	informatika, média,történelem	media, news, interviews
Science and technology, Communication	7	média, informatika, természettudomány	social networks, gadgets, face-to face, internet, dangers of the internet, social networks, research, inventions
Financial matters	6	informatika, média,matematika	saving, spending and wasting money, banking, online shopping, exchanging currencies
Carreer and employment	5	informatika,média	choosing a career, summer jobs, working hours, part time jobs, unemployment, team work, individual tasks, cooperation, critical thinking, mobility, CV
Final exam preparation	25		
Összesen	94		

Tematikai egységekre	94 óra
Ismétlés, rendszerezés,	20 óra
Gyakorlás/ vizsgára való felkészülés	20 óra
Számonkérés	10 óra
Összesen	144

13.évfolyam

heti 3+3 óra

Évi óraszám: 186

Javasolt tankönyvek:

MM Publications: Matura Leader level B1 Student's Book

Lexika kiadó: Twenty-three topics for Teenagers

a) Tematikus egységek

Témakör neve	Javasolt óraszám	Kapcsolódási pont	Kulcsfogalmak
Personal topics: family relations, lifestyle	12	önismeret, testnevelés, biológia	personal relationships, hobbies, plans, people, places, things, events in the immediate and wider environment
Environment and nature	10	földrajz, biológia, kémia	animals, plants, protection, disasters, campaigns, city, town, village, country, space, Earth, geographical places, resources, pets, volunteering, phenomena, sustainability, weather, climate, seasons, recycling, reusing
Holidays, travelling, tourism	8	kommunikáció, etika, földrajz, történelem, művészetek	holidays, tourists, guides, public service, wellness, accommodation, sights, travel documents, means of transport
Public matters, entertainment	8	társadalomismeret, életvitel, irodalom, média, informatika	public sector, civil service, institutions, offices, forms, brochures, administration, hobbies, arts, events, media, concerts, films, books, sports, applications
English and language learning	10	magyar nyelv, média, informatika	language learning strategies
Intercultural topics	10	földrajz, történelem, kommunikáció, társadalomismeret	customs, traditions, cuisine, attractions, arts, history, literature

Cross-curricular topics and activities	10	informatika, média, történelem, irodalom, művészetek	brainstorming, subjects, methods,
Current topics	8	informatika, média, történelem,	press, media, news,
Science and technology, Communication	10	média, informatika, természettudományok	ICT, projects, research, science, technology, inventions, networks, internet
People and society	8	társadalomismeret, média, történelem, életvitel	society, community, member, authorities, roles, tolerance, crimes, services, events
Financial matters	5	társadalomismeret, életvitel, matematika	employment, workplaces, money, currency, banking, advertisements, commercials, budget
Carreer and employment	8	életvitel, társadalomismeret, történelem, önismeret	professions, jobs, interviews, forms, cv, meetings, lifelong learning, cooperation, mobility
Gaining and sharing knowledge	10	önismeret, életvitel, társadalomismeret	presentation, cooperation, research, self-study, content
Final exam preparation	28		
Összes óraszám:	145		

Óraszámok:

Tematikai egységekre:	145 óra
Ismétlés, rendszerezés:	13 óra
Gyakorlás/vizsgafelkészítés:	15 óra
Számonkérés:	13 óra
Összesen:	186

11–13. évfolyam

Az idegen nyelv jellegéből adódóan a nyelvoktatásba tartalmát és céljait tekintve minden egyéb kulcskompetencia és a Nat-ban megfogalmazott nevelési cél beépíthető. A gimnáziumi tanulmányok végére a tanulók kellő tapasztalattal és tudással rendelkeznek ahhoz, hogy a körülöttük lévő világot tágabb kontextusban is értelmezni tudják, nyelvi ismereteiknek köszönhetően pedig, széleskörű információszerezésre és viszonyításra képesek. A gimnáziumi évekre egységesen meghatározott témakörökhöz megadott szempontok segítenek eligazodni

abban, hogyan valósíthatók meg az idegen nyelvek oktatása során a Nat-ban meghatározott fejlesztési célok, és hogyan fejleszthetők a kulcskompetenciák a nyelvtanítás során. A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 13. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, egész életükön át.

Az első idegen nyelvből a technikum 13. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk az európai hatfokú skála (KER) harmadik szintjére, azaz a B1 szintre. A 13. évfolyamon lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék az érettségi során használt értékelési szempontokat, és alkalmazni tudják azokat önértékeléseik során; illetve gyakorlatot szerezzenek az érettségi vizsga feladatainak megoldásában is.

A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít a tanulókat érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és az infokommunikációs technológiák használatára.

A 13. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával, az ok-okozati viszonyokat, következményeket feltáró feladatokkal.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló főbb vonalaiban megérti a köznyelvi beszédet a számára rendszeresen előforduló ismerős témákról. Megérti a legfontosabb információkat az aktuális eseményekről szóló vagy az érdeklődési köréhez kapcsolódó rádió- és tévéműsorokban, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerős témákról szóló köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban és egyes részleteiben is. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése több beszélő esetén is. Fontos információk megértése azokban a rádió- és tévéműsorokban, filmjelenetekben, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési körhöz kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A fejlesztés tartalma	
A köznyelvi beszéd főbb fordulatainak megértése rendszeresen előforduló, ismerős témák esetén. A hallott szöveg gondolatmenetének nagy vonalakban való követése, egyes tényszerű részinformációk megértése, amennyiben a beszéd világos, és ismerős kiejtéssel folyik. Mindennapi társalgásban a világos beszéd követése szükség esetén visszakerdezések segítségével. Ismerős témájú, lényegre törő előadás vagy beszéd követése. Egyszerű műszaki információ megértése, részletes útbaigazítások követése. Telefonbeszélgetésekben a főbb információk megértése. Ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerűbb hangfelvételek lényegének megértése. Egyszerű nyelvezetű film követése, amelyben a cselekményt nagyrészt a vizuális eszközök és az események közvetítik.	

A köznyelvi szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.
 A szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtema esetén az időnként előforduló ismeretlen szavak jelentésének kitalálása a szövegösszefüggésből és a mondat jelentésének kikövetkeztetése.
 Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Hosszabb használati utasítások, információk, instrukciók, előadások, beszédek, viták, interjúk, dalok, visszaemlékezések, rögzített telefonos szövegek, reklámok, viccek, tévé- és rádióműsorok, filmelőzetesek, filmek.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló felkészülés nélkül megbirkózik a mindennapi élet legtöbb helyzetével. Gondolatokat cserél, véleményt mond az érdeklődési körébe tartozó témákról. Boldogul a leggyakoribb kommunikációs helyzetekben. Stílusában, regiszterhasználatában legtöbbször alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Önálló boldogulás a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Gondolatokat cseréje, véleménynyilvánítás és érvelés az érdeklődési körbe tartozó és általános témákról is. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete és biztonsággal történő alkalmazása. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.
A fejlesztés tartalma	
<p>Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén, felkészülés nélkül. Érzelmek kifejezése és reagálás mások érzelmeire, mint például reménykedés, csalódottság, aggodalom, öröm. Problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, választási lehetőségek összehasonlítása. A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcsere, álláspont kifejtése, rákérdezés mások nézeteire. Gondolatok, vélemény kifejezése kulturális témákkal kapcsolatban, például zene, film, könyvek. Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása. Nézetek világos kifejtése, érvek egyszerű cáfolata. Választási lehetőségek összehasonlítása, előnyök és hátrányok mérlegelése. Utazások során felmerülő feladatok, például közlekedés, szállás intézése vagy ügyintézés a hatóságokkal külföldi látogatás során. Váratlan nehézségek kezelése (pl. elveszett poggyász, lekésett vonat). Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése akár váratlan nehézségek esetén is, panasz, reklamáció. Részletes utasítások adása, követése és kérése (pl. hogyan kell valamit csinálni). Interjúban, konzultáción való részvétel kezdeményezése és információ megadása (pl. tünetek megadása orvosnál). Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel.</p>	

Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, szó átvétele, átadása, mások bevonása, beszélgetés lezárása.
 Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata.
 A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása és reagálás azokra közismert nyelvi megfelelőik semleges stílusban való használatával.
 Az udvariassági szokások ismerete és alkalmazása.
 A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megtárgyalásához elegendő szókinccs és annak általában helyes alkalmazása.
 Ismerős kontextusokban elfogadhatóan helyes nyelvhasználat.
 A szövegszervezés alapvető eszközeinek megbízható használata.
 Általában tisztán érthető kiejtés és intonáció.
 A szóbeli interaktív vizsgálathoz szükséges kommunikációs stratégiák.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciók, utasítások, interjúk, viták.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló már változatosabban és részletesebben tudja bemutatni a családját, más embereket, lakóhelyét, tanulmányait, iskoláját stb.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Folyamatos önkifejezés a szintnek megfelelő szókinccs és szerkezetek segítségével ismerős témakörökben. Érthető és folyamatos beszéd, a mondanivaló tudatos nyelvtani és szókinccsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének tartalmilag pontos kifejtése.
A fejlesztési tartalma	
<p>Folyamatos megnyilatkozás az érdeklődési körnek megfelelő témákról a gondolatok lineáris összekapcsolásával. Elbeszélések vagy leírások lényegének összefoglalása folyamatos beszédben, a gondolatok lineáris összekapcsolásával. Részletes élménybeszámoló az érzések és reakciók bemutatásával. Valóságos vagy elképzelt események részleteinek bemutatása. Könyv vagy film cselekményének összefoglalása és az ehhez kapcsolódó reakciók megfogalmazása. Álmodások, remények és ambíciók, történetek elmondása. Vélemények, tervek és cselekedetek rövid magyarázata. Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témákról. Előre megírt, lényegre törő, követhető előadás ismerős témáról. Az összefüggő beszéd tervezése során új kombinációk, kifejezések begyakorlása, alkalmazása. Az összefüggő beszédben kompenzáció alkalmazása, például körülírás elfelejtett szó esetén. Ismerős kontextusokban a nyelvi norma követésére törekvő nyelvhasználat. A nyelvi eszközök rugalmas használata a mondanivaló kifejezésére, ezek adaptálása kevésbé begyakorolt helyzetekben. A közlés magabiztos bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközökkel. Önellenőrzés és önkorrekció, például a félreértéshez vezető hibák felismerése és javítása. Mindezeknek a szóbeli érettségi vizsgán történő alkalmazására való felkészülés. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p>	

Leírások, képleírások, témakifejtés (például vizuális segédanyag alapján), elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, versek, rapszövegek.

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek fő gondolatait. Tudja, hogy a szövegek olvasásakor a helyzetnek megfelelő stratégiákat kell alkalmaznia, és képes az ismeretlen elemek jelentését a szövegkörnyezet segítségével kikövetkeztetni.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési körhöz kapcsolódó, lényegre törő szövegek megértése. Az írott vélemény, érvelés követése, ezekből a lényeges részinformációk kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	
<p>A fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, hétköznapi nyelven íródott szövegekben, például levelekben, brosúrákban és rövid, hivatalos dokumentumokban.</p> <p>A feladat megoldásához szükséges információk megtalálása hosszabb szövegekben is.</p> <p>A fontos gondolatok felismerése ismerős témákról szóló, lényegre törő újságcikkekben.</p> <p>A gondolatmenet és a következtetések felismerése világosan írt érvelésekben.</p> <p>A köznyelven írt szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.</p> <p>A mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek megértése annyira, hogy sikeres írásbeli kommunikációt tudjon folytatni.</p> <p>Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése.</p> <p>Ismert témájú hivatalos levélben az elintézéshez szükséges információk megértése.</p> <p>Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>A feladat elvégzéséhez szükséges információk összegyűjtése a szöveg különböző részeiből, illetve több szövegből.</p> <p>Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>Az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján.</p> <p>Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.</p> <p>Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menürend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, viccek egyszerű irodalmi szövegek.</p>	

Fejlesztési egység	Írás
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmaz ismert, hétköznapi témákról. Írásban beszámol eseményekről, élményeiről, érzéseiről, benyomásairól és véleményéről; írásbeli interakciót kezdeményez, fenntartja és befejezi. Jegyzetet készít olvasott vagy hallott köznyelvi szövegből, illetve saját ötleteiről.

	Minták alapján rövid, lényegre törő szövegeket alkot az ismert műfajok főbb jellegzetességeinek és alapvető stílusjegyeinek követésével.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Részletesebb, összefüggő és tagolt szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásokról és véleményről írásbeli beszámolás, valamint vélemény alátámasztása. Hatékony írásbeli interakció folytatása. Jegyzetkészítés olvasott vagy hallott, érdeklődési körhöz tartozó szövegről, illetve saját ötletekről. Több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.
A fejlesztés tartalma	
<p>Égyszerű, összefüggő, lényegre törő szöveg írása számos, érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témában, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Hírek, gondolatok, vélemények és érzések közlése olyan elvontabb és kulturális témákkal kapcsolatban is, mint például a zene vagy a művészet.</p> <p>Információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak.</p> <p>Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).</p> <p>Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése, online ügyintézés.</p> <p>Életrajz, lényegre koncentráló leírás, elbeszélés készítése.</p> <p>Riport, cikk, esszé írása.</p> <p>Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése.</p> <p>Saját ötletekről jegyzet készítése.</p> <p>Interaktív írás esetén megerősítés, vélemény kérése, az információ ellenőrzése, problémákra való rákérdezés, illetve problémák elmagyarázása.</p> <p>Az írás egyszerű tagolása: bevezetés, kifejtés, lezárás; bekezdések szerkesztése.</p> <p>Néhány egyszerű szövegkohéziós és figyelemvezető eszköz használata.</p> <p>Az alapvető írásbeli műfajok fő szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záró formula; a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókincsbeli és helyesírási sajátosság).</p> <p>Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rap, rígmus, dalszöveg, rövid jelenet, paródia írása, illetve átírása).</p> <p>Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltésük.</p> <p>Kész szövegekből számára hasznos fordulatok kiemelése és saját írásában való alkalmazása.</p> <p>Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak a fogalmazásban való megjelenítése.</p> <p>Írásának tudatos ellenőrzése, javítása; félreértést okozó hibáinak korrigálása.</p> <p>A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (pl. nyílazás, kiemelés, központosítás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képaláírások. Üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internes profilok. Tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek; személyes információt, tényt, illetve tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók. Egyszerű ügyintéző levelek/e-mail-ek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések. Rövid leírások; jegyzetek; riportok, cikkek, esszék, felhívások, versek, rapszövegek, rígmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.</p>	

Ajánlott témakörök

A 9–12. évfolyamokra az egységes ajánlott témakör lista a 10 évfolyam végén található.

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	<p>B1 nyelvi szint.</p> <p>A tanuló képes főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérteni a köznyelvi beszédet a számára ismerős témákról.</p> <p>Képes önállóan boldogulni, véleményt mondani és érvelni a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.</p> <p>Ki tudja magát fejteni a szintnek megfelelő szókinccs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő.</p> <p>Több műfajban képes részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek.</p> <p>Képes megérteni a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törően megfogalmazott szövegekben.</p>
---	---

Az alábbi táblázatok az egyes KER szintekhez rendelt tartalmazzák azon kommunikációs eszközöket és fogalomköröket (nyelvi eszköztár) valamint a hozzájuk tartozó *angol* nyelvi példákat, amelyeknek megvalósítására az adott szinten lehetőség van. Mivel a kommunikációs eszközök és a fogalomkörök szintről szintre bővülnek, az újonnan belépő, a korábbi szinteken még nem megvalósuló elemekhez tartozó példák *dőlt betűvel* szerepelnek.

A kommunikációs eszközök csoportosítása a következő:

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

A fogalomkörök az alábbi viszonylatok kifejezésére szolgálnak:

1. Cselekvés, történés, létezés
2. Birtoklás
3. Térbeli viszonyok
4. Időbeli viszonyok
5. Mennyiségi viszonyok
6. Minőségi viszonyok
7. Logikai viszonyok

Kommunikációs eszközök B1-		
1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök		
	Kezdeményezés és válasz	
Megszólítás	Excuse me.	Pardon?
Köszönés	How do you do? Good morning. Hello Tom. Hello, how are you? Hi!	How do you do? Good morning. Hello Mary. Very well, thank you. And how about you? Hi!
Elköszönés	Goodbye. Bye-bye! Good night. Take care.	Goodbye. Bye! See you! Good night. Thanks. Bye!
Köszönet és arra reagálás	Thanks. Thank you very much. Thanks a lot. It's very kind of you.	Not at all. You are welcome. No problem. Don't mention it.
Bemutakozás, bemutatás	My name is... May I/Can I/ Let me introduce myself. May I/Can/ Let me introduce you to Rosy?	Hello. Hi! Pleased to meet you. Nice to meet you.
<i>Telefonon más személy kérése</i>	<i>Can I speak to George, please? Could you put me through to Mrs Hamilton, please?</i>	<i>Yes, just a minute, please.</i>
<i>Telefonálásnál elköszönés</i>	<i>I'll call back again later this evening. It was lovely to speak to you. Thanks for ringing. Bye!</i>	<i>Bye!</i>
<i>Üdvözlőküldés</i>	<i>Give my love / regards to...</i>	<i>I will.</i>
Érdeklődés hogyan van és arra reagálás	How are you feeling today? What's the matter?	Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not very well, I am afraid.
<i>Engedélykérés és reagálás:</i>	<i>May I use your telephone? Do you mind if I open the window?</i>	<i>Yes, go ahead. Not at all.</i>
Bocsánatkérés és arra reagálás	I am sorry. I am very sorry. I beg your pardon	That's all right. It doesn't matter. Never mind.
Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás	Happy Christmas/New year/Birthday! Many happy returns (of the day) Congratulations!	Happy Christmas /New Year/ Birthday! Thank you. Thank you, the same to you.

Megszólítás személyes levélben	Dear John,	
Elbúcsúzás személyes levélben	Best wishes, Love (from), <i>I am looking forward to hearing from you soon.</i>	
2. Érzelmek és lelkiállapotok kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Öröm, sajnálkozás, bánat	Are you happy about that? What do you think of that? How do you feel about that?	Great! I'm so glad/very happy. I'm glad to hear that. I'm so pleased that... Good for you. Congratulations. I feel so happy for... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for...
Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság	What do you think of...? Are you pleased with...? Are you happy with...? Are you satisfied with...?	That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice I'm quite satisfied with... I'm quite happy with... I'm quite pleased with... It's not good enough. That wasn't very good.
Csodálkozás	Jane has lost her money. Tom is twenty. This is a book for you.	How come? Is he? What a surprise!
Remény	What are you hoping for? What are you looking forward to?	I am looking forward to... I hope you'll have time to join me for dinner.
Aggódás, félelem	<i>What's the matter?</i>	<i>I am worried about my boyfriend</i>
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Véleménykérés, és arra reagálás	What do you think? How do you like it?	I think it is rather strange. I like it.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	You are right. You are wrong.	
Egyetértés, egyet nem értés	Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it?	OK All right. I think he's wrong/right.
Érdeklődés, érdektelenség	<i>Are you interested in sports?</i>	<i>I am interested in gardening. It doesn't really bother me.</i>
Tetszés, nem tetszés	Do you like Greek food? What do you think of my boyfriend?	I think it's great. I don't like it. He looks nice.
Dicséret, kritika	<i>You are really helpful.</i>	
Akarat, kívánság	Would you like a cake?	I'd like an ice-cream, please.

Képesség	Can you speak French? Are you able to ride a horse?	I can understand French. I am unable to ride a horse.
Kötelezettség	<i>Must we fill in this form now?</i> <i>When do we have to leave?</i>	<i>We must fill it in now.</i> <i>Right now.</i>
Szükségesség	Is that necessarily so?	People must sleep sometimes.
Lehetőség	It may rain. She might be late.	
Ígéret	will you come and meet me at the station?	Don't worry, I will. I promise to be there at five.
Szándék, kívánság	What would you like to do? Would you like to have a rest?	I'd like to see that film I'd rather not go out tonight.
Dicséret, kritika	It's great. It's a good idea.	It's boring.
Ítélet, kritika	<i>Do you approve of this action?</i>	<i>That's good/not bad / terrible.</i>
Szándék, terv	<i>Are you going to visit the Browns today?</i>	<i>I'm planning to do so.</i>
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	What is it? What's it in English? What is his house like?	It's.../ That's.../ It's a kind of.../ It's used for... It's big and comfortable.
Információ kérés, adás:	Are you all right? When are the guests coming?	Yes, I am. At 6 p.m.
Tudás, nemtudás	Where is she?	I have no idea.
Események leírása	What happened?	First she finished lunch, then she phoned her friend and finally they all met at the cinema.
Bizonyosság, bizonytalanság	Do you think they will come? How old do you think she is?	They will probably come. They might come, or they might not come. She can't be very old. She must be 25.
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		
Kérés és arra reagálás	Can you give me a pen? <i>Do you have a pen by any chance?</i>	Yes, sure. Yes, of course. I'm afraid I can't. <i>I am afraid, I don't.</i>
Javaslat és arra reagálás	Let's go to the cinema tonight.	Good idea.
Segítségkérés és arra való reagálás	<i>will you do the washing up for me, please?</i>	<i>Certainly. Not now. I am very busy.</i>
Segítség felajánlása	<i>I am going to the food-store. Shall I bring you something?</i> <i>I'll do the ironing for you.</i>	<i>No, thank you.</i> <i>That would be kind of you.</i>
Meghívás és arra reagálás	Are you free on Tuesday? Let's meet on Sunday.	Yes, I am. Good idea.
Kínálás és arra reagálás	Have an orange. Here you are. <i>Let me get you another drink.</i>	Yes, please. No, thank you. Thank you.

<i>Tanács és arra reagálás</i>	<i>What shall I do?</i> <i>What do you recommend me?</i>	<i>I think you should ...</i> <i>I don't think you should....</i>
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
Megértés biztosítása	Visszakérdezés, ismétléskérés	Did you say the castle? Sorry, where does she live? Sorry, what did you say his name was?
	Nem értés, magyarázatkérés, magyarázatértés ellenőrzése	Sorry, I don't understand. Could you understand? Am I making myself clear? Sorry, what does that mean?
	Betűzés kérése, betűzés	Can you spell it for me? It spells...
	Felkérés hangosabb, lassúbb beszédre	Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.
<i>Párbeszéd strukturálása:</i>	<i>Beszédszándék jelzése, beszélgetés kezdése</i>	<i>I'll tell you what;</i> <i>I've just had a thought.</i> <i>The question is how many</i> ..... <i>The trouble is, that....</i>
	<i>Elemek összekapcsolása</i>	<i>Put the blouse on first, and then...</i>
	<i>Összefoglalás</i>	<i>Well, to sum it up...</i>
	<i>Beszélgetés lezárása</i>	<i>Right...okay</i> <i>Well, it's been nice talking to you.</i>

Fogalomkörök B1-			
Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történet, létezés kifejezése			
	Jelenidejűség	Present Simple	When do you get up? I don't drink milk.
		Present Continuous	Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.
		Present Perfect Simple	Have you done your room? I haven't finished it yet.
		<i>Present Simple Passive</i>	<i>The school is renovated as it is very old.</i>
	Múltidejűség	Past Simple	And then she kissed me. Why didn't you come yesterday?

		<i>Past Continuous</i>	<i>What were you doing at five yesterday? I was watching TV when he phoned.</i>
	Jövőidejűség	Going to	What are you going to do on Saturday?
		Future with will	When will you be fourteen?
Birtoklás kifejezése		Past forms of have	I didn't have many friends at school.
		Have with will	At the age of 25 I will have a car.
		Possessive adj.	My, your, his/her/its, our, their dog
		Genitive 's	Kate's brother Whose?
		Possessive pronouns	Mine, yours, his
		<i>Belong to</i>	<i>Who does this bag belong to? Oh, this is mine.</i>
Térbeli viszonyok	Irányok, helymeghatározás	Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs <i>Picture location, Geographical location</i>	Here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, ...
Időbeli viszonyok	Gyakoriság	How often?	Always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day.
	Időpont	When? What time? What's the time?	Now, Yesterday, last week, two years ago, Tomorrow, next week In 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday It's eight. It's quarter to eight.
	Időtartam	How long? (Past simple)	How long were you in Spain? One month.
		Adverbs with the Present Perfect Already, yet, just	I have already read it. He has not finished yet. She has just entered the room.
Mennyiségi viszonyok		Singulars and plurals Regular and irregular plurals	Boys, girls, Children, people, men, women ...
		Cardinal numbers 1-100-	

		Ordinal numbers	first, second...
		Countable nouns Uncountable nouns	How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs. How much money have you got? I've got a lot of/little money. A cup of tea, a piece of chocolate
			all, both, none, neither, every, each There were 3 apples on the plate. Each tasted good.
Minőségi viszonyok	Hasonlítás	Comparative and superlative of short adjectives <i>With long adjectives</i> Irregular comparative and superlative forms of adjectives <i>Enough</i> <i>Too, quite</i>	Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl. She is the most intelligent of all. I'm as tall as you. <i>This novel is more interesting than the other one.</i> Good/bad (better, worse) What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like? It isn't good enough. The cake tastes quite good.
Modalitás	Képesség, engedélykérés	Can (ability) Can/could/may expressing permission	I can swim. Can/could/may I join you,
		<i>Could, was able to</i>	<i>At last I could pass the exam.</i> <i>She was able to open the tin with a knife.</i>
	Tanácsadás	Should/shouldn't	You should ask her.
	Kötelezettség	Have to (Past)	Did you have to be there?
	Tiltás	Mustn't	You mustn't smoke here.
	<i>Valószínűség, lehetőség</i>	<i>Must/may/might/can't + present infinitive (certainty)</i>	<i>John must be ill.</i> <i>He can't be at school.</i>
Logikai viszonyok		Linking words	And/or/but/because
	Feltételesség	conditional	We'll stay at home if it rains.
	<i>Célhatározás</i>	<i>purpose</i>	<i>We help you so that you can pass this exam.</i>

Szövegösszetartó eszközök		<p>Articles</p> <p>Some+plural noun any+plural noun Some +singular noun Any +singular noun</p> <p>Nominative and Accusative of personal pronouns</p> <p>Demonstrative pronouns</p> <p>Indefinite pronouns</p>	<p>A, an, the</p> <p>There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase. There isn't any juice in my glass.</p> <p>I, he, they... Me, him, them...</p> <p>This, that, these, those</p> <p>Somebody, anybody, nobody, everybody</p>
Függő beszéd	Jelen időben	Reported speech with present reporting verb	<p>He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.</p>

Kommunikációs eszközök B1

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

	Kezdeményezés és válasz	
Megszólítás	Excuse me.	Pardon?
Köszönés	<p>How do you do?</p> <p>Good morning.</p> <p>Hello Tom.</p> <p>Hello, how are you?</p> <p>Hi!</p>	<p>How do you do?</p> <p>Good morning.</p> <p>Hello Mary.</p> <p>Very well, thank you. And how about you?</p> <p>Hi!</p>
Elköszönés	<p>Goodbye.</p> <p>Bye-bye!</p> <p>Good night.</p> <p>Take care.</p>	<p>Goodbye.</p> <p>Bye!</p> <p>See you!</p> <p>Good night.</p> <p>Thanks. Bye!</p>
Köszönet és arra reagálás	<p>Thanks.</p> <p>Thank you very much.</p> <p>Thanks a lot.</p> <p>It's very kind of you.</p>	<p>Not at all.</p> <p>You are welcome.</p> <p>No problem.</p> <p>Don't mention it.</p>
Bemutakozás, bemutatás	<p>My name is...</p> <p>May I/Can I/ Let me introduce myself.</p> <p>May I/Can/ Let me introduce you to Rosy?</p>	<p>Hello.</p> <p>Hi!</p> <p>Pleased to meet you. Nice to meet you.</p>

Telefonon más személy kérése	Can I speak to George, please? Could you put me through to Mrs Hamilton, please?	Yes, just a minute, please.
Telefonálásnál elköszönés	I'll call back again later this evening. It was lovely to speak to you. Thanks for ringing. Bye!	Bye!
Üdvözlőküldés	Give my love / regards to...	I will.
Érdeklődés howylét iránt és arra reagálás	How are you feeling today? What's the matter?	Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not very well, I am afraid.
Engedélykérés és reagálás	May I use your telephone? Do you mind if I open the window?	Yes, go ahead. Not at all.
Bocsánatkérés és arra reagálás	I am sorry. I am very sorry. I beg your pardon	That's all right. It doesn't matter. Never mind.
Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás	Happy Christmas/New year/Birthday! Many happy returns (of the day) Congratulations!	Happy Christmas /New Year/ Birthday! Thank you. Thank you, the same to you.
Megszólítás személyes levélben	Dear John,	
Elbúcsúzás személyes levélben	Best wishes, Love (from), I am looking forward to hearing from you soon.	
Hivatalos levélben megszólítás, elbúcsúzás	Dear Sir, Madam, Dear John	Yours faithfully, Yours sincerely
Együttérzés és arra reagálás	I am sorry. I am sorry to hear that	Oh dear... What a shame!
2. Érzelmek és lelkiállapotok kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Öröm, sajnálkozás, bánat	Are you happy about that? What do you think of that? How do you feel about that?	Great! I'm so glad /very happy. I'm glad to hear that. I'm so pleased that... Good for you. Congratulations. I feel so happy for... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for...

Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság	What do you think of...? Are you pleased with...? Are you happy with...? Are you satisfied with...?	That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice I'm quite satisfied with... I'm quite happy with... I'm quite pleased with... It's not good enough. That wasn't very good.
Csodálkozás	Jane has lost her money. Tom is twenty. This is a book for you. <i>Were you surprised to hear the news?</i>	How come? Is he? What a surprise! <i>I could hardly believe it.</i> <i>Amazing, isn't it?</i>
Remény	What are you hoping for? What are you looking forward to?	I am looking forward to... I hope you'll have time to join me for dinner.
Aggódás, félelem	What's the matter?	I am worried about my boyfriend
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Véleménykérés, és arra reagálás	What do you think? How do you like it?	I think it is rather strange. I like it.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	You are right. You are wrong.	
Egyetértés, egyet nem értés	Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it?	OK All right. I think he's wrong/right.
Érdeklődés, érdektelenség	Are you interested in sports?	I am interested in gardening. It doesn't really bother me.
Tetszés, nem tetszés	Do you like Greek food? What do you think of my boyfriend?	I think it's great. I don't like it. He looks nice.
Dicséret, kritika:	You are really helpful.	
Akarat, kívánság	Would you like a cake?	I'd like an ice-cream, please.
Képesség	Can you speak French? Are you able to ride a horse?	I can understand French. I am unable to ride a horse.
Kötelezettség	Must we fill in this form now? When do we have to leave?	We must fill it in now. Right now.
Szükségesség	Is that necessarily so? <i>Must things really be black and white?</i>	People must sleep sometimes.
Lehetőség	It may rain. She might be late.	
Ígéret	will you come and meet me at the station?	Don't worry, I will. I promise to be there at five.
Szándék, kívánság	What would you like to do? Would you like to have a rest?	I'd like to see that film I'd rather not go out tonight.
Dicséret, kritika	It's great. It's a good idea.	It's boring.
Ítélet, kritika	Do you approve of this action?	That's good/not bad/terrible.
Szándék, terv	Are you going to visit the Browns today?	I'm planning to do so.

<i>Szemrehányás</i>	<i>It's your fault. You shouldn't have acted like that.</i>	<i>It won't happen again, I promise. Mind your own business.</i>
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	What is it? What's it in English? What is his house like?	It's.../ That's.../ It's a kind of.../It's used for... It's big and comfortable.
Információ kérés, adás	Are you all right? When are the guests coming?	Yes, I am. At 6 p.m.
Tudás, nemtudás	Where is she?	I have no idea / clue.
Események leírása	What happened?	First she finished lunch, then she phoned her friend and finally they all met at the cinema.
Bizonyosság, bizonytalanság	Do you think they will come? How old do you think she is?	They will probably come. They might come, or they might not come. She can't be very old. She must be 25.
<i>Feltételezés, kétely</i>	<i>I doubt if he can do it. I don't suppose they can come any earlier. I suppose he is right.</i>	
<i>Ok, okozat</i>	<i>Why is that? What's the reason for that? What caused the accident?</i>	<i>Well, simply because she'd like to meet the teacher. He didn't give way; this is how it happened.</i>
<i>Cél, magyarázat</i>	<i>What's this used for? What's the point of that? How does it work? Can you tell me the way to..?</i>	<i>It's for cooking. It's to work with. You switch it on here Take the second turning on the right.</i>
<i>Emlékezés, nem emlékezés</i>	<i>Do you remember where you left it? Did you remember to lock the door?</i>	<i>I can't remember where I put my handbag. I don't remember saying that. I have forgotten to lock the door.</i>
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		
Kérés és arra reagálás	Can you give me a pen? <i>Do you have a pen by any chance?</i>	Yes, sure. Yes, of course. I'm afraid I can't. <i>I am afraid, I don't.</i>
Javaslat és arra reagálás	Let's go to the cinema tonight.	Good idea.
Segítségkérés és arra való reagálás:	will you do the washing up for me, please?	Certainly. Not now. I am very busy.
Segítség felajánlása	I am going to the food-store. Shall I bring you something? I'll do the ironing for you.	No, thank you. That would be kind of you.
Meghívás és arra reagálás	Are you free on Tuesday? Let's meet on Sunday.	Yes, I am. Good idea.

Kínálás és arra reagálás	Have an orange. Here you are. <i>Let me get you another drink.</i>	Yes, please. No, thank you. Thank you.
Tanács és arra reagálás	What shall I do? What do you recommend me?	I think you should ... I don't think you should....
Reklamálás	<i>It was terrible.</i> <i>It's too cold.</i> <i>I have a complaint.</i> <i>This doesn't work.</i>	
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
Megértés biztosítása	Visszakérdezés, ismétléskérés	Did you say the castle? Sorry, where does she live? Sorry, what did you say his name was?
	Nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értés ellenőrzése	Sorry, I don't understand. Could you understand? Am I making myself clear? Sorry, what does that mean?
	Betűzés kérése, betűzés	Can you spell it for me? It spells...
	Felkérés hangosabb, lassúbb beszédre	Could you speak a little more slowly, please? Sorry, I couldn't catch it. Sorry, that was a bit too fast.
Párbeszéd strukturálása	Beszédszándék jelzése, beszélgetés kezdése	I'll tell you what; I've just had a thought. The question is how many ..... The trouble is, that....
	Elemek összekapcsolása	Put the blouse on first, and then...
	Összefoglalás	Well, to sum it up..., All in all...
	Beszélgetés lezárása	Right...okay Well, it's been nice talking to you.
	<i>Helyesbítés</i>	<i>No, nowadays it is not the case.</i>
	<i>Kiemelés, hangsúlyozás</i>	<i>It's me who wants to go.</i> <i>The only problem here is, ...</i>

Fogalomkörök B1

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történet, létezés kifejezése			

	Jelenidejűség	Present Simple	When do you get up? I don't drink milk.
		Present Continuous	Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.
		Present Perfect Simple	Have you done your room? I haven't finished it yet.
		<i>Present Perfect Continuous</i>	<i>I have been learning English for 4 years.</i>
		<i>Present Simple Passive</i>	<i>The school is renovated as it is very old.</i>
		<i>Present Perfect Passive</i>	<i>Our car has just been repaired.</i>
	Múltidejűség	Past Simple	And then she kissed me. Why didn't you come yesterday?
		<i>Past Continuous</i>	<i>What were you doing at five yesterday? I was watching TV when he phoned.</i>
		<i>Past Simple Passive</i>	<i>When was this book written?</i>
	Jövőidejűség	Going to	What are you going to do on Saturday?
		Future with <i>will</i>	When will you be fourteen?
		<i>Future Simple Passive</i>	<i>When will it be done?</i>
Birtoklás kifejezése		Past forms of have	I didn't have many friends at school.
		Have with <i>will</i>	At the age of 25 I will have a car.
		Possessive adj.	My, your, his/her/its, our, their dog
		Genitive 's	Kate's brother Whose?
		Possessive pronouns	Mine, yours, his
		Belong to	Who does this bag belong to? Oh, this is mine.
Térbeli viszonyok	Irányok, helymeghatározás	Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs Picture location Geographical location	Here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, ...
Időbeli viszonyok	Gyakoriság	How often?	Always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day.
	Időpont	When? What time? What's the time?	Now Yesterday, last week, two years ago Tomorrow, next week In 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday It's eight. It's quarter to eight.

	Időtartam	How long? (Past simple)	How long were you in Spain? One month.
		Adverbs with the Present Perfect Already, yet, just <i>How long (Present Perfect Simple, Continuous)</i>	I have already read it. He has not finished yet. She has just entered the room. <i>We haven't met yet, I suppose.</i> <i>I have been sitting here for hours.</i>
Mennyiségi viszonyok		Singulars and plurals Regular and irregular plurals	Boys, girls Children, people, men, women ...
		Cardinal numbers 1-100-	
		Ordinal numbers	first, second...
		Countable nouns Uncountable nouns	How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs. How much money have you got? I've got a lot of/little money. A cup of tea, a piece of chocolate
			all, both, none, neither, every, each There were 3 apples on the plate. Each tasted good.
Minőségi viszonyok	Hasonlítás	Comparative and superlative of short adjectives With long adjectives Irregular comparative and superlative forms of adjectives Enough Too, quite	Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl. She is the most intelligent of all. I'm as tall as you. This novel is more interesting than the other one. Good/bad (better, worse) What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like? It isn't good enough. The cake tastes quite good.
Modalitás	Képesség engedélykérés	Can (ability) Can/could/may expressing permission	I can swim. Can/could/may I join you,
		Could, was able to <i>Manage to</i>	At last I could pass the exam. She was able to open the tin with a knife. <i>How did you manage to come in?</i>
		Should/shouldn't	You should ask her.
	Kötelezettség	Have to (Past)	Did you have to be there?
	Tiltás	Mustn't	You mustn't smoke here.
	Valószínűség, lehetőség	Must/may/might/can't + present infinitive (certainty)	John must be ill. He can't be at school.

Logikai viszonyok		Linking words	And/or/but/because
	Feltételesség	Conditional I. <i>Conditional II.</i>	We'll stay at home if it rains. <i>We would stay at home if it began to rain.</i>
	Célhatározás	purpose	<i>We help you so that you can pass this exam.</i>
Szövegösszetartó eszközök		Articles Some+plural noun any+plural noun Some +singular noun Any +singular noun Nominative and Accusative of personal pronouns Demonstrative pronouns Indefinite pronouns <i>Relative pronouns</i> <i>one, ones</i> <i>Substitute do</i>	A, an, the There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase. There isn't any juice in my glass. I, he, they... Me, him, them... This, that, these, those Somebody, anybody, nobody, everybody <i>The girl who lives next door bought a car. The book I gave you...</i> <i>Which one would you like?</i> <i>He asked me to help him, and I did.</i>
Függő beszéd	Jelen időben	Reported speech with present reporting verb	He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.
		<i>Reported speech with past reporting verb</i>	<i>She said I was handsome.</i> <i>I asked him if we had met before.</i>

NÉMET NYELV

Óraszámok:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.
Óraszám	144	144	108	93	155

Célok és feladatok

A korszerű idegennyelv-tanítás elsődleges célja a nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése. A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni.

A 9-13. évfolyamon az idegennyelv-tanítás szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett nyelvi fejlesztésre, valamint annak eredményeire. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság fejlesztése. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban folytatódik az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése, illetve az idegen nyelv felépítésének és szerkezetének még mélyebb és árnyaltabb megismerése.

A diák aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az egész életen át tartó nyelvtanulás megalapozásának. Fejlesztéséhez szükség van a tanulási stratégiák egyre tudatosabb elsajátítására, további útmutatásra az önálló tanuláshoz, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének

értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassa alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegen nyelvgondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol, és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Módszerek

Az idegen nyelv-oktatás a középiskolában is tevékenység- és tanulóközpontú, vagyis a tanuló számára olyan életkorának, illetve érdeklődésének megfelelő helyzeteket teremt, amelyekben a nyelvet eszközként, hatékonyan használja, a nyelvi funkciókat kommunikációs szándékának megfelelően alkalmazza, és birtokában van a megfelelő szókincsnek.

Kiemelten fontos a nyelvoktatásban az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemlélet, mely épít a más tantárgyak keretében szerzett ismeretekre, és az idegen nyelven megszerzett tudással pedig gazdagítja más tantárgyak tanulását. Projektfeladatok, információgyűjtés a szaktantárgyhoz, internetes kutatómunka, mind-mind történhet idegen nyelven is, felkészítve a tanulót a munka világában zajló információcserére.

A hosszú távon is fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a nyelvtanulási céljai élővé, valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás fontos szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében. A nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése tehát a felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, valamint általában a nyelvtanulási lehetőségek, (idegen nyelvű filmek, könnyített olvasmányok, e-mail levelezés, idegen nyelvű színi előadások, internetes kutatási feladatok stb.), amelyek feltételezik és fejlesztik az aktív, önálló tanulói magatartást. Ennek kialakítása és megalapozása a nyelvtanulási egyik fontos feladata. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunka, amelyek fejlesztik a tevékenység-központú tervezést, a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást, és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. A nyelvoktatási munka tervezése során fontos szerepet kapnak az egyéni tanulási sajátosságok és igények is.

A nyelvtanítás folyamatában szükséges, hogy a tanuló a digitális tartalmak feldolgozásához segítséget kapjon. Az iskolai és az otthon elvégzendő feladatoknak köszönhetően a diák már képes arra, hogy digitális eszközökön keresztül is megértse és létrehozza szöveget, valamint interakciót folytasson és tartalmat közvetítsen angol nyelven. Az idegen nyelvi órák során, valamint az iskolán kívüli célnyelvi tevékenységek által a nyelvtanuló részesévé válhat az adott kultúrának, kapcsolatot teremthet anyanyelvi beszélővel, és ilyen módon a saját és más kultúrákkal szembeni tudatossága erősödik. Az ismeretszerzésben segíthetnek a célnyelvi országokról szóló olvasmányok vagy filmek, vagy a rendszeres idegen nyelvi projekt feladatok, melyet a tanuló akár egyénileg, akár csoportosan készíthet el. E tapasztalatok által a nyelvtanuló a nevelési-oktatási szakasz végére képes saját nemzeti sajátosságait és értékeit a célnyelven közvetíteni.

A motiváció fenntartása és erősítése érdekében a nyelvórát továbbra is a pozitív, stresszmentes, jó hangulatú tanulási környezet jellemzi, amelyben a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő, érdekes, nyelvi és kognitív szempontból is kihívást jelentő feladatokat old meg. A változatos munkaformák, a projektmunkák, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása, valamint az irányító oktató és a társak visszajelzései, a különféle értékelési formák a középiskolában is segítik a tanulót abban, hogy továbbra is szívesen és örömmel vegyen részt a tanórai feladatokban. Önbizalma erősödik, nyitott és motivált marad nyelvtudása hosszú távú fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakasz végére magabiztossá válik, és egyre inkább szívesen és tudatosan használja nyelvtudását. Képes saját hibáit észrevenni, javítani, valamint saját és társai haladását értékelni.

A nyelvtanulásban a valódi kommunikációs szituációknak és a valós nyelvi cselekvéseknek az alapja az idegen nyelvű szöveg, mely a nyelvtanuló számára tartalmi és nyelvi szempontból is illeszkedik életkorához és érdeklődéséhez. A jól megválasztott, megbízható tananyag nagy segítség oktatónak és tanulónak egyaránt, és a tanulási folyamat sikeressége szempontjából meghatározó lehet. E nevelési-oktatási szakasz egyik legfontosabb célja a szövegkompetencia tudatos fejlesztése egyre elvontabb és összetettebb szövegek révén. A nyelvtanulónak képessé kell válnia arra, hogy a szövegeket megértse, és az azokból kinyert információkat fel tudja használni saját kommunikációs céljainak megvalósítására. Hangsúlyos szerepe van emellett a nyelvi eszközök funkcionalitásának, melyek nem különálló egységekként, hanem kontextusba ágyazottan kell, hogy megjelenjenek. A nyelvtanulót arra is képessé kell tenni, hogy a szövegértés és a szövegalkotás során a nyelvi eszközök szövegben betöltött funkcióját tudatosan kezelje, és szövegkohéziós, valamint figyelemvezető eszközöket használjon.

A nyelvi tartalmak és eszközök átadása továbbra is kontextusba ágyazottan, szövegek alapján, konkrét beszédhelyzetekben akár nonverbális és/vagy vizuális elemekkel megsegítve történik. A használható nyelvtudás és a valós kommunikáció elsajátítása érdekében továbbra is integráltan kell fejleszteni a nyelvi és nem nyelvi készségeket.

Az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik, így a tanulókat nyelvtudásuk alapján nyelvi szintfelmérés követően osztjuk be.

Tanulási eredmények

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a 13. évfolyam végére a KER szerinti B2 nyelvi szint a kimeneti cél, ezen belül a továbbtanulni nem szándékozó tanulónak fel kell készülnie legalább a középszintű idegen nyelvi érettségi követelményeinek sikeres teljesítésére. A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló témakörtől függetlenül ismer és tudatosan alkalmaz nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, képessé válik arra, hogy nyelvtudását valós, személyes, tanulással kapcsolatos vagy szakmai céljaira alkalmazza, valamint készül az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életen át tartó tanulásra. Ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére.

9–10. ÉVFOLYAM

Ennek a nevelési-oktatási szakasznak a fő célja az, hogy a tanuló az előző szakaszokban megalapozott idegen nyelvi kommunikatív kompetenciáját továbbfejlessze. A nyelvi alapkészségek kialakítása mellett egyre hangsúlyosabbá válnak a társadalom és a nyelvhasználat valamint a jel- és szabályrendszerek kapcsolatai, melyek fejlesztése összhangban áll a Nat-ban megfogalmazott egyéb kulcskompetenciákkal és nevelési célokkal. Ebben a szakaszban is fontos, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ébressze fel a tanulóban a világ megismerésének lehetőségét, az ismeretek, a tudás átadásának igényét, a kreatív, felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint fejlessze a digitális kompetenciákat.

Nyelvtudásának fejlődésével egyidőben a tanuló ebben a szakaszban is tovább halad az önálló, tudatos nyelvhasználóvá válás útján. Nemcsak egyre több és árnyaltabb valós kommunikációs helyzetben tudja használni a nyelvrákon megszerzett tudását, hanem azt is egyre jobban érti, hogy a használható nyelvtudás a felnőtt élet, elsősorban a továbbtanulás, a szakmai boldogulás egyik alapvető kulcsa, és egyre inkább kész lesz arra, hogy akár elvontabb témákban is alkalmazza nyelvi ismereteit, készségeit. Ezért a nyelvráknak segíteniük kell a tanulót abban,

hogy az elsajátított nyelvi eszközöket egyre inkább személyes érdeklődéséhez, terveéhez, valamint boldogulásához igazodó valós kommunikációs helyzetekben használhassa.

Az egyre összetettebbé váló tartalmak megértésének, elsajátításának és használatának érdekében a diák továbbra is sokféle, érdekes, kihívást jelentő feladatot old meg a nyelvvórákon. A változatos munkaformák lehetőséget biztosítanak arra, hogy együtt dolgozzon társaival, például projektmunkákban, kiselőadásokban, vitafórumokon és ezek során használja kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, illetve, hogy kifejtse véleményét hagyományos és digitális csatornákon is. Érzékenységből, (ön)kritikusságából adódóan különösen fontos az irányító tanár támogató visszajelzése, és az a többféle értékelési forma, amelyek által segítséget és mintát kap önmaga és társai értékeléséhez, megtanulja saját és mások hibáit felismerni és azokat helyükön kezelni. Így válik egyre inkább önállóvá a nyelvtanulás és a nyelvhasználat terén is. Az egyéni érdeklődés és igények figyelembevétele meghatározó, ezért a nyelvvóraiba be kell emelni olyan idegen nyelvi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvvórákon kívül szívesen foglalkozik, ennek megfelelően az osztálytermi vonatkozások súlya ebben a szakaszban tovább csökken.

A helyi tanterv a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelíti meg. A tanuló újabb szövegtípusokkal – nyelvi szintjének és érdeklődésének megfelelő ifjúsági irodalmi olvasmányokkal, személyes élményeihez kapcsolódó szövegekkel – ismerkedik meg. A gondosan kiválasztott, lehetőség szerint autentikus szövegek feldolgozása során tovább fejlődik a tanuló szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége. A célnyelvi ismeretszerzés és tudásmegosztás az általános iskolához képest hangsúlyosabbá válik. Új témakörként megjelenik a tudomány és technika, a kommunikáció és az utazás és turizmus. A már ismert témakörök is bővülnek, összetettebbé válnak. Kettévál a személyes és környezeti témataromány, a személyes témataromány kiegészül a tágabb emberi kapcsolatok, az életmód, valamint az ember és társadalom témakörökkel, a környezeti pedig a környezetvédelemmel. Míg az osztálytermi témakör, valamint a személyes és a környezeti vonatkozások súlyacsökken, addig hangsúlyosabbá válnak a kereszttantervi, a kibővített közéleti, aktuális, célnyelvi és nyelvtanulási tématarományok. A hozzájuk rendelt óraszámok továbbra is ajánlások, inkább a tématarományok feldolgozásának javasolt mélységét jelölik.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerinti B1 nyelvi szintet.

Az egyes témakörökön kívül a helyi tantervben megtalálhatók az adott szakasz végére elsajátítandó nyelvi funkciók, valamint nyelvi elemek és struktúrák, célnyelvi példákkal. A 9-10. évfolyamokra vonatkozó listákban nem jelennek meg az általános iskolában elsajátított

elemek, de ezek további gyakorlása, tudatosítása elengedhetetlen a KER szerinti B1 szint eléréséhez.

Nyelvi funkciók a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható

német nyelvű kifejezések példák):

- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ... / Es freut mich, dass ...)
- sajnálat kifejezése (Es tut mir leid!)
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- csodálkozás kifejezése (Oh, das ist aber ... ! / Das kann doch nicht wahr sein!)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen!)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass... / Das ist aber schlimm!)
- ígéret kifejezése (Ich mache das schon!)
- szándék, terv kifejezése (Ich will / werde schnell abwaschen.)
- elismerés és dicséret kifejezése és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. Danke.)
- ítélet, kritika kifejezése (Blödsinn! Das ist nicht richtig/wahr)
- elvárás kifejezése (Ich soll pünktlich zu Hause sein.)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht. Ich bin mir nicht sicher, wann ich zu Hause ankomme.)
- események leírása (Zuerst erreichten wir den Berg, dann stiegen wir hoch, und zum Schluss besichtigten wir die Burg.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte?)
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre (Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?)
- bemutatás (Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.)
- gratuláció kifejezése és arra reagálás (Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.)
- együttérzés és arra reagálás (Es tut mir Leid für dich. Danke.)
- hála kifejezése (Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.)
- félelem kifejezése (Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.)
- egyetértés, egyet nem értés kifejezése (Ich bin der gleichen Meinung. Ich bin anderer Meinung.)
- véleménykérés kifejezése (Sind Sie damit einverstanden, dass...)
- ellenvetés kifejezése és visszautasítása (Sie haben Recht, aber... / Das stimmt zwar, aber

...)

- szemrehányás kifejezése (Konntest du wirklich nicht früher kommen?!))
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (Ich erinnere mich (nicht) daran, dass/ob/wie...)
- reklamálás (Entschuldigung, ich habe ein Problem mit .... / Ich möchte mich über ... beschweren.)
- tanácskérés és -adás, ajánlattétel kifejezése (Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor, ...)
- segítség felajánlása, elfogadása (Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon., Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.)
- beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás (Dabei fällt mir ein, .../Darf ich hier hinzufügen, ...)
- megerősítés kifejezése (Ja, aber natürlich. Völlig recht.)
- körülírás, példa megnevezése (Das ist also ein Gegenstand, der ...)
- érdeklődés, érdektelenség (Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.)
- elismerés, dicséret és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. – Danke.)
- közömbösség (Das ist mir egal.)
- indoklás (Ich kann nicht kommen, weil...)
- szóbeli üdvözlőküldés (Liebe Grüße an Ihre Frau.)
- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Sehr geehrter Herr ..../Sehr geehrte Frau ..., Mit freundlichen Grüßen, Mit herzlichen Grüßen)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Ich möchte etwas hinzufügen.)
- elemek összekapcsolása szóban (Zuerst, dann, danach, schließlich)
- mondandó összefoglalása (Insgesamt, zusammenfassend)
- beszélgetés lezárása (Danke für das Gespräch.)
- segítségkérés és arra reagálás (Könntest du mir bitte helfen? Ja, sehr gerne.)
- engedélykérés és arra reagálás (Darf ich ... ? Ja, natürlich. / Ja, es ist erlaubt.)
- feltételezés, kétely kifejezése (Ich vermute..., Ich weiß nicht, ob ....)
- magyarázat kifejezése (Wir funktioniert es? Es funktioniert mit Strom., Wozu braucht man dieses Programm? Das braucht man zum Lernen.)
- bánat, elkeseredés kifejezése (Das ist wirklich traurig zu hören., Ich bin enttäuscht.)

Nyelvi elemek, struktúrák a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- személytelenség (Es ist warm. Es schneit.)
  - függő beszéd jelen időben (Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.)
  - vonzatos igék (Ich denke viel an den Sommer), névmási határozószók (Woran denkst du viel? Ich denke daran, ...)
  - főnévként használt melléknév (der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter), melléknévi igenév (der Reisende, der Angestellte)
  - modalitás: módbeli segédigék Präteritumban (Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.), brauchen zu + Inf. (Heute brauchst du nicht mitzukommen.)
  - műveltetés jelen időben és első múltban: lassen (Wir lassen / ließen unser Auto reparieren.)
  - szenvedő szerkezet jelen és múlt időben (Sie werden/wurden vom Flughafen abgeholt. Sie sind eingeladen worden.)
  - zu + Inf. szerkezet (Es ist schön, hier zu sein.)
  - mellékmondatok: alanyi mellékmondat (Es freut mich, dass du hier bist.), tárgyi mellékmondat (Ich weiß, dass du viel zu tun hast., Ich weiß nicht, ob er morgen Zeit hat.), helyhatározói mellékmondat (Du sollst dort arbeiten, wo du wohnst.), időhatározói mellékmondat egyidejűségre (Als ich Kind war, las ich sehr gerne Märchen.) és elő- és utóidejűségre (Nachdem Liza die Hausaufgabe gemacht hatte, kochte sie einen Tee.) vonatkozóan, okhatározói mellékmondat (Ich kann an dem Ausflug nicht teilnehmen, weil ich krank bin.), célhatározói mellékmondat (Ich bin ins Kino gekommen, um mir den neuen Film anzuschauen.), vonatkozó mellékmondat (Ich mag dieses Lied, das du singst.)
  - névmások szövegben betöltött funkcionális használata: mutató névmás (dieser, diese, dieses, derselbe, dieselbe, dasselbe), vonatkozó névmás (der, die, das)
  - feltételeesség jelen időben (Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.), wäre, hätte, würde (Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?), módbeli segédigék feltételes módban (könnte, müsste stb.)
  - kollokációk, Funktionsverbgefüge (eine Reise machen, zur Verfügung stehen)
- Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:
- az adott témartományban megért összetettebb célnyelvi szöveget;
  - az adott témartományban létrehoz összetettebb célnyelvi szöveget;
  - az adott témartományban életkorának megfelelő interakciót folytat.

A 9–10. évfolyamon a német nyelv tantárgy alapóraszámja: 288 óra. (heti 4 óra, tanévenként 144 óra)

Tankönyv: Giorgio Motta, Beata Cwikowska: Direkt neu 1, Direkt neu 2, Klett Kiadó

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	30
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	30
Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	20
Reisen und Urlaub, Tourismus	20
Öffentliches Leben, Unterhaltung	30
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	20
Interkulturelle und landeskundliche Themen	20
Fächerübergreifende Themen und Situationen	20
Aktuelle Themen	30
Wissenschaft und Technik, Kommunikation	25
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	33
Összes óraszám:	288

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich:

Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló vagy elképzelt eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő jellemzésével;
- leír összetettebb cselekvéssort, történetet, személyes élményeket, elvontabb témákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématarományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématarományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- a társalgást fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt, akár ismeretlen beszélgetőtárs esetében is;
- előkészület nélkül részt tud venni személyes jellegű, vagy érdeklődési körének megfelelő ismert témáról folytatott társalgásban;
- a tématarományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- a tanult nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő helyzetekben alkalmazza;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- szóban és írásban átad nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- a társalgásba aktívan, kezdeményezően és egyre magabiztosabban bekapcsolódik az érdeklődési körébe tartozó témák esetén a személyes tématarományon belül;
- a mindennapi élet különböző területein, a kommunikációs helyzetek széles körében tesz fel releváns kérdéseket információszerezés céljából, és válaszol megfelelő módon a hozzá intézett célnyelvi kérdésekre;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót

folytat;

- mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Freizeittorte, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Persönliche Dienstleistungen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste, Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbys, Freizeitaktivitäten, Haushalts –und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, tägliche Aufgaben,
A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Familienkreis, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, häufige Krankheiten und Verletzungen, medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause, positive und negative Charakterzüge Wohlstand, Lebensphasen, Zukunftspläne, persönliche Erfolge und Misserfolge, Jungsein, Frauenrolle-Männerrolle
- Személyes élethez tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Interakció a személyes tématarományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- csoportos projekt (plakát készítése): a sport fontossága, egészséges életvitel
- kutatómunka: házi gyógymódok, házi praktikák

- projekt (egyéni): családfa készítése, képekkel, szóbeli prezentációval
  - közeli és távoli rokonok
  - kedvenc rokonaim - miért?
  - névadási szokások a családon belül
  - érdekes családi történetek a múltból
  - jövőképem (plakát, prezentáció)
  - példaképem, ill. egy híres ember élete
- internetes kutatómunka és csoportos projekt – családok a DACHL országokban
  - különbségek, hasonlóságok
  - a mai kor családtípusai
  - szerepek a családon belül
  - a fiatal és az idős családtagok helyzete a különböző országokban
  - a felnőtté válás hivatalos ideje a különböző országokban – miért más-más?
- vitafórum
  - pl. tinédzserek helyzete a családban
- szerepjáték:
  - pl. az orvosnál, a fodrásznál, a postán
  - telefonos beszélgetések különböző szakemberekkel
- prezentáció készítése:
  - a. családi ünnepek a német és magyar családoknál – hasonlóságok és különbségek
- közvélemény kutatás:
  - a. hobbik, érdeklődési körök

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématarományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;

- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott témartományhoz tartozó és az érettségi témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott témartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Natur, Zuhause, Städte, auf dem Lande geografische Orte, Weltall, die Erde
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Wetter und Klima, Jahreszeiten
- A környezeti és természeti témartományhoz tartozó információk átadása
- Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos témartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- csoportos projektmunka (plakát, prezentáció készítése):
  - a vidék és a város összehasonlítása
- kérdőív készítése, közös kiértékelése: „Sind Sie ein Ökotyp?“

- interjú készítése: „Was tust du für die Umwelt?”
- kisfilm megtekintése célnyelven: pl: természeti katasztrófák, környezetvédelem, újrahasznosítás
- internetes kutatás:
  - veszélyeztetett állatok
  - eltűnő növények
  - nemzeti parkok a célnyelvi országokban és Magyarországon
  - a tengerek szennyezése - műanyagszigetek a tengerben
- kiselőadás készítése:
  - veszélyben a Földünk
  - a klímaváltozás jelenlegi és lehetséges hatásai
  - a nemzeti parkok és állatkertek feladatai
  - mennyire egészséges lakóhelyem környezete?
- vitafórum:
  - hasznosak-e az állatkertek?
  - jó-e kutyát tartani lakótelepi lakásban?

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi a szintjének megfelelő célnyelvi, komplexebb tanári magyarázatokat a nyelvórákon;
- a tématarományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- részt vesz a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- alkalmazza a hangzó szövegből nyert információt feladatok megoldása során;
- alkalmazza az írott szövegből nyert információt feladatok megoldása során;

- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- visszaad tankönyvi vagy más tanult szöveget, elbeszélést, nagyrészt folyamatos és érthető történetmeséléssel, a cselekményt logikusan összefűzve;
- váratlan, előre nem kiszámítható eseményekre, jelenségekre és történésekre jellemzően célnyelvi eszközökkel is reagál tanórai szituációkban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven:
Angestellte in der Schule
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven:
Bildungsinstitutionen, Teile des Schulgebäudes
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens/der Sprachverwendung außerhalb der Schule
- A témakörre jellemző ismeretek, összehasonlítások célnyelven: Schulsystem in Ungarn und in den DACH-Ländern
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven:
Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven:
Schulfächer, Wissen, Ziele mit dem Sprachenlernen, verschiedene Wege des Lernens
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Életkorak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
- Életkorak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- szerepjátékok:
  - konfliktus az iskolában, osztályban (osztálytárssal, tanárral)
  - különböző foglalkozások bemutatása
  - 'Álomszakmám'
- egyéni kutatás és képes beszámoló:
  - régi és új iskolám összehasonlítása - történetük, híres tanáraik
  - a magyarországi és a németországi iskolarendszer összehasonlítása
- csoportmunka / projekt:
  - egy osztályprogram megtervezése
  - 'Az ideális iskola' jellemzői
  - kisfilm készítése: „Unsere Schule”
- internetes kutatómunka: képes beszámolók
  - érdekes iskolák a célnyelvi országokban és hazánkban
- vitafórum:
  - hasznos-e az iskolai egyenruha?
  - jó dolog-e a bentlakásos iskola?
  - milyen a jó tanár?
- íráskészség fejlesztése:
  - beszámoló írása egy iskolai eseményről az iskolai újság részére
  - e-mail írása egy angliai barátomnak a sok házi feladatról

TÉMAKÖR: Reisen und Urlaub, Tourismus

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématarományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;

- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématarományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématarományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen öffentliche Dienstleistungsbetriebe in Ungarn und im Ausland
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt Stadtführung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede Währungen, Wirkung des Tourismus auf Menschen und Wirtschaft
- Az utazás és turizmus tématarományhoz tartozó egyszerű információk átadása
- Interakció az utazás és turizmus tématarományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka egyénileg, párban vagy csoportban:
  - híres helyek, épületek bemutatása a DACHL országokban
  - híres helyek, épületek bemutatása Magyarországon

- lakóhelyünk turisztikai nevezetességeinek bemutatása célnyelven
  - 'Álomnyaralásom' részletes megtervezése
  - felkészülés egy külföldi útra (utazási előkészületek listája)
- internetes kutatás
    - érdekes, szokatlan szállások
    - különleges utazási lehetőségek, járművek a nagyvilágban
  - játék: Találd ki, melyik nevezetességről beszélek!
  - felmérés készítése az osztályban:
    - ki melyik országot szeretné megismerni? - Melyik a legnépszerűbb célpont?
    - ki hol szeretne nyaralni? (tengerpart? Balaton? hegyvidék? stb.)
  - szituációs játék
    - szállásfoglalás/bejelentkezés/ügyintézés
    - 'Én vagyok az idegenvezető – az osztály a turistacsoport'
  - panaszlevél és/vagy kritika írása: egy hotelről, szórakozóhelyről
  - vitafórum
    - egyéni vagy társasutazás?
    - üdülés vagy aktív nyaralás?
  - kérdőív készítése, elemzése: „Bist du abenteuerlustig?”
  - Plauderstube: irányított kérdések segítségével

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben, Unterhaltung

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott tématarományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;

- írásban röviden indokolja érzéseit, gondolatait, véleményét már elvontabb témákban;
- összefoglalja ismert témában nyomtatott vagy digitális alapú ifjúsági tartalmak lényegét röviden és érthetően;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématarományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget;
- egyre szélesebb körű témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat megfelelő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- információt vagy véleményt közlő és kérő, összefüggő feljegyzéseket, üzeneteket ír;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dienstleistungen
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése: Freizeitaktivitäten, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közéleti tématarományhoz tartozó egyszerű információk átadása, cseréje
- Interakció a közéleti tématarományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- vitakészség fejlesztése:
  - vidéki-városi élet előnyei és hátrányai

- az olvasás szerepe a 21. században
  - 'mozik' – kellenek még?
  - Klasszikus zene = a régmúlt pop zenéje?
- íráskészség fejlesztése:
- brossúrák, adatlapok kitöltése,
  - film/könyvajánló brossúra készítése
  - plakátok, szórólapok, hirdetések készítése
- csoportos projektmunka (prezentáció, plakát készítése):
- szórakozási lehetőségek lakóhelyeden
  - a média szerepe a mai korban
- kutatómunka
- külföldi kulturális események megismerése, bemutatása
  - hazai fesztiválok bemutatása, értékelése
  - kiállítások, érdekes múzeumok bemutatása
- projektmunka
- mi szórakoztatta nagyszüleinket/szüleinket?
  - mi szórakoztat minket?
- egy német nyelvű – korosztályi érdeklődésnek megfelelő – film megtekintése, megbeszélése
- egy rövid német nyelvű novella órai feldolgozása

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beazonosít nyelvtanulási célokat és ismeri az ezekhez tartozó nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;
- nyelvtanulási céljai érdekében tudatosabban foglalkozik a célnyelvvel;
- céljai eléréséhez társaival párban és csoportban is együttműködik;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- egyre tudatosabban használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;

- körülírással közvetíti a jelentéstartalmat, ha a megfelelő szót nem ismeri;
- ismert témákban a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondat jelentését;
- félreértéshez vezető hibáit kijavítja, ha beszédpartnere jelzi a problémát;
- a kommunikáció megszakadása esetén más stratégiát alkalmazva újakezdi a mondandóját;
- a társalgás vagy eszmecsere menetének fenntartásához alkalmazza a rendelkezésére álló nyelvi és stratégiai eszközöket;
- nem értés esetén tudja tisztázni a tartalmat;
- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével céljainak megfelelő érzéseket és beszédszándékokat fejez ki;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hibáiból levont következtetéseire többnyire épít nyelvtudása fejlesztése érdekében;
- megfogalmaz hosszú távú nyelvtanulási célokat saját maga számára;
- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédképességének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- használ kiemelést, hangsúlyozást, helyesbítést;
- összekapcsolja a mondatokat megfelelő kötőszavakkal, így követhető leírást ad vagy nem kronológiai sorrendben lévő eseményeket is elbeszél;
- a szövegek létrehozásához nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt használ;
- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő kiejtést, beszédtempót és intonációt;
- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó írott – akár egyszerűbb irodalmi – szöveg tartalmát;
- a szöveggörnyezet alapján kikövetkezteti a szövegben előforduló ismeretlen szavak jelentését;

- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- kikövetkezteti a szövegben megjelenő elvontabb nyelvi elemek jelentését az ajánlott tématarományokhoz kapcsolódó témákban;
- nyelvi haladását fel tudja mérni;
- hibáit az esetek többségében is tudja javítani.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, autonomes Lernen,
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák egyre tudatosabb alkalmazása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- gyakorló feladatok készítése (akár online is) az osztálytársak részére
- nyelvtani, szókincsfejlesztő játékok készítése és játszása az órán
- internetes kutatás és beszámoló
  - új szavak jelentéséről, eredetéről, szinonímáiról
  - a magyar és a német nyelv eredetéről, a különböző nyelvcsaládokról
  - a dialektusokról
  - kedvenc pop dalom érdekes szófordulatai
- olvasásértés fejlesztése: ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése
- 'Osztálykönyvtár'
  - évente egy-két könnyített olvasmány elolvasása, egyéni értékelése, ajánlása
- íráskészség fejlesztése
  - cikkek egy havonta megjelenő német nyelvű osztály 'hírlaphoz' (pl: LUX') felhasználva az aktuális témákhoz végzett kutatómunkákat
  - német nyelvű hirdetőtábla az osztályban az aktuális hírekkel/felhívásokkal németül

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;
- ismeri és keresi a főbb hasonlóságokat és különbségeket saját anyanyelvi és a célnyelvi közösség szokásai, értékei, attitűdjei és meggyőződései között;
- felismeri a legfőbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- tájékozott a célnyelvi országok jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten Kunst, Geschichte
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása
- Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka
  - a hagyományok ápolása Magyarországon és a DACHL országokban
  - Mik a legfőbb sportágak a két országban és miért?
  - a népviselet szerepe hazánkban és a DACHL országokban
- internetes kutatómunka
  - a karácsonyfa eredete és elterjedése
  - a német himnusz eredete és változásai
- prezentáció
  - a karácsony ünneplése a világ országaiban
  - a magyar történelem egy kiemelkedő eseménye
- játék
  - leírás készítése/receptek – magyar vagy német/osztrák/svájci specialitás
  - kvíz különböző országok étkezési szokásairól
- kritika írása egy étteremről, kulturális programról az iskolai/osztály újságba

- vitafórum
  - milyen kulturális meglepetések érhetnek a DACHL országokban?

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projekt munkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- kiszűr konkrét információkat nyelvi szintjének megfelelő szövegből, és azokat összekapcsolja egyéb ismereteivel;
- használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projekt munka (egyéni)
  - szókincsgyűjtés a kedvenc tantárgyam bemutatásához
  - egy magyar tudós/író/költő/történelmi hős életének ismertetése
- (papíralapú vagy online) poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről
- vitafórum
  - melyik tantárgyat hogyan hasznosíthatjuk a felnőtt életben?
  - kell-e a mindennapos testnevelés?
  - fontos-e a zene és a tánc?
  - kell-e könyvet olvasnia a 21. század fiataljának?
  - fontos-e az irodalmi művek lefordítása, filmek szinkronizálása?
- játék

- szavak gyűjtése és elhelyezése a különböző tantárgyak oszlopai alá – kié a leghosszabb lista?
- egy történelmi esemény modellezése szerepjátékkal

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- megérti a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi hírek, események lényegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkorának és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkorának és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- vitafórum egy aktuális eseményről
- újság készítése, rövid cikkek írása az aktuális témákban
- videók megtekintése
  - hírműsorok
  - aktuális eseményekről szóló tudósítások
  - riportok
- szerepjáték
  - 'néma' videókhoz szöveggészítés és eljátszás
  - TV interjúkészítés egy híres emberrel (pl. sportolóval)
- internetes kutatómunka
  - egy aktuális esemény előzményeiről, részletesebb információkról

- szókincsfejlesztés a média világához
- nyelvi/stilisztikai tudatosítás = az újságnyelv
  - a szalagcímek nyelvezete
  - az újságcikkek stílusa, szerkezete
  - különbség egy hír írott és szóbeli megjelenésében

TÉMAKÖR: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématarományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- összefüggően, érthetően és nagyrészt folyékonyan beszél az adott tématarományhoz tartozó témákban a tanult nyelvi eszközökkel, felkészülést követően;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- értelmezi a számára ismerős, elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;
- megérti és értelmezi a lényegét az ajánlott tématarományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet

- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke
- Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématerületében
- Egyszerű interakció a tudomány és technika tématerületében

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- kiselőadás: Én és az okostelefonom
- csoportos projektmunka: A világ internet nélkül
- projektmunka (csoportban): Milyen technikai újítások fogják segíteni a jövőben...
  - a közlekedést?
  - a házimunkát?
  - az oktatást?
  - a kommunikációt?
- internetes kutatómunka és prezentáció
  - a világ legfontosabb találmányai
  - a kommunikáció fejlődése az utóbbi 20 évben
  - a tudományos élet „fáklyavívői” a történelem folyamán
- vitafórum
  - az internet jövője
  - mire jó a virtuális valóság?
  - haladás-e minden változás?
  - a közösségi média előnyei és hátrányai

TÉMAKÖR: Wissenserwerb, Wissensvermittlung

JAVASOLT ÓRASZÁM: 33 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást

- tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- szóban átad nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
  - környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;
  - írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;
  - digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
  - összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít nyelvi szintjének megfelelő, rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
  - nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
  - nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése
- Információ megosztása német nyelven

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka (egyéni vagy csoportos)
  - prezentáció/hangfelvétel/videófelvétel készítése különböző témákban és ezek bemutatása az osztálynak
  - kedvenc témák feldolgozása posztereken – majd ezek kiállítása az osztályban
  - német nyelvű filmek, programok ismertetése a németes faliújságon írásban
- projektmunka osztályszinten: magazin készítése a tanulók írásaiból (történetek, versek, kutatási eredmények, beszámolók stb.)

11–12-13. ÉVFOLYAM

A 11. évfolyamra a tanuló már B1 nyelvtudással érkezik az első idegen nyelvből, és célja, nyelvtudása további fejlesztése mellett, legalább a középszintű, de felősktatási felvételi esetén az emelt szintű érettségi követelményeit sikeres teljesítése. Középiskolai tanulmányai végére már elegendő tudással és tapasztalattal rendelkezik ahhoz, hogy nyelvtudását hatékonyan fel tudja használni a körülötte lévő világ megismerésére, információszerzésre és –cserére, valamint valós kommunikációra, kapcsolatépítésre.

A szakasz végére célként kitűzött, KER szerinti B2 szint az önálló nyelvhasználat magasabb fokát jelenti. A tanuló tudja és érti, hogy ezt a célt akkor tudja elérni, ha a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeit a lehető legjobban kihasználja: olvas, filmet néz, illetve digitális csatornákon keresztül használja a nyelvet lehetőleg minden nap. A személyes tartomány a nyelvtanuló számára kibővül oly módon, hogy már a közéleti, az oktatási és akár a szakmai tartományok vonatkozásában is tényleges nyelvhasználóként tud működni, és nyelvtudását egyéni céljainak megfelelően tudja alkalmazni. Egyre kevésbé akadályozzák a fizikai korlátok (például a környezeti zajok, feltételek vagy a kiejtés milyensége), a társadalmi/társasági tényezők (például beszédpartnereinek száma vagy egymáshoz viszonyított státusza), a mentális kontextus (például a motiváció, a lelkiállapot) vagy egyéb paraméterek (például a felkészülés lehetősége, a kommunikációs témák vagy egy vizsgaszituáció), és egyre sokszínűbb nyelvi tevékenységekben vesz részt, a nyelvi stratégiák széles körének aktív és tudatos beépítésével. Általános beszédprodukciónak ekkor már változatos, az érdeklődési körén túlmutató témákban is részletes, példákkal kiegészített és jól felépített szöveg jellemzi, szükség esetén megfelelő érveléssel alátámasztva. Képes az előre elgondoltaktól eltérni, mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatóságához igazítani. Írásprodukciónak is összetettebbé válik, élményeiről és különböző eseményekről részletes és világos leírást képes adni. Megtervezi és az adott szituációhoz illeszti az alkalmazott nyelvi eszközöket, hiányosságait egyre hatékonyabban kompenzálja, és javítja hibáit. Írás-, illetve beszédprodukciónak érzelmeit, személyes véleményét megjeleníti, számára ismerős helyzetekben helytállóan folytat célnyelvi információ átadást és -cserét. Szóbeli diskurzust hatékonyan és megfelelő eszközökkel kezdeményez, azt fenntartja és lezárja, a megértést biztosítja, céljainak megfelelően. Egészében világosan ki tudja fejezni magát mind írásban, mind beszédben anélkül, hogy komoly korlátokba ütközne.

A tanult nyelvi elemek segítségével már ismeretlen témákat és szituációkat is felismer, mind élőbeszédben, mind pedig hangzóanyagokban, és ez igaz az anyanyelvi beszélők által folytatott, köznyelvi kommunikációs tevékenységekre is. A konkrét bejelentések mellett képes az elvontabb témájú üzenetek megértésére is, ideértve a beszélők attitűdjét, nézeteit is. Olvasásában nagy önállóságot tanúsít, a szövegeknek megfelelően alkalmazza olvasási stílusát és sebességét. Hosszabb, összetettebb szövegekben meg tudja érteni a részleteket is. Megért standard dialektusban, szokványos tempóban folyó célnyelvi műsorokat, filmeket a média különböző csatornáin, ehhez változatos stratégiákat tudatosan alkalmaz.

Interakcióiban jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt. A különböző közegekben olvasott és hallott szövegeket képes összegezni, azt

továbbadni. Szókincsében változatos, a hiányosságokat körülírással megoldja. Nyelvhelyességében még előfordulnak hibák, de a megértést ezek már kevésbé gátolják. Szövegalkotásában többnyire koherens, a kohéziós eszközök széles körét tudja használni. Kiejtésében, hanglejtésében közelít a természeteshez, helyesírásában már többnyire pontos.

A szakasz végére szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson. Interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik. Megszerzett nyelvtudásával részt tud venni célnyelvű oktatási és szabadidős tevékenységekben, és ez egyre inkább igaz a választott pályájának, érdeklődésének megfelelő tartalmakra is. A nyelvtanulás során elsajátított tanulási stratégiákat és készségeket már más tantárgyak elsajátításában is alkalmazza, és nyelvtudását keresztntanervi témákban is fejleszti.

Ebben a szakaszban a témakörök óraszámja kifejezi a nyelvtudás fejlődésének és az életkor változásának következtében áthelyeződő hangsúlyokat: a középiskola elején a személyes témataromány még kiemelkedő szerepét felváltja egy egyenletesebb eloszlás, azaz nagyobb jelentőséget kapnak további témakörök, mint például az országismeret és interkulturális ismeretek, vagy egyes keresztntanervi tartalmak idegen nyelven. A tanuló életkora és absztraktabb nyelvi gondolkodása lehetővé teszi, hogy megjelenjenek új témakörök is, melyeket az érettségi vizsgára történő felkészülés tesz szükségessé. Ilyen témák az ember és társadalom, az egyre szaporodó függőségek veszélyei vagy a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A pályaválasztás előtt álló 11-12-13. évfolyamos diákok számára szintén elengedhetetlen a munka világával való ismerkedés a célnyelven, mely a nyelvi fejlődés mellett kiváló lehetőséget nyújt az erről történő beszélgetésre, gondolkodásra, valamint a munkavállalói kompetencia megalapozására. Ezeken az évfolyamokon az osztálytermi és iskolai témakört a vizsgafelkészülés váltja fel, mert a tanulónak tanórai keretek között kell megismerkednie a német nyelvi érettségi feladataival, követelményeivel, valamint a sikeres teljesítéshez szükséges stratégiákkal. Rálátást kell kapnia az értékelés szempontjaira, és gyakorlatot kell szereznie a feladatsorok megoldásában. A középiskola utolsó két évében mindezek elérése érdekében a legnagyobb jelentőség a célnyelvi és nyelvtanulással kapcsolatos témakörnek jut. Ebben a szakaszban is fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulónak képessé kell válnia nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott B2 nyelvi szintet és fel tud készülni az emelt szintű nyelvi érettségi vizsga sikeres teljesítésére, amely elősegíti számára a felsőoktatásba való bejutást.

A helyi tanterv a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelíti meg. Az egyes témakörök mellett az adott 2 évfolyamra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek megfogalmazásra, célnyelvi példákkal. A 11-12-13. évfolyamokra vonatkozó listákban megjelenhetnek a korábbi elemek összetettebb nyelvi példákkal és újonnan belépő funkciók és struktúrák is.

Nyelvi funkciók a német mint első idegen nyelvre a 11-12-13. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, ...)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber...)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir..., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, , Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass ...)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, ... An letzter Stelle steht ...)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte.../Verzeihen Sie bitte..., kein Problem)

- érzések kifejezése (ich befürchte, dass...)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédzándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)

Nyelvi elemek és struktúrák a német mint első idegen nyelvre a 11-12-13. évfolyamon (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden)
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.)
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)

Az egyes témakörök tanulása eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért összetett, elvontabb, akár anyanyelvűek kommunikációjából születő célnyelvi szöveget;
- létrehoz összetett, akár elvontabb, a közvetlen vonatkozásokon túlmenő tartalmú célnyelvi szöveget;
- életkorának megfelelő, a természeteshez közelítő interakciót folytat.

A 11–12-13. évfolyamon a német nyelv tantárgy alapóraszám: 356 óra.

Tankönyv: Giorgio Motta, Beata Cwikowska: Direkt neu 2, Direkt neu 3, Klett Kiadó, Welttour 1-2

a www.oktatas.hu oldalon található korábbi vizsgaidőszakok vizsgaanyagai

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	25
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	25
Reisen und Urlaub, Tourismus	25
Öffentliches Leben und Unterhaltung	25
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	25
Interkulturelle und landeskundliche Themen	25
Fächerübergreifende Themen und Situationen	20
Aktuelle Themen	25
Wissenschaft und Technik, Kommunikation	25
Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	25
Wirtschaft und Finanzen	20
Arbeitswelt und Karriere	25
Wissenserwerb und Wissensvermittlung	20
Vorbereitung auf das Abitur	46
Összes óraszám:	356

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im persönlichen Bereich:

Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol saját élményen, tapasztalaton alapuló, akár az érdeklődési körén túlmutató vagy elképzelt személyes eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában és számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- megérti és értelmezi az összetettebb, a tématarományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget;
- értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megért szokványos tempóban folyó autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a személyes tématarományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- érzelmeit és véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- érzelmeit és véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- a nyelvi funkciókat és nyelvi eszköztárát életkorának megfelelő élethelyzetekben megfelelően alkalmazza;
- mondanivalóját kifejezi kevésbé ismerős helyzetekben is, nyelvi eszközök széles körének használatával;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatósághoz igazítja;
- beszéd- és írásprodukciónak tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
- szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a személyes tématarományban és az idetartozó érettségi témákban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte, Generationen in der Familie, Liebe, Ehe, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal, Gleichberechtigung von Mann und Frau, alte und neue Familienmodelle
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Persönliche Dienstleistungen
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste (Familienfeste, Kirchenfeste, Nationalfeste) Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten,
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Haushalts –und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, Hausarbeiten, tägliche Aufgaben
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: größerer Familienkreis, Rollenverteilung in der Familie, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Kleidung als Ausdruck der gesellschaftlichen Zugehörigkeit, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, häufige Krankheiten und Verletzungen, Gesundheitswesen (medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause), positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft
- Személyes élethez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a személyes témartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- internetes kutatás

- a családok szerepe a különböző társadalmakban (dinasztiák, klánok stb...)
  - milyenek voltak a családok Magyarországon 100 évvel ezelőtt?
  - a nők szerepének változásai az évszázadok folyamán
  - modern családok
  - az orvoslás lehetőségei a régmúltban és ma
- szerepjáték
- orvosi ellátás igénybevétele
  - ajándékba kapott ruhanemű/könyv/telefon visszacserelése
- önálló szövegalkotás
- az életem 15 év múlva
  - híres személyiségek mint példaképek
- vitafórum
- az egyes családtagok családban betöltött szerepe és feladatai
  - 'A házasságok az égben köttetnek'
  - vannak-e még családi példaképek?
  - a generációk együttélése: kölcsönös segítség vagy konfliktusforrás?
  - a Mama Hotel lakói
  - hagyományos vagy modern családmódel?
  - piercingek és tetoválások a fiatalok körében
  - 'Egy gyerek nem gyerek?'
  - valóban „ruha teszi az embert”?
  - hagyományos vagy alternatív gyógyítás?
  - minden biotermék bio?
  - a márkanevek szerepe a társadalomban

TÉMAKÖR: Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató környezeti eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét akár anyanyelvi

beszélők köznyelvi kommunikációjában számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;

- megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématarományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt a környezeti tématarományon belül, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- szükség esetén eltér az előre elgondoltaktól és mondandóját a beszédpartnerekhez, hallgatóságához igazítja;
- beszéd- és írásprodukciónját tudatosan megtervezi, hiányosságait igyekszik kompenzálni;
- környezeti témákban a kommunikációs helyzetek széles körében hatékonyan ad át és cserél információt;
- érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- érzelmeit, véleményét változatos nyelvi eszközökkel írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megfelelő nyelvi eszközökkel alkot szöveget szóban és írásban;
- szóban és írásban, valós nyelvi interakciók során jó nyelvhelyességgel, megfelelő szókinccsel, a természeteshez közelítő szinten vesz részt a környezeti tématarományban és az idetartozó érettségi témákban;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti, értelmezi és összefoglalja az összetettebb, a tématarományhoz kapcsolódó összefüggő hangzó szöveget, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- értelmezi az elvontabb tartalmú szövegekben megjelenő ismeretlen nyelvi elemeket;

- megérti és értelmezi az összefüggéseket az ajánlott témartományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen, Personen im Dienste des Umweltschutzes
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Natur, Zuhause, Städte, auf dem Land, geografische Orte, Kontinente, Weltall, die Erde
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne, Möglichkeiten vom Umweltschutz,
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement

A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven:
Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wetter und Klima, Jahreszeiten, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Ökologisch wohnen, erneuerbare Energien

- Környezetünkhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a környezeti témartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- kiselőadás német nyelven IKT eszközök segítségével
  - természeti kincsek a lakóhelyemen
  - mindennapi természetvédelem
- csoportos projektmunka
  - a hulladékújrahasznosítás lehetőségei

- természetvédő aktivista csoport létrehozása
- kutatómunka
  - alternatív energiaforrások
  - globális felmelegedés
  - a Föld belső szerkezete, vulkánok, cunamik
- vitafórum
  - családi ház vagy lakás? 'Az én házam az én váram'
  - valóban olyan „szuperek” a szupermarketek?
  - miért népszerűek a lakóparkok?
  - a hulladékprobléma megoldható?
  - vidék vagy város?
  - gazdaságosak az új energiaforrások?

TÉMAKÖR: Reisen und Urlaub, Tourismus

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a nyaralás, utazás, turizmus tématarományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabbtartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématarományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ajánlott tématarományokhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban változatos nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen, öffentliche Dienstleistungsbetriebe
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sehenswürdigkeiten, Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland, Festivals
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt, Stadtführung
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einzelreise und Gruppenreise, Währungen, kulturelle Unterschiede, Wirkung des Tourismus auf Menschen, Bedeutung des Tourismus auf die Wirtschaft, Neue Tourismusbranche (Wellness, Sprachtourismus u.s.w)
- A nyaralás, utazás, turizmus témakörhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a nyaralás, utazás, turizmus témakörében.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- szerepjáték
  - telefonos érdeklődés és szállásfoglalás a nyaralásra
- önálló projektmunka
  - prospektus összeállítása a lakóhely nevezetességeiről
  - plakátkészítés a saját és egy választott ország kulturális különbségeiről
- vitafórum
  - a turizmus pozitív és negatív hatásai
  - olcsók-e az olcsó repülőjáratok?
  - szervezett vagy egyéni utazás?

- valóban olyan vonzó a kempingezés?
  - hagyományos vagy modern turizmus?
- egy dokumentumfilm megtekintése egy célnyelvi ország nevezetességeiről
  - csoportos projektmunka: film készítése lakóhelyem nevezetességeiről
  - kutatómunka (internet, újságok, statisztikák): az utazás hatása a gazdaságra, társadalomra

TÉMAKÖR: Öffentliches Leben und Unterhaltung
JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- beszámol akár az érdeklődési körén túlmutató közügyekkel, szórakozással kapcsolatos eseményről a cselekmény, a körülmények, az érzések és gondolatok ismert nyelvi eszközökkel történő összetettebb, részletes és világos jellemzésével;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét számára kevésbé ismert témákban és szituációkban is;
- a tanult nyelvi elemek segítségével megérti a hangzószöveg lényegét anyanyelvi beszélők köznyelvi kommunikációjában;
- megérti az elvontabb tartalmú hangzószövegek lényegét, valamint a beszélők véleményét is;
- megért szokványos tempóban folyó, környezettel kapcsolatos autentikus szórakoztató és ismeretterjesztő tartalmakat, változatos csatornákon;
- megérti és értelmezi a legtöbb televíziós hírműsort;
- megérti és értelmezi a részleteket hosszabb, összetettebb, akár elvontabb témájú írott szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématarományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- társalgást kezdeményez, a megértést fenntartja, törekszik mások bevonására, és szükség esetén lezárja azt szórakozás, illetve információszerzés, -csere céljából, akár anyanyelvű beszélgetőtárs esetében is;
- a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat a természeteshoz közelítő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és

szórakozásra;

- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- nyelvtanulási céljai érdekében alkalmazza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angestellte in sozialen Institutionen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dienstleistungen
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak alkalmazása: Freizeitaktivitäten, Bücher, Filme, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématarományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshoz közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématarományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- internetes kutatómunka
  - kulturális események és szórakozási lehetőségek egy kiválasztott célnyelvi/magyarországi városban
  - egy híres mű és író vagy költő munkásságának bemutatása
- szerepjáték
  - útbaigazítás kérése és adása
- vitafórum
  - GPS vagy útbaigazítás?

- kidobhatjuk már a papír térképeket?
- az e-könyvek előnyei és hátrányai
- hobbi- vagy versenysport?
- gyorsétterem vagy házi koszt?

TÉMAKÖR: Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudatosan használja a nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- hiányosságait, hibáit felismeri, azokat egyre hatékonyabban kompenzálja, javítja a tanult stratégiák felhasználásával;
- céljai eléréséhez önszabályozóan is dolgozik;
- használ önértékelési módokat nyelvtudása felmérésére;
- használja az ön-, tanári, vagy társai értékelését nyelvtudása fenntartására és fejlesztésére;
- társaival a kooperatív munkaformákban és a projektfeladatok megoldása során is törekszik a célnyelvi kommunikációra;
- kreatív, változatos műfajú szövegeket alkot szóban, kooperatív munkaformákban;
- törekszik releváns digitális tartalmak használatára beszédképességének, szókincsének és kiejtésének továbbfejlesztése céljából;
- a szövegösszefüggés alapján kikövetkezteti az ismeretlen szavak jelentését, megérti az ismeretlen szavakat is tartalmazó mondatot;
- a tanult kifejezések alkalmazásával és a tanult nyelvi szokások követésével érzéseit és beszédszándékait világosan és érthetően fejezi ki;
- a szövegek létrehozásához hatékonyan használ nyomtatott vagy digitális segédeszközt, szótárt;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat a természeteshez közelítő célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkalmazza az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- alkalmazza a célnyelvi normához illeszkedő, természeteshez közelítő kiejtést,

beszédtempót és intonációt;

- digitális eszközöket és felületeket is magabiztosan használ nyelvtudása fejlesztésére;
- megérti a legfőbb nyelvi dialektusok egyes elemeit is tartalmazó szóbeli közléseket;
- hatékonyan alkalmazza a tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;
- elolvas és értelmez nyelvi szintjének megfelelő irodalmi szövegeket;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- céljai eléréséhez megtalálja és használja a megfelelő eszközöket, módokat;
- nyelvi haladását fel tudja mérni és ezt fejlődése szolgálatába állítja;
- hibáit általában önállóan is tudja javítani;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási és nyelvhasználati lehetőségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen
- A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben
- A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése
- Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- interaktív térképek használata
  - ismerkedés célnyelvi dialektusokkal
  - ismerkedés a célnyelvi kiejtési szótárakkal
- csoportmunka
  - szótári ismeretek alapján idegen nyelvi szócikkelyek írása
  - szófelhők készítése az érettségi témakörökhöz
- prezentáció készítése és bemutatása a külföldi nyelvtanulás pozitív és negatív tapasztalatairól
- dialektus-szótár készítése
- egyéni projekt
  - 2-3 könnyített olvasmány elolvasása, olvasónapló írása
  - egy kétnyelvű novella elolvasása és a fordítás értékelése

- vitafórum
  - miért halványulnak el a dialektusok?
  - internetes szótárt vagy papíralapút érdemes használni?
  - a „Denglisch” hatása a német nyelv jövőjére

TÉMAKÖR: Interkulturelle und landeskundliche Themen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- alkalmazza a célnyelvi kultúráról megszerzett ismereteit informális és akár formális kommunikációjában;
- ismeri a célnyelvi országok történelmének és jelenének legfontosabb vonásait;
- interkulturális ismeretei segítségével társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytat írásban és szóban;
- megfogalmaz főbb hasonlóságokat és különbségeket az ismert nyelvi változatok között;
- alkalmazza a nyelvi változatokról megszerzett ismereteit informális kommunikációjában;
- szociokulturális ismeretei (például célnyelvi társadalmi szokások, testbeszéd) már lehetővé teszik azt, hogy társasági szempontból is megfelelő kommunikációt folytasson;
- interkulturális tudatosságára építve felismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket, és a magyar értékek átadására képessé válik;
- tájékozott a célnyelvi országok jellemzőiben és kulturális sajátosságaiban;
- ismeri a célnyelvi és saját hazájának kultúrája közötti hasonlóságokat és különbségeket;
- tájékozott, és alkalmazni is tudja a célnyelvi országokra jellemző alapvető érintkezési és udvariassági szokásokat;
- átadja célnyelven a magyar értékeket;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket magabiztosan használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete: Bräuche und Traditionen
- Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete: Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur
- Célnyelvi országok történelmi jellemzőinek ismerete: Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall
- Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte..., Hallo u.s.w)
- Hazánk legfontosabb történelmi eseményeinek, személyeinek, folyamatainak ismerete célnyelven
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása
- Célnyelvi kultúráról információk átadása
- Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása
- Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- prezentáció készítése és bemutatása
  - Magyarország és Németország/Ausztria történelmének legfontosabb kapcsolódásai
- projektmunka
  - Magyarország rövid történelme
  - a DACHL országok rövid történelme
  - a magyar és német/osztrák/svájci történelem kapcsolódási pontjai
  - hagyományok és szokások egy célnyelvi országban
  - mely országokban van magyar nyelvű lakosság, milyen számban?
- internetes kutatómunka
  - egy célnyelvi ország gasztronómiája
  - magyar receptek német nyelvű interpretálása
  - milyen más nyelvek találhatók a DACHL országokban?
- egy német nyelvű történelmi film megtekintése
- vitafórum
  - fontos-e a hagyományok életben tartása?
  - fontos-e a különböző kultúrák megőrzése?
  - miben hasznos a globalizáció?

TÉMAKÖR: Fächerübergreifende Themen und Situationen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- ismer más tantárgyi tartalmakat, részinformációkat célnyelven;
- használ célnyelvi elemeket más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból
- Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- egyéni projektmunka
  - a továbbtanuláshoz választott tantárgyam (tantárgyaim) bemutatása
  - poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről
- vitafórum: a humán vagy a reál műveltség a fontos?

TÉMAKÖR: Aktuelle Themen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- felhasználja a célnyelvű, legfőbb hazai és nemzetközi híreket ismeretszerzésre és szórakozásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókinccs megértése és használata célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven
- Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- pármunka
  - célnyelvi sajtótermékek felkutatása
  - a német sajtótermékek fajtái
  - német újságcikkek stílusának megismerése – magyar híreket ebben a stílusban megjeleníteni
  - aktuális hírek olvasása
  - az olvasott cikk tartalmának ismertetése és állásfoglalás a benne foglaltakkal kapcsolatban
- osztálymunka
  - német nyelvű híradó rendszeres nézése
  - iskolai/osztály hírekből német nyelvű híradó készítése, filmezése

TÉMAKÖR: Wissenschaft und Technik, Kommunikation

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a tudomány és technika tématarományhoz tartozó alapvető témákban;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;

- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a tudomány és technika tématerületéhez kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a tudomány és technika tématerületéhez kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét szóban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Wissenschaftler, Forscher, Erfinder, Ingenieure
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geräte für Alltagsmenschen/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten,
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Messen, Konferenzen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen
- A tudomány és technika tématerületéhez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématerületében.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- internetes kutatómunka
  - találmányok
  - a jövő technikai
- egyéni projekt
  - az autó/repülő története – kik voltak a feltalálók?
  - a jogosítvány megszerzése, az autó részei

- mit fog tudni a következő telefonom?
- vitafórum
  - az internet pozitív és negatív oldalai
  - lesz-e az unokámnak telefonja?
  - lehetséges-e még az egyéni feltalálás?
  - az okosház mindent megold?

TÉMAKÖR: Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél az ember és társadalom tématarományhoz tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabbtartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- egyéni projekt
  - különböző társadalmi berendezkedések a történelem folyamán
  - hagyományos és jelenlegi férfi/női társadalmi szerepek
  - önkéntesség, társadalmi munka, társadalmi szerepvállalás
- szerepjáték
  - szolgáltatások igénybevétele
- önálló szövegalkotás
  - megfigyeléseim a generációk közti különbségekről
- vitafórum/eszmecsere
  - korunk függőségei (pl: vásárlás, játék, telefon)
  - megszüntethetők-e a társadalmi különbségek?
  - megszüntethetők-e az előítéletek?

TÉMAKÖR: Wirtschaft und Finanzen

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a pénzügyek és gazdaság tématerületéhez tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabbtartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématerületéhez kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a pénzügyek és gazdaság tématerületéhez kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazás arról interakciót folytat;

- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom témartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket az ember és társadalom témartományhoz kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Angehörige der Gesellschaft (Teenagers, Erwachsene, ältere Generationen), die Öffentlichkeit, Ämter und Behörden, Angestellte im Dienstleistungssektor
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Heimat, öffentlicher Raum, Ämter
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände des Alltags, Mode und Kleidung
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienfeste und Veranstaltungen in der Familie, nationale und internationale Veranstaltungen bzw. Feiertage
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Einkaufen, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, alltägliche Angelegenheiten erledigen, Teilnahme am Leben einer Gemeinschaft, freiwillige Arbeit, Zivildienst
- A témakörre jellemző problémák megnevezése célnyelven: Handysucht, Internetabhängigkeit
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: grundlegende Geschlechterrollen, Toleranz, Freundschaft, Aussehen und Persönlichkeit, individuelle Unterschiede, Beziehung zwischen Generationen, Verbrechen und Bestrafung, Abhängigkeiten-Suchtbehandlungen
- Az ember és társadalom témartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom témartományban
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Angestellte und Arbeiter
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: öffentliche Dienstleistungsbereiche, Bank, Post, Wechselstube
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld, Bankkarte, Kreditkarte, Konto, Währungen, Formulare in der Bank, Anzeigen, Werbungen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Geld sparen, Geld überweisen, Geld abheben, Geld ausgeben und verschwenden, Banking, online kaufen, Geld wechseln
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Familienbudget, Geld sparen, ausgeben und verschwenden, Kredite
- A pénzügyek és gazdaság tématerületéhez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématerületében

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- egyéni projekt
  - a pénz kialakulása, története
  - az első bankok
- szerepjáték
  - banki ügyintézés
  - számlanyitás
  - reklamáció online vásárolt termékkel kapcsolatban
  - valutaváltás nyaralás előtt
- eszmecsere
  - spórolás-költekezés
  - a jövedelem értelmes beosztása
- kutatómunka (internet, újságcikk)
  - hitelek, állami támogatások
  - a tőzsde története, működése
- vitafórum

- ki kezelje a családi kasszát?
- a munka jutalma a zsebpénz?
- hitellel kezdődjön a felnőtt élet?
- a reklámok a mindennapi életünkhöz tartoznak?

TÉMAKÖR: Arbeitswelt und Karriere

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggően, világosan és nagyrészt folyékonyan beszél a karrier és munkavállalás tématerületéhez tartozó és az idevágó érettségi témákban, akár elvontabb tartalmakra is kitérve;
- összefüggő, folyékony előadásmódú szóbeli prezentációt tart önállóan, felkészülést követően, az érettségi témakörök közül szabadon választott témában, IKT-eszközökkel támogatva mondanivalóját;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématerületéhez kapcsolódó összefüggő, akár autentikus hangzó szövegekben;
- megérti és értelmezi az összefüggéseket és a részleteket a karrier és munkavállalás tématerületéhez kapcsolódó összefüggő, akár autentikus írott szövegekben;
- véleményét írásban megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét szóban, felkészülés nélkül, a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Berufe, Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Kollegen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Arbeitsplätze, Büros
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Gegenstände in unterschiedlichen Berufen
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Vorstellungsgespräch, Besprechungen
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Planung,

lebenslanges Lernen, Bewerbung um einen Job

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Lebenslauf, Berufswahl, Sommerjobs, Schülerjob Arbeitszeiten, Teilzeitjobs, Arbeitslosigkeit, Arbeitslosenhilfe, Teamarbeit, individuelle Aufgaben, Kooperation, kritisches Denken, Mobilität
- A karrier és munkavállalás témakörhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás témakörében

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- önálló szövegalkotás
  - jelentkezés álláshirdetésre
  - német nyelvű önéletrajz készítése
- szerepjáték
  - állásinterjú
  - beszélgetés egy állásbörzén
- olvasott szövegértés fejlesztése
  - álláshirdetések böngészése
  - munkaköri leírás értelmezése
- csoportos projekt munka
  - egy munkahelyi projekt kidolgozása
  - közkezdvelt szakmák bemutatása
- vitafórum
  - nyári munka vagy a jól megérdemelt pihenés?
  - csak az egyetem lehet a cél?
  - létezik ideális munkahely?
  - hazai vagy külföldi munkavállalás?

TÉMAKÖR: Wissenserwerb und Wissensvermittlung

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összetett információkat ad át és cserél;
- összefüggő, papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készítőnállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- szóban ad át nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciók során;
- környezetének kulturális értékeit célnyelven közvetíti;
- összefoglal és lejegyzetel, írásban közvetít rövid olvasott vagy hallott szövegeket;
- írott szöveget igénylő projektmunkát készít olvasóközönségnek;
- írásban közvetít célnyelvi tartalmakat valós nyelvi interakciót igénylő helyzetekben;
- célzottan keresi az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket tanórán kívül is, ismeretszerzésre és szórakozásra;
- digitális eszközöket és felületeket is használ a célnyelven ismeretszerzésre és szórakozásra;
- nyelvtanulási céljai érdekében használja a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket;
- nyelvtanulási céljai érdekében él a valós nyelvhasználati lehetőségekkel;
- használ célnyelvi tartalmakat ismeretszerzésre;
- használ célnyelvi tartalmakat tudásmegosztásra;
- használ ismeretterjesztő anyagokat nyelvtudása fejlesztésére.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése
- Akár elvontabb információ megosztása német nyelven
- Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- prezentáció, hangfelvétel, videofelvétel készítése bármely témában
- idegen nyelvű szócikk írása megadott témában, kutatómunka alapján

TÉMAKÖR: Vorbereitung auf das Abitur

JAVASOLT ÓRASZÁM: 46 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a témartományhoz kapcsolódó kép alapján kifejti gondolatait, véleményét és érzéseit;
- alkalmazza a formális és informális regiszterhez köthető sajátosságokat;
- a megfelelő szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- megold változatos írásbeli feladatokat szövegszinten;
- összefüggő szövegeket ír önállóan, akár elvontabb témákban;
- megérti az ismeretlen nyelvi elemeket is tartalmazó hangzó szöveg lényegi tartalmát;
- megérti a hangzó szövegben megjelenő összetettebb részinformációkat;
- megérti és értelmezi az írott szövegben megjelenő összetettebb részinformációkat;
- informális és életkorának megfelelő formális írásos üzeneteket ír, digitális felületen is;
- aktívan, kezdeményezően és magabiztosan vesz részt a változatos szóbeli interakció és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- véleményét szóban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- véleményét írásban, tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazza és arról interakciót folytat;
- szóbeli és írásbeli közlései során változatos nyelvi struktúrákat használ;
- megértést nehezítő hibáit önállóan javítani tudja;
- egyre szélesebb körű témákban, nyelvi kommunikációt igénylő helyzetekben interakciót folytat megfelelő módon, felhasználva általános és nyelvi háttértudását, ismereteit, alkalmazkodva a társadalmi normákhoz;
- nyelvi produkciójában és recepciójában önállóságot mutat, és egyre kevesebb korlát akadályozza;
- egyre változatosabb, hosszabb, összetettebb és elvontabb szövegeket, tartalmakat értelmez és használ;
- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi szóbeli feladatokat old meg;
- közép- és emelt szintű nyelvi érettségi írásbeli feladatokat old meg;
- az ismert nyelvi elemeket vizsgahelyzetben is használja;
- az első idegen nyelvből sikeres érettségit tesz legalább középszinten.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- középszintű nyelvi érettségi feladatok megoldása
- a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása

- a folyamatos beszéd és gondolkifejtés gyakorlása
- az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése

TEVÉKENYSÉGEK:

- vizsgafeladatok gyakorlása
- vizsgaszituációk gyakorlása
- szókincsfejlesztés az érettségi témakörökben
- vélemény összefüggő kifejtése spontán felmerülő, érettségihez kapcsolódó témakörökben
- megadott szószámú szöveg írása az középszintű érettségi vizsga témaköreihez kapcsolódóan

Irodalom 9. évfolyam

Törzsanyag Tematikai egység	Órakeret
I. Bevezetés az irodalomba-művészet,irodalom 1.Az irodalom és hatása. Karinthy Frigyes: A cirkusz 2.Szerzők, művek párbeszéde. Aiszóposz: A tücsök és a hangya 3.Népszerű irodalom. Az irodalom határterületei. Arthur Conan Doyle: Sherlock Holmes-történetek (részletek) 4.Műnemi-műfaji rendszer	4
II. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia 1. Az ősi magyar hitvilág. Hoppál Mihály: Sámánok. Lelkek és jelképek (részletek) 2. A csodaszarvas mondája 3. Ének a csodaszarvasról 4. Babiloni teremtésmítosz 5. A görög mitológia 6. Az ölümposzi istenek 7. Híres történetek 8. A trójai mondakör	8
III. A görög irodalom 1. Az epika születése. A homéroszi eposzok. 2-3. Iliász 4-5. Odüsszeia 6. A görög líra, az időmértékes verselés. 7. Költők, műfajok, strófák. Alkaiosz: Az állam hajója, Bordal 8. Szapphó: Aphroditéhez, Édesanyám! Nem perdül a rokka 9. Anakreón: Töredék a halálról, Gyűlölöm 10. A görög színjátszás kezdetei 11-12. A görög drámai irodalom 13. A thébai mondakör 14-15. Szophoklész: Antigoné	15
IV. A római irodalom 1. A polgárháborúk kora. Catullus: Gyűlölök és szeretek 2. Augustus kora. Vergilius eklogái. 3. Vergilius: Aeneis 4. Horatius: Thaliarchushoz 5. Ovidius: Átváltozások. Pygmalion	5
V. A Biblia mint kulturális kód 1. Biblia 2. A Biblia és az irodalom 3. Ószövetség. Mózes könyvei: Teremtéstörténet, 4. József 5. Mózes könyvei: Kivonulás Egyiptomból 6. Tízparancsolat 7. Az Ószövetség további könyvei: Zsoltárok könyve (23., 42) 8. Jónás könyve 9. Az Újszövetség felépítése. Jézus születése, megkeresztelése 10. Jézus tanításai Máté evangéliuma alapján: Hegyi beszéd 11. A magvető példázata	15

<p>12. Jézus tanítása Lukács evangéliuma alapján: Az irgalmas szamaritánus</p> <p>13. A tékozló fiú</p> <p>14. Jézus szenvedéstörténete, feltámadása</p> <p>15. Az Újszövetség további könyvei. Pál apostol Szeretethimnusza. Jelenések könyve</p>	
<p>VI. A középkor irodalma</p> <p>1. A középkor</p> <p>2. A középkor egyházi irodalma. Szent Ágoston: Vallomások (részlet). Assisi Szent Ferenc: Naphimnusz</p> <p>3. A planctus. Jacopone da Todi: Stabat mater</p> <p>4. A legenda. Margit-legenda</p> <p>5. Halotti beszéd és könyörgés</p> <p>6-7. Ómagyar Mária-siralom</p> <p>8. A középkor világi irodalma. Anonymus: Gesta Hungarorum, Kálti Márk: Képes Krónika.</p> <p>9. Lovageposzok, lovagregények.</p> <p>10. A lovagi líra. Walther von der Vogelweide: A hársfaágak csendes árnyán, Ó,jaj, hogy eltűnt minden.</p> <p>11. Dante Alighier portréja</p> <p>12-13. Dante: Isteni színjáték</p> <p>14. Vágánsköltészet. Francois Villon</p> <p>15. Francois Villon: Nagy Testamentum</p>	15
<p>VII. A reneszánsz irodalma</p> <p>1. A magyar reneszánsz</p> <p>2. Reneszánsz Európában</p> <p>3. Francesco Petrarca: Daloskönyv</p> <p>4. Janus Pannonius portréja</p> <p>5. Janus Pannonius epigrammaköltészete. Pannónia dicsérete, Egy dunántúli mandulafáról</p> <p>6-7. Janus Pannonius elégiái: Búcsú váradtól, Saját lelkéhez</p> <p>8. Giovanni Boccaccio: Dekameron</p> <p>9-10. Első nap, harmadik novella. Ötödik nap, kilencedik novella</p>	10
Új anyag	72 (86,4 %)
Egyéb:	36 (13,6 %)
-Tudáspróba (évközi)	6
-Tudáspróba (év végi)	1
- Ismétlés, rendszerezés,összefoglalás	6
- Tudáspróba értékelése	6
- Szövegértés	6
- Szövegértés értékelése	6
- Év végi ismétlés	5

MAGYAR NYELV 9. évfolyam

Témakör neve	Javasolt óraszám
MAGYAR NYELV	
I. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	11
1.A kommunikáció fogalma, tényezői és funkciói 2. A személyközi kommunikáció 3-4. A nem nyelvi jelek 5. A tömegkommunikáció fogalma, típusai és funkciói 6-7. A tömegkommunikáció hatása a gondolkodásra és a nyelvre 8-9. Médiaműfajok 10-11. A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv	
II. A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	18
1.A jelek és a nyelvi jel 2. A nyelv mint jelrendszer 3-4. A magyar nyelv hangrendszere 5-6. Hangkapcsolódási szabályszerűségek 7-8. A szavak felépítése, a szóelemek (szótő, képző, jel, rag) 9-10. A magyar nyelv szófaji rendszere: alapszófajok, mondatszók és viszonszók 11.A szóalkotás módjai 12-13. A szószervezetek (szintagmák) 14-15. A mondat fogalma és csoportosítási szempontjai 16. Helyesírásunk rendszere 17. Helyesírásunk alapelvei 18. Helyesírásunk szabályai	

Új anyag	29 (80,5%)
Egyéb:	7 (19,5%)
-Tudáspróba (évközi)	2
- Ismétlés, rendszerezés,összefoglalás	5
Összes óraszám:	36

Irodalom 10. évfolyam

Törzsanyag Tematikai egység	Órakeret
I. A reneszánsz irodalma 1. A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvi kultúra születése, hatása az irodalomra, a magyar nemzeti tudatra 2. A reformáció világi irodalmából 3. Líra a reformáció korában 4. Dráma a reformáció korában	12
II. A barokk és a rokokó irodalma 1. Epika 2. A kuruc kor lírája	7
III. A felvilágosodás 1. Az európai felvilágosodás a) Epika b) Dráma c) Líra 2. A felvilágosodás korának magyar irodalma a) Epika b) Líra 3. Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban a) Líra b) Epika c) Dráma	28
IV. A romantika 1. Az angolszász romantika 2. A francia romantika 3. A német romantika 4. Az orosz romantika 5. A lengyel romantika	9
V. A magyar romantika irodalma I. 1. Életművek a magyar romantika irodalmából a) Vörösmarty Mihály b) Petőfi Sándor c) Jókai Mór 2. Irodalomtudomány a romantika korában	38

Új anyag	94 óra (87 %)
Egyéb	14 óra (13%)
- Tudáspróba	
- Ismétlés, rendszerezés, összefoglalás	
- Év végi ismétlés	

Magyar nyelv 10. évfolyam

Témakör neve	Javasolt óraszám
MAGYAR NYELV	
I. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	15
II. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stílusesszközök, szóképek, alakzatok	15
Új anyag	30 (83,3%)
Egyéb	6 (16,6%)
- Tudáspróba (évközi)	2
- Ismétlés, rendszerezés, összefoglalás	4
Összes óraszám	36

11. osztály

Irodalom - éves óraszám: 108

- heti óraszám: 3

Magyar nyelv – éves óraszám: 36

- heti óraszám: 1

Irodalom

Témakör I. A klasszikus modernség irodalma

Javasolt óraszám: 38 óra

A. A realizmus a nyugat-európai irodalomban

Javasolt óraszám: 5 óra

B. A realizmus az orosz irodalomban

Javasolt óraszám: 5 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek (A. + B.)

- Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása
- Legalább két regény és két dráma önálló elolvasása
- A XIX. század történelmi, erkölcsi, filozófiai kérdésselvetéseinek, konfliktusainak megértése az epikus és drámai művek elemzése alapján
- A XIX. század néhány jellemző epikus műfajának és irányzatának áttekintése
- Lírai szövegek közös értelmezése lírapoétikai fogalmainak segítségével
- Az irodalomtörténeti folytonosság (művek, motívumok párbeszéde) megértése
- Klasszikus esztétikai és modernista esztétikai törekvések felfedezése a XIX. századi világirodalom kiemelkedő alkotásaiban
- A XIX. századi világirodalom magyar irodalomra gyakorolt hatásának megértése

Fogalmak

klasszikus modernség, realizmus, realista regény, mindentudó elbeszélő, tolsztojanizmus, visszatekintő időszerkezet, analitikus dráma, drámaiatlan dráma, lírai dráma

C. A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai

Javasolt óraszám:3 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A klasszikus modernista költészet főbb irányzatainak, programjainak megismerése
- A XIX. századi líra új kifejezőmódbeli jellemzőinek azonosítása
- A hagyományhoz való viszony értelmezése, a költői programok főbb sajátosságainak megfigyelése, poétikaértelmezések, a régi és új költészeteszmény jellemzőinek számbavétele
- A korszak programadó verseinek értelmezése, poétikai-retorikai elemzése (annak tudatosításával, hogy ezek a művek fordításokban olvashatók)

Fogalmak

szimbolizmus, esztétizmus, l'art pour l'art, kötetkompozíció, szinesztézia, kiátkozott költő

D. Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában

1. Életművek a XIX. század második felének magyar irodalmából

a) Arany János

Javasolt óraszám:9 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a kijelölt versek értelmezése, elemzése alapján
- Arany János lírai életművének főbb témái és változatai (szabadság és rabság; visszatekintés és önértékelés; a művész szerepe a társadalomban; erkölcsi dilemmák és válaszlehetőségek)
- Arany János balladaköltészetének megismerése legalább három ballada elemzésével, a műfaji sajátosságok és a tematikus jellemzők rendszerezése
- A költő epikájának (*Toldi estéje*, *Buda halála*) tanulmányozása a kijelölt és választott szövegek segítségével
- A kortárs történelem eseményeinek feldolgozása, bemutatása Arany lírai és epikus költészetében
- Arany alkotói pályája főbb szakaszainak azonosítása (forradalom előtti időszak, nagykőrösi évek, Őszikék)
- Arany életművében a népiesség és a romantika összefonódásának tudatosítása
- Arany jelentősége kora irodalmi életében, Arany életútja legfontosabb eseményeinek megismerése
- Az Arany-életmű befogadás-történetének, az Arany-kultusz születésének áttekintése

Fogalmak

ballada, pillérversszak, önirónia, eszményítő realizmus

b, Mikszáth Kálmán

Javasolt óraszám:6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása
- Legalább négy novella és egy regény önálló elolvasása
- Művelődéstörténeti kitekintés: a modern olvasóközönség megjelenésének, a sajtó és a könyvnyomtatás szerepének tanulmányozása
- A romantika és a realizmus találkozásának vizsgálata a mikszáthi epikában
- Az anekdota műfaji jellegzetességeinek megismerése, az anekdota szerepének vizsgálata Mikszáth regényeiben és novelláiban

- A metaforikus próza poétikai jegyeinek megismerése
- Mikszáth egy művében a különc szerepének tanulmányozása
- Erkölcsi kérdések (pl.: bűn és büntetés, őszinteség, hazugság, képmutatás) vizsgálata Mikszáth műveiben

Fogalmak

különc, Don Quijote-izmus

2. Színház- és drámatörténet –Madách Imre: Az ember tragédiája

Javasolt óraszám:5 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Madách Imre *Az ember tragédiája* című művének közös órai feldolgozása
- A mű irodalmi, történetfilozófiai, eszmetörténeti előzményeinek megismerése
- A bibliai és a mitológiai előképek felfedezése: a Teremtés könyve, Jób könyve, a Faust-történet
- A mű erkölcsi kérdésfelvetéseinek megértése, mai vonatkozásainak tisztázása
- Az ember tragédiájának történelemfilozófiai dilemmáinak vizsgálata (pl.: Ki irányítja a történelmet?, Van-e fejlődés a történelemben?)
- Eszmék, nemek harcának vizsgálata a műben

Fogalmak

emberiségdráma, emberiségköltemény, drámai költemény, történelemfilozófia, történeti színek, keretszínek, falanszter

4. Szemelvények a XIX. század második felének magyar irodalmából

Tompa Mihály, Gárdonyi Géza, Vajda János, Reviczky Gyula

Javasolt óraszám:4 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ezen XIX. századi alkotók helyének, irodalomtörténeti szerepének megismerése
- A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése
- A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése.
- A művek közös és egyéni feldolgozása, értelmezése
- Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján

Fogalmak

nép-nemzeti irodalom, filozófiai dal

TÉMAKÖR: II. A magyar irodalom a XX. században (A, B, C)

Javasolt összórészlet:44 óra

A) Életművek a XX. század magyar irodalmából

a) Herczeg Ferenc

Javasolt óraszám:5 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt művek elemzésével
- A hazához fűződő viszonyt vizsgáló prózai szövegek olvasása, értelmezése
- Világkép és műfajok, kompozíciók, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése
- Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések vizsgálata Herczeg Ferenc műveiben
- A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok értelmezése
- Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése

Fogalmak

Új Idők, nemzeti konzervativizmus, színmű

b) Ady Endre

Javasolt óraszám:9 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Ady Endre életművének főbb témái (pl.: szerelem, magyarság, Élet-Halál, Isten, költészet, pénz, háború stb.) és versformái
- Ady költészetének tematikus, formai és nyelvi újdonságai XIX. századi költészetünk tükrében
- A szimbólumok újszerű használata az életműben
- A szecessziós-szimbolista versek esztétikai jellemzőinek megismerése
- Ady Endre költészetének hatása a kortársakra, illetve az ún. Ady-kultusz születésének megismerése
- Szemelvények a költő prózájából, publicisztikai írásaiból
- Ady Endre életútjának költészetét meghatározó főbb eseményei, kapcsolatuk a költői pálya alakulásával
- A költő főbb pályaszakaszainak jellemzői, az Új versek c. kötet felépítésének tanulmányozása
- A Nyugat születése, jelentőségének felismerése
- Ady Endre költészete körüli viták (saját kora és az utókor recepciójában) tanulmányozása

Fogalmak

szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés

c) Babits Mihály

Javasolt óraszám:8 óra (6-8)

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt versek és a Jónás könyve elemzésével
- Babits Mihály irodalomszervező munkásságának feltérképezése
- Babits Mihály költészetének főbb témái (filozófiai kérdésselvetések, az értelmiségi lét kérdései és felelőssége, értékörzés, erkölcsi kérdések és választások) tanulmányozása
- Babits Mihály „poeta doctus” költői felfogásának megismerése néhány költői eszközének tanulmányozásával
- Babits költői életútjának és költői pályájának főbb szakaszai, eseményei
- Babits jelentőségének megismerése a magyar irodalomban: a költő, a magánember, a közéleti személyiség egysége; szemléleti, esztétikai öröksége

Fogalmak

filozófiai költészet, parafrázis, nominális és verbális stílus, irónia

d) Kosztolányi Dezső

Javasolt óraszám:8 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt művek elemzésével
- Kosztolányi Dezső költészetének főbb témáinak (gyermek- és ifjúkor, emlékezés, értékszembesítés, elmúlás, érzelmek stb.) tanulmányozása
- A költő „homo aestheticus” költői felfogásának megismerése költői eszköztárának tanulmányozása által
- Elbeszélő prózája főbb narrációtechnikai, esztétikai sajátosságainak felismerése, értelmezése
- A lélektani analízis tanulmányozása Kosztolányi Dezső prózájában
- A történelem és a magánember konfliktusának ábrázolása Kosztolányi Dezső regényeiben
- Kosztolányi Dezső szerepének vizsgálata kora irodalmi életében (vitái kortársaival; helye, szerepe a Nyugat első nemzedékében)

Fogalmak

homo aestheticus, versciklus, modernizmus, freudizmus, novellaciklus, alakmás

B) Portrék a XX. század magyar irodalmából I.

a) Móricz Zsigmond

Javasolt óraszám: 5 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek a)

- Művelődéstörténeti kitekintés: a stílusok egyidejűségének, az olvasóközönség átalakulásának, az irodalmi elbeszélés, a film és más médiumok kapcsolatának vizsgálata
- A hazához fűződő viszonyt ábrázoló szövegek olvasása, a művek közös értelmezése az elbeszéléselemélet alapfogalmainak segítségével
- Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése
- Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének megismerése
- A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése
- Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések történelmi, szellemtörténeti háttérének feltárása

Fogalmak

naturalizmus

C) Metszetek a XX. század magyar irodalmából - a Nyugat alkotói

a) Juhász Gyula, Krúdy Gyula

b) Tóth Árpád

Javasolt óraszám: 3 óra

c) Karinthy Frigyes

Javasolt óraszám: 2 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek [a) + b) + c)]

- Az alkotók irodalomtörténeti helyének, szerepével vizsgálata
- A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése
- Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg
- A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése.
- Az **Így írtok ti** irodalmi jelentőségének megértése
- A költemények közös és egyéni feldolgozása, értelmezése
- Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján

Fogalmak

A Nyugat és nemzedékei, paródia, stílusparódia, műfajparódia

Irodalom

Törzsanyag Tematikai egység	Órakeret
VI. A klasszikus modernség irodalma	38+5

5. Realizmus a nyugat-európai irodalomban. Európai irodalom a 19. század első felében (5) 6. Realizmus az orosz irodalomban. A klasszikus modernség világirodalmi alkotásai (5) 7. Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában (25) 8. A klasszikus modernség lírájából (3)	
VII. Magyar irodalom a XX. században 3. Életművek a XX. század magyar irodalmából <i>a.</i> Herczeg Ferenc <i>b.</i> Ady Endre <i>c.</i> Babits Mihály <i>d.</i> Kosztolányi Dezső <i>e.</i> Móricz zsigmond <i>f.</i> Wass Albert <i>g.</i> Juhász Gyula <i>h.</i> Tóth Árpád <i>i.</i> Karinthy Frigyes <i>j.</i> Krúdy Gyula	40+10
Új anyag	93 óra (86%)
Egyéb - Tudáspróba - Ismétlés, rendszerezés, összefoglalás - Év végi ismétlés	15 óra (14%)

Magyar nyelv

I. TÉMAKÖR: Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok

Javasolt óraszám: 7 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- a nyelv mint jelrendszernek, az emberi nyelv egyediségének megértése; a nyelv mint változó rendszer; a nyelv szerepe a világról formált tudásunkban
- a kommunikáció kódok vizsgálata, a korlátozott és a kidolgozott kód; gesztusnyelvek, jelnyelvek
- a nyelv és gondolkodás viszonya nyelvfilozófiai lehetőségeinek megismerése
- a nyelv és a megismerés viszonyának tanulmányozása: az emberiség információs forradalmi; a nyelv és a kultúra viszonya
- nyelvcsaládok, nyelvtípusok tanulmányozása

Fogalmak

Jel, nyelvi jel, jelrendszer, nyelvtípus (agglutináló, izoláló, flektáló), nyelvcsalád, kódok, korlátozott és kidolgozott kód, gesztusnyelv, jelnyelv

II. TÉMAKÖR: Nyelvtörténet- a nyelv változása, nyelvrokonság, nyelvemlékek

Javasolt óraszám: 6 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A szinkrón és diakrón nyelvszemlélet fejlesztése
- A magyar nyelv rokonságának megismerése
- Az összehasonlító nyelvszemlélet fejlesztése: nyelvünk helye a világban
- Az interdiszciplináris tudatosság fejlesztése a nyelvtörténeti, irodalom- és művelődéstörténeti párhuzamosságok és összefüggések felfedeztetésével
- Változás és állandóság nyelvi egyensúlyának megértése

- Nyelvrokonság és nyelvcsaládok vizsgálata
- A nyelvrokonság bizonyítékainak tudományos módszereinek tisztázása
- A magyar nyelv eredetének, az erről szóló tudományos hipotéziseknek megismerése
- A szókincs jelentésváltozásának főbb típusai, tendenciái
- A nyelvtörténeti kutatások forrásainak vizsgálata: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek
- A magyar nyelv történetének főbb korszakai, és néhány fontos nyelvemlékünk (*A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd, Ómagyar Mária-siralom*)
- A nyelvújításnak, illetve hatásának tanulmányozása

Fogalmak

nyelvrokonság, nyelvcsalád; uráli nyelvcsalád, finnugor rokonság; ősmagyar, ómagyar, középmagyar kor, újmagyar kor, újabb magyar kor; nyelvemlék; ősi szó, belső keletkezésű szó, jövevény- és idegen szó; nyelvújítás, ortológus, neológus; szinkrón és diakrón nyelvszemlélet

III. TÉMAKÖR: A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma, nyelvünk helyzete a határon túl

Javasolt óraszám:8 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- A nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia tudatosítása
- A nyelvjárások nyelvhasználati sajátosságainak megismertetése
- A nyelvi tervezés elveinek és feladatainak megismertetése
- A nyelv társadalmi tagozódásának vizsgálata

Fogalmak

nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, nyelvi norma; nyelvváltozatok; vízszintes és függőleges tagolódás; nyelvjárások, regionális köznyelv, tájszó; csoportnyelv, szaknyelv, hobbinyelv, rétegnyelv; szleng, argó; kettősnyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség; nemzetiségi nyelvek

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Magyar nyelv	
III. Ember és nyelv. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	7+1
IV. A magyar nyelv története - a nyelv változása, nyelvrokonság, nyelvemlékek	6+5
V. Nyelv és társadalom. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma, nyelvünk helyzete a határon túl	8+2
Új anyag	29 (80 %)
Egyéb	7 (20 %)
- Tudáspróba (évközi)	
- Ismétlés, rendszerezés, összefoglalás	
Összes óraszám	36

12. osztály

Irodalom - éves óraszám:96

- heti óraszám:3

Magyar nyelv – éves óraszám: 32

- heti óraszám: 1

Irodalom

I. Témakör: A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma (A,B,C,D,E)

Javasolt óraszám: 18 óra

A. Avantgárd mozgalmak

Javasolt óraszám: 4 óra

B. A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai

Javasolt óraszám: 3 óra

C. A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai

Javasolt óraszám: 4 óra

D. Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései

Javasolt óraszám: 4 óra

E. A posztmodern világirodalom

Javasolt óraszám: 3 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK (A,B,C,D, E)

- Irodalmi szövegek és társművészeti alkotások összehasonlító elemzése
- Stílustörténeti és irodalomtörténeti fogalmak használata műértelmezésekben
- Művelődéstörténeti áttekintés: a XIX-XX. század fordulójának filozófiai, művészeti és irodalmi irányzatainak tanulmányozása
- Nietzsche, Bergson, Freud nézeteinek megismerése, irodalomra gyakorolt hatásuk feltérképezése
- A művészet- és irodalomtörténetben a modernség/modernizmus jelentőségének vizsgálata.
- Az avantgárd mozgalmak művészeti és politikai szerepének, jelentőségének megismerése
- Az egzisztencializmus és a posztmodern filozófia irodalmi hatásának felfedezése
- Valóság és fikció, a büntelenség és bűnösség, létbe vetettség filozófiai kérdéseinek értelmezése
- A XX. századi irodalom néhány meghatározó tendenciájának megismertetése. Művek, műrészletek feldolgozása, alkotói nézőpontok, látásmódok, témák, történeti, kulturális kontextusok megvitatása. Az önálló olvasóvá válás támogatása, felkészítés a tanulói szerző- és műválasztásokra, a választott művek önálló feldolgozására és megosztására.
- Kimerülés és újrafeltöltődés: a kísérleti irodalom és az olvasóközönség viszonya, a posztmodern változó meghatározásai

FOGALMAK

dekadencia; életfilozófia, pszichoanalízis; a nyelv és a személyiség válsága; avantgárd; futurizmus, dadaizmus, expresszionizmus, konstruktivizmus, kubizmus; szabad vers, kései modernség, objektív költészet, intellektuális költészet, abszurd dráma, kétszintes dráma, mítoszregény, posztmodern

II. Témakör: A magyar irodalom a XX. században

Javasolt óraszám: 42 óra

A. Életmű a XX. század magyar irodalmából II.

József Attila

Javasolt óraszám: 9 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az életmű főbb sajátosságainak megismerése az életmű különböző szakaszaiból származó törzsanyagban megnevezett vers elemzésével
- József Attila életműve főbb témáinak (pl.: haza, táj, szerelem, külváros és szegénység, lélekábrázolás, értékszembesítés, közéleti és gondolati költészet) és versformáinak, költői eszközeinek tanulmányozása
- Annak vizsgálata, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyokkal
- A költői pálya indulása, a költői életút szakaszolásának lehetséges változatai

- József Attila nagy gondolati verseinek elemzése, a művek filozófiai, esztétikai összetettségének vizsgálata
- József Attila helyének tisztázása saját kora szellemi életében (vitái és kapcsolatai kortársaival)
- Utóéletének, a József Attila-kultusz születésének, a költői életmű XX. századi recepciójának tanulmányozása

FOGALMAK

tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers**, **önmegszólító vers**, dialogizáló versbeszéd

B, Portrék a XX. század magyar irodalmából II.

a, Örkény István

Javasolt óraszám: 2 óra

b, Szabó Magda

Javasolt óraszám: 2 óra

c, Kányádi Sándor

Javasolt óraszám: 3 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK (B - a,+b,+c,)

- A választott XX. századi szerzők szerepének megismerése a magyar irodalomban
- Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg
- Az erkölcs, hit, egyén és közösség, egyén és egyén viszonyának, kapcsolatának megvilágítása lírai, epikai, drámai alkotásokban
- Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján

Fogalmak:

groteszk, abszurd, egyperces, családragény, kálvinista és katolikus értékrend szembenállása, önéletrajziség

C, Metszetek a XX. század magyar irodalmából II.

a, Metszetek: egyéni utakon

Szabó Dezső, Krúdy Gyula és Weöres Sándor

Javasolt óraszám: 6 óra (2-2-2)

b, Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói

Szabó Lőrinc

Javasolt óraszám: 2 óra

Radnóti Miklós

Javasolt óraszám: 4 óra

c) Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból

Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos

Javasolt óraszám: 6 óra

d) Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából

Nagy László

Javasolt óraszám: 2 óra

e, Metszet a tárgyias irodalomból

Pilinszky János

Javasolt óraszám: 3 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK (C- a,+b,+c,+d,+e,)

- A választott XX. századi szerzők szerepének megismerése a magyar irodalomban
- A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése
- Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg.
- Történelmi katalizmák és egyéni helyállások lírai ábrázolásának tanulmányozása Radnóti költészetében
- Történelmi traumák, nemzeti tragédiák ábrázolásának tanulmányozása a transzilván irodalomban
- Az erkölcs, hit, egyén és közösség viszonyának kérdései lírai és prózai alkotásokban
- A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése.
- A líra sokfélesége: párhuzamos és versengő költészeti hagyományok bemutatása
- Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján

Fogalmak

életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, ekloga, eklogaciklus, razglednica, szerepvers, „Fényes szellők nemzedéke”; tárgyias irodalom

D, Színház- és drámatörténet

Örkény István

Javasolt óraszám: 2 óra

Szabó Magda

Javasolt óraszám: 1 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A törzsanyagban megnevezett drámai művek vagy műrészletek olvasása, megismerése, közös elemzése
- Ismerkedés a korszakban kidolgozott dramaturgiai eljárásokkal
- Álláspontok megismerése és kialakítása a feldolgozott drámák problémafelvetésével kapcsolatban
- A drámai művekben a befogadó elé tárt társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok felismerése, megfogalmazása, megértése
- A megmaradásért folytatott harc és az azért szükségképpen hozott áldozatok felismerése

FOGALMAK: totalitárius, történelmi dráma

III. TÉMAKÖR: A XX. századi történelem az irodalomban

Javasolt óraszám: 8 óra

a, Trianon

Javasolt óraszám: 2 óra

b, Világháborúk

Javasolt óraszám: 1 óra

c, Holokauszt

Javasolt óraszám: 2 óra

d, Kommunista diktatúra

Javasolt óraszám: 1 óra

e, 1956

Javasolt óraszám: 2 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek (a,+b,+c,+d,+e,)

- A nemzeti identitás meghatározó lírai szövegeinek olvasása, megértése, megbeszélése
- Irodalmi szövegek elhelyezése történelmi kontextusban
- Irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és magánemberi erkölcsi dilemmák felismerése, megvitatása

- Az olvasott szövegek szerkezeti egységeinek megfigyelése, a szerkezeti egységek retorikai funkcióinak azonosítása
- Egyes olvasott szövegek jellegzetes retorikai alakzatainak megfigyelése

IV. Témakör: Kortárs magyar irodalom

Javasolt óraszám: 5 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A szaktanár szabadon választhat a kortárs magyar irodalom műveiből.

Irodalom

Törzsanyag Tematikai egység	Órakeret
<p>VIII. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma</p> <p>-Avantgárd mozgalmak (4 óra) -A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai (3 óra) -A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai (4 óra) -Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései (4 óra) -A posztmodern világirodalom (3 óra)</p>	18+3
<p>IX. A magyar irodalom a XX. században</p> <p>Életművek a XX. század magyar irodalmából</p> <ul style="list-style-type: none"> - József Attila - Örkény István - Szabó Magda - Krúdy Gyula - Weöres Sándor - Szabó Lőrinc - Radnóti Miklós - Dsida Jenő - Reményik Sándor - Áprily Lajos - Nagy László - Pilinszky János 	42+10
<p>X. A XX. századi történelem az irodalomban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trianon (2 óra) - Világháborúk (1 óra) - Holokauszt (2 óra) - Kommunista diktatúra (1 óra) - 1956 (2 óra) 	8+8
<p>XI. Kortárs magyar irodalom</p>	5+2
Új anyag	86 óra (90%)
<p>Egyéb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudáspróba - Ismétlés, rendszerezés, összefoglalás - Év végi ismétlés 	10 óra (10%)

I. TÉMAKÖR: Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés

JAVASOLT ÓRASZÁM: 11 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A retorika alapfogalmainak megismertetése, azok alkalmazása a tanulók életével, mindennapjaival összefüggő nyilvános megszólalásokban
- A hatásos érvelés technikájának, a legfőbb érvelési hibáknak a megismertetése
- Önálló beszéd megírásához, annak hatásos előadásához szükséges nyelvi, gondolkodási képességek fejlesztése
- A szónok tulajdonságai, feladatai
- A szónoki beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig
- Az érv, érvelés, cáfolat megértése
- Az érvelési hibák felfedeztetése
- A hatásos előadásmód eszközeinek tanítása, gyakoroltatása
- Érvelési gyakorlatok: kulturált vita, véleménynyilvánítás gyakorlása

FOGALMAK

retorika, szónoklat, a szónok feladata, a meggyőzés eszközei: érv és cáfolat; hagyományos és mai beszédfajták; a szónoklat részei, szerkezete, felépítése

II. TÉMAKÖR: Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv

JAVASOLT ÓRASZÁM: 7 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése
- A nyelv működésének, a nyelvhasználat megfigyelése különböző kontextusokban, eltérő célok elérésére nyelvi eszközökkel
- A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése

FOGALMAK

mnyilatkozás, társalgás, társalgási forduló, szóátvétel, szóátadás; beszédaktus (lokúció, illokúció, perlokúció); deixis; együttműködési elv

III. TÉMAKÖR: Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A rendszerező képesség fejlesztése
- Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása
- A tanult nyelvészeti, kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási ismeretek rendszerezése

IV. TÉMAKÖR: Szótárhasználat

JAVASOLT ÓRASZÁM: 2 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- a fontosabb egynyelvű papír alapú és digitális szótárfajták megismerése, tanulmányozása: értelmező szótár, történeti-etimológiai szótár, szinonimaszótár, helyesírási szótár, szlengszótár, nyelvművelő kéziszótár, Magyar Történeti Szövegtár, írói szótárak, tájszótár

FOGALMAK

értelmező szótár, etimológiai szótár, szinonimaszótár, rétegnyelvi szótár, írói szótár

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
---------------------	-------------------------

Magyar nyelv		
VI.	Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	11+1
VII.	Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	7+1
VIII.	Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	10
IX.	Szótárhasználat	2
Új anyag		25 (78 %)
Egyéb - Tudáspróba (évközi) - Ismétlés, rendszerezés, összefoglalás		7 (22%)
Összes óraszám		32

Történelem

Helyi tantervben meghatározott óraszámok évfolyamonként:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Óraszámok	3	3	3	3

Az 9. évfolyamon a történelem tantárgy heti óraszám: 108 óra

Két mélységelvű téma helyi tantervben javasolt óraszám: 4+6=10 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	Helyi tanterv
Civilizáció és államszervezet az ókorban	19
Vallások az ókorban	8
Hódító birodalmak	8
A középkori Európa*	17+4=21
A magyar nép eredete és az Árpád-kor*	17+6=23
A középkori Magyar Királyság fénykora	17
Évente két mélységelvű téma*	0
Fennmaradó órakeret (összefoglalás, ismétlés, dolgozat stb.)	12
Éves órakeret:	108

* A mélységelvű téma.

10. évfolyam

Az 10. évfolyamon a történelem tantárgy heti óraszám: **108 óra**

Két mélységelvű téma helyi tantervben javasolt óraszám: **3+6=9 óra**

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	Helyi tanterv
A kora újkor	17
A török hódoltság kora Magyarországon	15
A felvilágosodás kora	10
Magyarország a 18. században	15
Új eszmék és az iparosodás kora*	5+3=8
A reformkor	15
A forradalom és szabadságharc*	8+6=14

Fennmaradó órakeret (összefoglalás, ismétlés, dolgozat stb.)	14
Éves órakeret:	108

* A mélyésgelví téma.

A 11. évfolyamon a történelem tantárgy összes óraszám: **108 óra**

Két mélyésgelví téma helyi tantervben javasolt óraszám: **3+7=10 óra**

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	Helyi tanterv
A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése*	9+3=12
A dualizmus kori Magyarország	14
A nagy háború	12
Az átalakulás évei	12
A két világháború között	8
A Horthy-korszak*	11+7=18
A második világháború	17
A két világrendszer szembenállása	6
Fennmaradó órakeret (összefoglalás, ismétlés, dolgozat stb.)	9
Éves órakeret:	108

*Mélyésgelví téma

A 12. évfolyamon a történelem tantárgy összes óraszám: **93 óra**

Két mélyésgelví téma kerettantervben javasolt óraszám: 4+2 óra, összesen 6 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	Helyi tanterv
Háborútól forradalomig	10
Az 1956-os forradalom és szabadságharc	7
A kádári diktatúra*	7+4=11
A kétpólusú világ és felbomlása	8
A rendszerváltoztatás folyamata	8
A világ a 21. században*	6+2=8
Magyarország a 21. században	10
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	6
Ismétlés, felkészülés az érettségire	22
Évente két mélyésgelví téma*	0
Fennmaradó órakeret (összefoglalás, ismétlés, dolgozat stb.)	3
Éves órakeret:	93

* A mélyésgelví téma.

Állampolgári ismeretek

A 12. évfolyamon az állampolgári ismeretek tantárgy összes óraszám: **30 óra**

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	Helyi tanterv
A társadalom és a társadalmi mobilitás	2
A család, a családi szocializáció	3
A család gazdálkodása és pénzügyei	2
Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	5
Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	4
A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	4
A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	3
Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	3
Bankrendszer, hitelfelvétel	2
Vállalkozás és vállalat	2
Fennmaradó órakeret (összefoglalás, ismétlés, dolgozat stb.)	0
Éves órakeret:	30

Matematika

Helyi tantervi óraszámok évfolyamonként:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Óraszám	4	4	3	4

A témakörök áttekintő táblázata 9. évfolyam:

Témakörök 9. évfolyam	Helyi tantervi óraszámok 9. évf.
Halmazok	13
Számhalmazok, műveletek	11
Hatvány, gyök	11
Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	17
Arányosság, százalékszámítás	11
Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	25
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	14
Geometriai alapismeretek	5
Háromszögek	9
Négyszögek, sokszögek	15

Transzformációk, szerkesztések	13
Összesen:	144

A témakörök áttekintő táblázata 10. évfolyam:

Témakörök 10. évfolyam	Helyi tantervi óraszámok 10. évf.
Matematikai logika	10
Kombinatorika, gráfok	19
Hatvány, gyök	12
Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek	24
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	11
Háromszögek	16
A kör és részei	13
Transzformációk, szerkesztések	13
Leíró statisztika	15
Valószínűség-számítás	11
Összes óraszám:	144

11-12. évfolyam

A témakörök áttekintő táblázata 11. évfolyam:

Témakörök 11. évfolyam	Helyi tantervi óraszámok 11. évf.
Kombinatorika, gráfok	12
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése	14
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	14
Exponenciális folyamatok vizsgálata	16
Trigonometria	14
Koordinátageometria	18
Leíró statisztika	12
Valószínűség-számítás	8
Összesen:	108

A témakörök áttekintő táblázata 12. évfolyam:

Témakörök 12. évfolyam	Helyi tantervi óraszámok 12. évf.
Halmazok, matematikai logika	6
Sorozatok	27
Térgeometria	32
Valószínűség-számítás	8
Rendszerező összefoglalás	51
Összesen:	124

Komplex természettudomány tantárgy helyi tanterve

Évfolyam: 9.

Heti óraszám: 5 óra

Éves óraszám: 180 óra

Kerettantervi óraszámok témakörönként

	Tematikai egység	Órakeret
1. Hogyan működik a természettudomány? A tudomány módszerei		6 óra
2. Tájékozódás térben és időben		12 óra
3. Lendületbe jövünk		9 óra
4. Halmazok Gázok, folyadékok, halmazállapot-változások, az időjárás elemei		12 óra
5. Mechanikai energia		10 óra
6. Az „embergép”: mozgás, légzés, keringés. Az emberi mozgás, keringés és légzés élettana és anatómiája		11 óra
7. Formák és arányok a természetben Elemek és vegyületek. Kristályrácsok. Szerves molekulák a mindennapokban		13 óra
8. Elektromosság, mágnesesség		10 óra
9. Energianyerés az élővilágban. Táplálkozás, emésztés, kiválasztás		10 óra
10. Atomi aktivitás		15 óra
11. A szervezet egysége – idegrendszer és viselkedés		11 óra
12. Mi a fény?		9 óra
13. Állandóság és változatok – információ, szexualitás, az emberi élet szakaszai		10 óra
14. Honnan hová? Csillagászati, földrajzi és biológiai evolúció. Az ember társas viselkedése		12 óra
15. Az evolúció színpada és szereplői		12 óra
16. Projekt munka		18 óra
	Kötelező összesen:	180 óra

Testnevelés

Óraszámok:

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Óraszám	14 4	144	108	108

TÖMEGSPORT	9.	10.	11.	12.	13.	9-13.
óraszám	1	1	2	2		6
éves óraszám	36	36	72	72		216

A 9–10. évfolyamon a testnevelés tantárgy óraszám: 144 óra/év A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	óraszám
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	18
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	26
Torna jellegű feladatmegoldások	26
Sportjátékok	32
Testnevelési és népi játékok	10
Önvédelmi és küzdősportok	8
Alternatív környezetben üzhető mozgásformák	24
Összes óraszám:	144

Tömegsport óra heti 1 alkalom évi 36 óra.

Ezzel biztosítjuk a mindennapos testnevelés lehetőségét diákjaink számára. Iskolai házibajnokságok több sportágban, (labdarúgás, kézilabda, röplabda, kosárlabda, fut-sal, korfbal), úszás a városi fedett uszodába.

A 11–12. évfolyamon a testnevelés tantárgy alapóraszám: 108 óra

Témakör neve	Óraszám
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	13
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	21
Torna jellegű feladatmegoldások	21
Sportjátékok	27
Testnevelési és népi játékok	14
Önvédelmi és küzdősportok	5
Alternatív környezetben üzhető mozgásformák	7
Összes óraszám:	108

Tömegsport óra heti 2 alkalom évi 72 óra.

Ezzel biztosítjuk a mindennapos testnevelés lehetőségét diákjaink számára. Iskolai

házbajnokságok több sportágban, (labdarúgás, kézilabda, röplabda, kosárlabda, fut-sal, korfbal), úszás a városi fedett uszodába

Biológia

A 9 –10. évfolyamon a biológia tantárgy alapóraszám: 170 óra.

A helyi tanterv szerinti órakeret

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Projektmunka óraszám
10.	2	72	6
11.	2	72	6

10. évfolyam témakörei

1. A biológia tudománya
2. Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei
3. A sejt és a genom szerveződése és működése
4. Sejtek és szövetek
5. Élet és energia
6. Az élet eredete és feltételei
7. A változékonyság molekuláris alapjai
8. Egyedszintű öröklődés

11. évfolyam témakörei

1. A biológiai evolúció
2. Az emberi szervezet felépítése és működése
3. Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai
4. A viselkedés biológiai alapjai, a lelki egyensúly és a testi állapot összefüggései
5. Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás
6. Az élőhelyek jellemzői, alkalmazkodás, az életközösségek biológiai sokfélesége
7. A Föld és a Kárpát-medence értékei
8. Ember és bioszféra-fenntarthatóság

A témakörök áttekintő táblázata:

Nat témakör	Témakör neve	Javasolt óraszám
1. A biológia kutatási céljai és módszerei	A biológia tudománya	2

2. Az élet eredete és szerveződése	Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei		9
	A sejt és a genom szerveződése és működése		11
	Sejtek és szövetek		9
	Élet és energia		7
	Az élet eredete és feltételei		4
4. Öröklődés és evolúció	A változékonyság molekuláris alapjai		11
5. A biotechnológia módszerei és alkalmazása	Egyedszintű öröklődés		12
	A biológiai evolúció		6
6. Az ember szervezete és egészsége	Az emberi szervezet felépítése és működése	I. Testkép, testalkat, mozgásképesség	3
		II. Anyagforgalom	10
		III. Érzékelés, szabályozás	10
	Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai		5
	A viselkedés biológiai alapjai, a lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése		6
	Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás		5
	3. Az életközösségek jellemzői és típusai		8
7. A bioszféra egyensúlya, fenntarthatóság	A Föld és a Kárpát-medence értékei		6
	Ember és bioszféra – fenntarthatóság		7
Összes óraszám:			132
Projektmunka			12
Összes óraszám			144

Földrajz

A 9–10. évfolyamon a földrajz tantárgy alapóraszám: 102 óra.

A helyi tanterv óraszámait évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Projektmunka
10.	2	72	6
11.	2	72	6

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
10. évfolyam	
Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	12
A kőzetburok	17
A légkör	13
A vízburok	10
A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	14
Projektmunka	6
Összes óraszám	72

11. évfolyam	
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	11
A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	20
Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	15
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	10
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	10
Projektmunka	6
Összes óraszám	72
Összes óraszám	144

Fizika

Óraterv a kerettantervekhez – gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Fizika		2	2	

Fizika 10. évfolyam

Témakör neve	Óraszám (sz.v)
Egyszerű mozgások (1, 2)	12 (10+2)
Ismétlődő mozgások (1, 2)	12 (10+2)
A közlekedés és sportolás fizikája (1, 2)	11 (9+2)
Az energia (1, 7)	10 (8+2)
A melegítés és hűtés következményei (1, 3)	10 (8+2)
Víz és levegő a környezetünkben (1, 3)	9 (7+2)
Gépek (1, 4, 5)	8 (6+2)
Összes óraszám:	72 (58+14)

Fizika 11. évfolyam

Témakör neve	Óraszám (sz.v)
Szikrák, villámok (1, 5)	9 (7+2)
Elektromosság a környezetünkben (1, 5)	9 (7+2)
Generátorok és motorok (1, 5)	8 (6+2)
A hullámok szerepe a kommunikációban (1, 6)	11 (9+2)
Képek és látás (1, 4, 5, 6)	10 (8+2)
Az atomok és a fény (1, 5, 8)	9 (8+1)
Környezetünk épségének megőrzése (1, 7, 8, 9)	8 (6+2)
A Világegyetem megismerése (1, 9)	8 (7+1)
Összes óraszám:	72 (58+14)

Digitális Kultúra
9. évfolyam, heti 2 óra

Ssz	Témakörök	Tartalmak
1.	<p align="center">Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata (20 óra)</p>	<p>Algoritmusok készítése, leírása algoritmus-leíró nyelven</p> <p>Algoritmuselemek</p> <p>Tervezési folyamat</p> <p>Adatok absztrakciója</p> <p>Algoritmusleírási mód</p> <p>Szekvencia, elágazás</p> <p>Adatgyűjtési és feldolgozási algoritmusok</p> <p>Elemi és összetett adatok.</p> <p>Egész szám, valós szám.</p> <p>Karakter, szöveg.</p> <p>Sorozat, logikai adat</p> <p>Algoritmusok kódolása a számítógép számára érthető egyszerű.</p> <p>Programozási nyelven.</p> <p>A programkészítés lépései: feladat-meghatározás</p> <p>Egyszerű algoritmusok tervezése</p> <p>Vezérlési szerkezetek</p> <p>Ciklus</p> <p>Eljárás, függvény</p> <p>Kódolás, típusfeladatok</p> <p>Tesztelés, hibajavítás</p>
2.	<p align="center">Információs társadalom, e-Világ (6 óra)</p>	<p>Információs rendszerek szakszerű leírása, elemeinek pontos</p> <p>Dokumentumok választása informatikai eszközök segítségével.</p> <p>Keresés számítógépes katalógusokban és adatbázisokban.</p>
3.	<p align="center">Szövegszerkesztés (20 óra)</p>	<p>A szövegszerkesztés menete.</p> <p>Szövegbevitel, javítás.</p> <p>Karakterformázás, bekezdésformázás, oldalformázás.</p> <p>Tabulátorok használata.</p> <p>Szövegjavítási funkciók Keresés és csere funkciója.</p> <p>Kijelölés, másolás, mozgatás és törlés.</p> <p>Helyesírás-ellenőrzés, szinonimaszótár, elválasztás.</p> <p>Táblázatok, grafikák a szövegben</p> <p>Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel.</p> <p>Felsorolás, számozás, sorbarendezés. Szegélyezés.</p>

Ssz	Témakörök	Tartalmak
		Táblázatok, grafikák, képek, szimbólumok és más objektumok beillesztése a szövegbe és formázása. Körlevél készítése.
4.	Számítógépes grafika (12 óra)	Digitális képek jellemzői. A rastergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység Rastergrafikus rajzolóprogram használata A program indítása. A munkakörnyezet beállítása. A program menürendszere. A program kezelőfelülete. Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás Elemi ábrák rajzolása, javítása, transzformálása. Képek képfeldolgozó programmal történő kezelése, módosítása, minőségének javítása. Rastergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk Alakzatok rajzolása: rajzóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, eltolás, forgatás, csoportosítás, kettőzés, klónozás Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek Raster- és vektorgrafikus ábrák konverziója Elemi műveletek 3D-s modellel
5.	Multimédiás dokumentumok készítése (4 óra)	Fénykép, video, hangállomány készítése Fotó-, hang-, video , multimédia-szerkesztő Digitális képfeldolgozás Multimédia állományok (kép, hang, video) digitális rögzítése Új dokumentumok létrehozása, például kép, videorészlet beszúrása a bemutatóba Megosztás
6.	Online kommunikáció (4 óra)	Elektronikus kommunikáció szabályainak betartása kommunikációs lehetőségek és alkalmazások használata viselkedési kultúra és szokások az Online közösségekben folytatott kommunikáció során A közösségi portálok identitáskérdésének kezelése, elemzése

Ssz	Témakörök	Tartalmak
		Az adatok védelmét biztosító lehetőségek
		Fogyatékkal élők közötti kommunikációhoz kiszegítő lehetőségek
		Tematikus és kulcsszavas információkeresési stratégiák
		A találati lista szűkítése, bővítése és szűrése, valamint hitelességének ellenőrzése

10. évfolyam, heti 1 óra

Ssz	Témakörök	Tartalmak
1.	Mobiltechnológiai ismeretek (4 óra)	<p>mobiltechnológia, mobileszköz</p> <p>alkalmazás, applikáció. alkalmazás telepítése, eltávolítása</p> <p>oktatóprogramok, oktatást segítő programok</p> <p>hálózati kapcsolat, alkalmazás erőforrásigénye</p>
2.	Publikálás a világhálón (10 óra)	<p>tartalomkezelő rendszer, weblap szerkezete</p> <p>Alap HTML utasítások megismerése</p> <p>egyszerű weblap elkészítése HTML nyelven.</p> <p>HTML oldal szerkezete, header</p> <p>Karakter és bekezdésformázások</p> <p>weblap elemeinek formázása stílusokkal</p> <p>Kép beszúrás, Hiperhivatkozás</p> <p>táblázatok használata, hivatkozás készítése</p> <p>címsorok, bekezdések</p> <p>Felsorolás, számozás</p> <p>képek elhelyezése, stílusok</p> <p>Elkészített weblap internetes publikálása</p>
3.	Táblázatkezelés (14 óra)	<p>A táblázatokban szereplő adatok típusának felismerése</p> <p>alapvető adattípusok használata</p> <p>Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás, formázás.</p> <p>egyszerű matematikai műveletek, képletek</p> <p>beépített függvények</p> <p>Táblázatformázás</p> <p>Karakter-, cella- és tartomány-formázások</p> <p>Sorok, oszlopok, tartományok kijelölése.</p> <p>Cellák és tartományok másolása.</p> <p>A cellahivatkozások használata.</p> <p>Képletek szerkesztése: konstans, hivatkozás, függvény.</p> <p>A függvényhivatkozások másolása.</p> <p>feladatok megoldása táblázatkezelővel</p> <p>Diagramok készítése</p> <p>Adatok összefüggésének megjelenítése diagramon</p> <p>A megfelelő diagramtípus kiválasztása</p>

Ssz	Témakörök	Tartalmak
		A táblázat önálló megtervezése szöveges feladat alapján Esztétikus, jól áttekinthető táblázatok készítése.
4.	Adatbázis-kezelés (10 óra)	Az adatbáziskezelés alapfogalmai Az adatbázis fogalma, típusai, adattábla, rekord, mező, kulcs. Adattípusok. Saját adatbázisok tervezése, szerkezetének definiálása. Adatbevitel, adatmódosítás, lekérdezések, függvények használata, keresés, válogatás, szűrés, rendezés, összesítés. Kimutatások készítése.

11. évfolyam, heti 1 óra

Ssz	Témakörök	Tartalmak
1.	Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata 8 óra	algoritmuselemek tervezési folyamat adatok absztrakciója, algoritmusleírasi mód A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolata Egyszerű típusalgoritmus használata egész szám, valós szám, karakter szöveg, vektor, logikai adat egyszerű algoritmusok tervezése vezérlési szerkezetek Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, feltételes ciklusok eljárás, függvény, kódolás objektumorientáltság típusfeladatok tesztelés, elemzés hibajavítás, hatékonyságvizsgálat Tesztelés adott nyelvi környezetben Adott feladathoz készült különböző megoldások közös megbeszélése Alapvető grafikus vezérlőelemek létrehozása és használata a felhasználó felület programozásában Adott probléma megoldása vizuális és karakteres fejlesztői környezet használatával is

Ssz	Témakörök	Tartalmak
2.	Információs társadalom, e-Világ 2 óra	e-gazdaság, e-kereskedelem, e-közigazgatás
		digitális állampolgárság, e-szolgáltatások
		ügyfélkapu, GDPR
		adatbiztonság, információvédelem
3.	Mobiltechnológiai ismeretek 2 óra	A mobileszközök kezelőfelületének használata. Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása
		Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok célszerű használata
		Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása
		Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés
4.	Szövegszerkesztés 6 óra	Karakterformázás, bekezdésformázás
		Oldal kialakítása, stílus, sablon
		Megosztott dokumentum, megjegyzés
		Korrektúra, változások követése
5.	Táblázatkezelés 8 óra	Cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet
		Adatimportálás, szöveg-, szám- és logikai típus
		Számformátumok, dátum- és időformátum
		Százalékformátum, pénznemformátum
		Egyéni számformátum
		Táblázatok megosztása és közös szerkesztése online táblázatkezelő felületen
		Relatív és abszolút cellahivatkozás
		Aját képlet szerkesztése
		Függvények használata
		Függvény paraméterezése
		Adatok keresése, rendezés, szűrés
		Adatok kiemelése formázással
		Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése
Diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők		
6.	Adatbázis-kezelés 8 óra	Adatbázis, adattábla
		Strukturált adattárolás
		Sor, rekord, oszlop, mező
		Adattípus, kapcsolat
		Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása
		Importálás, lekérdezés, jelentés
		Lekérdezések készítése
		Adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai
		Összeg, átlag

Ssz	Témakörök	Tartalmak
		<p>Szélsőérték, darabszám</p> <p>Szűrési feltételek megadása</p> <p>Függvényhasználat adatok összesítésére</p> <p>Szűrés, szűrési feltétel</p> <p>Logikai műveletek</p> <p>Adatok szűrése, lekérdezése és nyomtatása egytáblás és többtáblás adatbázisokból</p> <p>Adatok módosítása, hozzáfűzése, törlése</p> <p>Közérdekű adatbázisok elérése</p> <p>Hozzáférési jogosultság</p> <p>Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése</p> <p>Összefüggések keresése nagyméretű adathalmazban</p>
7.	<p>A digitális eszközök használata 2 óra</p>	<p>Operációs rendszer segédprogramjai. Digitális kártevők elleni védekezés. Tudatos felhasználói magatartás erősítése</p> <p>Felhőszolgáltatások igénybevétele. Állományok kezelése és megosztása a felhőben.</p>

2. A középszintű érettségi vizsga témakörei

MAGYAR NYELV

1. témakör: *Kommunikáció*
2. témakör: *A magyar nyelv története*
3. témakör: Ember és nyelvhasználat
4. témakör: A nyelvi rendszer
5. témakör: A szöveg
6. témakör: A retorika alapjai
7. témakör: Stílus és jelentés
8. témakör: Digitális kommunikáció

IRODALOM

1. témakör: Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők
2. témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők
3. témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők
4. témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból
5. témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból
6. témakör: Művek a világirodalomból
7. témakör: Színház és dráma
8. témakör: Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

Történelem

1. Az ókor
2. A középkor
3. A kora újkor
4. Az újkor
5. A világháborúk kora
6. A hidegháború kora
7. A jelenkor

MATEMATIKA

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
2. Számelmélet, algebra
3. Függvények, az analízis elemei
4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria
5. Valószínűség-számítás, statisztika

Élő idegen nyelv

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság

Digitális kultúra

A szövegszerkesztő használata
Szövegjavítási funkciók
Szövegszerkesztési alapok
Táblázatok és objektumok a szövegben
Grafika
A rastergrafika
A vektorgrafika
Képek feldolgozása
Bemutatókészítés
A táblázatkezelő használata
A táblázat szerkezete
Adatok a táblázatokban
Táblázatformázás
Diagramok és egyéb objektumok
Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
Az adatbázis szerkezete és kialakítása
Adatbázis-kezelési műveletek
Webhely felépítése
Webdokumentum tartalma
Webdokumentum formázása
Adatszerkezetek, adat be- és kivitel,
Algoritmusleíró eszközök
Elemi algoritmusok
Rekurzió
Programozási nyelv
Programfejlesztés és környezet

Fizika

1. Mozgás és egyensúly
2. Energia, munka, hő
3. Víz, levegő, környezet
4. Elektromosság
5. Hullámok, kommunikáció, fény
6. Atomfizika, magfizika
7. A világegyetem megismerése
8. Fizika-és kultúrtörténeti ismeretek

Földrajz

1. Tájékozódás a földrajzi térben
2. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben
3. A geoszférák földrajza
4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség
5. Társadalmi folyamatok a 21. század elején
6. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
7. Magyarország – Helyünk a Kárpát-medencében és Európában
8. Európa
9. Az Európán kívüli földrészek földrajza
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

Testnevelés

Elméleti ismeretek

- Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
- A harmonikus testi fejlődés
- A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
- A motoros képességek szerepe a teljesítményben
- Gimnasztikai ismeretek
- Atlétika
- Torna
- Zenés-táncos mozgásformák
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelési és sportjátékok
- Alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák

Gyakorlati ismeretek

- Gimnasztika
- Atlétika
- Futások
- Ugrások
- Dobások
- Torna
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelési és sportjátékok

Záró rendelkezések

Jelen szakmai program 2026. március 10. napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a korábbi szakmai program hatályát veszti. A szakmai program tartalmáért, aktualizálásáért az igazgató felelős.

A szakmai programot a képzési tanács a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 323. § (2) bekezdése által biztosított jog alapján Záhony, 2026. év március hónap 9. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

.....
a képzési tanács hitelesítő tagja
Kacsáriné Balogh Anita

A szakmai programot a szakmai munkaközösség a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 147. § (3) a) pontja által biztosított jog alapján Záhony, 2026. év március hónap 9. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

.....
a szakmai munkaközösség hitelesítő tagja
Czab András Sándor

A szakmai programot az oktatói testület a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 51. § (2) bekezdésének 1. pontja által biztosított jog alapján Záhony, 2026. év március hónap 9. napján tartott oktató testületi értekezletén elfogadta.

Kádas Katalin

.....
hitelesítő oktatótestületi tag
Kádas Katalin

A szakmai programot a szakképzési törvény alapján a diákönkormányzat Záhony, 2026. év március hónap 09. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Cseke Kevin

.....
diákönkormányzat hitelesítő tagja
Cseke Kevin